

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди

Скачкова В.В., Кутова Н.Ю.,
Пантелєєва С.В.

**Методичні рекомендації та збірка
завдань з практичної граматики
німецької мови для самостійної
роботи студентів-германістів**

Харків – 2021

УДК

Укладачі: Скачкова В.В., Кутова Н.Ю., Пантелєєва С.В.

Рецензенти:

Невська Ю.В. – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри фонетики і граматики англійської мови Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

Кошечкіна Т.М. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри німецької філології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

Методичні рекомендації та збірка завдань з практичної граматики німецької мови для самостійної роботи студентів-германістів. – Х. : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2021. – 212 с.

Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
Протокол № 6 від 10.09.2021р.

Видано за рахунок укладачів

©Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди
© ПІБ укладача
Скачкова В.В.
Кутова Н.Ю.
Пантелєєва С.В.

Зміст

Deklination der Substantive	4
Deklination der Adjektive	9
Steigerungsstufen der Adjektive	23
Partizipien	30
Personalpronomen	37
Possessivpronomen	43
Präsens	48
Perfekt	56
Präteritum	71
Plusquamperfekt	82
Modalverben	85
Imperativ	91
Präpositionen mit Dativ	97
Präpositionen mit Akkusativ	101
Präpositionen mit Dativ und Akkusativ	104
Präpositionen mit Genitiv	109
Gesamtübungen zum Thema «Präpositionen»	111
Numeralien	117
Ordinalzahlen	122
Pronominaladverbien	125
Infinitiv mit/ohne zu	135
Infinitivkonstruktionen um ... zu, ohne ... zu, (an)statt ... zu ...	140
Satzreihe	146
Konnektoren und Wortstellung	153
Satzgefüge	154
Objektsätze	155
Temporalsätze	161
Relativsätze	173

Finalsätze	183
Komparativsätze	186
Konditionalsätze (Bedingungssätze)	190
Konzessivsätze	197
Kausalsätze	201
Додаток.	
Drei Grundformen der starken und unregelmäßigen Verben	207

Deklination der Substantive

1. Визначте рід та число іменника.
2. Визначте тип відмінювання іменника (schwache, starke, weibliche, gemischte Deklination, Deklination im Plural).
 - до сильної відміни (starke Deklination) належать всі іменники середнього роду, крім *das Herz*, та більшість іменників чоловічого роду. Ознакою є закінчення – (e)s в Genitiv: *des Kindes, des Mannes, des Bootes, des Ingenieurs*;
 - до слабкої відміни (schwache Deklination) належать деякі іменники чоловічого роду, що позначають істот. Ознакою є закінчення – (e)n в Genitiv, Dativ, Akkusativ: *des Menschen, dem Menschen, den Menschen*;
 - до жіночої відміни (weibliche Deklination) належать іменники жіночого роду. При відмінюванні до іменника не додають жодних закінчень;
 - до мішаної відміни (gemischte Deklination) належать деякі іменники чоловічого роду (*der Familienname, der Vorname, der Vatersname, der Buchstabe, der Gedanke, der Glaube, der Haufe, der Wille, der Same, der Schade, der Funke, der Friede, der Fels*). Ознакою є закінчення – (e)ns у Genitiv, - n у Dativ, Akkusativ. Іменник середнього роду *das Herz* має закінчення – (e)ns у Genitiv, - (e)n у Dativ;
 - при відмінюванні іменників у множині вони отримують закінчення –n у Dativ Plural, крім тих, що утворюють множину за англійським типом (-s) або вже мають у множині -n
3. За допомогою питань (або в залежності від керування) визначте відмінок іменника.
4. Оберіть правильну форму іменника.

1. Провідмініюйте.

Der Tisch, eine Tasse, dieses Zimmer, das Fenster, dieser Bus, die Busse, jeder Student, die Regel, ein Buch, die Bücher, die Aufgabe, der Mensch, jede Frau, ein Kind, der Freund, dieser Text, das Herz, ein Mädchen.

2. Утворіть давальний відмінок іменників.

1. Der Lehrer erklärt ____ die Regel, (der Hörer, der Student, die Studentin, das Mädchen) 2. Er hilft ____ beim Lernen, (ein Student, eine Hörerin, ein Freund) 3. Der Vater liest ____ ein Buch vor. (sein Sohn, seine Tochter, seine Kinder) 4. Ich schreibe ____ einen Brief (meine Schwester, meine Eltern, mein Onkel) 5. Der Professor gibt ____ ein Buch, (dieser Hörer, dieses Mädchen, dieser Student) 6. Er zeigt ____ die Übersetzung, (der Kollege, der Freund) 7. Der Gruppenälteste hilft ____ (jeder Hörer, jede Studentin).

3. Родовий відмінок іменників. Розкрийте дужки.

1. Der Plan _____ (die Arbeit) ist fertig.
2. Ich bin Student _____ (die Universität).
3. Das ist das kleinste Zimmer _____ (die Wohnung).
4. Das Thema _____ (der Vortrag) ist nicht interessant.
5. Die erste Halbzeit _____ (das Spiel) ist vorbei.
6. Die Leistungen _____ (die Freunde) sind gut.
7. Die richtige Atmung _____ (der Mensch) ist sehr wichtig.
8. Die Hilfe _____ (der Dozent) war notwendig.
9. Sie ist die beste Studentin _____ (die Gruppe).
10. Das erste Kapitel _____ (das Buch) habe ich schon gelesen.
11. Die Zeit _____ (die Prüfungen) ist noch nicht bestimmt.
12. Der Anzug _____ (der Junge) ist alt.
13. Die Farbe _____ (der Mantel) ist schwarz.
14. Die Arbeit _____ (der Schüler) ist schlecht.

4. Родовий відмінок іменників. Перекладіть німецькою мовою.

а) картина цього художника, доповідь того студента, відповідь учня, професія мого друга, фотоапарат мого брата, поради цього лікаря, газета батька;

б) музеї та театри нашого міста, подруга моєї сестри, батько її подруги, вимова цієї студентки, день народження нашої двоюрідної сестри, студенти нашого університету;

в) вікна моєї кімнати, художник цієї картини, мати цієї дитини, усі будинки села, викладач мого улюбленого предмета, автор цієї пісні, обладнання лабораторії;

г) батьки цих близнят, переклади наших студентів, будинок моїх батьків, робота всіх викладачів, проект моїх колег;

д) дружина нашого колеги, вулиці Вашого міста, подарунок її друга, усі онуки бабусі, розповіді наших друзів, скрипка моєї подруги, звичаї цієї країни, вікна того будинку, прохання моїх колег, донька цього музиканта, лікарі цієї лікарні, словник її племінника.

5. Слабка відміна іменників. З'єднайте пари слів.

1.	der Diamant	A	спадкоємець
2.	der Komplize	B	небіж
3.	der Pate	C	предок
4.	der Rabe	D	раб
5.	der Insasse	E	співучасник
6.	der Erbe	F	парубок
7.	der Bote	G	бик
8.	der Neffe	H	дилетант
9.	der Heide	I	ворон
10.	der Ahn	J	виробник
11.	der Spatz	K	дурень
12.	der Sklave	L	велетень
13.	der Zeuge	M	пастух
14.	der Bursche	N	кур'єр
15.	der Laie	O	горобець
16.	der Narr	P	діамант
17.	der Ochs	Q	хрещена мати, батько
18.	der Hirt	R	язичник
19.	der Riese	S	свідок
20.	der Produzent	T	мешканець

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

6. Додайте закінчення, де необхідно.

1. Du sprichst diesen Konsonant_____ falsch aus.
2. Darf ich Ihnen Herr_____ Professor Richter von der Universität Heidelberg vorstellen?
3. Diesen Mensch_____ sehe ich zum ersten Mal.
4. Dem Professor hat die Arbeit des Student_____ sehr gut gefallen.
5. Sehr geehrte Damen und Herr_____!
6. Wir müssen das Projekt dieses Ingenieur_____ nochmal besprechen.
7. Der Name dieses Pädagog_____ kommt mir bekannt an.
8. Steck deine Karte in den Automat_____!
9. Der Vortrag des Doktorand_____ löste eine rege Diskussion aus.
10. Ich lese gerade ein Werk von diesem Philosoph_____.
11. Ich kenne keinen Türk_____ in unserer Firma.

7. Додайте наведені нижче слова за змістом.

1. Der Mensch stammt vom _____ ab.
2. Die Königin trägt einen hochkarätigen _____ am Finger.
3. Auf unserem _____ gibt es etwa 5000 Sprachen.
4. Die Universitätsbibliothek befindet sich im Bau eines berühmten _____.
5. Das ist der erfolgreichste Film dieses _____.
6. Magst du chinesisches Essen? Dann gehen wir heute Abend zum _____.
7. Zum Jubiläum der Universität rechnen wir mit dem Besuch des _____.
8. Der Physiker beriet sich lange mit seinem _____.
9. Zu diesem _____ habe ich kein Vertrauen.
10. Unter dem _____ Peter dem Großen erlebte Russland seine Blütezeit.
11. Ich habe das Skript der Vorlesung meinem _____ gegeben.
12. Der Mantel deines _____ hängt im Schrank.

Präsident, Kommilitone, Architekt, Regisseur,
Brillant, Planet, Zar, Affe, Kollege, Mann, Chinese, Mensch

8. Доповніть речення.

1. Diese Bücher gehören ... (*ein Student*).
2. Was hat der Arzt... (*der Patient*) empfohlen?
3. Die Meinung ... (*der Rezensent*) über dieses Buch war positiv.
4. Als Kind träumte ich davon, ... (*ein Affe, ein Elefant, ein Löwe*) zu dressieren.
5. Er hat seinen Enkel zum ... (*Erbe*) gemacht.
6. Franz hat die Karriere ... (*ein Diplomat*) gemacht.
7. Viele halten ihn für ... (*der Favorit*) in diesem Turnier.
- 8.- Er setzt sich unnötig Gefahren aus. — Na ja, er spielt... (*der Held*).
9. Ich glaube, dass ein armes Mädchen nur in Märchen ... (*ein Graf*) heiraten kann.
10. Marion hat ... (*ein Franzose*) geheiratet und ist nach Frankreich gezogen.
11. Er hat ... (*der Fotograf*) gebeten, ihn vor dem Hintergrund des Schlosses zu fotografieren.
12. Er nennt ... (*der Junge*) seinen Freund und will nichts Schlimmes über ihn hören.
13. Wir wollen ... (*der Planet „Erde“*) umweltfreundlich machen.
14. Ich habe ... (*ein Herr*) nach dem Weg gefragt.
15. Diese Gebäude sind schön. Ich habe den Namen ... (*der Architekt*) vergessen.
16. Ich hatte ... (*ein Schulkamerad*), mit dem ich die gleichen Interessen hatte.
17. Kennst du die Biographie ... (*dieser Komponist*)?
18. Unsere Firma hat noch ... (*ein Konkurrent*) bekommen.
19. In unserer Seminargruppe waren Studenten aus verschiedenen Ländern. Wir hatten ... (*ein Schwede, ein Afghane, ein Kongolese, ein Tscheche, ein Grieche, ein Türke und ein Russe*).
20. Ich werde darüber mit... (*ein Kollege*) sprechen.

9. Складіть речення.

1. handeln | und | ein Tyrann | das Märchen | von | sein Sklave ||
2. morgen | ich | kommen | die Sprechstunde | zu | müssen | der Dekan | in ||
3. das Foto | können | dieser Präsidentschaftskandidat | man | sehen | überall ||
4. Sie | bleiben | Apparat | am ! ||

5. ein Bote | mit | dieser Brief | schicken | wir ||
6. haben | an | der Zeuge | noch | eine Frage | ich ||
7. mit | wir | in | sich verabreden | sein Büro | Herr Weber ||

10. Перекладіть німецькою мовою.

1. Він не бачить ніякого банкомату. 2. Він працює як раб у одного фермера. 3. З бандитом не можна розмовляти. 4. У монарха не має спадкоємця. 5. Виробник робить одяг для велетня. 6. Патріоти роблять все для миру. 7. Тепер ми попрощаємося з нашим експертом, він має повернутися до свого колеги. 8. Ти бачиш іскру? - Я думаю, це не іскра. Сподіваюся, я бачу комету. 9. Я охоче познайомлюся з цим свідком. 10. Вона хотіла б познайомитися з тим педагогом. 11. Ми дякуємо хірургу за лікування нашого племінника. Він знову здоровий. 12. Солдати і поліцейські борються з терористами. 13. Не кожен граф буде князем, не кожен принц царем. Але я шукаю свого принца. 14. Ми не бачимо в кімнаті жодної людини, тільки рукопис на столі. 15. Пастух не знаходить бика, вівцю і козу. 16. В зоопарку побачиш лева, слона, ведмедя, багато мавп, зайців, ворон. 17. Я святкую день народження без хрещеного. Він журналіст і зараз у відрядженні. 18. Хто він за фахом? - Він пілот, але хоче стати президентом. 19. Для героя є пам'ятник у рідному місті. 20. З моїм сусідом я можу дуже довго розмовляти. 21. Сім'я дуже важлива для кожної людини. 22. З цією думкою живе він дуже довго. 23. У нього довге прізвище, а його ім'я я не знаю. 24. Цю букву пишуть по - іншому. 25. У тебе немає серця, ти не хочеш купити мені діамантик. 26. З цим росіянином я був у відрядженні. 27. Чи можу я поговорити з паном Шнайдером? 28. Вимовляй цей приголосний правильно! 29. Прочитай нашому хлопчику казку про зайця і лева! 30. Тепер все залежить від президента.

Deklination der Adjektive

1. Визначте відміну прикметника (слабка, сильна, мішана) в залежності від супровідного слова.

Прикметник змінюється за слабкою відміною, якщо супровідним словом є:

- означений артикль (**der, die, das**),
- займенники **dieser, jener, jeder, derselbe, derjenige, mancher, welcher, alle, beide**,
- присвійні займенники (**meine, deine, seine, ...**) та заперечення **keine** у множині.

Прикметник змінюється за сильною відміною, якщо супровідним словом є:

- кількісний числівник **zwei, drei, vier** та ін.,
- **viele, wenige, einige, mehrere, andere, verschiedene** у множині,
- якщо супровідного слова немає.

Прикметник змінюється за мішаною відміною, якщо супровідним словом є:

- неозначений артикль (**ein, eine**),
- присвійні займенники (**mein, dein, sein, ...**) та заперечення **kein** у однині.

2. Визначте рід, число та відмінок іменника, до якого належить прикметник, (оскільки прикметник у змінюваній формі має такий же рід, число та відмінок як і іменник) та додайте до прикметника відповідне закінчення.

3. У німецькій мові існують також незмінювані прикметники. Їх форма завжди залишається незмінною, закінчень вони не одержують! До них належать прикметники:

- **beige, creme, lila, oliv, orange, rosa, extra, klasse, prima, super**:
ein lila Kleid, ein super Essen, mit einer rosa Brille,
- на **-er**, які утворені від назв населених пунктів або деяких інших географічних назв (такі прикметники завжди пишуться з великої літери):

Berlin – **Berliner** (берлінський): in der Berliner Straße,
die Schweiz – **Schweizer** (швейцарський): der Schweizer Käse.

1. Побудуйте та провідмініуйте словосполучення.

ihr, neu, Mantel; jene, rot, Bluse; weiß, Brot; alle, jung, Verkäufer; ein, modern, Poet; zwei, groß, Abteilungen; eine, groß, Ausstellung; alle, klein, Mädchen; dieser, neu, Tanz; mein, fleißig, Sohn; dieser, komisch, Student; süß, Kuchen; das, schön, Bild; unser, alt, Cafe; mein, schön, Name; beide, klein, Töchter; frisch, Wurst; jener, höflich, Mann; groß, Freude; ein, lang,

Spaziergang; ihre, schwer, Prüfungen; kein, krank, Mensch; der, blau, See; dieses, lustig, Konzert; seine, groß, Häuser; ein, alt, Herr; jede, berühmt, Person; kein, kaputt, Automat; klein, Boot; modern, Musik; der, groß, Buchstabe; ein, faul, Junge; viele, schön, Blumen; ihre, jung, Schwester; ihr, groß, Herz; diese, breit, Straßen; sein neugierig, Kollege; ein, historisch, Museum; selten, Hobby; diese, bekannt, Frau; wenige, alt, Freunde; der, schwarz, Tisch

2. Додайте закінчення.

Für dies____ fleißig____ Studenten (Sg.)	Aus mein____ breit____ Fenster
Ohne jen____ jung____ Verkäuferin	Bei unser____ alt____ Eltern
Mit all____ wichtig____ Fragen	Durch d____ eng____ Straße
Gegen jen____ mutig____ Menschen (Pl.)	Zu beid____ elegant____ Damen
Um sein____ schön____ Haus herum	Von ihr____ modern____ Möbeln

3. Додайте закінчення прикметників.

1. Mit einem alt____ Bus will ich nicht fahren. 2. Zeigen Sie mir bitte alle deutsch____ Lehrbücher! 3. Wir wohnen in einer modern____ Wohnung. 4. Zum Abendessen esse ich frisch____ Obst. 5. Rechts stehen unsere neu____ Sessel. 6. Maria ist mit beiden lustig____ Kindern gekommen. 7. Zu welch____ Bluse raten Sie mir? 8. Ein grau____ Anzug ist immer modisch. 9. Er antwortete nach einigen lang____ Minuten. 10. Man braucht andere preiswert____ Waren. 11. Dieses groß____ Zimmer ist unser neu____ Esszimmer. 12. Heute hat sich bei der ältest____ Schwester die ganz____ Familie versammelt. 13. Der bunt____ Blumenstrauß gefällt allen jung____ Frauen.

4. Додайте закінчення прикметників.

1. Geben Sie mir den rot____ und den blau____ Bleistift. 2. Mit einem alt____ Wagen will ich nicht fahren. 3. Im Garten dieses klein____ Hauses gibt es viele Blumen. 4. Er ist mit seinem neu____ Wagen nach Hamburg gefahren. 5. Bin ich hier auf der richtig____ Straße zu dem neu____ Hotel? 6. Frau Breuer hat einen schön____ neu____ Hut. 7. Die Autos parken meist auf der recht____ Straßenseite. 8. Gestern bin ich mit meinen beid____ Freunden durch unseren schön____ Park

gegangen. 9. Hier ist ein gut___ Kugelschreiber; ich brauche einen gut___ Kugelschreiber. 10. Das klein___ Haus gehört einer freundlich___ Frau. 11. Ich habe eine leer___ Wohnung gemietet. 12. Mein Freund fand ein möbliert___ Zimmer im 1. Stock eines neu___ Hauses. 13. Der Briefträger hat ein wichtig___ Telegramm gebracht. 14. Das neu___ Theater ist heute geschlossen. 15. Siehst du dort das hoh___ Haus? – Nein, ich sehe kein hoh___ Haus. 16. Gibt es in Ihrer Stadt auch ein schön___ Theater?

5. Запишіть прикметники в дужках у правильній формі.

1. Diese _____ (braun) Tasche gefällt mir. Sie ist aus _____ (echt) Leder.
2. Er interessiert sich für diese _____ (modern) Wohnung. Die Wohnung ist ziemlich _____ (teuer). _____ (billig) Wohnungen liegen am Stadtrand.
3. Die _____ (klein) Dinge des Lebens sind oft die wichtigsten.
4. Er möchte gern einen _____ (hell) Anzug haben.
5. Wir möchten zwei Kilo von jenen _____ (rot) Äpfeln. Solche _____ (schön) Äpfel findet man nicht jeden Tag.
6. Ich habe eine _____ (interessant) Anzeige gelesen. Eine _____ (jung) Frau sucht einen _____ (nett) Mann für ein _____ (harmonisch) Familienleben.
7. _____ (Frisch) Luft und _____ (gut) Essen erhöhen das Wohlbefinden.
8. Man muss sich an _____ (gut) Leuten orientieren.
9. Die _____ (teuer) Geschenke sind nicht immer die besten.
10. In _____ (schwer) Situationen ist es besser _____ (kühl) Kopf zu bewahren.
11. Ich stimme der Meinung dieses _____ (klug) Menschen zu.

6. Оберіть правильний варіант.

1. Unser (große, großes, großer) Haus liegt am Fluss. 2. Die Schwester hat mir beide (einfarbigen, einfarbiger, einfarbige) Blusen geschenkt. 3. Darf ich jene (billige, billiger, billigen) Jacke anprobieren? 4. Die Kinder essen

(warmer, warmen, warme) Suppe und (schwarzes, schwarzen, schwarze) Brot mit großem Appetit. 5. Die Schulkinder schreiben mit (einer bunten, der bunten, bunter) Kreide gern. 6. Viele (jungen, junger, junge) Mädchen tragen kurze Röcke gern. 7. Er möchte (jenes blaue, jene blaues, jenes blaues) Hemd und einige (dunkele, dunklen, dunkle) Krawatten kaufen. 8. Diese (schicken, schicke, schicker) Fotos haben auf dem Tisch (gelegen, gelegt, gelagen). 9. Hat (dein neuer, deiner neuer, deiner neue) Anzug dem Freund gefallen? 10. Wollen wir (dieses modernes, diese modernes, dieses moderne) Kleid für (unseres gute, unsere gute, unser gutes) Mädchen kaufen! 11. Kinder! Esst keine (süße, süßes, süßen) Brötchen! 12. Ich ziehe (meine bequeme, meiner bequemen, meine bequemen) Sporthose deinen (enger, engen, engem) Jeans vor. 13. Alle (kleine, kleinem, kleinen) Mädchen träumen von ihrem schönen Prinzen. 14. Das (gelbes, gelben, gelbe) Taxi kann man von weitem bemerken. 15. Er möchte (jenes blaue, jene blaues, jenes blaues) Hemd und einige (dunkele, dunklen, dunkle) Taschentücher kaufen. 16. Diese (schicken, schicke, schicker) Ohrringe habe ich in die Schatulle (gelegen, gelegt, gelagen).

7. Додайте закінчення прикметників.

Rotkäppchen

Es war einmal ein jung___ Mädchen, das mit seinen lieb___ Eltern in einem klein___ Häuschen am Rande eines groß___ Waldes lebte. Das Mädchen hatte von seiner alt___ Großmutter ein rot___ Käppchen bekommen, mit welchem es so hübsch___ aussah, dass die meist___ Leute es nur „das Rotkäppchen“ nannten.

Eines Morgens sagte die Mutter zu Rotkäppchen: „Deine lieb___ Großmutter ist krank___ und liegt ganz allein im Bett. Deshalb sollst du sie besuchen und ihr einen groß___ Kuchen und eine Flasche Wein bringen. Aber geh gerade durch den dunkl___ Wald, denn dort wohnt der bös___ Wolf.“ Rotkäppchen versprach der gut___ Mutter, brav___ zu sein, und machte sich auf den lang___ Weg durch den tief___ Wald.

Es war noch nicht lange unterwegs, da kam schon der schwarz___ Wolf, der vor Hunger ganz dünn___ war und das klein___ Mädchen gierig ansah. „Mein lieb___ Rotkäppchen, was machst du denn so allein im dunkl___ Wald?“ Und das ängstlich___ Mädchen antwortete: „Ich muss meiner krank___ Großmutter diesen groß___ Kuchen und eine Flasche Wein bringen.“

Da sagte der schlaue _____ Wolf: „Deine Großmutter wird sich noch viel mehr freuen, wenn du ihr noch einen großen _____ Strauß von diesen gelben _____ und roten _____ Blumen mitbringst.“ Das Mädchen folgte dem Rat und war froh, dass der Wolf schnell verschwand. Es pflückte einen schönen _____ Blumenstrauss und ging dann weiter. Der Wolf aber hatte einen schrecklichen _____ Plan.

Er lief schnell zum Haus der Großmutter und fraß sie mit Haut und Haaren. Dann zog er sich ihr weißes _____ Nachthemd an und legte sich in das weiche _____ Bett der Großmutter, um auf Rotkäppchen zu warten.

Nach kurzer _____ Zeit kam die Kleine _____ und betrat fröhlich _____ das Haus. Im Schlafzimmer der Großmutter war es dunkel, weil der Wolf die schweren _____ Vorhänge zugezogen hatte, und so konnte Rotkäppchen nicht viel sehen. Deshalb fragte es die Großmutter: „Aber Großmutter, warum hast du so große _____ Augen?“ „Damit ich dich besser sehen kann!“ antwortete der listige _____ Wolf. „Großmutter, warum hast du so lange _____ Ohren?“ fragte das ängstliche _____ Mädchen weiter. „Damit ich dich besser hören kann“, sagte der schwarze _____ Wolf. „Aber Großmutter, warum hast du so einen großen _____ Mund?“ „Damit ich dich besser fressen kann“, sagte der Wolf, sprang aus dem Bett und fraß auch das kleine _____ Mädchen mit einem einzigen _____ Biss. Dann wurde er müde und legte sich wieder in das gemütliche _____ Bett der Großmutter und fiel in einen tiefen _____ Schlaf.

Kurze _____ Zeit später ging der alte _____ Förster am Häuschen der Großmutter vorbei. Als er das laute _____ Schnarchen des Wolfes hörte, war ihm klar, was passiert war. Er betrat schnell das Zimmer, sah den bösen _____ Wolf und schoss ihn tot. Dann schnitt er mit seinem scharfen _____ Messer den dicken _____ Bauch des toten _____ Wolfes auf und heraus kamen die nun glücklich _____ Großmutter und das Rotkäppchen. Als sie den Förster erkannten, waren sie sehr froh und dankten ihrem guten _____ Retter sehr herzlich. Gleich setzten sie sich an den runden _____ Tisch, tranken heißen _____ Kaffee, aßen den guten _____ Kuchen und waren glücklich _____.

8. Додайте закінчення прикметників.

Zimmersuche in München

Jedes Jahr kommen viele fremde _____ Besucher nach München. In den meist _____ größeren _____ Hotels muss man schon mehrere _____ Wochen im Voraus ein Zimmer reservieren. Auch die zahlreichen _____ kleinen _____ Pensionen haben kaum noch ein freies _____ Zimmer. Besonders während des berühmten _____ Oktoberfests sind auch alle teuren _____ Hotels ausgebucht.

Mancher ausländisch___ Gast findet ein schön___ Privatzimmer bei einer freundlich___ Familie, aber viele haben nicht solches Glück und können froh sein, wenn sie außerhalb der Stadt in einem klein___ Dorf ein frei___ Zimmer in einem Gasthof finden.

Auch die neu___ Studenten, die im erst___ Semester in München studieren, müssen mit groß___ Schwierigkeiten rechnen, wenn sie ein Zimmer suchen. Zwar wurden in den letzt___ Jahren einige neu___ Studentenheime gebaut, doch reichen diese bei weitem nicht aus, um den wachsend___ Bedarf an billig ___Wohnmöglichkeiten für die immer größer werdend___ Zahl von Studenten zu decken. Meistens muss man auf ein frei___ Zimmer in einem der beliebt___ Studentenheime vier Semester lang warten. In der Zwischenzeit müssen sie vielleicht in einem der teuer___ Appartements wohnen, die in den zahlreich___ Münchner Zeitungen angeboten werden. Viele geldgierig___ Vermieter nutzen die schlecht___ Situation auf dem Wohnungsmarkt, um noch höher___ Preise für ihre klein___ Wohnungen zu verlangen.

Zum groß___ Glück gibt es jedoch noch einige nett___ Vermieterinnen, die schön___ und preiswert___ Zimmer an Studenten vermieten. Einige der Studenten haben noch viele Jahre nach ihrem Studium freundschaftlich___ Kontakte zu ihren früher___ Vermietern. Besonders ausländisch___ Studenten finden hier eine willkommen___ Gelegenheit, Kontakt mit Deutsch___ zu bekommen und auch ein bisschen von der bayerisch___ Lebensweise kennen zu lernen.

9. Додайте закінчення прикметників.

Die Jahreszeiten

Im September regnet es noch nicht jeden Tag. Es sind schön___ Herbsttage. Man wandert gern im bunt___ Herbstwald. An einem golden___ Herbsttag im Altweibersommer ist es dort klar, frisch und still. Im November regnet es fast jeden Tag. Der grau___ Himmel hängt niedrig und sieht unfreundlich aus. Die feucht___ Straßen sehen ungemütlich aus. Manchmal fällt Schnee, aber es taut schnell wieder. Niemand hat dieses Matschwetter gern. Bei diesem Grippewetter geht einem die Arbeit nur langsam von der Hand.

Im Dezember schneit es oft. Der richtig___ Winter kommt. Man freut sich über die schön___ kalt___ Tage: Lieber Kälte als Matschwetter. Bei leicht___ Frost geht man gern spazieren, man rodeln und läuft Ski oder

Schlittschuh. Besonders schön ist es im Wald. Die Bäume stehen in tief___ Schnee. Die klar___ Luft ist frisch und angenehm.

Nun geht der lang___ Winter langsam seinem Ende zu. Der Frühling liegt schon in der Luft. Der meterhoch___ Schnee ist weg. Noch gestern waren wir im kalt___ Winter, heute schon scheint die hell___ Sonne. Es regnet. Bäume und Blumen blühen. Das erst___ Grün und die schön___ Farbenpracht erfreuen unser Auge. Die Frühjahrserlebnisse sind schön.

Der Sommer ist eine herrlich___ Jahreszeit. Kinder haben ihre groß___ Ferien, man fährt in Urlaub. Man verbringt den lieb___ lang___ Tag an der frisch___ Luft. Der blau___ Himmel ist klar. Aber die Natur braucht Regen und es regnet manchmal.

10. Доповніть субстантивовані прикметники.

1. — Was möchtest du dir kaufen? — Etwas ... (schick, dezent, modern, passend, schön, interessant, köstlich).
2. — Was möchtest du von ihnen hören? — Etwas ... (klug, vernünftig, angenehm, nett, interessant, lustig, gut, freundlich).
3. — Was hat dir dein Kollege empfohlen? — Leider nichts ... (vernünftig, interessant, neu, passend, klug).
4. — Hast du dir etwas ausgesucht? — Leider habe ich nichts ... (schön, dezent, modern, elegant, sportlich, preiswert) gefunden.
5. — Was hat euch gestern Herr Schmidt erzählt? — Viel ... (interessant, neu, spannend, lustig, traurig, sensationell).

11. Перекладіть німецькою мовою.

• мій родич • їхня родичка • наші родичі • його знайома • її знайомий •
ваші знайомі • цей службовець • багато службовців • майже всі
службовці • деякі хворі • багато хворих • не всі хворі • усі родичі
Томаса • багато знайомих Крісти • кожен службовець цієї фірми • цей
старий • не всі люди похилого віку • усі мої знайомі • багато моїх
знайомих • тільки один хворий

12. Доповніть речення.

Ich weiß ... Erzähle mir ... Ich kann Ihnen ... anbieten. Können Sie mir ... empfehlen? Er hat mir ... erzählt. Sie fragte mich nach ... Katrin interessiert sich immer für ...	багато нового; багато цікавого; дещо нове; дещо цікаве; нічого нового; нічого цікавого; що- небудь підходяще; що-небудь більш відповідне; все цікаве; що- небудь сучасне; що-небудь гарне; що-небудь дешеве; що- небудь практичне; нічого важливого; що-небудь смачне; дещо елегантне

13. Доповніть речення. Зверніть увагу на відмінювання субстантивованих прикметників і дієприкметників.

1. Ich habe hier alles Köstlich..... probiert.
2. Man hat mir dort viel Gut..... angeboten.
3. Dort kann man etwas Interessant..... hören.
4. Ich glaube, er beschäftigt sich jetzt mit etwas Interessant.....
5. Dein Studium ist etwas viel Wichtiger....., als Diskotheken.
6. Ich habe noch nie etwas Schöner..... gesehen.
7. In diesem Geschäft kann man alles Modern..... kaufen.
8. Ich habe lange nach etwas Passend..... gesucht, aber ich habe leider nichts Passend..... gefunden.
9. Er hat mir alles Best..... gewünscht.
10. Er fragte mich nach etwas Neu..... und Interessant....
11. Erklären Sie mir bitte Folgen.....
12. Das hat mir ein Bekannt..... von mir erzählt.
13. Schreibst du Briefe deinen Verwandt..... oft?
14. Sie ist keine Verwandt..... von mir, sie ist eine Bekannt..... von mir.
15. Man kann danach diesen Angestellt..... fragen.
16. Der Krank..... fühlt sich immer noch schlecht.
17. Hier wohnt ein Alt..... . Der Alt..... wohnt hier ganz allein. Niemand sorgt für den Alt..... .
18. Ich habe dir nun alles Neu..... und Interessant..... erzählt. Jetzt muss ich schon gehen.
19. Er hat uns viel Interessant..... von deinen Bekannt..... erzählt.
20. — Was hast du Ingrid erzählt? Etwas Interessant.....? — Weißt du, das

war etwas Privat.....

21. Er steht negativ zu allem Neu..... .

14. Додайте закінчення субстантивованих прикметників.

1. Hans Müller und Kurt Weber sind Deutsch____. Ich kenne beide Deutsch____ gut, denn wir studieren zusammen an der Universität. 2. Viele Deutsch_____ erholen sich jedes Jahr in Spanien, in Italien oder in der Türkei. 3. Anna ist mit einem Deutsch____ verheiratet. 4. Viktor will eine Deutsch____ heiraten. 5. Mein Bekant____ spricht deutsch wie ein richtig____ Deutsch____. 6. Ich habe viele Verwandt____. Einige Verwandt____ wohnen in Lwiw, viele Verwandt____ wohnen in Minsk und zwei Verwandt____ leben und arbeiten im Ausland. 7. Viele von meinen Bekant____ sprechen zwei Fremdsprachen. 8. Eine Bekant____ von mir ist Dolmetscherin. 9. Der Arzt besucht diesen Krank____ jeden Tag, obwohl er viele Krank____ hat. 10. Unter den Anwesend____ waren viele Studenten. 11. Wenden Sie sich mit dieser Frage an den Postangestellt____, er weiß das ganz bestimmt. 12. Die Postangestellt____ nimmt mein Telegrammformular. 13. Ein Reisend____ hat in einer Gesellschaft eine lustige Geschichte erzählt. 14. Sprich mit Walter, er will dir etwas Wichtig____ sagen. 15. Ich gratuliere Ihnen zum Neujahrsfest und wünsche Ihnen alles Gut____. 16. Diese Tasche gefällt mir nicht, gibt es nichts Besser____? 17. Alles Schön____ und Modern____ kostet viel Geld. 18. In diesem Museum haben wir viel Interessant____ gesehen. 19. Ich möchte dir Folgend____ sagen.

15. Перекладіть німецькою мовою.

1) без артикля:

цікава професія, великий успіх, старий завод, широке вікно, хороша можливість, великі сили, нові стільці, складні речення; веселі діти; майбутні студенти; письмові завдання;

2) з означеним артиклем:

щасливий випадок, мала річка, рідкісна книга, цікава тема, новий музей, маленька куля, досвідчена вчителька, чудова мелодія, темні ночі, красиві квіти, відомі дати, злі вовки;

3) з неозначеним артиклем:

досвідчений лікар, досвідчена лікарка, важлива проблема, складне питання, щасливий кінець, весела пісня, неочікуваний гість, новий пам'ятник, свіжа газета, цікаве оповідання, хороша людина.

16. Перекладіть німецькою мовою.

а) два цікавих фільми, багато нових вулиць і площ, усі старі будівлі міста, деякі старовинні пам'ятники столиці, деякі молоді люди, обидва важливих питання, дві неправильні відповіді, такі красиві міста, які величезні магазини, мої нові друзі, наш старий учитель, ніяких дорогих товарів, кілька німецьких газет, п'ять великих словників, шкіряні рукавички, ці чудові дні, кожна маленька дитина, його нові картини, її цікаві книги, наш старий сад, їх новий будинок, усі великі універмаги;

б) прекрасна музика, холодна вода, добре вино;

в) склянка холодної води, чашка чорної кави, пляшка холодного молока, дві пляшки старого вина, шматок гарного м'яса, склянка міцного чаю;

г) Харківські вулиці, Берлінський університет, Дрезденська картинна галерея, Лейпцизький ярмарок, Київський вокзал, рожева блузка, бузкове плаття;

д) що-небудь цікаве, нічого нового, багато гарного, усе хороше, усе необхідне, щось дуже важливе;

е) одна з його ранніх робіт, один з братів, одна з дівчат, одна з її останніх книг, одна з цих кімнат, один з цих нових магазинів, жоден зі студентів нашої групи, багато з цих викладачів, жодне з цих старих міст, деякі з моїх шкільних друзів.

17. Перекладіть німецькою мовою.

а) 1. Твоє старе пальто красиве. 2. Наша нова вчителька добре володіє французькою мовою. 3. Ця молода спортсменка навчається на філологічному факультеті. 4. Наша нова квартира має 3 світлі затишні кімнати. 5. Іноземні студенти розмовляли з допитливими учнями. 6. Наш великий спортивний зал розташований в іншій будівлі. 7. З минулого року він навчається у великій сучасній школі. 8. Я хотіла б купити червоний светр. – Як подобається Вам цей червоний пуловер?

б) 9. Я хотіла б приміряти красиву сукню. – Ця блакитна сукня дуже красива. 10. У вітрині магазину я бачила красиву блузку. Мені потрібна біла блузка. – Ця біла блузка дуже красива. 11. Його колега хотів би купити чорне пальто. – Вам подобається це чорне пальто? – Чудове пальто. 12. Батьки дали їй гроші на новий одяг. Вона купила все в нашому новому універмазі. 13. Цього року до моди увійшли однотонні пальта. Я купила собі елегантне сіре пальто. 14. Моя донька любить носити короткі спідниці. 15. Ця кольорова сорочка не пасує до твого темно-коричневого костюма. Заміни її! 16. Багато літніх людей віддають перевагу простому і практичному одягу та взуттю. 17. Моя подруга вибрала собі в універмазі недорогу сукню, темно-синю спідницю і блакитну блузу. Їй ще потрібні темні брюки і зручні туфлі. 18. Я із задоволенням приміряю цей піджак у смужку.

в) 19. Чи можу я надіти сьогодні увечері в театр нову сукню? – Звичайно ж, і не забудь свої туфлі на високих підборах. Ти виглядаєш просто прекрасно! 20. Я купила своєму чоловіку красиву краватку та дорогий матеріал на новий костюм. 21. Він заплатив за всі товари у касі та отримав їх на видачі. 22. У якому відділі я можу купити собі капелюх? – Ви можете купити його у нас, у капелюшному відділі. Вам допоможуть досвідчені продавці. 23. Чому вона завжди так погано одягнена? Адже вона добре заробляє. – Гроші – це не головне, на жаль, у неї зовсім немає смаку. 24. Твої темно-сірі брюки мені дуже подобаються. У тебе добрий смак! 25. Чи можу я приміряти цю білу блузу? – Ні, світлі блузи не можна приміряти. 26. Ця сукня дуже проста. – У нас є інші моделі. Приміряйте цю вузьку сукню з глибоким вирізом. – Такі сукні мені подобаються набагато більше. 27. У мене є блакитний костюм, але блакитний колір зараз не в моді. Я хотів би чорний костюм. Він мені потрібний для роботи. 28. Ці вузькі джинси з великим металевим гудзиком прекрасно личать до твоїх яскравих туфель без підборів.

г) 29. Мені не подобається твоя широка довга спідниця. Ти не хочеш купити вузьку коротку спідницю? – Можливо, я куплю вузьку довгу спідницю. – Але чому ж довгу? – У мене криві ноги. 30. Як Вам подобається ця чорна вечірня сукня з шаллю? – Вона прекрасно сидить і дуже мені подобається. Я купую її. 31. Ця спідниця не пасує до цього світлого піджака. Спідниця дуже модна, а піджак класичний. 32. Моя сестра любить носити блакитні джинси, строкаті короткі футболки, так що вона завжди модно і зі смаком одягнена. 33. Які кольори тобі подобаються? Мені подобаються блакитний, рожевий та

сірий кольори. Вони мені личать. 34. Я хотіла б щось у горошок. – Послухай пораду! Купи чорну спідницю у білий горошок і білу блузу в чорний горошок. Це незвичайно, оригінально і модно. 35. Я хотів би купити темний костюм в смужку. – Я думаю, цей сірий модний костюм пасуватиме Вам краще. А ця елегантна біла сорочка прекрасно личить до костюма. Придбайте також краватку! – Спасибі, я не ношу краватки. 36. Що за люди?! Нічого не розуміють у моді, а дають поради. 37. Мій друг не носить костюми. Його улюблений одяг – зручні джинси, однотонні сорочки, теплі светри. 38. Учора він був незвично одягнений: вільні джинси, тепла сорочка в клітинку, черевики на плоскій підшві.

д) 39. Я не слідую моді. У мене є свій власний стиль. Я думаю, я одягнена зі смаком. 40. Цей піджак не підходить для роботи. Він виглядає старомодно. А ось цей модний піджак тобі личить. 41. Що підійде до цього піджака? – Я думаю, до цього піджака підійдуть сірі або чорні брюки. 42. Що ти любиш носити? – Я охоче ношу светри. Красивий светр пасує до будь-якого одягу: до джинсів, брюк, спідниці. Мені не потрібно багато светрів. Декілька светрів можна міняти і завжди виглядати модно. 43. Ця спідниця більше мені не підходить. – Ти повинна купити собі нову спідницю. 44. Яке пальто Вам потрібне, чорне чи сіре? – Мій улюблений колір чорний, тому мені потрібне чорне пальто. 45. Яка сорочка личить до цього костюма? – До темного костюма пасує світла сорочка, а не яскрава кольорова сорочка. 46. У дружини мого друга шафа повна одягу. Вона завжди слідує моді і купує лише модні дорогі речі. 47. Чому ця сорочка тобі не сподобалася? – Вона дуже строката. Я не люблю яскраві кольори. 48. Сірий колір тебе старить. Не купуй це сіре пальто. У цьому ліловому пальті в клітинку ти виглядаєш молодою. – Спасибі за пораду. У тебе прекрасний смак.

е) 49. Я думаю, джинси ніколи не вийдуть із моди. Це зручний і практичний одяг годиться для роботи і відпочинку. 50. Як одягнена та дівчина? – На ній вузька вишнева спідниця з розрізом, рожева блуза, чорні туфлі. 51. Можна приміряти той чорний светр? – Звичайно, який у Вас розмір? – Розмір 46. Мені також потрібні джинси. – У нас великий вибір джинсів. Ці блакитні джинси чудово пасують до тих двох світлих светрів. 52. За якою ціною Ви хотіли б пальто? – Я хотіла б недорого, але красиве, елегантне пальто. – Ми можемо запропонувати Вам декілька прекрасних пальт за доступною ціною. 53. У мене немає якогось особливого побажання. Можливо, я

приміряла б ті сірі шкіряні туфлі на плоскій підошві. 54. Куди ти мене привів? Тут немає речей мого розміру! – Ти помиляєшся, у цьому величезному універмазі є багато різних відділів із товарами для великих і маленьких людей. 55. Як йде справа з продажами? – Усе гаразд. Нова літня колекція швидко продається. 56. На розі будують новий універмаг. – Та що ти говориш! Ці універмаги, супермаркети з'являються, як гриби після дощу. 57. Він більше не бажає сплачувати твої чеки. Заплати за твою нову спідницю сама. 58. Як одягаються влітку? – Улітку, зазвичай, одягаються легко, яскраво. Охоче носять світлий, просторий одяг.

є) 59. Чи можу я приміряти цю білу блузу з шовку? – Звичайно, Ви можете зробити це. Я думаю, вона Вам трохи завузька. Приміряйте блузу іншого розміру. Я раджу Вам цю, з довгими рукавами. – Блуза прекрасно сидить, але вона мені не подобається. 60. Тепер у багатьох універмагах самообслуговування. Я вважаю, це дуже зручно. Можна спокійно собі щось знайти. А дуже уважні або дуже наполегливі продавчині мене дратують. 61. Я охоче відвідую з подругами покази мод. Після показу ми ще довго обговорюємо нові моделі й нові тенденції у світі моди. У мене є знайомий модельєр. Його пояснення і коментарі дуже важливі для мене. Можливо, я теж стану модельєром. Мені здається, я підходжу для цієї професії. 62. Моя донька отримала запрошення на танці. Сьогодні вона одягається особливо довго і ретельно. Я думаю, у цій вузькій короткій спідничці та яскравій майці вона виглядає приголомшливо. 63. Я ніколи не ношу капелюха й шапки. Вони мені не пасують. – А взимку? – Узимку теж. Дуже рідко я одягаю капюшон. 64. Нам потрібні нові меблі! – Але моя люба, ми ще не зробили в квартирі ремонт! – Я не хочу нічого чути. Я не можу більше спати на цьому старому дивані! – Люба, дивану всього два роки. – Так, але тканина на дивані не гармонує з моїми новими кімнатними капцями!

ж) 65. За οποї погоди він носить чорний капелюх і чорний костюм. – Він виглядає старомодно, але про смаки не сперечаються. 66. Скільки ти заплатив за цю прекрасну краватку? – Мені її подарувала пані. 67. Усі сьогоднішні клієнтки отримають люстерко у подарунок. 68. Я думаю, ця яскрава краватка з квіточками зовсім не пасує до твого світлого костюма. Ти виглядаєш з цією краваткою просто безглуздо. 69. Покажи мені свою весільну сукню! – Із задоволенням, але я не одягатиму її. – Де ти знайшла цю дивну сукню? – У спеціалізованому магазині для наречених. 70. У невеликих німецьких містах є багато

вузьких вуличок. 71. Кілька років тому молоді люди охоче носили дуже вузькі джинси. Не всі розуміли цю моду, але для молоді це не мало жодного значення. 72. Цей актор завжди носить чорний капелюх, темні окуляри і з'являється з гітарою. Не кожен вважає його голос приємним. Відгадайте, як звуть цю людину. 73. Мені не подобаються чорно-білі фільми. Я не можу уявити собі життя без кольорового кіно

Steigerungsstufen der Adjektive

1. Визначте початкову форму якісного іменника (Positiv). Якщо порівнювані предмети мають однакову якість, то порівняння утворюється за допомогою **wie**: *so alt wie ich*.

2. Komparativ утворюється від Positiv за допомогою суфікса **-er**.
schnell - schneller

3. Якщо прикметник односкладовий, то у Komparativ та у Superlativ кореневі а, о, и отримують умлаути. Винятки: blank, brav, bunt, froh, falsch, hohl, kahl, knapp, matt, platt, plump, rasch, roh, sanft, schlaff, schlank, starr, stolz, stumpf, toll, voll.

4. Якщо утворюємо вищий ступінь порівняння (Komparativ) у незмінюваній формі, то вживаємо **als**, прикметник отримує суфікс **-er**: *schneller als der Zug – швидше ніж потяг*.

5. Якщо утворюємо вищий ступінь порівняння (der Komparativ) у змінюваній формі, то вживаємо неозначений артикль **ein/eine**, прикметник отримує суфікс **-er** та закінчення мішаної відміни:

ein schnellerer Zug – більш швидкий потяг.

ein schnelleres Fahrrad – більш швидкий велосипед

eine schnellere Autobahn – більш швидкісне шосе

6. Якщо утворюємо найвищий ступінь порівняння (der Superlativ) у незмінюваній формі, то вживаємо **am ... -sten**.

Das Flugzeug fliegt am schnellsten – Літак літає найшвидше.

7. Superlativ утворюється від Positiv за допомогою суфікса **-st**.

8. Якщо утворюємо найвищий ступінь порівняння (Superlativ) у змінюваній формі, то вживаємо означені артиклі **der/die/das**, прикметник отримує відповідно закінчення слабкої відміни в однині чи множині.

*Ich warte auf **den schnellsten** Zug – Я очікую найшвидший потяг.*

9. Запам'ятайте форми прикметників, які утворюють ступені порівняння не за правилом!

Positiv	Komparativ	Superlativ
gut	besser	am besten / der, die, das beste ; die besten (Pl)
gern	lieber	am liebsten / der, die, das liebste ; die liebsten Bücher (Pl)
viel	mehr	am meisten die meisten Kinder (Pl)
hoch	höher	am höchsten / der, die, das höchste die höchsten Häuser (Pl)
nah	näher	am nächsten / der, die, das nächste die nächsten Jahre (Pl)

Mein Kleid gefällt mir **gut**. Aber dein Kleid gefällt mir **besser**. Anitas Kleid gefällt uns beiden **am besten**.

Sie liest **gern**. Aber **lieber** reist sie. Und **am liebsten** surft sie in sozialen Netzwerken.

1. Заповніть таблицю.

der Positiv	der Komparativ	der Superlativ
<i>kalt</i>	kälter	<i>am kältesten</i>
alt		
		am höchsten
	besser	
gern		

		am meisten
brav		
	lauter	
nah		
		am stärksten
	stiller	
bunt		
		am dicksten
	länger	
kurz		
	näher	
		am fleißigsten
faul		
	öfter	
		am weitesten
heiß		
	ärmer	
		am klügsten

2. Оберіть правильний варіант: viel, am meisten, mehr, lieber, am liebsten, besser, am besten.

1. Die Flugkarte kostet _____ als Fahrkarte. 2. Die Schiffsreise gefällt mir _____ von allen Reisen. 3. Horst fliegt _____ als Dieter. 4. Ich fahre _____ mit dem Expresszug. 5. Sie schreibt _____ eine Postkarte als einen Brief. 6. Mit dem Flugzeug sparst du _____ Zeit. 7. In diesem Sommer bin ich _____ gereist. 8. Die Flugreise gefällt mir _____ als eine Eisenbahnreise. 9. Fahren Sie heute mit dem Zug? – Nein, ich fliege _____ morgen mit der ersten Maschine. 10. Die Leute benutzen doch immer noch _____ die Eisenbahn.

3. Найвищий ступінь порівняння. Розкрийте дужки.

1. der kürzeste Weg
2. das _____ Hotel (gut)
3. ihre _____ Jeans (alt)
4. die _____ Deutschen (viele)

5. die _____ Aufgabe (schwierig)
6. meine _____ Schwester (jung)
7. der _____ Berg (hoch)
8. der _____ Fluss (lang)
9. für das _____ Mädchen (nett)
10. bis zur _____ Haltestelle (nah)

4. Оберіть правильний варіант.

größer oder mehr

1. Die Kinder verbringen jetzt _____ Zeit im Freien, denn sie haben Ferien.
2. Unsere neue Wohnung ist _____ als die alte.
3. Gestern habe ich _____ als gewöhnlich an meinem Artikel gearbeitet.
4. Für diesen Anzug habe ich _____ bezahlt als für meinen Mantel.

weniger oder kleiner

1. Die Schüler machen jetzt _____ Fehler als früher.
2. Diese Buchhandlung ist _____ als die Buchhandlung in der Gartenstraße, aber hier gibt es immer eine große Auswahl an Büchern.
3. Warum liest du jetzt _____ als früher?
4. Unsere Gruppe ist in diesem Semester _____ geworden.
5. Dieser Koffer ist _____ als jene Reisetasche.

lieber oder besser

1. In diesem Sommer ist das Wetter in Sotschi _____ als im vorigen!
2. Ich arbeite _____ in der Bibliothek als zu Hause, weil ich dort immer die nötigen Bücher finden kann.
3. Ich fühle mich heute schlecht, geht ohne mich ins Kino, ich bleibe _____ zu Hause.
4. Als Vorspeise nehme ich _____ Salat.
5. Heute schmeckt mir die Suppe _____ als gestern.
6. Wir werden heute _____ im Restaurant zu Mittag essen.
7. Die letzte Kontrollarbeit haben Sie _____ geschrieben.
8. Meine Freunde verbringen _____ das Wochenende im Freien.
9. Es geht ihm schon _____.
10. Ihre Wohnung ist _____ eingerichtet.
11. Mir wurde es _____.
12. Dieser Film gefiel uns _____.
13. Ich will es _____ gleich machen.
14. Wir bleiben heute _____ zu Hause.
15. Nach dem Urlaub sehen die Eltern _____ aus.
16. Monika isst _____ Käse.
17. Karin geht _____ tanzen, ich mache mir aber nichts daraus.

5. Утворіть ступені порівняння за зразком.

Fritz springt _____ als Emil, (hoch/Hans)

*Fritz springt **höher** als Emil. Aber Hans springt **am höchsten**.*

1. Stella spricht _____ Deutsch als Michaela, (gut / Angela)
2. Müller arbeitet _____ als Maier, (zuverlässig / Schulze)
3. Wein trinkt er _____ als Bier, (gern / Sekt)
4. Seine Kusinen stehen ihm _____ als seine Tante, (nah / Geschwister)
5. Das Radio war _____ als der Plattenspieler, (teuer / der Fernseher)
6. Ein Skorpionstich ist _____ als ein Wespenstich, (gefährlich / ein Schlangenbiss)
7. Mein Schäferhund ist _____ als euer Dackel, (wild / der Jagdhund des Nachbarn)
8. Sie isst Rindfleisch _____ als Schweinefleisch, (gern / Hammelfleisch)
9. Im Einzelhandelsgeschäft ist die Bedienung _____ als im Warenhaus, (freundlich / im Tante-Emma-Laden)
10. Im Zug reist man _____ als im Bus. (schnell / im Flugzeug)
11. In der Sahara ist es _____ als in Israel, (heiß / am Äquator)
12. In Grönland ist es _____ als in Schweden, (kalt / im Nordosten von Russland)
13. Der Amazonas ist _____ als der Mississippi, (lang / der Nil)
14. In Asien ist der Analphabetismus _____ als in Südamerika, (verbreitet / in Afrika)
15. In Europa ist die Zahl der Deutschsprechenden _____ als die Zahl der Menschen, die Englisch als Muttersprache sprechen, (hoch / die Zahl der Russischsprechenden)

6. Вставте у речення прикметник, що в дужках, у найвищому ступені порівняння з правильним закінченням.

1. Wie heißt das _____ (klein) Säugetier der Erde?
2. Wie heißt das Tier mit dem _____ (hoch) Wuchs?
3. Welches Tier kann am _____ (schnell) laufen?
4. Welche Schlange ist am _____ (giftig)?
5. Wie heißt der _____ (groß) Ozean?
6. Wie tief ist die _____ (tief) Stelle des Meeres?
7. Welches ist der _____ (klein) Erdteil?
8. Wo ist es am _____ (kalt)?

9. Wo regnet es am _____ (viel)?
 10. In welcher Gegend der Erde ist es am _____ (stürmisch)?
 11. Wann ist auf der Nordhalbkugel der _____ (kurz) Tag?
 12. Wann ist auf der Nordhalbkugel der _____ (lang) Tag?
 13. Wann sind wir von der Sonne am _____ (weit) entfernt?
 14. Wann ist die Sonne der Erde am _____ (nah)?

7. Оберіть ступінь порівняння. Розкрийте дужки.

1. Wir bummeln durch _____ (belebt, die Straße) Berlins. 2. _____ (beliebt, der Treffpunkt) der Berliner ist die Weltzeituhr am Alexanderplatz. 3. Während des zweiten Weltkrieges wurden _____ (kostbar, die Schätze) der Berliner Museen vernichtet. 4. Die Einwohner unseres Dorfes sind noch _____ (gastfreundlich), als man erzählt. 5. Ich unterhalte mich mit _____ (bedeutend, der Gelehrte) der Gegenwart. 6. Ich finde deinen Grund am _____ (triftig). 7. Heute ist es viel _____ (kühl), deshalb können wir _____ (lang) durch die Stadt bummeln. 8. Dieser Bezirk ist am _____ (dicht) bewohnt.

8. Перекладіть німецькою мовою.

- a) 1. Лютий – найхолодніший місяць. 2. Найпростіша причина. 3. Більш важлива експедиція. 4. Найбільш непостійна погода – у травні. 5. Сьогодні набагато тепліше. А завтра буде найтепліше. 6. У мене найшвидші санчата. 7. Він вудить рибу в найглибшому ставку. 8. Я п'ю більш гарячий чай. 9. Більшість страв гарні на смак. 10. Найлегша хмара. 11. Найпростіше завдання. 12. Хто готує краще за всіх? 13. Вас чекає краще майбутнє. 14. Є багато причин. 15. З багатшим паном. 16. Найтонший аркуш паперу. 17. Найміцніші напої. 18. Цей струмок глибше, ніж той. 19. Ми святкуємо довше і голосніше за всіх. 20. Найрадісний спів. 21. Найчистіша вода у Білогір'ї. 22. Всюди тільки найстрокатіші парасольки. 23. Мені потрібен більш свіжий салат. 24. Що найсмачніше? 25. Коли найтемніша найдовша ніч? 26. Це темніший плащ. 27. Найніжніші бруньки. 28. Хто прийде швидше? 29. Найбільш рідкісні корисні копалини. 30. Мені потрібні більш солодкі яблука. 31. Важливіший свідок. 32. Я знаю найкоротшу дорогу.

б) 33. Він приходить раніше за мене. 34. Ця кімната менше, але красивіше. 35. Ця робота цікавіша, але важча. 36. Говори голосніше, я тебе не чую. 37. Іди швидше, інакше ми не встигнемо. 38. З кожним днем стає все холодніше. 39. Сьогодні ти відповідаєш значно краще, ніж учора. 40. Математики знайшли більш просте рішення цієї важливої технічної проблеми. 41. Наші будівельники мають будувати більш зручні, красиві і водночас більш дешеві будинки. 42. Новий твір молодого письменника справив на мене більш сприятливе враження, ніж його перший роман. 43. На це питання можна дати більш докладну відповідь. 44. Який шлях до вашої дачі найкоротший? 45. У цьому місці річка найширша. 46. Липень – найтепліший літній місяць. 47. Море гарніше всього вночі, коли світить місяць. 48. Це місце найважче у всьому тексті. 49. У газетах завжди повідомляється про найважливіші події. 50. У двадцять років він написав одне з найцікавіших своїх оповідань. 51. Його мова була вислухана з найбільшою увагою. 52. Цей рік був найважчим у житті драматурга. 53. У Німеччині виліковують багато хвороб успішніше, ніж в Україні.

в) 54. Як можна швидше дістатися до Лейпцига? – Швидше за все Ви доїдете до Лейпцига на швидкому поїзді. 55. Мій найулюбленіший вид транспорту – метро. На ньому можна дістатися у будь-яку частину міста. 56. Найвищий будинок у Харкові має 24 поверхи. 57. Найвищі будівлі в Німеччині можна побачити у Франкфурті на Майні. 58. Найбільший острів – Гренландія, його площа 2175592 кв. км. 59. Найдовша річка – Ніл, його довжина 6670 км, трохи коротше Амазонка, її довжина – 6570 км. 60. Найвища гора в світі – Еверест, його висота 8848 м, трохи нижче Чогорі – 8611м. Найвища гора в Україні – Говерла, 2061 м. 61. Найсильніший землетрус у Вірменії стався у 1988 году. 62. Жираф – найвища тварина, у нього найдовша шия. 63. Найвідоміші піраміди знаходяться в Єгипті. Найбільша з них – піраміда Хеопса. 64. Найшвидший потяг «Французька ракета» є у Франції. Його швидкість 400 км на годину. 65. Я вважаю, набагато зручніше подорожувати залізницею. Можна добре відпочити, почитати, розглянути пейзажі, поспілкуватися з попутниками. 66. Відомо, подорож літаком є дорожчою, ніж залізницею. Найдорожча подорож на кораблі. 67. Пасажирський поїзд їде набагато повільніше, ніж швидкий. 68. Подорож пароплавом найприємніша, але не кожен може її витримати. 69. Візьми таксі! Ти можеш заощадити більше часу. 70. Моя подруга подорожує більше ніж я. Її робота пов'язана з відрядженнями. 71. Мій знайомий взяв участь у телегрі і виграв

1000000 гривень. Тепер він готується до навколосвітньої подорожі. Його мета – відвідати найвідоміші столиці світу. 72. Зараз я можу впоратися з комп'ютером набагато впевненіше ніж кілька років тому. Але найкраще розуміється на цьому мій син.

г) **Kleidung und Mode** 1. Коли відбудеться наступний показ мод? 2. Найцікавіші статті про нові напрямки у моді можна прочитати в журналі "Бріджит". 3. Ця блакитна блузка подобається мені більше, крім того, вона коштує менше. 4. Літо у нас, природно, найтепліша пора року. 5. Найбільш охоче я відпочиваю влітку на березі моря або річки. 6. На жаль, я зустрічаюся з моїми найкращими друзями не дуже часто, і мені хотілося б бачити їх частіше. 7. Ці високі чоботи подобаються мені все більше. 8. Це плаття в смужку мені мале. Не могли б Ви показати мені сукню побільше? 9. Найчастіше я ношу одяг, який мені до лиця. 10. Більшість порад, які мені дає подруга, нервують мене.

Partizipien

Partizip I

1. Щоб утворити Partizip I, додайте до основи інфінітиву суфікс – **(e)nd**:

*sprech(en) – **sprechend**, lach(en) – **lachend**, zurückkehr(en) – **zurückkehrend**.*

2. Визначте, в якій формі (змінюваній чи незмінюваній) Partizip I вживається в реченні.

Якщо Partizip I вживається у змінюваній формі, додайте до нього відповідне закінчення (за правилами відмінювання прикметників):

das ***schlafende*** Kind – дитина, яка спить,

ein ***laufender*** Mann – чоловік, що біжить.

3. Зворотні дієслова при утворенні Partizip I зберігають займенник **sich**: die **sich interessierenden** Studenten

4. Слід пам'ятати, що Partizip I позначає тривалу, незавершену дію, яка відбувається одночасно з дією присудка, і має активне значення.

Partizip II

1. Щоб утворити Partizip II від слабких дієслів, додайте до основи дієслова префікс **ge-** та суфікс **-(e)t**:

mach(en) – gemacht, spiel(en) – gespielt.

2. Суфікс **-et** додавайте, якщо основа дієслова закінчується на:

- **-d, -t:** *arbeit(en) – gearbeitet, bad(en) – gebadet,*
- **-m, -n,** якщо перед ним стоїть приголосний (крім **l** або **r**):
rechn(en) – gerechnet, atm(en) – geatmet.

3. Partizip II сильних дієслів – це третя основна форма дієслова, її слід запам'ятовувати: *lesen – las – **gelesen**, schreiben – schrieb – **geschrieben**.*

4. Памятайте, що префікс **-ge** не додається до Partizip II дієслів:

- з невідокремлюваними префіксами **be-, ge-, er-, ver-, zer-, ent-, emp-, miss-:** *erzähl(en) – **erzählt**, verstehen – **verstanden**,*
- які закінчуються на **-ieren:** *demonstrieren – **demonstriert**, studieren – **studiert**.*

5. У Partizip II дієслів з відокремлюваними префіксами **ab-, an-, auf-, aus-, bei-, ein-, mit-, nach-, vor-, zu-** префікс **ge-** необхідно ставити між відокремлюваним префіксом і основою дієслова:

*abschreib(en) – **abgeschrieben**, zumach(en) – **zugemacht**.*

6. Слід пам'ятати, що Partizip II позначає завершену дію, причому від перехідних дієслів з пасивним, від неперехідних з активним значенням.

7. Якщо Partizip II вживається у змінюваній формі, додайте до нього відповідне закінчення (за правилами відмінювання прикметників):

der geschriebene Brief – написаний лист

ein geöffnetes Fenster – відкрите вікно

1. Утворіть від дієслів Partizip I та Partizip II.

Infinitiv	Partizip I	Partizip II
tanzen		
arbeiten		
denken		
schlafen		
ankommen		
erzählen		
spielen		
lieben		
schreiben		
singen		
fliegen		

2. Вставте у словосполучення Partizip I у правильній формі.

1. verletzen: die ihn _____ Worte
2. beherrschen: das _____ Thema der Konferenz
3. leben: die seit Jahren in Brasilien _____
Schriftstellerin
4. gehören: das dem Lehrer _____ Buch
5. entscheiden: vor dem _____ Spiel
6. gefährden: dein den Erfolg _____ Verhalten
7. sitzen: der auf dem Stuhl _____ Junge
8. kommen: in der _____ Woche
9. existieren: die seit langem _____ Probleme
10. schauen: der nicht nach links _____ Autofahrer
11. stattfinden: die alle vier Jahre _____ Olympischen Spiele
12. kontrollieren: die genau _____ Polizistin
13. fallen: das vom Baum _____ Blatt
14. stehen: die am Straßenrand _____ Reklameschilder

3. Замініть підрядне речення словосполученням з Partizip I за зразком.

der Autor, der ein Buch schreibt – *der ein Buch schreibende Autor*

- 1) der Autofahrer, der telefoniert; 2) der Mann, der ernst blickt; 3) der Mann, der die Lösung errät; 4) das Klima, das sich schnell verändert; 5) die Vergleiche, die uns überrascht haben; 6) die Studenten, die sich in einer Prüfung befinden; 7) die Menschen, die aus ihrem Land fliehen; 8) die Blumen, die im Park blühen; 9) das Parfüm, das nach Zimt riecht; 10) die Gesetze, die unser Leben verändern; 11) der Fußgänger, der zu spät reagierte; 12) der Dozent, der an der Uni unterrichtet; 13) der Bus, der im Halteverbot steht; 14) das Kind, das mit dem Hund spielt; 15) die Studentin, die nach Hause geht

4. Вставте Partizip II у правильній формі.

- a) 1. ansehen: der _____ Rechtsanwalt
2. schaffen: die von uns _____ Arbeit
3. treffen: eine längst _____ Entscheidung
4. öffnen: mit weit _____ Augen
5. aufessen: der längst _____ Kuchen
6. sprechen: das _____ Deutsch
7. übersetzen: der _____ Artikel

8. beschäftigen: die mit der Gartenarbeit _____ Nachbarn
9. schreiben: der von dir _____ Aufsatz
10. mitbringen: die _____ Getränke
11. lösen: die _____ Probleme
12. bezahlen: die nicht _____ Rechnung
13. erfahren: ein _____ Fachmann
14. fangen: der _____ Tiger

6) 1) Der in viele Sprachen _____ Roman gilt heute als Klassiker. (übersetzen) 2) Der von ihm _____ Artikel ist noch immer nicht eingetroffen. (ankündigen) 3) Die immer noch nicht _____ Arbeiten machten ihn wütend. (erledigen) 4) Die von ihm _____ Erzählung beeindruckte mich tief. (veröffentlichen) 5) Die _____ Wörter brachten ihn auf die richtige Spur. (unterstreichen) 6) Das an der Fahrertür _____ Auto konnte nicht verkauft werden. (beschädigen) 7) Das von allen _____ Interesse stimmte ihn sehr optimistisch. (zeigen) 8) Die von ihm _____ Zahlen waren alle falsch. (nennen) 9) Das bei dem Geschäft _____ Geld deckte kaum die Kosten. (einnehmen) 10) Der von den Kritikern _____ Film war ein finanzieller Misserfolg. (empfehlen)

5. Замініть підрядне речення словосполученням з Partizip II за зразком.

Das Auto, das verkauft worden ist, war kaputt. – *Das verkaufte Auto war kaputt.*

1. Der Mann, der an Krebs gestorben war, war noch sehr jung.
2. Das Spiel, das wir verloren haben, war sehr wichtig.
3. Menschen, die gut ausgebildet sind, finden leichter einen Job.
4. Die Gefangenen, die von der Insel geflohen sind, wurden nie mehr gesehen.
5. Ich fand die Antworten, die du gegeben hast, sehr dumm.
6. Der Wein, der auf der Party getrunken worden ist, war sehr teuer.
7. Der Effekt der gewünscht worden ist, wurde nicht erzielt.
8. Er kaufte ein Haus, das schon lange verfallen war.
9. Er brachte die Bücher die er sich ausgeliehen hatte, wieder zurück.
10. Er wollte die Entscheidung, die er einmal getroffen hatte, nicht wieder revidieren.
11. Die Lottozahlen, die gezogen wurden, brachten ihm kein Glück.

12. Die Haare, die schlecht geschnitten waren, gefielen seiner Freundin nicht.
13. Sie suchte lange nach dem Kind, das verschwunden war.
14. Das Schiff, das langsam gesunken war, war mit vielen Passagieren untergegangen.
15. Der Direktor, der von seiner Frau geschieden war, wollte seine Sekretärin heiraten.

6. Partizip I чи II? Оберіть правильну форму.

- 1) Den Briefträger böse (anknurrend, angeknurrt), rannte der Hund am Zaun hin und her.
- 2) Einmal die Treppe (hinunterfallend, hinuntergefallen), hielt sich das Kind fortan immer am Geländer fest.
- 3) Die Führerscheinprüfung (bestehend, bestanden), konnte er nun mit dem Auto zur Arbeit fahren.
- 4) Mit ihrer Freundin (telefonierend, telefoniert), lag sie auf dem Sofa.
- 5) Die Hausaufgaben (erledigend, erledigt), schnappte er seinen Fußball und ging zum Spielen hinaus.

7. Partizip I чи II? Утворіть відповідну форму за зразком.

Der Autofahrer hupt laut. - *Das ist ein laut hupender Autofahrer.*

- 1) Das Parfüm riecht gut. - Das ist ein gut _____ Parfüm.
- 2) Die Suppe schmeckt kräftig. - Das ist eine kräftig _____ Suppe.
- 3) Die Bücher werden gern gelesen. - Das sind gern _____ Bücher.
- 4) Die Kunden wurden gut beraten. - Das sind gut _____ Kunden.
- 5) Das Team ist gut eingespielt. - Das ist ein gut _____ Team.
- 6) Der Zug fährt langsam. - Das ist ein langsam _____ Zug.
- 7) Die Vorlesung beginnt pünktlich. - Das ist eine pünktlich _____ Vorlesung.
- 8) Die Preise wurden scharf kalkuliert. - Das sind scharf _____ Preise.
- 9) Die Farben leuchten hell. - Das sind hell _____ Farben.
- 10) Der Spruch wurde schon oft zitiert. - Das ist ein oft _____ Spruch.

8. Утворіть та використайте у реченнях Partizip I або II у правильній формі.

1) Der sehr nervös _____ (wirken) Mann blätterte ungeduldig in der Zeitung. 2) Der in Berlin _____ (vergessen) Koffer wurde von der Polizei gefunden. 3) Die von einem Hurrikan _____ (zerstören) Häuser wurden wieder aufgebaut. 4) Der mit einem bayrischen Akzent _____ (sprechen) Mann war zum Flughafen gefahren. 5) Der von Interpol _____ (suchen) Verbrecher lebt jetzt in Tahiti. 6) Die sehr gut _____ (aussehen) Frau bestellte ein Mineralwasser. 7) Der von einem Passanten _____ (erkennen) Terrorist flüchtete aus dem Bahnhof. 8) Der von einer spanischen Journalistin _____ (schreiben) Roman spielt in Nürnberg. 9) Der vor der Tür _____ (warten) Junge war sehr ungeduldig. 10) Der Chef der von Insolvenz _____ (bedrohen) Firma setzte sich ins sonnige Kalifornien ab. 11) Das Tor des Mittelstürmers rettete den Verein vor dem _____ (drohen) Abstieg. 12) Die durch ein Versehen _____ (auslösen) Alarmanlage weckte die Nachbarn. 13) Die von den Experten _____ (nennen) Vorteile können mich nicht überzeugen. 14) Viele in Deutschland _____ (leben) Ausländer haben hier eine neue Heimat gefunden. 15) Das bei dem Bankraub _____ (erbeuten) Geld blieb für immer verschwunden. 16) Die _____ (anschließen) Diskussion brachte keine neuen Erkenntnisse. 17) Sie stellte die _____ (mitbringen) Blumen in eine Vase. 18) Der aus Seenot _____ (retten) Fischer war sehr erschöpft. 19) Am Samstag wird es vereinzelt _____ (auftreten) Gewitter geben. 20) Die _____ (einladen) Gäste sprachen den Getränken zu. 21) Das _____ (servieren) Essen schmeckte allen ausgezeichnet. 22) Das _____ (sparen) Geld befand sich unter einer Holzdiele.

9. Утворіть із складних речень прості речення з поширеним означенням, вживаючи Partizip I або II у правильній формі, за зразком.

Der Mann, der an der Bar steht, ist ein alter Bekannter von Klaus. - *Der an der Bar stehende Mann ist ein alter Bekannter von Klaus.*

1. Den Geldschein, der auf dem Boden lag, beachtete sie nicht.
2. Der Mann, der durstig aus der Flasche trank, trug trotz der hohen Temperaturen einen Pullover.
3. Die Männer, die auf den Gängen schliefen, hatten die Küste nach einer langen Reise erreicht.
4. Das Haus, das an einem idyllischen See lag, hatte sie vor drei Jahren gekauft.
5. Die Patienten, die im Wartezimmer saßen, blickten gelangweilt vor sich hin.
6. Der Zuschuss, der bei der EU beantragt wurde, wurde leider nicht genehmigt.
7. Das Gebäude, das mit einem großen Fest eingeweiht wurde, steht nun allen Besuchern offen.
8. Der Koffer, der schon gestern gepackt wurde, steht im Flur.

10. Перекладіть німецькою мовою, вживаючи Partizip I або II.

а) колега, що розповідає; розвинуті країни; хлопчик, що заснув; любляча сестра; діти, що співають; перевірений диктант; перекладена стаття; прикрашена ялинка; поїзд, що відправляється; отриманий лист; спляча дівчинка; усі запрошені гості; учень, що читає; прочитана книжка; людина, яка думає; отримане повідомлення; вигадана історія; кицька, що грається; загублена телеграма; хвилююча новина; шум, що заважає; викрадений автомобіль; виконаний обов'язок; вода, що тече; розмовляючий папуга; сяюче обличчя; працюючий мотор;

б) час, що швидко минає; оглянуті туристами визначні місця; чоловік, що стоїть біля бару; написаний цим письменником роман; поліцейський, що стоїть на розі; зіграна ним симфонія; жінка, що зайшла до вагону; розташоване на Дніпрі місто; замовлений Вами номер у готелі; склянка, що стоїть на столі; проведена на морі відпустка; поштовий службовець, що сидить за віконцем; машина, що проїхала повз нас; пасажири, що виходять з поїзда; виставка, яку я нещодавно відвідав; проспівана нами пісня; швидко діючі ліки.

в) 1. Проведені дослідження дали надзвичайно цікаві результати. 2. Приготовлені страви стояли в холодильнику. 3. Літо, що надходить, буде спекотним. 4. Черговий по станції регулює рух потягів, які прибувають. 5. Він переглядав доставлену пошту. 6. Розквітаючий бузок радував око. 7. Мої друзі, які виїхали, надіслали мені красиву

листівку. 8. Зів'ялі квіти навівають зазвичай сумний настрій. 9. Учень, який відповідав, раптом зупинився. 10. Педагог, який екзаменував, поставив мені кілька додаткових питань. 11. Дитина, яка заснула, дихала глибоко і спокійно. 12. Ми із захопленням милувалися розквітлими трояндами. 13. Зроблені помилки повинні бути ретельно виправлені. 14. Доповідач, який виступав на зборах, наводив цікаві приклади. 15. Зруйнований під час війни театр було побудовано заново. 16. Лист, написаний твоєю подругою, мені сподобалося. 17. Перевірені вчителем зошити були роздані на перерві. 18. Викликаний до дошки учень не міг розв'язати задачу. 19. За написану вчора контрольну роботу ти одержав „добре“. 20. Молоденька дівчина, яка щось писала за столом, підняла голову й із запитанням подивилася на мене. 21. Написана вчора контрольна робота була дуже складною. 22. Студент, який писав на дошці речення, зупинився і попросив викладача повторити речення. 23. Нещодавно запломбований зуб знову болить. 24. Заповнений студентом формуляр лежить на столі. 25. Він засвоїв цей добре пояснений граматичний матеріал.

Personalpronomen

1. Перевірте, що перед вами дійсно особовий займенник. За допомогою питань wer? was? отримаємо початкову форму особового займенника.

2. З'ясуйте за допомогою питань, в якому відмінку однини чи множини вживається наразі особовий займенник.

N.	ich я	du ти	er він	es воно	sie вона	wir ми	ihr ви	sie вони	Sie Ви
D.	mir мені	dir тобі	ihm йому	ihm йому	ihr їй	uns нам	euch вам	ihnen їм	Ihnen Вам
A.	mich мене	dich тебе	ihn його	es його	sie її	uns нас	euch вас	sie їх	Sie Вас

3. Особові займенники вживають зазвичай з прийменниками, які закріплені за відмінками, наприклад:

aus, bei, mit, nach, seit, von, zu	, entgegen, gegenüber, außer	Dativ
um, für, durch, gegen, ohne, bis, entlang		Akkusativ
in, an, auf, über, unter, hinter, neben, vor, zwischen		Dat/Akk

mit ihm – з ним

für ihn – для нього

Ich stehe neben ihm (wo? Dativ) – Я стою перед ним.

4. Особові займенники після прийменників з Genitiv (wegen, (an)statt, unweit, anlässlich, trotz) вживають у Dativ:

statt dir – замість тебе

wegen ihr – через неї

1. Замініть слова, виділені жирним шрифтом, особовими займенниками у відповідному відмінку.

1. Kennen Sie **den Mann**? – Ja, ich kenne _____.

2. Wo steht **das Auto**? – Einen Moment, ich fahre _____ vor das Haus.

3. Wo wohnt **Peter**? – _____ wohnt in Dresden.

4. Haben Sie **diese Frau** schon einmal gesehen? – Nein, ich habe _____ noch nie gesehen.

5. Ich brauche unbedingt **ein sauberes Handtuch**. – Ich bringe _____ Ihnen.

6. Sind **die Musiker** am Montag frei? – Ich weiß es nicht, fragen Sie _____!

7. Letztes Jahr ist **meine Katze** weggelaufen. Ich denke heute noch oft an _____.

8. Wir sind so beeindruckt von **dieser antiken Vase**. – Keine Sorge, wir schenken _____ Ihnen zum Geburtstag.

9. **Der Wagen** ist kaputt, ich muss _____ in die Werkstatt bringen.

10. Wo ist **mein Kalender**? – _____ liegt auf dem Tisch.

11. **Dieses Mädchen** ist eine gute Sportlerin. – Ja, ich kenne _____ sehr gut.

12. **Die Mutter** ist schon gekommen, ich zeige _____ mein neues Buch.

2. Вставте у речення відповідний особовий займенник: *ihn* – *es* – *sie*.

1. Ich besuche den Lektor. Besuchst du _____ auch? 2. Ich gebrauche das Wörterbuch. Gebrauchst du _____ auch? 3. Ich übe oft die Regeln. Übst du _____ auch? 4. Ich habe heute Deutsch. Hast du _____ auch? 5. Ich brauche diese Zeitung. Brauchst du _____ auch? 6. Ich bilde einen Satz. Bildest du _____ auch? 7. Ich erkläre ein Wort. Erklärst du _____ auch? 8. Ich verstehe die Aufgabe. Verstehst du _____ auch? 9. Ich übersetze jetzt den Text. Übersetzt du _____ auch? 10. Ich bekomme oft Briefe. Bekommst du _____ auch?

3. Вставте у речення відповідний особовий займенник: *mir* – *uns* – *ihm* – *ihr* – *ihnen*.

1. Gefällt euch das Handy? – Ja, es gefällt _____ ganz gut. 2. Schmeckt Ihnen die Suppe? – Nein, sie schmeckt _____ nicht. 3. Hilft Heinz den Studenten? – Ja, er hilft _____ immer. 4. Gefällt dir das Sprachlabor? – Ja, es gefällt _____ gut. 5. Dankt Paul der Studentin? – Ja, er dankt _____ 6. Schreiben Sie dem Abteilungsleiter? – Ja, ich schreibe _____ oft. 7. Schmeckt euch das Essen hier? – Ja, es schmeckt _____ gut. 8. Dankt die Studentin den Eltern? – Ja, sie dankt _____ 9. Gehört das Zimmer dem Chef? – Ja, es gehört _____ 10. Geben Sie der Lektorin das Heft? – Ja, ich gebe es _____.

4. Вставте у речення відповідний особовий займенник: *er* – *ihn* – *es* – *sie*.

1. Leihst du mir dein Fahrrad? – Tut mir Leid. Ich brauche _____ selber. 2. Hast du meinen Taschenrechner? – Ja. Brauchst du _____? 3. Leihst du mir deinen DVDrecorder? – Ja, klar. Ich brauche _____ nicht. 4. Hier ist deine Tasche. – Wo? Ich sehe _____ nicht. 5. Wo ist denn dein Atlas? – Ich habe _____ vergessen. 6. Brauchst du mein Matheheft noch? – Nein, ich brauche _____ nicht mehr. 7. Wo ist denn der Malkasten? – Hier ist _____ doch. 8. Siehst du meinen Onkel? – Wo ist _____ denn?

5. Вставте у речення відповідний особовий займенник: *mir – dir – ihm – ihr*.

1. Tobias findet RAMMSTEIN toll. Die Gruppe gefällt _____ wirklich gut. 2. Ich mag Leichtathletik gern. Sport gefällt _____ überhaupt gut. 3. Wie findest du die Frisur? Gefällt sie _____? 4. Katrin trägt gern schicke Klamotten. Mini gefällt _____ besonders gut. 5. Was hast du denn für eine Hose an? Die steht _____ ja überhaupt nicht. 6. Wie findest du mein Hemd? Steht es _____? 7. Tobias ist nicht gut in der Universität. Aber das ist _____ egal. 8. Was sagt denn Anja zu dem Film? Wie gefällt er _____?

6. Вставте у речення відповідний особовий займенник: *mir – dir – ihm – ihr – uns – euch – ihnen – Ihnen*.

1. Isst du auch so gern Fisch? – Nein, Fisch schmeckt _____ nicht. 2. Hast du schon gehört? Markus hat eine Eins in Deutsch. – Ich weiß. Ich habe _____ ja geholfen. 3. Hallo, ihr beiden. Gehört _____ der Hund? – Nein, er gehört unserer Tante. Wir gehen nur mit _____ spazieren. 4. Schau mal, die alte Dame da! Sie hat aber viel Gepäck. – Komm, wir helfen _____. 5. Leihst du _____ dein Handy? – Ich leihe _____ gar nichts! 6. Sag mal, was schenkst du denn deinen Großeltern zu Weihnachten? – Ich schenke _____ einen Kalender. 7. Entschuldigen Sie bitte, gehört _____ die Tasche? 8. Wie findet ihr eigentlich Technorock? – So eine Musik gefällt _____ überhaupt nicht.

7. Вставте у речення відповідний особовий займенник: *mich – dich – ihn – es – sie – euch – Sie – uns*.

1. He, du! – Meinst du _____? – Klar meine ich _____. Du stehst auf meinem Fuß!

2. Schau mal, da ist Anja! – Geh bloß weiter! Ich kann _____ nicht mehr sehen.

3. Kommt ihr mit ins Kino? – Du hast _____ schon mal gefragt. Wir können doch nicht.

4. Wie findest du Tommy eigentlich? – Ach, ich finde _____ so süß!

5. Gefallen wir dir so? – Ich finde _____ ganz nett mit diesen Hosen. Aber müsst ihr denn immer im Partnerlook herumlaufen?

6. Entschuldigen Sie bitte. Kann ich _____ mal was fragen? Wo kann ich denn mein Gepäck lassen? – Da drüben ist der Gepäckraum. Da kannst du _____ abgeben.

7. Wo sind denn die Würstchen? – Ich habe _____ nicht gegessen.

8. Вставте у речення відповідний особовий займенник.

1. Hier ist mein Bleistift. Brauchst du _____?

2. Die Lampe steht dort. Ich stelle _____ auf den Tisch.

3. Kinder, wo seid ihr? Ich sehe _____ nicht.

4. Wir kommen ins Klassenzimmer. Die Schüler stehen auf und grüßen _____ .

5. Ich spreche schon 10 Minuten. Hörst du _____ nicht?

6. Natürlich nehme ich die Diktate mit. Ich korrigiere _____ am Abend.

7. Wo ist dein Wörterbuch? Ich brauche _____ .

8. Meine Freundin und ich wohnen in einem Haus, ich besuche _____ oft.

9. Du hast Geburtstag. Ich gratuliere _____ .

10. Das ist ein schönes Bild. Wohin hängt ihr _____?

9. Вставте у речення відповідні особові займенники в Dativ *mir/dir/ihm/...* або в Akkusativ *mich/dich/ihn/...*

1. Leihst du _____ deinen Kamm? 2. Du, Robert, kann ich _____ mal was fragen? 3. Oh, wir kommen viel zu spät. Frau Rösner schimpft _____ bestimmt aus. 4. Hallo, ihr zwei, wir wollen _____ gern zu unserer Party einladen. 5. Guten Tag, Frau Rösner. Und, hat _____ die Klassenfahrt nach Berlin gefallen? 6. He, Florian, gehört _____ der Stadtplan? 7. Matthias isst jeden Morgen vier Brötchen. Das Frühstück im Gästehaus schmeckt _____ wirklich gut. 8. Der Koffer ist zu schwer! Kannst du _____ mal helfen? Ich kann _____ gar nicht tragen. 9. Matthias, du gehst doch in den Zoo. Nimmst du _____ mit? 10. Schau mal, das ist Anna. – Ach ja, ich habe _____ gar nicht gesehen. 11. Was bringst du deiner Freundin aus Berlin mit? – Ich habe _____ Ohringe gekauft.

10. Вставте особовий займенник: *mir – mich*.

Wie fängt euer Tag an?

Heike, 16:

Ich stehe immer um halb sieben auf. Ich muss erst Viertel vor acht zur Schule fahren, aber ich möchte _____ ohne Stress fertig machen. Ich dusche _____ jeden Tag und wasche _____ auch die Haare. Ich ziehe immer Jeans an. Sonst fühle ich _____ nicht wohl.

Norbert, 17:

Wenn der Wecker klingelt, bleibe ich noch lange liegen. Meine Mutter kommt mindestens dreimal in mein Zimmer und ruft „Aufstehen!“. Ich gehe dann ins Bad, putze _____ die Zähne, kämme _____ die Haare, und dann lege ich _____ noch einmal ins Bett.

Jeden Tag auf dem Schulweg kaufe ich _____ eine Tafel Schokolade. Wenn ich nichts Süßes kaufen kann, dann ärgere ich _____ fürchterlich! Da fängt der Tag schon schlecht an.

11. Перекладіть німецькою мовою.

а) 1. Ти бачиш пана Брауна? – Так, я бачу його, він у кімнаті. 2. Ви розумієте мене? – Так, ми добре Вас розуміємо. 3. Ось словник. Візьми його! 4. Карола бачить викладача. Ми теж бачимо його. 5. Батьки питають: „Чому ти не відвідуєш нас?“. 6. Я повторюю правило. Ти теж його повторюєш? 7. Ми хотіли б послухати цю історію. 8. Де він? Ви його бачите? 9. Мартін читає текст. Він читає його погано. 10. Не відкривайте вікно! 11. Тобі потрібна авторучка? – Мені вона не потрібна. 12. Скільки триває перерва? – Вона триває чверть години. 13. Де я знайду олівець і зошит? – Ти знайдеш їх у класній кімнаті – А де вона? – Вона там, праворуч.

б) 14. Мені потрібні крейда й ганчірка. Крейда тут, я візьму її. А де ганчірка? Я не бачу її. 15. Відкрийте книги на сторінці 36. Ми перекладаємо текст усно. Він називається „Читання вчить жити“. 16. У класній кімнаті є все: столи, стільці, дошка, крейда. А де студенти й викладачі? – Вони теж там. 17. Вона розповідає правило, а ми пишемо пояснення, вправи, переклади. 18. Що все це означає? У них сьогодні немає занять? 19. Закрийте, будь ласка, вікно. 20. Коли ти відповіси на лист? – Я відповім на нього завтра. 21. Він використовує цей зошит у якості словника. 22. Я працюю в медіотеці. Ти теж її відвідуєш? 23. Ти відкриваєш книгу? – Так, я її відкриваю. 24. У нас сьогодні немає занять. Ми вільні та йдемо додому. 25. Вона старанно навчається в університеті. 26. Скажіть, будь ласка, що означає це слово? Я його не розумію. 27. Де я знайду цей переклад? – Ти

знайдеш його на сторінці 63. 28. Мені не потрібен словник. Я запитаю викладача.

в) 29. Коли зачиняється медіотека? – Вона зачиняється о 18.00. 30. Як він говорить французькою мовою? Робить він багато помилок? – Ні, він робить дуже мало помилок. 31. Тобі ще потрібний цей текст? – Ні, він мені не потрібний. 32. Візьми той стілець і дай його мені. 33. Рольф – викладач. Сьогодні він працює в бібліотеці. Він складає завдання для студентів. 34. У тебе є авторучка? – Так, вона у мене є. – Дай мені авторучку! – Вона мені теж потрібна. Візьми олівець! – Я візьму його. 35. Текст складний, ми перекладаємо його письмово у класі. 36. У нас контрольна робота. Нам потрібні лише зошити і ручки. 37. Викладач пояснює всі правила? – Ні, він пояснює не всі правила. Багато правил ми вивчаємо самостійно. 38. У кімнаті є годинник. Показує він правильно? – Ні, цей годинник поспішає. 39. Де є багато овочів і фруктів? 40. Тут є пояснення? – Ні, тут немає ніякого пояснення, є тільки завдання.

Possessivpronomen

1. Щоб правильно обрати присвійний займенник, визначте, якому особовому займеннику він відповідає. Пам'ятайте, що кожному особовому займеннику відповідає лише один присвійний:

ich – mein	wir – unser
du – dein	ihr – euer
er – sein	sie – ihr
es – sein	Sie – Ihr
sie – ihr	

2. Оскільки присвійний займенник узгоджується у роді, числі та відмінку з іменником, перед яким він вживається, визначте рід, число та відмінок цього іменника.

3. Оберіть правильну форму присвійного займенника. Пам'ятайте про те, що в однині присвійні займенники змінюються за зразком неозначеного артикля, а у множині за зразком означеного артикля множини:

	m	Pl.
N.	<i>mein Freund</i>	<i>deine Bücher</i>
G.	<i>meines Freundes</i>	<i>deiner Bücher</i>
D.	<i>meinem Freund</i>	<i>deinen Büchern</i>
Akk	<i>meinen Freund</i>	<i>deine Bücher</i>

1. Вставте *mein /meine – dein/deine*.

1. Ist das _____ Schwester? – Nein, das ist _____ Freundin. 2. Mami, das ist _____ Freundin Julia. – Guten Tag, Julia. 3. Hier ist _____ Telefonnummer. – Gut, danke. 4. Wie heißt _____ Bruder? – Alfred. – Na so was! _____ Bruder heißt auch Alfred. 5. Wo sind _____ Großeltern? – In Bremen. 6. Wie alt ist _____ Schwester? – Fünfzehn. Und _____ ? – Zwölf. 7. Wie heißt denn _____ Hund? – Lumpi.

2. Вставте у правильній формі *sein – ihr*.

1. Das ist Herr Fischer, und das ist _____ Hund Lumpi. 2. Maria hat _____ Hausaufgaben vergessen. 3. Armin Weißenegger macht Bodybuilding. _____ Arme sind stark, und _____ Bauch ist muskulös. 4. Peter findet _____ Stift nicht mehr. 5. Claudia hat _____ Bleistifte zu Hause vergessen. 6. Wie sieht Tina aus? _____ Gesicht ist ja ganz schmutzig. 7. Armin nimmt _____ Fahrrad. Er besucht _____ Freundin.

3. Вставте у правильній формі *unser – euer*.

1. Ist das _____ Schule? – Ja. Und _____ Klassenzimmer ist dort oben. 2. Wo habt ihr denn _____ Schultaschen? – In der Schule. Wir haben heute keine Hausaufgaben. _____ Lehrerin ist krank. 3. Schau mal, das ist _____ Klassenfoto. – Aha! Und das? Ist das _____ Lehrer? 4. Wo habt ihr denn _____ Hund heute? – Ach, _____ Hund? Der ist zu Hause. 5. Wann fangen _____ Ferien an? – _____ Ferien? Warte mal. Mitte Juni. 6. Ihr müsst _____ Zimmer aufräumen. – Sag das doch Kirsten! Sie räumt nie _____ Zimmer auf. 7. Kennst du denn _____ Schwester nicht? – _____ Schwester? Nein, ich glaube nicht. 8. Mama, wir finden _____ Kamera nicht mehr. – Dann räumt doch endlich mal _____ Sachen auf. Dann findet ihr sie auch.

4. Оберіть правильний варіант *Ihr(e); dein(e); ihr(e); sein(e); euer(e)*

1. Sagen Sie mal, wie haben Sie _____ Zimmer eingerichtet? 2. Sag mal, mit wie vielen Jahren ist _____ Bruder Arzt geworden? 3. Sagt mal, sind _____ Fortschritte groß? 4. Kann er sagen, wann _____ Junge in den Kindergarten geht? 5. Kann sie sagen, wann _____ Tochter die Schule besucht? 6. Monika sagt, _____ Bruder soll jetzt den Beruf wählen. 7. Dieter sagt, _____ Eltern haben eine Wohnung bekommen. 8. Sag mal, warum hat _____ Schwester den Beruf gewechselt? 9. Sagt mal, arbeitet _____ Vater in einem Betrieb? 10. Sagen Sie mal, wer _____ Zimmer aufräumt?

5. Вставте присвійні займенники.

1. Er hat einen Freund. Das ist _____ Freund. 2. Der Lehrer liest eine Zeitung. Das ist _____ Zeitung. 3. Herr und Frau Braun haben ein Haus. Das ist _____ Haus. 4. Die Hörerin Petrenko hat eine Schwester. Das ist _____ Schwester. 5. Du hast viele Bücher. Das sind _____ Bücher. 6. Wir haben ein Buch, zwei Hefte und zwei Bleistifte. Das sind _____ Buch, _____ Hefte, _____ Bleistifte. 7. Ich wohne oben. _____ Zimmer ist klein. 8. Wir haben heute Unterricht. _____ Lehrer kommt, und die Stunde beginnt. 9. Sind Sie schon hier? Ist das _____ Zimmer? 10. Hier sitzt Student Filenko. Da liegen _____ Lehrbuch, _____ Heft und _____ Zeitung. 11. Hier sitzt Studentin Savko; da liegen _____ Buch, _____ Bleistift und _____ Zeitschrift. 12. Anna kommt heute nach Moskau. Morgen kommen auch _____ Bruder und _____ Schwester.

6. Вставте відповідні присвійні займенники.

1. Wie schön habe ich _____ Urlaubszeit verlebt! Durch das gute Wetter hatten _____ Freunde und ich einen schönen Urlaub.
2. In diesem Jahr verbringen viele Arbeiter unseres Werkes mit _____ Familien den Urlaub in Thüringen.
3. Mit Rucksack und Zelt durchstreiften sie die schönsten Gegenden _____ Landes.
4. Erinnerst ihr euch an _____ Fahrt in den Harz?
5. Er bereitet sich schon jetzt auf das Wiedersehen mit _____ Verwandten vor.

6. Was soll ich noch mitnehmen? – Für alle Fälle solltest du in _____ kleinen Reiseapotheke Sonnenbrandsalbe haben.
7. Wenn wir nach den Ferien wieder zusammenkommen, tauschen wir _____ Urlaubserlebnisse aus.
8. Er hat _____ Sonnenbrille verloren.
9. Ich verreise heute Abend, aber wo ist _____ Reisepass?
10. Wo möchtest du _____ Urlaub verbringen?

7. Вставте у речення *seinem – ihrem – unserem – eurem – Ihrem – seiner – ihrer - unserer – eurer – Ihrer*.

1. He, wo seid ihr denn? In _____ Zimmer?
2. Tobias liegt in den Ferien den ganzen Tag in _____ Hängematte und spielt Gitarre.
3. Anja sitzt an _____ Schreibtisch und macht Hausaufgaben.
4. Die Lehrerin ist heute den ganzen Vormittag in _____ Klasse.
5. Wir wohnen im Sommer in _____ Haus am Meer.
6. Frau Müller, sind Sie jetzt in _____ Klasse?
7. Wir bleiben zwei Wochen bei _____ Oma.
8. Opa schläft immer in _____ Sessel ein.
9. Sitzen Sie oft auf _____ Balkon, Frau Wegner?
10. Herr und Frau Schön sitzen am Abend in _____ Wohnzimmer und sehen fern.
11. Habt ihr in _____ Klasse viele Mädchen?

8. Вставте у правильній формі *mein – dein – sein – ihr – unser – euer – Ihr*.

1. Habt ihr _____ Rollschuhe mitgenommen?
2. Hast du _____ Rucksack schon gepackt?
3. Wir fahren oft mit der ganzen Familie aufs Meer hinaus. In _____ Schlauchboot ist nämlich Platz für fünf Personen.
4. Ach, Mist, _____ Schlafsack ist kaputt. Was mache ich denn jetzt?
5. Anna kann ohne _____ Teddy nicht einschlafen.
6. Können Sie den Koffer in _____ Auto mitnehmen, Herr Braun?
7. Martin hat _____ Gepäck am Fahrkartenschalter vergessen.
8. Komm, wir müssen schneller laufen. _____ Zug fährt gleich ab.
9. Was hast du denn da in _____ Koffer?

9. Перекладіть речення німецькою мовою.

- a) 1. Це твоя ручка?
2. Мій батько працює інженером.
3. Її сестра приїздить завтра ввечері.
4. Де вчиться ваш брат?
5. Як звати вашого сина (вашу доньку)?
6. Ви знаєте її чоловіка?
7. Я добре знаю його

дружину. 8. Їх донька навчається в університеті. 9. Хто цей пан? – Цей пан – наш професор. 10. Наша родина мешкає у Харкові. 11. Я добре знаю вашого викладача. 12. Ти часто бачиш нашого вчителя? 13. Де твоя ручка? 14. Принеси мій підручник! 15. Вчитель хвалить нашого сина. 16. Це її місце. Тут лежать її підручники й зошити. 17. Чий це підручник? – Це їх підручники. 18. Чий це словник? – Тут сидить моя подруга. Це її словник. 19. Мої друзі часто відвідують своїх батьків. 20. Я часто бачу твою сестру. Ми працюємо разом. 21. Чи знаєте Ви його батьків, його брата, його сестру?

б) 22. Виправ свою помилку! 23. Я часто відвідую своїх батьків. 24. Він тепер бачить свою сестру рідко, вона живе не в нашому рідному місті. 25. Візьми свій олівець! 26. Не забудь свій мобільний телефон! 27. Передавай вітання своїм батькам (своїй сестрі, своєму братові, своїм друзям). 28. Онуки люблять свою бабусю (свого дідуся). 29. Ми часто відвідуємо свого колегу, він зараз хворий. 30. Петро, читай свій приклад! 31. Марію святкує сьогодні свій день народження. 32. Коли ви святкуєте свій день народження? 33. Покажи свій подарунок. 34. Як ти проводиш свій вільний час?

в) 35. Скільки років твоїм батькам? – Моєму батькові 62, він уже 2 роки пенсіонер. Моїй мамі 59, вона скоро стане пенсіонеркою. 36. Де живуть Ваші дідусь і бабуся? – Вони живуть у Києві, у свого сина. 37. Його сестра незаміжня? – Ні, вона незаміжня, але у неї є донька. 38. Ваші брати і сестри живуть з Вами? – Ні, мої брати вже одружені і живуть із своїми дружинами у Донецьку. Мої сестри ще незаміжні, але вони мають свої власні квартири. 39. Хто займається вашим домашнім господарством? – Це робить наша бабуся. 40. Як довго вона живе зі своїм чоловіком? – Вона живе з ним 5 років, і у них двоє дітей: хлопчик і дівчинка.

г) 41. Її син одружений і дуже любить свою сім'ю. 42. Моя сім'я складається з трьох осіб. Усі мають різні професії. Я хочу стати вчителькою. Мої успіхи залежать тільки від мене. 43. Твоя сім'я велика? – Ні, не дуже велика, вона складається з трьох чоловік. – Де живуть твої дідусь і бабуся? – Дідуся вже немає, бабуся живе в селі під Харковом. 44. У наш час сім'ї складаються здебільшого з трьох осіб: матусі, татуся та однієї дитини. 45. Рольф одружений уже 10 років. За фахом він інженер. Його дружину звати Інга. Вона займається домашнім господарством. Їх дочку звати Моніка. Зараз вона мешкає у своєї бабусі в іншому місті. У Рольфа та Інги є також син Мартін. 46. Мій чоловік займається домашнім господарством із

задоволенням. Його робочий день закінчується рано, і о 16.00 він уже вдома.

д) 47. Скільки років твоїй доньці? – Їй 17 років. – У неї вже є хлопець? – Ні, у неї немає ніякого хлопця, її цікавить тільки навчання. 48. Її брат знову розлучений. Він не цікавиться життям своїх дітей і дружин. Він живе тільки для себе. Цей чоловік мені дуже не подобається. 49. Помешкання її доньки не дуже велике. Там мешкає 5 людей і 2 собаки. 50. Я хотіла б познайомитися з твоїми братами й сестрами. Як їх звати? Скільки їм років? Де вони живуть? Працюють вони чи навчаються? 51. Хто Ваш чоловік за фахом? – Він програміст, але на даний час він не працює. 52. У мене немає чоловіка, я неодружена. 53. Я хочу познайомити тебе зі своїми подругами. 54. Його сестра вже давно одружена? – 7 років, і в неї двоє дітей. 55. Завтра ти познайомишся з моєю родиною, вона тобі сподобається. 56. У них троє синів, і всі неодружені. 57. Наша бабуся пенсіонерка, але вона працює на підприємстві.

Präsens

1. З'ясуйте, яке дієслово (слабке/regelmäßige або неправильне/unregelmäßige) потрібно відмінювати. (Див. додаток)

2. Знайдіть основу дієслова: *reisen*, *wandern*.

Додайте до основи відповідне особове закінчення.

3. Зверніть увагу на останній приголосний основи дієслова.

Якщо основа закінчується на - t, - d, - chn, - gn, то у 2, 3 ос. однини та у 2 ос. множини додається до особових закінчень – e:

du wartest, er badet, ihr rechnet.

Якщо основа закінчується на - s, - x, - z, - ß, то форми **2, 3 ос. однини співпадають:**

du reist, er reist

du heißt, er heißt

du sitzt, er sitzt

4. Якщо дієслово належить до категорії сильних або неправильних дієслів (*unregelmäßige Verben*), з'ясуйте, чи змінює воно кореневий голосний.

Якщо так, то зміна відбувається тільки у **2 та 3 ос. однини**:
du schläfst, er isst, du liest, er weiß.

5. Перевірте, чи має дієслово **відокремлюваний префікс** (*ab-, an-, auf-, aus-, bei-, ein-, mit-, nach-, zu-, vor*). Якщо так, його позиція наприкінці речення.

Ich lade dich ein.

6. Перевірте, чи вживається дієслово зі **зворотнім займенником *sich***. Пам'ятайте, *sich* вживають тільки у 3 ос. однини і множини. В інших особах використовуємо особові займенники в *Akkusativ* (для зворотних дієслів) або *Dativ* (для зворотно-перехідних дієслів):

ich fühle	<u>mich</u> (A)	ich sehe <u>mir</u> an (D)
du fühlst	<u>dich</u> (A)	du siehst <u>dir</u> an (D)
er, sie, es fühlt	sich	er sieht sich an
wir fühlen	uns	wir sehen uns an
ihr fühlt	euch	ihr seht euch an
sie, Sie fühlen	sich	sie sehen sich an

1. Змініть за особами дієслова.

a) nehmen, rechnen, lesen, sehen, halten, finden, heißen, entwickeln, erfahren, sich waschen, essen, haben, vorbereiten, laufen, bleiben

б) aufstehen, lernen, vergessen, sich erkälten, backen, schlafen, baden, tanzen, atmen, wissen, werden, aussprechen, geben, faxen, öffnen

2. Оберіть правильний варіант.

1. Das Taxi (hält, haltet, hältet) da rechts.
2. Wann (kommt, kommen, kommst) Monika und Peter?
3. Was (sind, ist, sein) hier? 2 Bücher?
4. Herr Müller (sieht, siht, seht) schlecht.
5. Am Abend (fährt, fahren, fährt) der Studierende nach Hause.
6. Diese Studentin (findete, findet, findet) immer gute Regeln.
7. Unsere Söhne (ist, sind, sein) noch nicht groß.

3. Запишіть дієслово в дужках у правильній формі.

1. Wo _____ du? (arbeiten)
2. Er _____ schon lange. (warten)
3. Ich _____ meine Brille nicht. (finden)
4. Wann _____ du? (fahren)
5. Ich _____ es nicht. (wissen)
6. Sie _____ dich um Hilfe. (bitten)
7. Er _____ mich nie. (grüßen)
8. Wann _____ ihr? (heiraten)
9. Wie _____ du? (heißen)
10. _____ du mir bitte den Stift? (geben)

4. Вставте у речення відповідні дієслова у правильній формі.

lassen	fahren	fallen	backen	braten	tragen	gehen
		fragen	waschen	rudern		

1. Wann du?
2. Wonach der Lehrer?
3. Opa gern Kartoffeln.
4. Oma oft Torten.
5. Wer den Koffer?
6. Peter gern Rad.
7. Das Glas zu Boden.
8. Opa, gehen!
9. Wessen Socken du?
10. Er gern.

5. Вставте у речення дієслова у правильній формі.

1. Das Konzert _____ mir. (gefallen)
2. Die Schule _____ die Kinder. (erziehen)
3. Wer _____ heute an der Besprechung _____? (teilnehmen)
4. _____ du den Ausflug _____? (mitmachen)
5. Wer _____ als erster _____? (auftreten)

6. Оберіть *sein* або *werden*.

- 1) Es _____ 7 Uhr.
- 2) Du _____ bald gesund.
- 3) _____ du Student?
- 4) Die Suppe _____ kalt.
- 5) Ihr _____ im ersten Semester.
- 6) Wie alt _____ Sie?
- 7) Ich _____ Ukrainer.
- 8) Was

willst du _____? 9) Brigitte und Irma _____
rot.10) Was _____ mit dir?

7. Поставте запитання у формі 2 особи однини.

1. Was empfehlen Sie mir?
2. Wohin fahren Sie?
3. Wem helfen Sie gern?
4. Wie lange warten Sie hier schon?
5. Warum vergessen Sie das immer wieder?
6. Warum antworten Sie nicht?
7. Warum nehmen Sie mir die Zigaretten weg?
8. Wissen Sie den Namen?
9. Warum werden Sie gleich so böse?
10. Welche Zeitung lesen Sie da?
11. Sind Sie heute Abend zu Hause?
12. Wen laden Sie noch ein?

8. Перекладіть німецькою мовою.

а) 1. Цей автобус тут часто їздить? – Ні, він їздить не дуже часто. 2. Де зупиняється трамвай? – Він зупиняється тут, праворуч. 3. Ти вже їдеш додому? – Ні, я ще не їду. 4. Де зупиняється автобус? – Він зупиняється там. 5. Хто їде додому? – Вона їде додому. – А батьки? – Вони ще не їдуть. 6. Що їздить тут? – Тут їздять автобуси і трамваї. 7. Скільки годин ти їдеш додому? – Я їду додому 3 години. 8. Їде годинник правильно? – Ні, він поспішає на 4 хвилини. 9. Ви розмовляєте англійською чи німецькою? – Я розмовляю німецькою. Німецька – моя рідна мова 10. Ти вивчаєш іноземні мови? – Так, я вивчаю англійську й німецьку. 11. Ви розмовляєте трохи французькою? – Ні, цю мову я не вивчаю. 12. Як вони розмовляють російською? Добре? – Ні, вони розмовляють російською не дуже добре. 13. Скільки трамваїв і автобусів тут їздить? – Тут їздить багато трамваїв і автобусів, але зупиняється лише один автобус. 14. Як часто їздить той автобус? – Він їздить кожну чверть години. 15. Моніка їде додому вранці? – Ні, вона поїде додому ввечері.

б) 16. Котра година? Йде годинник правильно? – Він завжди йде правильно, зараз десять хвилин на шосту. 17. Вже 23.00. Нарешті він йде додому! 18. Ви розмовляєте англійською? – Ні, я трохи розмовляю німецькою. 19. Коли пан Шульц йде додому? – Він йде о 18.30 додому. 20. Ти цікавишся рок-музикою? – Ні, мені це байдуже. Я віддаю перевагу не музиці, а спорту. 21. Кому належить ця картина? – Вона належить цьому художнику. 22. Ви часто виїжджаєте влітку за місто? – Так, ми часто відпочиваємо влітку на природі. 23. Де ти навчаєшся? – Я навчаюсь в університеті. – Що ти вивчаєш? – Я вивчаю історію й 2 іноземні мови: англійську та німецьку, а також рідну мову. 24. Що ти не розумієш? – Я не розумію цю історію. 25. Студент відповідає на запитання повільно, він користується підручником. 26. Студенти першого курсу вже роблять успіхи? – Так, вони роблять успіхи. 27. Ми все розуміємо, але розмовляємо повільно. 28. Як часто ти відвідуєш бібліотеку? – Я відвідую бібліотеку кожної середи. 29. Я люблю читати листи, але я не люблю відповідати на них. 30. Ким працює пан Краузе? – Він працює викладачем іноземної мови.

в) 31. Ось домашнє завдання: складіть 10 речень, не використовуйте словник. 32. Я вважаю, викладач відповідає на запитання дійсно добре. 33. Дай відповідь на запитання: „Де словник?“. 34. Він на другому курсі, але німецькою він володіє ще погано. 35. Де ви навчаєтесь? – Ми навчаємося в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С.Сковороди. 36. На першому курсі студенти багато працюють у бібліотеці та у мовній лабораторії. 37. Коли він напише відповідь? – Я вважаю, він не відповідатиме на цей лист. 38. Як часто вона відвідує батьків? – Вона приїздить до них кожної суботи. 39. Що ти там бачиш? – Я бачу два повідомлення. – Візьми й прочитай ці листи! 40. У якості кого Ви хотіли б там працювати? – У якості викладача німецької мови. 41. Що б ви хотіли відвідати? – Ми хотіли б відвідати цю лабораторію. Вона ще працює? – Так, лабораторія працює кожного дня. 42. Ти бачиш того пана? – Ні, я не бачу цього пана. 43. Я не розумію цю людину. Вона розмовляє занадто швидко. 44. Рольф читає текст. Він читає погано. Я думаю, він не розуміє багатьох слів. 45. Ти відвідаєш цього студента? – Ми всі відвідаємо його. 46. Чому Інга не працює сьогодні на занятті? – Вона пише на занятті листа. – Інга, читай текст і відповідай на запитання!

г) 47. Кого він запитує? – Він запитує викладача. 48. Я хотіла б купити словник. Чи дорого він коштує? 49. Я не користуюсь цим

годинником, він дуже старий. 50. Скільки помилок ти бачиш? – Я бачу тільки одну помилку. 51. Кого вона погано розуміє? – Вона погано розуміє батьків. 52. Що ти читаєш із задоволенням? – Я люблю читати оповідання. 53. Студенти вчать слова, потім складають речення. 54. Ми ставимо запитання, потім викладач відповідає на це запитання. 55. Я відвідаю пана Брауна у неділю, він дасть мені одну книгу. 56. Як твої успіхи? – На жаль, мої успіхи незначні. 57. Він не розуміє німецьку мову? – Я вважаю, він трохи розуміє німецьку мову. 58. Вони відвідують заняття з німецької та англійської мови кожного понеділка і кожної середи. Я теж відвідую ці заняття. Вони дійсно цікаві. 59. Я вважаю, він не поїде у квітні до Відня. У квітні він ще навчається в університеті. 60. Тобі подобається ця книга? – Так, вона дійсно цікава, я хотів би її купити.

9. Перекладіть німецькою мовою, використовуючи наступні слова та словосполучення: *Bekanntschaft machen, sich verabschieden, Abschied nehmen, kennen lernen, sich bekannt machen, Bekanntschaft schließen, kennen, wissen.*

а) 1. Він прощається зі своїми шкільними друзями. **2.** Я не можу з тобою попрощатися. **3.** Ти повинен попрощатися з цією іноземкою. **4.** З ким ти так довго прощаєшся? - З моєю сестрою. **5.** Коли ми розпрощаємося? - Я не хотів би прощатися з тобою. **6.** На прощання ти можеш взяти цей підручник. **7.** Давай прощатися! **8.** Чому ви не прощаєтесь? - Ми не можемо так швидко попрощатися. **9.** Хто хоче з нею попрощатися? - Він хотів би попрощатися з нею назавжди. **10.** Він неохоче прощається зі своєю дівчиною. **11.** Що ти можеш сказати на прощання? - Яке вітання, таке и прощання.

б) 12. Хто ти за національністю? - Я - українець / українка. **13.** Я не знаю твою національність і твоє громадянство. - Давай познайомимось, і я розповім тобі все. **14.** Коли приїжджає твій батько з-за кордону? - Він приїде в грудні. **15.** Вона часто приймає гостей? - По п'ятницям. **16.** Ти добре знаєш Німеччину? - Ні, я знаю тільки, вона не дуже велика. **17.** Ти знаєш його по батькові? - Ні, я знаю тільки його ім'я та прізвище. **18.** Я знаю цього студента. Він вивчає німецьку та італійську мови. **19.** Ти повинен довго жити. **20.** Ви повинні знати мою сестру. **21.** Моя знайома не може його зрозуміти. **22.** Твій знайомий живе у Франції? - Так, він живе за кордоном. - Він за національністю француз? - Ні, він українець.

в) 23. Хотів би ти познайомитися з моїми батьками? - Звичайно, адже вони німці. 24. Ти маєш познайомитися з моїм братом. - Я завтра познайомлюся з ним. 25. Я хочу познайомитися з твоєю тіткою. - Ти познайомишся з нею ввечері. 26. Він повинен познайомитися з нашими бабусею і дідусем. Післязавтра він познайомиться з ними. 27. Можна познайомитися з твоїм дядьком? - Ти його ще не знаєш? Завтра він приїде з Берліна, і ти познайомишся з ним. 28. Хто хоче познайомитися з нашим викладачем? - Ми вже знаємо його. Тільки Сергій мусить познайомитися з ним. 29. Ми повинні познайомитися з нашими однокурсниками. Ми їх ще не знаємо. 30. Можу я познайомитися з твоєю подругою? - Вона прийде ввечері, і ти познайомишся з нею. 31. Тобі слід познайомитися з усіма колегами. - Я їх уже знаю. 32. Іноземці хочуть познайомитися з Україною. Вони погано знають нашу країну. 33. Ти знаєш мого приятеля? - Ні, я його ще не знаю, але я хотів би познайомитися з ним. 34. Ти повинен познайомитися з моїм шкільним товаришем. - Я його вже знаю. 35. Коли ти, нарешті, познайомишся з моєю мамою? - Я не хочу з нею знайомитися. 36. Ти знаєш пана Н.? - Ще ні, але я хотів би з ним познайомитися. 37. Ти знаєш мою знайому? - Ні, але я охоче познайомлюся з нею. 38. Я знаю всіх твоїх однокурсниць. Тепер я хотіла б познайомитися з твоїми однокурсниками. 39. Коли ти познайомишся з моїм товаришем? - Завтра. Я хочу з ним потоваришувати. 40. Давай познайомимось з цією колегою! - Я її вже знаю. Вона моя студентська подруга. 41. У мене багато знайомих у Німеччині, Швейцарії, Австрії, Англії. – А чи є у тебе друзі на Україні? – Так, у мене тут теж багато друзів, колег, однокурсників. 42. Коли ми познайомимось з твоїм колегою? – Ви познайомитесь з ним у грудні, він приїде з Франції зі своєю сім'єю. 43. У суботу ми приймаємо гостей. – А хто прийде до нас? – Мої однокласники. Нарешті ти зможеш з ними познайомитися. – А можна я познайомлюся з твоїм найкращим другом? – На жаль, він зараз за кордоном, він навчається в університеті Мюнхена. 44. Ми мусимо попрощатися! Мені потрібно їхати за кордон. 45. Я весь час забуваю твоє ім'я. – Це ж зрозуміло, я німкеня, і у мене довге ім'я – Luiselotte.

10. Перекладіть німецькою мовою речення до теми „Familie, Familienmitglieder“.

1. Мої родичі їдуть до Туреччини. 2. Ти знаєш мого нареченого? - Ні, я його ще не знаю, але хочу скоріше з ним познайомитися. 3. Ми

відсвяткуємо наше весілля в квітні. 4. Ти одружений? - Ні, я вже розлучений. 5. Вона хоче познайомитися з твоїм чоловіком. 6. Я не знаю твого племінника, але я добре знаю його батька. 7. Давай познайомимося з цією подружньою парою. 8. Ти знаєш мою мачуху? - Так, я знайома з нею. 9. Я хотіла б представити тобі мою свекруху. 10. Вона знайомиться тільки з вдівцями. 11. Коли ти познайомишся з моїм онуком? - Я його вже знаю. - Невже?! 12. Чому Ви прощаєтеся з прийомними дітьми? - Вони їдуть на навчання до Швейцарії. 13. У Франції я познайомлюсь з хлопцем і вийду за нього заміж. 14. Молодята прощаються тільки на три дні. 15. Я знаю його наречену вже давно. Ми разом вчимося в університеті. 16. Мій племінник менший за твою племінницю. 17. Її племінниця молодша за мою сестру. 18. Моя свекруха працює краще за всіх. 19. Його будинок найвищий. 20. Мій свекор старший за мою свекруху. 21. У мене немає ніякого племінника. 22. Її свекор і свекруха живуть у Франкфурті. Вона поїде до них у Франкфурт, а потім усі разом вони поїдуть до Швейцарії. 23. Ти знаєш того вдівця? - Ще ні, але я хотіла б з ним познайомитися. 24. Молоді люди розлучаються. 25. Скільки у вас членів сім'ї? 26. Ти заміжня? - Уже ні, я розлучена. 27. Цей будинок належить його тестю.

11. Перекладіть німецькою мовою.

Сім'я мого друга

У мене є друг. Його звати Микола. Він живе зі своєю сім'єю у Житомирі. Я знаю його вже 20 років. Я навчався з ним в одній школі, в одному класі. Ми разом проводили вільний час – ходили на танці, у кіно. Потім Микола закінчив школу й поїхав до Житомира. У цьому місті він навчався 5 років у інституті та став інженером. На даний час він працює на підприємстві і вже став начальником відділу. Микола одружений. Його дружина Ніна навчалася з ним в одній групі. У Миколи та Ніни двоє дітей: хлопчик і дівчинка. Їх сина звати Сергій, йому 10 років, він навчається у школі. Хлопчик вчиться з задоволенням. Він також багато займається спортом. Зі своїми друзями він залюбки грає у футбол. Доньку Миколи та Ніни звати Даша, їй 5 років. Вона ходить до дитсадочка і грається ляльками. Брат і сестра охоче дивляться відеофільми і грають у комп'ютерні ігри. Микола заробляє достатньо, тому Ніна не працює. Вона займається домашнім господарством. Чоловік і діти допомагають їй. Всі вечори й вихідні сім'я проводить разом. Вони часто відвідують батьків Ніни.

Бабуся та дідусь – пенсіонери й живуть у селі. Діти проводять у них свої канікули. Інколи Микола приїздить до Харкова до своїх батьків.

12. Перекладіть німецькою мовою, зверніть увагу на відмінювання власних імен.

1. Ти знаєш адресу Павла? Я хотів би послати йому телеграму до дня народження. 2. У Третьяковській галереї ми милувалися картинами Рєпіна, Сурікова, Левітана та інших художників. 3. Ви читали роботу інженера Крилова? 4. Я знаю деякі вірші Генріха Гейне. 5. Дай мені номер телефону Марії. 6. В інституті студенти вивчають багато творів Гете і Шиллера. 7. Я читаю зараз роман Генріха Бьолля. 8. Я завжди із задоволенням читаю оповідання Чехова. 9. Які твори Франца Кафки тобі подобаються? 10. Я люблю опери Вольфганга Амадея Моцарта.

13. Перекладіть німецькою мовою, зверніть увагу на вживання неозначено-особового займенника *man*.

1. Тут говорять тільки німецькою. 2. Тебе чекають внизу. 3. Де тут можна підключитися до Інтернету? 4. Як можна використовувати цей прилад? 5. У цьому магазині можна купити журнали і газети на іноземних мовах. 6. Анкету потрібно заповнювати правильно. 7. З цим питанням слід звернутися до директора. 8. Де тут продаються марки та листівки? 9. Можна палити в цій кімнаті? - Ні, тут не можна палити. 10. Потрібно зробити цей переклад сьогодні? 11. Як можна доїхати до університету? Де потрібно виходити? 12. Як святкують Різдво у вашій країні? 13. У цьому супермаркеті можна робити покупки вдень і вночі. 14. Що можна сьогодні ввечері подивитися по телевізору? 15. Що дарують на день народження?

Perfekt

1. Perfekt - це форма минулого часу, що утворюється з презенса допоміжних дієслів **haben** або **sein** і Partizip II відмінюваного дієслова. Слід пам'ятати, що допоміжні дієслова змінюються за особами і числами, а Partizip II не змінюється.

2. Щоб побудувати речення у Perfekt, оберіть спочатку допоміжне дієслово.

З допоміжним дієсловом **haben** Perfekt утворюють:

- перехідні дієслова (ті, що можуть мати додаток в Akkusativ без прийменника): *ich habe gemalt, er hat gelesen*;
- зворотні дієслова (що вживаються із займенником **sich**): *ich habe mich erkältet, wir haben uns gesetzt*;
- безособові дієслова, що позначають явища природи і вживаються із займенником **es**: *es hat geregnet, es hat gedonnert*;
- модальні дієслова (**sollen, müssen, können, dürfen, wollen, mögen**): *ich habe gewollt, er hat gemusst*;
- неперехідні дієслова, що позначають тривалу дію, спокійний стан або почуття: *ich habe geschlafen, sie hat gelacht*.

З допоміжним дієсловом **sein** Perfekt утворюють:

- неперехідні дієслова, що позначають переміщення у просторі, коли вказується вихідна точка, мета або напрям руху: *ich bin in den Park gegangen, wir sind aus der Stadt gekommen*;
- неперехідні дієслова, що позначають перехід з одного стану в інший: *ich bin eingeschlafen, er ist gestorben*;
- дієслова *begegnen, bleiben, folgen, gelingen, misslingen, geschehen, passieren, glücken*: *er ist zu Hause geblieben, der Kuchen ist gelungen*;
- допоміжні дієслова **sein, werden**: *ich bin gewesen, es ist kalt geworden*.

3. Визначте підмет у реченні і оберіть відповідну форму допоміжного дієслова. Слідкуйте за тим, що у розповідному реченні допоміжне дієслово завжди стоїть на другому місці, у питальному реченні з питальним словом – після питального слова, у питальному без питального слова – на першому місці: *Marta hat das Buch gelesen. Wer hat hier gearbeitet? Ist er schon gekommen?*

4. Речення у Perfekt мають складений дієслівний присудок, який складається зі змінюваної частини (допоміжне дієслово) та незмінюваної частини (Partizip II), яка завжди стоїть на останньому місці в реченні.

Утворіть Partizip II від відмінюваного дієслова (Див. тему Partizipien) та поставте його в кінці речення.

5. Особливо уважним слід бути з модальними дієсловами. Запам'ятайте: якщо модальне дієслово у реченні вживається разом з інфінітивом, Partizip II **не утворюється**, модальне дієслово

залишається у формі інфінітиву на останньому місці у реченні: *Sie hat noch ihren Koffer packen müssen. Wir haben das nicht machen wollen.*

1. Утворіть Partizip II за зразком.

<u>lesen</u>	<u>h.gelesen</u>	<u>fahren</u>	<u>s. gefahren</u>
fernsehen		schreiben	
kommen		finden	
aufsetzen		besuchen	
schlafen		bleiben	
helfen		geben	
aufstehen		liegen	
treiben		beginnen	
wandern		gehen	
halten		gefallen	
verstehen		bummeln	
fotografieren		erzählen	
aussprechen		nehmen	
sein		erklären	
ablegen		studieren	
essen		sitzen	

2. Заповніть таблицю.

Präsens	Perfekt
<i>ich lese</i>	<i>ich habe gelesen</i>
	du hast geschrieben
er fährt	
ihr seht fern	
	wir haben gearbeitet
sie telefonieren	
	sie ist gegangen

ich stehe auf	
du isst	
	er ist gewesen
sie hat	
	ihr seid gekommen
sie sieht aus	
ich besuche	
du verbringst	
	sie hat vorgehabt
ich setze auf	
Sie studieren	
	sie hat gegeben

3. Оберіть правильний варіант *hat, haben, ist, sind*.

1. Wo war Klaus? – Er _____ durch den Wald gewandert. 2. Wo waren die Studenten? – Sie _____ durch die Stadt gebummelt. 3. Wo warst du? – Ein Freund von mir _____ mich zum Ausflug eingeladen. 4. Wo war Lars? – Er _____ die Eltern vom Theater abgeholt. 5. Wo war Katrin? – Sie _____ gestern zu Hause geblieben. 6. Wo waren Bernd und Franz? – Sie _____ die Prüfung in Französisch abgelegt. 7. Wo war Thomas? – Er _____ im Park spazieren gegangen. 8. Wo waren die Freunde? – Sie _____ ins Grüne gefahren. 9. Wo war Uschi? – Sie _____ mit den Freunden getanzt. 10. Wo war Martin? – Er _____ Fotos im Park gemacht.

4. Утворіть Perfekt.

1. Ich _____ im Fluss _____ (baden).
2. Meine Freundin _____ eine interessante Wanderung _____ (machen).
3. Wir _____ die Pilze _____ (sammeln).
4. Er _____ nach Deutschland _____ (fahren).
5. Wir _____ in die Diskothek _____ (gehen).
6. Ihr _____ viel über die Schule _____ (erzählen)
7. Alle _____ sein Geschenk _____ (bewundern).

8. Der Mann _____ seiner Frau immer gut _____ (helfen).
9. In meiner Stadt _____ man eine Schwimmhalle _____ (bauen).
10. Wo _____ du früher eigentlich _____ (wohnen).
11. Das Mädchen _____ sein Fahrrad _____ (reparieren).
12. Wir _____ diese Rechnung noch nicht _____ (bezahlen).
13. Entschuldigung, wohin _____ sie jetzt wieder _____ (gehen)?
14. Deine Schwester _____ schon die ganze Stunde _____ (warten).
15. Sie _____ sich für die Klassenarbeit _____ (vorbereiten).
16. Woher _____ dieser Lehrer _____ (kommen)?

5. Оберіть *haben* – *sein* у відповідній формі.

1. Gestern _____ ich zum ersten Mal Vanilleeis gegessen. Und es _____ mir gut geschmeckt.
2. Am Samstag _____ Anja und Tobias ins Kino gegangen. Aber ich _____ nicht mitgegangen. Im Fernsehen war eine Modeschau.
3. Was _____ du denn den ganzen Nachmittag gemacht? – Florian und ich _____ Gitarre geübt.
4. _____ dir das Buch gefallen? – Ja, sehr gut.
5. _____ ihr mein Zimmer schon gesehen? – Ich _____ es endlich aufgeräumt.
6. _____ du mit dem Rad gefahren? – Nein, ich _____ zu Fuß gegangen.
7. _____ du Alfred gesehen? – Nein, ich _____ gar nicht dort gewesen.
8. _____ ihr gestern den Film gesehen? – Nein, wir _____ gar nicht ferngesehen.
9. _____ dein Bruder die CD schon gehört? – Nein, ich glaube nicht. Er _____ den ganzen Nachmittag Mathe gelernt.
10. _____ deine Eltern mit dem Taxi gefahren? – Nein, sie _____ zu Hause geblieben.

6. Запишіть речення у Perfekt.

1. Ich _____ spät _____ (aufstehen).
2. Ihm _____ der Einfall, am kommenden Wochenende einen Musikabend zu organisieren _____ (kommen).
3. Die Frau _____ durch den Wald nach Hause _____ (gehen).
4. Der Junge _____ dem Lehrer nicht _____ (antworten).
5. Zum ersten Mal _____ ein Mensch in den Kosmos 1961 _____ (fliegen).
6. In der Deutschstunde _____ wir zwei Themen _____ (besprechen).
7. Er _____ ans Fenster _____ . (sich setzen).
8. Nächstes Wochenende _____ mich meine Freundin Paula _____ (besuchen).

7. Запишіть речення у Perfekt.

1. Ich bleibe gern zu Hause und sehe fern.

2. Meine Eltern sind bei Freunden zu Besuch.

3. Ich habe eine gute Freundin, aber leider fährt sie nach Kyjiw.

4. Mein Bruder steht um 6 Uhr auf, wäscht und rasiert sich, dann geht er zum Unterricht.

5. Die Studenten setzen die Kopfhörer auf und sprechen den Text nach.

6. Am Wochenende machen sie einen Ausflug und verbringen die Zeit im Freien.

8. Побудуйте речення у Perfekt.

1. Ich war in Berlin: eine Currywurst essen - im Hotel Albertin schlafen - das Neue Museum besuchen

Ich habe eine Currywurst gegessen, im Hotel

.....
.....

2. Rudi war in Köln: den Kölner Dom besichtigen - ein Kölsch trinken - im Rhein-Energie-Stadion ein Fußballspiel sehen

.....
.....
.....

3. Wir waren in München: Freunde treffen - im Englischen Garten sitzen - technische Erfindungen im Deutschen Museum bewundern

.....
.....
.....

4. Carola und Susanne waren in Rostock: im Meer baden - eine Hafensrundfahrt machen - Seemannslieder singen

.....
.....
.....

5. Ihr wart in Leipzig: Tiere im Zoo fotografieren - in der Thomaskirche ein Konzert hören - auf dem Marktplatz alte Gläser kaufen

.....
.....
.....

6. Du warst in Frankfurt–am–Main: Wolkenkratzer besichtigen – den Römer bewundern – zu einer Führung im Rathaus einschließen

.....
.....
.....

9. Додайте Infinitiv.

*Perfekt mit sein

Infinitiv II	Partizip	Infinitiv	Partizip II	Infinitiv	Partizip II
	anfangen		funktioniert		geschnitten
	angerufen		gegeben		geschrieben
	geantwortet		gegangen*		geschwommen*
	gearbeitet		geglaubt		gesehen
	aufgehört		geguckt		gewesen*
	aufgemacht		gehabt		gespielt
	aufgestanden*		geheißen		gesprochen
	ausgegeben		geholfen		gespült
	ausgesehen		hergestellt		stattgefunden
	gebadet		geholt		gestanden
	gebaut		gehört		gestimmt
	beantwortet		informiert		gestört
	bedeutet		gekauft		studiert
	bekommen		gekannt		gesucht
	beschrieben		geklingelt		getanzt
	bestellt		gekocht		telefoniert
	besucht		gekommen*		getroffen
	bezahlt		kontrolliert		getrunken
	geblieben*		korrigiert		getan
	gebraucht		gekostet		umgezogen*
	gebracht		gelebt		verboten
	diskutiert		geliehen		verdient
	geduscht		gelernt		vergessen
	eingekauft		gelesen		verglichen
	eingeladen		gelegen		verkauft
	eingeschlafen*		gemacht		verstanden
	entschieden		gemeint		vorbereitet
	erzählt		gemessen		vorgehabt
	gegessen		mitgebracht		gewartet
	gefahren*		genommen		gewaschen
	gefeiert		gepasst		gewischt
	ferngesehen		passiert*		gewohnt
	gefunden		geraucht		geworden*
	fotografiert		gesagt		gezeichnet
	gefragt		geschaut		zubereitet
	gefrühstückt		geschlafen		zugehört

10. Заповніть таблицю, використовуйте дієслова впр.9

-t	-en
get hatgekauft	geen hatgetroffen ....
hatgearbeitet	istgegangen ....
..... get hataufgeräumt	..... geen hatferngesehen .... isteingeschlafen ....
.....t hatverkauft	.....en hatbekommen ....

11. Побудуйте питальні речення і дайте відповідь Ja/Nein, використовуйте Perfekt.

1. ihr - Musik von Wolfgang Amadeus Mozart - hören? _

.....
Ja/Nein,

2. Sie - Schokolade aus der Schweiz - essen? _

.....
Ja/Nein,

3. ihr - warmes Bier - trinken? _

.....
Ja/Nein,

4. Sie - im Urlaub - arbeiten? _

.....
Ja/Nein,

5. du - die Mona Lisa - im Original - sehen? _

.....
Ja/Nein,

6. ihr - in New York - wohnen? _

.....
Ja/Nein,

7. du - ein Liebesgedicht - schreiben? _

.....
Ja/Nein,

8. du-über dich selbst-lachen? _

.....
Ja/Nein,

9. Sie - einen Science-Fiction-Roman - lesen? _

.....
Ja/Nein,

10. Sie - einen Fehler - machen? _

.....
Ja/Nein,

11. du - einem Mitschüler - helfen? _

.....
Ja/Nein,

12. du - eine fremde Sprache - lernen? _

.....
Ja/Nein,

13. Sie - ein Portemonnaie auf der Straße - finden? _

2. wohin-er-laufen?
3. warum-du-so schnell-schwimmen?
4. wo-die Akten – sein?
5. wann-er-krank-werden?
6. wohin-er-fahren?
7. wie lange-du - in London – bleiben?
8. wann - ihr - das letzte Mal - ins Kino – gehen?
9. wohin-der Chef-reisen?
- 10.woher-derZug – kommen?
11. wie oft - du - schon – fliegen?
12. wann - du - das letzte Mal - beim Zahnarzt – sein?
13. wann - Frau Müller - nach Hause – gehen?

14. Додайте haben /sein у відповідній формі.

Liebe Kathrin,
wie geht es Dir? Mir geht es gut. Ich bin drei Tage bei Tante Emma und Onkel Klaus in Ottobrunn gewesen und interessante Neuigkeiten gehört: Mein Cousin Alex 50 000 Euro im Lotto gewonnen! Er sich von dem Geld ein neues Auto gekauft und damit sofort nach Italien gefahren. In Italien er dann seine Traumfrau getroffen. Sie heißt Nora und vorgestern mit Alex nach Ottobrunn gekommen. Gestern wir alle zusammen in einem tollen Restaurant gegessen und Otto uns gesagt, dass er heiraten will. Was für eine Überraschung!
Liebe Grüße
Knut

15. Побудуйте речення у Perfekt.

1. er-zu spät-zur Arbeit - kommen

.....

2. alle-auf Frank - warten

.....

3. Beate - keinen Parkplatz - finden

.....

4. Peter - mit dem Fahrrad - fahren

.....

5. die Besprechung - nicht pünktlich - beginnen

.....

6. Martha - alle E-Mails - löschen

.....

7. Martin - das Computerproblem - nicht - lösen

.....

8. Herr Müller - nach Madrid - fliegen

.....

9. das Flugzeug - in Madrid - mit Verspätung - landen

.....

10. Michael - neue Produkte - für einen Katalog - fotografieren

.....

11. ich - den ganzen Tag - hart - arbeiten

.....

12. Margit - Dokumente - kopieren

.....

13. Joachim und Manfred - über einen Auftrag - diskutieren

.....

14. Steffi - mal wieder - im Internet - surfen

.....

15. der Chef - einen wichtigen Termin - vergessen

.....

16. Побудуйте речення у Perfekt за зразком.

*Spülst du das Geschirr bald ab?
abgespült*

Ich habe das Geschirr schon

1. das Zimmer aufräumen

2. die Teller in den Küchenschrank einräumen

3. das Paket von der Post abholen
4. die Stromrechnung bezahlen
5. das Waschbecken anbauen
6. den alten Kühlschrank verkaufen
7. einen neuen Kühlschrank bestellen
8. das Bild aufhängen
9. die Gläser abtrocknen?
10. frisches Obst einkaufen?
11. die Musik im Wohnzimmer ausmachen?
12. den Fernseher im Schlafzimmer einschalten
13. das Licht im Arbeitszimmer ausschalten

17. Побудуйте питальні речення та відповіді на них у Perfekt за зразком.

wann - du - gestern - einschlafen (um 23.00 Uhr)

Wann bist du gestern eingeschlafen? - Ich bin um 23.00 Uhr eingeschlafen.

1. wann - du - heute - aufstehen (um 9.00 Uhr)? _

.....

2. wann - der Sprachkurs - anfangen (am Montag)? _

.....

3. wann - du - Tante Annelies - anrufen (gestern)? _

.....

4. wann - der Zug - ankommen (um 17.00 Uhr)? _

.....

18. Побудуйте речення у Perfekt.

Viel Arbeit im Büro. Das hat Otto heute alles gemacht:

1. verschiedene Passwörter eingeben
2. alle Computerfunktionen kontrollieren
3. einige Probleme lösen
4. viele Dokumente ausdrucken

5. die Kollegen über Veränderungen informieren
6. neue Mitarbeiter vorstellen
7. über schwierige Probleme diskutieren
8. zwei Softwarefirmen anrufen
9. viele Termine vereinbaren
10. eine Präsentation vorbereiten
11. einen Vertreter vom Bahnhof abholen
12. an einer Besprechung teilnehmen
13. Gespräche mit Mitarbeitern führen
14. einen Vertrag unterschreiben

19. Перекладіть німецькою мовою.

а) 1. Як ти провів вихідні? – Я їздив за місто. 2. У суботу він гуляв лісом і добре відпочив. 3. Позавчора вона отримала запрошення в гості. 4. Коли ви повернулися додому? – Лише о 9 годині вечора. Ми провели на свіжому повітрі 8 годин. 5. Як вам сподобалась екскурсія до Полтави? – Вона принесла нам велике задоволення. Ми відвідали два музеї та виставку. 6. Ти знаєш цю людину? – Ні, я ніколи її не бачив. 7. Він прочитав лист від дівчини. 8. Викладач не зрозумів питання студента. 9. На канікулах я познайомився з однією дівчиною. Вона мені дуже сподобалась. 10. Де ти з ним познайомилась? – Я познайомилась з ним ще в університеті. Ми навчалися разом. А тепер ми разом працюємо. Він мій шеф. 11. Як ти провела свої канікули? – Я їздила з батьками до Італії. Ми відвідали Рим, Флоренцію, Венецію та інші міста. Ці канікули мені дуже сподобались. 12. Я дуже добре знаю цього пана. – Де ти з ним познайомилась? – Він викладав у нас німецьку літературу.

б) 13. Ти вже зробив домашнє завдання? – Так, я прочитав текст і усно переклав його. 14. Звідки вона приїхала? – Вона приїхала з Німеччини, з Берліну. 15. З ким ти вчора обідав? – Я обідав з Мартіном, ми розмовляли про наше навчання. 16. Як Ви, пане Шульц, провели вихідні? – Я провів їх чудово, я приймав гостей. 17. Моя подруга не поїхала з нами за місто, а залишилась удома. Вона теж добре відпочила: дивилась телевізор, читала, спала. 18. Що ви робили вчора ввечері? – Ми блукали по місту і спілкувались. 19. Ти вчора подивився фільм? – Ні, я погано себе почував і рано ліг спати. 20. Ми почали робочий день о сьомій ранку. Після перерви ми продовжили роботу. 21. Отто залишався ще деякий час у своїх друзів, а потім об одинадцятій повернувся додому. 22. Мій шеф запросив мене до

ресторану. Він заїде за мною о шостій вечора. 23. Біля річки є парк і ресторан. Учора ми там повечеряли і погуляли парком.

в) 24. Ви їздили у неділю на ставок? – Так, ми чудово провели час. Ми купалися, загоряли, каталися на човні по ставку. Додому ми повертались пішки. 25. Позавчора ми ходили в кіно. Ми подивились фільм, а потім посиділи у кав'ярні й погуляли парком. 26. Коли ти вчора повернувся додому? – Я повернувся після екскурсії пізно, десь о десятій годині вечора. 27. Я залишилась біля річки одна. Через деякий час я пішки пішла додому. 28. Ти провів вихідні на природі? – Так, я провів час із друзями за містом. Ми купалися і грали у волейбол. 29. Ви вже запланували екскурсію до Львова? – Я вже був у Львові і хотів би тепер поїхати до Одеси. 30. Вони довго гуляли, і їх дитина спала після прогулянки три години. 31. З ким ти їздив за місто? – Ти помиляєшся, я не їздив на вихідні за місто, у мене були гості. Вони прийняли моє запрошення, і вже близько сьомої були у мене.

г) 32. Учора була субота. Я запросила подругу, і ми пішли в кіно, а потім відвідали мого брата. Моя подруга сподобалась йому. Вони хочуть завтра піти потанцювати. 33. Екскурсія принесла дітям багато радощів. 34. Нарешті прийшло літо! Учора я цілий день катався на човні, плавав, загоряв. 35. У серпні ми здійснили лише одну екскурсію. 36. Ти вчора їздив на річку? – Ні, я готувався до іспиту. 37. Учора вона виглядала дуже засмученою. Вона залишилася вдома і не поїхала з нами за місто. 38. Я рано встала, умилася, причепурилася та пішла на роботу. 39. Улітку я була у ФРН і зробила багато цікавих знімків. 40. Де моє свідоцтво? Я його вчора бачила, воно лежало на столі. 41. Мій друг нещодавно отримав посвідчення водія і вчора купив свою першу машину. 42. Три давніх приятелі сиділи у ресторані та показували один одному фотографії своїх дітей і дружин.

Präteritum

1. З'ясуйте, яке дієслово (слабке/regelmäßige або неправильне/unregelmäßige) потрібно відмінювати. (Див. додаток)

2. Слабкі дієслова (regelmäßige Verben):

er, sie, es interessierte
 wir interessierten
 ihr interessiertet
 sie, Sie interessierten

sich
 uns
 euch
sich

er stellte **sich** vor
 wir stellten uns vor
 ihr stelltet euch vor
 sie stellten **sich** vor

1. Заповніть таблицю.

Infinitiv	Präteritum	Partizip II
lesen	<i>las</i>	<i>gelesen</i>
	blieb	
		gelegen
bekommen		
	half	
		gesessen
	vergaß	
aufstehen		
verbringen		
		geworden
haben		
sein		
	wusch	
		getan
passieren		
	sah aus	
		gehalten
denken		

2. Заповніть таблицю.

Präsens	Präteritum
<i>ich lese</i>	<i>ich las</i>
du schreibst	

er fährt	
ihr seht fern	
wir arbeiten	
sie telefonieren	
sie geht	
ich stehe auf	
du isst	
er ist	
sie hat	
es muss	
sie sieht aus	
ich besuche	
du verbringst	
sie will	
ich setze auf	
sie studieren	
sie geben	

3. Запишіть речення у Präteritum.

1

1. Marion, alles richtig machen
2. Dieter, mit Marlene tanzen
3. das Kind, schöne Blumen zeichnen
4. ich, meine Großeltern besuchen
5. wir, dort lange arbeiten
6. Frau Böhm, Medizin studieren
7. die Kleins, damals in Bonn leben
8. Hans, schon als Kind gut Klavier spielen
9. die Großmutter, uns immer Märchen erzählen
10. wir, dort ein Haus mieten
11. meine Schwester, vor einem Jahr heiraten
12. er, ihr oft Blumen schenken
13. Katrin, damals, immer meinem Rat folgen

14. dieses Haus, damals, meinen Großeltern gehören
15. ich, schon als Schülerin, gern wandern
16. wir, bis spät in die Nacht hinein feiern
17. Gerhard, alle Sätze richtig übersetzen
18. mein Vater, früher, sehr viel reisen
19. das Symposium, zwei Tage dauern
20. die Mutter, das Frühstück für alle zubereiten
21. ich, das Zimmer aufräumen
22. wir, sich an den Tisch setzen
23. Max, sich in seiner Jugend für Philosophie interessieren
24. er, sich mit philosophischen Problemen beschäftigen
25. sie, sein Foto, an die Wand hängen

2

1. diese Straße, früher, anders heißen
2. sie, sehr schön singen
3. Martin, spät nach Hause kommen
4. Heike, ihr Heft nicht finden
5. ich, allein ins Kino gehen
6. das Kind, allein zu Hause bleiben
7. wir, nur Saft trinken
8. ich, keinen Brief bekommen
9. er, mir keine Briefe mehr schreiben
10. sie, früher, mich öfter anrufen
11. wir, heute sehr früh aufstehen
12. das Kaufhaus, heute um 6 Uhr schließen
13. ich, sich ein paar Tücher ansehen
14. dieser Film, mir, nicht gefallen
15. sie, mich so lange aufhalten
16. ich, alle Verwandten einladen
17. meine Eltern, mir, immer helfen
18. er, sehr leise sprechen
19. der Unterricht, um 9 Uhr beginnen
20. am Fenster, zwei Jungen, stehen
21. an dieser Wand, früher, ein Bild, hängen
22. auf dem Tisch, Bücher und Zeitungen, liegen
23. das Kind, auf dem Stuhl sitzen
24. der Professor, in den Lesesaal eintreten
25. sie, früher öfter, sich treffen
26. er, einen Ausflug ins Grüne vorschlagen

- 27.der Zug, pünktlich ankommen
- 28.sie, das nicht aushalten
- 29.der Prozess, für ihn, schlecht ausgehen
- 30.der Buchhändler, mir ein paar neue Bücher empfehlen

3

- 1.alle, ihn Sascha nennen
- 2.Ich, sie gut kennen
- 3.Katrin, das nicht wissen
- 4.die Großmutter, immer kleine Geschenke für uns mitbringen
- 5.wir, die Ferien sehr gut verbringen
- 6.ich, gestern keine Zeit haben
- 7.Horst, im vorigen Jahr, in der Schweiz, sein
- 8.es, allmählich dunkel werden

4

- 1.du, das nicht tun dürfen
- 2.warum, du, das nicht früher sagen können
- 3.ich, sich den Mantel nur ansehen wollen
- 4.du, die Vokabeln besser lernen müssen
- 5.er, das ihm nicht erzählen sollen.

4. Вставте у речення сильні дієслова, що в дужках, у відповідній формі Präteritum.

- 1. Ich dem Onkel noch etwas Bier (eingießen)
- 2. Nur wenig Blut aus der Wunde. (fließen)
- 3. Er die Bananenschalen einfach auf den Boden.
(werfen)
- 4. Die Sonne um 18 Uhr. (sinken)
- 5.ihr Tee oder Kaffee? (nehmen)
- 6. Wirdir eine dumme Antwort. (geben)
- 7. Du viele Jahre lang in der Fabrikantenne.
(essen)
- 8.Sie vielleicht zu viel Alkohol? (trinken)
- 9. Wir diese Information in der Zeitung. (lesen)
- 10. Klaus war traurig, weil er mit seinem besten Freund
(brechen).
- 11. Wir den schönen Sommertag sehr. (genießen)
- 12. Die Wandergruppe den Berg
(hinaufsteigen).

13. Sie ins Wasser. (springen)
14. Wir im Zug ein Abonnement. (finden)
15. Karl zu Hause. (bleiben)
16. du in Wattwil? (umsteigen)
17. Du mich am Arm. (ziehen)
18. Thomas traurig zu sein. (scheinen)
19. Wie diese Geschichte? (heißen)
20. Im Zimmer meines Freundes nach Tabak. (stinken)
21. Eine Wurst auf dem Boden. (liegen)
22. du etwas im Lotto? (gewinnen)
23. die Kinder wirklich ganz ruhig da? (sitzen)
24. Wer so laut? (schreien)
25. Sie eines natürlichen Todes. (sterben)
26. Sie immer nur über das gleiche Thema. (sprechen)
27. Maria ihren Lehrer zu grüßen. (vergessen)
28. Die Sängerin mehr laut als schön. (singen)
29. du Gisela im Kino? (treffen)
30. Der Schüler den Ordner. (schließen)
31. Ein Kollege und ich um die Wette.
(schwimmen)
32. Alle zu lachen. (beginnen)
33. Du nach London. (fliegen)
34. Die Krankenschwester mir ins Bett zu steigen. (helfen)
35. Die Ohrringe nur 10 Gramm. (wiegen)

5. Вставте у речення дієслова, що в дужках, у відповідній формі Präteritum.

1. Die Mutter heute morgen die Suppe. (kochen)
2. Das kranke Kind im Bett. (liegen)
3. Die jungen Leute gern. (tanzen)
4. Ich weiß nicht, wer (anrufen)
5. Die Mutter die Kleider. (waschen)
6. Der Student die Aufgabe. (erledigen)
7. Wir den Eltern das Problem. (erklären)
8. Du drei Bücher. (entleihen)
9. Die Kinder auf dem Hof. (spielen)
10. Im alten Haus Sie die alten Zeitungen. (finden)
11. Das Mädchen die Adresse. (vergessen)
12. Gestern ich meinen Onkel. (besuchen)

13. Herr und Frau Weber ein neues Auto. (kaufen)
14. Peter eine Reise (vorschlagen)
15. Der Schüler viele Bücher. (lesen)
16. Im September er das Buch. (bestellen)
17. Die Schüler neue Wörter. (lernen)
18. Unsere Familie im Sommer immer um 8 Uhr. (frühstücken)
19. Ihr lange Briefe. (schreiben)
20. Die Reisenden Schlafsäcke (mitnehmen)
21. Er mit seiner Mutter. (sprechen)
22. Sie es, ihm Hand zu geben. (vermeiden)
23. Wir mit einer neuen Aufgabe. (beginnen)
24. Sie ihm bei der Arbeit. (helfen)
25. Der Lehrer Herr Schuster. (heißen)
26. Der Kellner den Teller. (zerbrechen)
27. Du das Fenster (zumachen)
28. Ich fleißig Deutsch. (üben)
29. Wie deine Freunde? (sich ausruhen)
30. Er das Paket. (öffnen)
31. Sie drei Bücher. (holen)
32. Du den Apfel auf den Tisch. (legen)
33. Diese Antwort nichts. (bedeuten)
34. Ihr auf dem Spielplatz. (spielen)
35. Sie Ihrem Bruder eine Kamera. (schenken)
36. Wir den kalten Wind. (fühlen)
37. Sie solchen großen Lärm. (hassen)
38. Ich mir ein neues Fahrrad zum Geburtstag. (wünschen)
39. Das Papier (brennen)
40. Das alte Auto den Verkehr (aufhalten)
41. Wir alle Fenster. (schließen)
42. Ihr Post vom Vater. (erhalten)
43. Du sehr müde (aussehen)
44. Wir unsere neuen Freunde (mitbringen)
45. Er das Heft zu Hause. (lassen)
46. Die meisten Kinder Milch. (trinken)
47. Er Brötchen und dick. (essen, werden)

48. Sie ihrem Bruder Geburtstagsgeschenk.
(senden)
49. Wir zu Besuch und einen
Ausländer (sein, kennenlernen)
50. Ich einen Kollegen, er im Beruf
nichts. (haben, verstehen)

6. Відкрийте дужки, напишіть дієслова у Präteritum.

Текст №1.

Gestern _____ (sein) Donnerstag, und ich
_____ (einkaufen gehen). Ich _____
(fahren) in die Stadt mit dem Auto. 20 Minuten später _____
(parken) ich das Auto neben dem Kaufhaus. Ich _____
(kaufen) Obst und Gemüse, und dann _____ (sehen) ich meine
Kusine. Wir _____ (sich freuen) und
_____ (sprechen) miteinander 40 Minuten. Dann (sich
trennen) _____ wir _____, und ich _____
(gehen) weiter. Ich _____ (kommen) nach Hause erst um 15. 00
Uhr. Ich _____ (wollen) mich ein bisschen ausruhen, da
_____ (anrufen) mich meine Freundin _____ und
_____ (beginnen) etwas zu erzählen. Wir _____
(sich unterhalten), aber nicht sehr lange. Ich _____ (sein) müde, und
außerdem _____ (haben) ich noch viel zu tun. Ich
_____ (sich entschuldigen). Endlich _____
(sich setzen) ich _____ in den Sessel und _____ (können)
mich ausruhen.

Текст №2.

Als Studentin _____ (sein) ich mit Christa Meier befreundet. Ich
_____ (können) meiner Freundin alles erzählen. Christa
_____ (verstehen) mich sehr gut. Sie _____ (geben) mir oft
Ratschläge. Ihre Ratschläge _____ (sein) immer gut und ich
_____ (folgen) ihren Ratschlägen. Wir _____
(unterstützen) einander sehr. Christa und ich _____
(verbringen) die Zeit fast immer zusammen. Wir beide
_____ (sich interessieren) für Musik und
_____ (gehen) oft ins Konzert oder in die Oper. Dann
_____ (sein) das Studium zu Ende. Christa _____
(heiraten) einen Engländer und _____ (fahren) nach England.
Sie _____ (schreiben) mir Briefe und _____

(schicken) Postkarten. Dann _____ (bekommen) sie Kinder und _____ (schreiben) mir immer seltener.

Текст №3.

Meine Großeltern _____ (leben) am Stadtrand. Sie _____ (haben) ein Haus und einen Garten. Die beiden _____ (sein) schon Rentner. Mein Großvater _____ (arbeiten) im Garten sehr gern. Abends _____ (spielen) er mit seinem Nachbarn Schach, und die Großmutter _____ (nehmen) ein Buch, _____ (sich setzen) in ihren Sessel und _____ (lesen) bis spät in die Nacht hinein. Ich _____ (haben) sie sehr gern und _____ (besuchen) sie recht oft. Sie _____ (haben) mich auch gern und _____ (verwöhnen) mich ein bisschen. Wir _____ (sprechen) miteinander auch gern. Die Großeltern _____ (erzählen) mir über ihre Jugendjahre. Ich _____ (stellen) viele Fragen. Mich _____ (interessieren) ja alles. Diese Abende _____ (sein) schön.

Текст №4.

Am Samstag _____ (einrichten) ich mein Zimmer _____. Zuerst _____ (stellen) ich meinen Schreibtisch an die Wand. Mein Sofa _____ (stellen) ich neben das Fenster. Vor das Sofa _____ (legen) ich den Teppich. Aber das _____ (passen) mir plötzlich nicht, und ich _____ (umstellen) alles _____. Der Schreibtisch _____ (kommen) dann doch ans Fenster. Dann _____ (hängen) ich meine zwei Bilder an die Wand. Das _____ (dauern) bis 23. 00 Uhr, aber ich _____ (müssen) noch meine Bücher in den Bücherschrank stellen. Ich _____ (sein) total müde, aber zufrieden. Ich _____ (sich duschen) schnell und _____ (schlafen gehen). Nun _____ (können) ich aber nicht einschlafen, _____ (nehmen) eine Zeitung und _____ (lesen) ein bisschen.

7. Перекладіть німецькою мовою.

а) Я жила в Берліні у подруги протягом трьох місяців. Ми разом відвідували заняття в університеті імені Гумбольдта. У неділю ми не вчилися, й у нас було багато вільного часу. Ми із задоволенням відвідували музеї, виставки, концерти. Ми також здійснили подорож

до Потсдаму. Інколи ми їздили за місто на озеро Мюггельзее. Ми там купалися, загоряли, каталися на човні. Зазвичай ми поверталися не дуже пізно, і наші вечори були вільними. Тоді ми ходили в кіно або до кав'ярні. Після фільму ми довго сиділи у кав'ярні. Ми пили каву, їли морозиво, слухали музику, спілкувались, іноді танцювали. Ще деякий час ми гуляли містом і тільки пізно ввечері повертались додому і лягали спати. Вранці ми почувалися бадьоро і були готові до навчання. Я завжди з задоволенням згадую ці три місяці в Берліні й дякую друзі за це запрошення до Німеччини.

б) 1. У цьому році у мене ще не було відпустки. **2.** У нього не було при собі грошей, тому він не купив це дороге пальто. **3.** Три роки тому я був у Німеччині, це було моє перше відрядження. **4.** У неділю ми були за містом, нам пощастило: погода була чудова. **5.** Чому Вас кілька днів не було на заняттях? - Я був хворий. **6.** У січні вона була дуже зайнята, у неї були іспити. **7.** Літо ми провели під Полтавою у наших друзів. У нас була дуже затишна кімната на першому поверсі, перед будинком був невеликий гарний сад. **8.** Чому ти не подзвонив? – На жаль, у мене не було часу. **9.** Учора у мене був день народження. Увечері у мене були гості. Усі були в гарному настрої. Я була дуже задоволена цим прекрасним святом. **10.** Діти, де ви були так довго? Я чекаю на вас уже близько години. **11.** На цьому тижні у нас було чотири години занять з німецької мови. **12.** Коли це було? - Це було п'ять років тому, моєму синові було тоді три роки. **13.** Його батьки були зайняті роботою в театрі, у них було мало часу для відпочинку.

в) Мої друзі

Іноді я відвідував своїх друзів. Точніше, їх маленьку сім'ю. Їх було троє: Регіна, Ріхард і маленька Сабіна. Вони жили тоді на околиці міста. У них була невелика квартира. Будинок був старий, 1911 року.

Я подзвонив, але ніхто не відкрив мені двері. Під половиною я знайшов ключ від квартири. Я відкрив двері, зайшов до квартири і повісив своє пальто на вішалку. Потім я пройшов в кухню і раптом згадав наше дитинство.

Переді мною на стіні висів портрет. На портреті була Регіна. Це був мій малюнок. Я стояв перед портретом, але він мені тепер не подобався.

Потім прийшов Ріхард. Він привітався зі мною і пройшов в спальню. Він пробув там досить довго. Невже йому потрібно було стільки часу для перевдягання? Але в цю мить розчинилися вхідні двері, і ввійшли

Регіна і Сабіна. Регіна привіталася зі мною по-дружньому. Я бачив тільки її темні, спокійні очі. Ми розуміли один одного без слів з самого дитинства.

Всі пройшли в кімнату, сіли. Обидва дивилися на мене і говорили мало. Вони втомились. Тому говорив я. Я розповів їм про свою виставку. Мої картини користувалися тепер успіхом у публіки. Вони раділи за мене.

Через півгодини Регіна з донькою пішли на кухню. Сабіна першої лягала спати і зараз їла на кухні свою вечерю. Ріхард і я слухали музику. Регіна накрила стіл у вітальні. Ми їли смачні речі і пили чудове вино. ...

Будильник продзвенів о 6 годині. Я чув його через двері. Сабіна плакала - вона не любила так рано вставати - і вмивалася. Регіна приготувала в кухні сніданок і принесла його до вітальні. Ріхард теж прийшов снідати. Вони застали мене ще в ліжку і сміялися.

О 7 годині вони пішли з дому. Близько 10 я прийшов до Регіні в клініку. «Регіна, ти щаслива?»

Plusquamperfekt

1. Plusquamperfekt – складна форма минулого часу, яка означає, що в минулому одна дія відбулася раніше за іншу. Визначте дієслово, яке позначає дію, що відбулася раніше.
2. Plusquamperfekt утворюється за допомогою допоміжних дієслів **haben** або **sein** у формі **Präteritum** (hatte / war) та **Partizip II** відмінюваного дієслова.
3. Оберіть допоміжне дієслово. Правила вибору допоміжних дієслів такі ж самі, що й для Perfekt.
4. Утворіть Präteritum допоміжного дієслова.
5. Визначте підмет у реченні і оберіть відповідну форму допоміжного дієслова:

ich hatte	wir hatten
du hattest	ihr hatten
er, sie, es hatte	sie, Sie hatten

ich war	wir waren
du warst	ihr wart
er, sie, es war	sie, Sie waren

6. Речення у Plusquamperfekt мають складений дієслівний присудок, який складається зі змінюваної частини (допоміжне дієслово) та незмінюваної частини (Partizip II), яка у простому реченні завжди стоїть на останньому місці.

Утворіть Partizip II від відмінюваного дієслова (Див. тему Partizipien) та поставте його в кінці речення.

7. Запам'ятайте: якщо модальне дієслово у реченні вживається разом з інфінітивом, Partizip II **не утворюється**, модальне дієслово залишається у формі інфінітиву на останньому місці у реченні:

Du hattest diese Arbeit noch gestern machen müssen.

Ich hatte diesen Text nicht übersetzen können.

6. Plusquamperfekt найчастіше вживається у підрядному реченні і співвідноситься з дієслівною часовою формою головного речення, якою звичайно є Präteritum, значно рідше – Perfekt. Перевірте правильність послідовності слів у складнопідрядному реченні (Див. тему: Satzgefüge).

1. Що відбулося спочатку, що пізніше. Утворіть речення у Plusquamperfekt.

1. ich, die ganze Arbeit, erfüllen — er, mir, seine Hilfe anbieten
2. die Lehrerin, dem Schüler alles erklären - er, schon wieder Fragen stellen
3. der Vater, dem Kind das Fernsehen verbieten — es, den Fernseher einschalten
4. ich, mit der Arbeit beginnen — das Telefon, wieder klingeln
5. wir, den Christbaum schmücken — Christa noch Lametta bringen
6. wir, einen Reiseplan aufstellen - Peter, was anderes vorschlagen
7. Mark, zweimal das Geschriebene überprüfen — er, beim dritten Durchsehen ein paar Fehler entdecken
8. die Arbeitsgruppe, den größten Teil des Projekts verwirklichen - der Leiter des Projekts, etwas ändern wollen
9. Dieter, Speisen und Getränke bestellen — seine Freundin, in ein anderes Restaurant gehen wollen
10. wir, einen neuen Fernseher kaufen — er, nach zwei Tagen kaputt gehen

11. die Mutter, das Kinderzimmer in Ordnung bringen – die Kinder, alles schon wieder durcheinanderbringen
12. der Journalist, einen großen Artikel beenden — der Redakteur, einen neuen Auftrag geben
13. Doris, von einer Herzkrankheit genesen — sich erkälten
14. ich, alle Probleme lösen — eine neue Schwierigkeit, entstehen
15. ich, nach Hause kommen — das Telefon klingeln
16. der Zug, abfahren — Martin, gelaufen kommen.
17. wir, sich eine Stunde am Telefon unterhalten – meine Freundin schon wieder anrufen

2. Перекладіть німецькою мовою.

1. Вчора я купила собі нову сумку. Моя стара мені вже не подобалася. Я купила її 7 років тому.
2. Минулого літа я побував в місті, де народився. Я пройшов вулицями і згадав про свої дитячі та юнацькі роки. Я поїхав з міста 10 років тому.
3. Вчора я зустрів Клауса. Я відразу ж упізнав його. В останнійраз бачив його 15 років тому.
4. Нарешті я стояла перед дверима своєї квартири і хотіла вже відкривати двері. Я сунула руку в сумку, потім в кишеню, але не знайшла ключа. Ну так. Я, напевно, втратила його на вулиці або в універмазі. Я засмутилася, але мені нічого іншого не залишалося, як чекати чоловіка. До моєї досади він прийшов на півтори години пізніше звичайного. Він затримався в офісі.
5. Я сидів в парку на лавці. Він пройшов повз мене і не впізнав. Звичайно, ми не були хорошими знайомими. Ми познайомилися на одній вечірці.
6. Цілий день я працював в бібліотеці. Книги та журнали я замовив заздалегідь по телефону. Але мені вдалося ґрунтовно опрацювати лише одну книгу.
7. Томас був у нестямі від радості. Батько купив йому комп'ютер. Томас просив його про це ще в минулому році.
8. Нещодавно вийшла нова книга Н., і я відразу купив її. Я познайомився з ним, коли він був ще невідомим автором. Тоді він писав свій перший роман.
9. Мартін сидів за письмовим столом і не знав, як почати лист. Це була вже його третя спроба. Перші два варіанти він розірвав і викинув. Нічого підходящого не приходило йому в голову.

10. Маріон сумувала. З лютого вона не отримувала від Ганса листів. До цього часу вона регулярно отримувала листи. Що ж трапилося?

11. Пан Клімт сидів на березі річки і ловив рибу. Він знову і знову закидав вудку, але безуспішно. Сонце вже зійшло, і птахи вже прокинулися і щебетали. Він нічого навколо себе не помічав. Для нього існували тільки річка і вудка.

12. Макс подарував своїм батькам ноутбук. Це був дорогий подарунок. Але зараз він міг собі дозволити дарувати дорогі подарунки. У минулому році він подарував їм новий телевізор. Вони так раділи!

13. У похмурі осінні дні ми згадували про чудові дні на морському узбережжі. Ми тоді насолоджувалися нашою відпусткою в Іспанії. І ось залишилися тільки наші спогади.

Modalverben

1. Оберіть модальне дієслово за загальним значенням пари (можливість, необхідність, бажаність вчинення дії), а потім за більш вузьким значенням, наприклад:

- **müssen – sollen.**

Загальне значення - необхідність вчинення дії. Вузьке значення müssen - повинність, необхідність, потреба, усвідомлений обов'язок. Вузьке значення sollen - 1) повинність, що базується на "чужій волі" - наказ, доручення, розпорядження; 2) у питанні (прямому чи непрямому) не перекладається та висловлює "запит інструкції, розпорядження".

- **können – dürfen**

Загальне значення - можливість вчинення дії. Вузьке значення können - могли, уміти, бути в змозі (можливість з об'єктивних обставин). Вузьке значення dürfen - 1) могли - сміти, мати дозвіл (можливість, що базується на "чужій волі"); 2) при запереченні виражає заборону - "не можна", "не дозволяється".

- **wollen – mögen**

Загальне значення - бажаність вчинення дії. Вузьке значення wollen - 1) хотіти, мати намір; 2) запрошення до спільної дії. Вузьке значення

mögen - любити, подобатися - в самотійному значенні (при вживанні без супроводжуючого інфінітива).

Пам'ятайте! Дієслово möchte(n) – це не окреме модальне дієслово, а дієслово mögen у формі умовного способу (Konjunktiv), тому виражає ввічливе бажання в теперішньому часі (хотів би).

2. В однині теперішнього часу (Präsens) модальні дієслова змінюють кореневий голосний, крім sollen.

3. У теперішньому часі (Präsens) 1 та 3 особа однини співпадають і не мають особових закінчень:

*Präsens ich kann, möchte
 er kann, möchte*

4. У розповідному минулому часі (Präteritum) модальні дієслова змінюють кореневий голосний, крім sollen та wollen.

5. У розповідному минулому часі (Präteritum) 1 та 3 особа однини співпадають і не мають особових закінчень:

*Präteritum ich konnte
 er konnte*

6. З неозначено-особовим займенником **man** модальне дієслово утворює сталі вирази і вживається в 3 особі однині:

*man muss - потрібно
man soll nicht – не слід*

7. У реченні з модальним дієсловом передбачається дієслово в Infinitiv. Відмінюване модальне дієслово стоїть на **другому** місці в реченні, а інфінітив дієслова стоїть на **останньому** місці в реченні і вживається без частки zu.

Wir können am Abend ins Kino gehen.

8. Заперечення **nicht** стоїть зазвичай у кінці речення перед інфінітивом, але може заперечувати також окремі члени речення.

Ihr dürft euer Zimmer nicht aufräumen. Wir müssen nicht mit dem Bus fahren.

9. Речення з модальними дієсловами у Perfekt.

Присудок в таких реченнях трикомпонентний: **haben** + інфінітив дієслова + інфінітив модального дієслова.

Er hat nach Berlin fahren müssen. Він мав поїхати до Берліну.

Aber er hat seinen Zug rechtzeitig nicht erreichen können. Але він не зумів своєчасно дістатися свого потягу.

1. Заповніть таблицю.

ich	soll						möchte
du		musst					
er, sie, es			will				
wir				können			
ihr					dürft		
Sie, sie						mögen	

2. Запишіть модальні дієслова у правильній формі.

1. er *will* schlafen wollen
2. sie _____ arbeiten müssen
3. ihr _____ aufhören sollen
4. ich _____ spazieren gehen wollen
5. sie (Pl) _____ lesen möchten
6. er _____ ausgehen dürfen
7. du _____ Auto fahren können
8. wir _____ bleiben müssen
9. ich _____ nicht mitkommen dürfen
10. Sie _____ gehen können
11. ich _____ lernen müssen
12. du _____ besuchen sollen
13. sie _____ studieren wollen
14. sie (Sg) _____ essen möchten

3. Оберіть модальні дієслова, запишіть їх у відповідній формі.

1. Ich habe kein Geld mehr. Ich _____ auf die Bank gehen.
2. Hier ist Rauchen verboten. Hier _____ du nicht rauchen.
3. Im Zimmer ist es dunkel. Er _____ seine Brille nicht finden.

4. Ich bin mit dem Test fertig. Ich _____ in die Bibliothek gehen.
5. Sie hat ein Ziel. Sie _____ ihr einen neuen Computer kaufen.
6. Der Lehrer sagt, der Student _____ seine Arbeit morgen bringen.
7. Mein Computer ist kaputt, leider _____ ich die Arbeit nur mit der Hand schreiben.
8. Ich möchte lieber ein Glas Wein, ich _____ kein Bier.
9. Die Vorlesung in Landeskunde _____ du unbedingt besuchen, ich _____ die sehr empfehlen.
10. Ihr _____ eigentlich den Brief heute noch abschicken, aber es gibt keine Briefmarken mehr.
11. Diese Straße liegt nicht hier, man _____ nach links abbiegen.
12. An welcher Stelle _____ wir den Fluss überqueren?
13. Du _____ noch nicht Auto fahren, weil du keinen Führerschein hast.
14. _____ du heute Abend arbeiten oder _____ du mit uns essen gehen? Ich _____ heute leider arbeiten. Aber vielleicht _____ wir am Wochenende etwas zusammen unternehmen.
15. _____ Sie Französisch? – Nein, aber ich _____ es lernen.
16. Frag doch deine Eltern, ob du mit uns ins Kino _____. – Ich _____ bestimmt nicht. Sie haben schon gesagt, dass ich heute Abend zu Hause bleiben _____.
17. _____ ich Ihnen ein Glas Wein anbieten? – Nein danke, ich _____ lieber ein Mineralwasser.
18. Der Zug hat Verspätung. Wir _____ noch eine Stunde warten. Dann _____ wir doch in die Bar gehen und dort warten.
19. So, wir sind fertig. Sie _____ jetzt nach Hause gehen. – Danke, aber ich _____ gern noch ein bisschen hier bleiben.
20. Ich _____ nur nachmittags einkaufen gehen, denn morgens _____ ich studieren.
21. In diesem Lokal _____ man nicht rauchen und starke Getränke trinken.
22. Ich habe heute Abend keine Zeit. Ich _____ für die Prüfung lernen.
23. Am Freitag habe ich einen wichtigen Besuch. Diesen Besuch _____ ich nicht absagen.

24. Willi Rose ist Straßenfeger. Er _____ schon um 5 Uhr aufstehen.
25. Gerd hat heute frei. Er _____ bis 10 Uhr schlafen.
26. Frau Still _____ heute leider nicht ins Kino gehen. Heute Abend hat sie Besuch und _____ kochen.
27. Das junge Ehepaar _____ diese Wohnung nicht nehmen. Denn 600 Euro _____ sie nicht bezahlen.
28. Sie ist so krank; sie _____ zum Arzt gehen.
29. Meine Kinder _____ jeden Abend Monopoly spielen. Aber sie _____ das nicht!
30. Oh, ich habe vergessen meine Tante anzurufen. Das _____ ich noch heute machen.
31. _____ ihr nicht ein bisschen leiser sein? Ich _____ arbeiten.
32. _____ Sie bitte Herrn Schulze sagen, dass ich morgen etwas später komme?
33. Nach 22 Uhr _____ man in dieser Mietwohnung keinen Lärm mehr machen.
34. Herr Werner _____ morgens nach Frankfurt fahren, denn er arbeitet in Frankfurt und wohnt in Hanau.

4. Перевбудуйте речення у речення з модальними дієсловами.

1. Den Kindern wurde erlaubt, baden zu gehen.
2. Von der ganzen Gruppe ist nur Peter imstande, den See zu durchschwimmen.
3. Ich habe den Wunsch, einmal Bulgarien kennen zu lernen.
4. Er beabsichtigt, am Wochenende zu verreisen.
5. Ich habe den Auftrag, Ihnen den Brief zu übergeben.
6. Es ist vorgesehen, im Westen der Stadt ein Neubauviertel zu errichten.
7. Es ist dem Mädchen vom Arzt aus verboten, Sport zu treiben.
8. Der Schüler ist nicht fähig, den Text fehlerfrei zu übersetzen.
9. Sie hat eine Abneigung, mit dem Flugzeug zu fliegen.
10. Ich war gerade im Begriff, sie zu fragen, aber er hielt mich zurück.
11. Es ist dringend erforderlich, die Altstadt zu sanieren.
12. Auch die Fußgänger sind verpflichtet, die Verkehrsregeln zu beachten.
13. Die Eltern haben das Recht, sich bei der Schulleitung zu beschweren.
14. Es war mir nur schwer möglich, eine Flugkarte zu bekommen.
15. Ich werde hier warten, bis du kommst.
16. Hast du Lust, heute Abend mit ins Kino zu kommen?

17. Der Praktikant hat die Aufgabe, eine Statistik anzufertigen.
18. Es ist geplant, dass die Festspiele im nächsten Jahr in Halle stattfinden.
19. Es ist Kindern verboten, auf Baustellen zu spielen.
20. Gestatten Sie, dass ich das Fenster öffne.
21. Ich habe heute das Bedürfnis, mich einmal richtig auszuschlafen.
22. Er hat den guten Willen, in Zukunft besser zu arbeiten.
23. Bis zur Durchführung der Festspiele ist noch manches zu tun.
24. Es ist notwendig, dass er sich beeilt, wenn er den Zug noch erreichen will.
25. Es ist mir unmöglich, ohne Brille zu lesen.
26. In dieser Gaststätte ist es nicht erwünscht zu rauchen.
27. Der Direktor wünscht, nicht gestört zu werden.
28. Sie ist entschlossen, ihre Verlobung zu lösen.
29. Ich empfehle dir, dir das neue Theaterstück anzusehen.
30. Manchmal kommt man nicht umhin, Kinder auch zu bestrafen.
31. Er besitzt die Fähigkeit, sein Publikum zu begeistern.
32. Er hat die Genehmigung, das Labor zu besichtigen.
33. Ich habe die Absicht, das Buch zu kaufen.
34. Rolf hat mir aufgetragen, dich herzlich zu begrüßen.
35. Der Aufsatz hat nur das Ziel, einen kurzen Überblick zu geben.
36. Sind Sie befugt, das Werksgelände zu betreten?
37. Ich war nicht in der Lage, sofort zu antworten.
38. Es ist erwünscht, dass Sie selbst mit dem Institutsdirektor sprechen.
39. Während des Faschismus waren viele Künstler gezwungen, ins Exil zu gehen.
40. Wir sind heute berechtigt, von einer Revolution in der Technik zu sprechen.
41. Das Zeichen Y hat die Bestimmung, die zu suchende Größe anzugeben.
42. Ich war gerade dabei zu gehen, da kam mein Freund.

5. Перекладіть речення німецькою мовою.

а) 1. Кто вміє грати на гітарі? 2. Школярі не мають права пропускати заняття без поважної причини. На жаль, я не можу піти з тобою, у мене обмаль часу. 3. Тобі ні в якому разі не можна їсти шоколад, у тебе ж алергія на шоколад. 4. Він не знає багатьох слів і мусить часто користуватися словником. 5. У мене саме є вільний час, і я можу тобі допомогти. 6. Учитель хоче з тобою поговорити. 7. Я хотів би купити пару булочок. 8. Мені потрібно віднести килими у чистку, а потім я їх подарую бабусі. Я більше не хочу ніяких килимів у квартирі. 9.

Відпустка закінчилась і потрібно братися до роботи. 10. Мені потрібно владнати цю справу.

б) 11. Що я можу для Вас зробити? 12. Я хотіла би отримати відпустку в липні. 13. Треба пити тільки чисту воду. Тільки очищена вода корисна для здоров'я. 14. Я хочу купити нову шкіряну сумку. 15. Чи можна збільшити цю фотографію? Я хотіла б повісити її на стіну. 16. Хто може виключити цю лампу? Вона дуже яскрава, я не можу читати. 17. У холодильнику є їжа. Можна мені її взяти? 18. На кухні завжди мають бути чистота й порядок. 19. Ви погано почуваетесь? Ви мусите піти до лікаря! 20. Давай поставимо ліжко до стіни! 21. Ви можете прийти сьогодні ввечері? – На жаль, ні, я чекаю гостей. 22. Стіл не може стояти посередині. Давай поставимо його у куток. 23. Чи можу я запросити Вас на каву?

в) 24. Чи можна поставити книги на твою полицю? – Так, ти можеш зробити це. 25. Де можуть бути зараз наші діти? – Може вони у садку? 26. Ти маєш його знати, він теж навчався на нашому факультеті. – Я бачу його вперше. 27. Як можна обладнати цю кімнату? 28. Моя сусідка здає кімнату. Ти хочеш подивитися цю кімнату? 29. Я можу прибрати на кухні, а ти у ванній кімнаті. 30. Куди ти хочеш поїхати? – Я хотів би поїхати до Німеччини, але не можу, у мене ще недостатньо грошей. 31. Чи можу я тебе про дещо запитати? – Ти можеш розпитувати про все. 32. Ви можете відвідати пана Вайса завтра вранці, сьогодні він себе погано почуває. 33. Всі люди мають своєчасно сплачувати за газ, воду, опалювання. 34. Я не можу знайти свій зошит! – Він лежить серед твоїх підручників.

Imperativ

1. Imperativ – наказовий спосіб, що виражає адресоване співрозмовникові спонукання виконати певну дію. Спонукання може мати значення наказу, заклику чи вимоги, прохання, поради, вказівки або інструкції. У німецькій мові існує 4 особові форми Imperativ: 2-га особа однини, 2-га особа множини, форма ввічливого звертання і 1-ша особа множини.

2. Щоб правильно обрати форму Imperativ, з'ясуйте, кому адресоване спонукання.

- Якщо звертаються до однієї особи на «**tu**», вживається форма 2-гої особи однини наказового способу, яка утворюється від основи Präsens за допомогою закінчення –e або без закінчення: *spielen – Spiel(e)! singen – Sing(e)!*

Запам'ятайте!

У дієслів, основа яких закінчується на **d, t, dm, tm, bn, chn, ffn, gn, tn**, а також у дієслів із суфіксами **-eln, -ern** закінчення **-e** обов'язкове: *öffnen – Öffne! Lächeln – Lächle!*

Сильні дієслова, у яких у 2-й і 3-й особі однини Präsens кореневий голосний **e** чергується з **i** або **ie**, зберігають чергування і в 2-й особі однини наказового способу. Ці дієслова не приймають закінчення –e: *essen (du isst) – Iss! Lesen (du liest) – Lies!*

Сильні дієслова, які у 2-й і 3-й особі однини Präsens мають ä-умлаут, втрачають його у 2-й особі однини наказового способу: *schlafen (du schläfst) – Schlaf(e)! fahren (du fährst) – Fahr(e)!*

Дієслова **kommen** і **lassen** у 2-й особі однини не мають закінчення: *Komm! Lass!*

- Якщо звертаються до кількох осіб, з кожною з яких той, хто говорить, на «**tu**», вживається форма 2-гої особи множини наказового способу, яка збігається з 2-ю особою множини Präsens: *sprechen (ihr sprecht) – Sprecht! Lesen (ihr lest) – Lest!*

Запам'ятайте!

2-га особа однини і множини вживається, як правило, **без** особового займенника: *Lies diesen Text! Lest diesen Text!*

Особовий займенник вживається тоді, коли особа, яка говорить, хоче підкреслити категоричність наказу або виділити серед інших осіб ту, якій адресовано наказ: *Fahr du nach Deutschland, Peter.* (A. Seghers)

- Якщо звертаються до однієї або кількох осіб для здійснення спільної дії, вживається форма 1-ої особи множини наказового способу, яка збігається за формою з 1-ю особою множини Präsens: *fahren (wir fahren) – Fahren wir! Lesen (wir lesen) – Lesen wir!*
- Якщо звертаються до однієї або кількох осіб на «**du**», вживається форма ввічливого звертання, яка збігається за формою з 3-ю особою множини Präsens: *übersetzen (sie übersetzen) – Übersetzen Sie! singen (sie singen) – Singen Sie!*

Запам'ятайте!

У 1-й особі однини і у формі ввічливого звертання наказового способу особовий займенник **не випускається**. Він стоїть після дієслова: *Gehen wir morgen ins Theater! Gehen Sie morgen ins Theater!*

3. Перевірте, чи має дієслово відокремлюваний префікс **ab-, an-, auf-, aus-, bei-, ein-, mit-, nach-, vor-, zu-**. Якщо так, його позиція в усіх особових формах Imperativ на **останньому** місці в реченні: *vorlesen: Lies das Gedicht vor! Lest das Gedicht vor! Lesen wir das Gedicht vor! Lesen Sie das Gedicht vor!*

4. Зворотні дієслова утворюють форми наказового способу із зворотним займенником **sich** у формі відповідної особи:
sich waschen – Wasch(e) dich! Wascht euch! Waschen wir uns! Waschen Sie sich! sich (D) vorstellen – Stell dir vor! Stellt euch vor! Stellen wir uns vor! Stellen Sie sich vor!

5. **Запам'ятайте** дієслова, які утворюють форми Imperativ **не за правилом**:

haben: *Hab(e)! Habt! Haben wir! Haben Sie!*

sein: *Sei! Seid! Seien wir! Seien Sie!*

werden: *Werde! Werdet! Werden wir! Werden Sie!*

tun: *Tu(e)! Tut! Tu(e)n wir! Tu(e)n Sie!*

1. Знайдіть дієслово в Imperativ.

1.	halten	hielt	halte	hält
2.	gehst	geh	ging	gingst
3.	schläft	schliefe	schlaft	schlafst
4.	lerne	lernst	lernen	lernten
5.	spräche	sprechst	sprich	spracht
6.	sei	sind	ist	sein
7.	hatten	hast	haben	habt
8.	helf	helfe	hilf	halfst
9.	kommen	kam	kommst	komm
10.	fahr	fährst	faren	fuhr

2. Заповніть таблицю.

Infinitiv	Imperativ 2. Person Sg.	Imperativ 2. Person Pl.
fahren		
essen		
lesen		
zurückkehren		
bleiben		
aufstehen		
lassen		
nehmen		
laufen		
sein		

3. Оберіть правильний варіант a.) *du* –st; b.) *ihr* –t; c.) *Sie* –en.

1. Sprich den Satz noch einmal nach! ____ mach ____ es falsch. 2. Nehmt die Tonbänder! ____ brauch ____ sie noch! 3. Übersetze das Wort richtig! ____ ____ (haben) hier einen Fehler. 4. Schreiben Sie heute noch einen Brief. ____ schreib ____ Briefe gern. 5. Vergesst die Wörterbücher nicht! ____ gebrauch ____ sie doch. 6. Nehmen Sie hier Platz! Hier arbeit ____ ____ gut. 7. Fahre doch am Abend! ____ übersetz ____ noch etwas. 8. Besucht jetzt das Sprachlabor! Dort hör ____ ____ viele Aufnahmen. 9. Spulen Sie das Tonband zurück! Dann spiel ____ ____ das Tonband noch einmal ab. 10. Sieh die Übung noch einmal durch! ____ (haben) dort viele Fehler.

4. Знайдіть правильні форми Imperativ.

1. (Vergesse nicht / Vergessen Sie nicht / Vergesst nicht) das Gerät auszuschalten!
2. Sprechen Sie laut aus! Sprich laut aus! Aussprechen Sie laut!
3. Wascht euch kalt! Wäsch dich kalt! Waschen wir uns kalt!
4. Blieb zu Hause! Wollen wir zu Hause bleiben! Bleibt zu Hause!
5. Stehe auf! Aufsteht! Stehen Sie auf!
6. Schläft nicht lange! Schlafe nicht lange! Schlaft nicht lange!

7. Erkälten wir uns nicht! Erkälte dich nicht! Erkältet ihr euch nicht!

5. Утворіть Imperativ.

sich munter fühlen, früh aufstehen, fest schlafen, ein Heft geben

2 особа одн.

2 особа мн.

Увічлива форма

1 особа мн.

2 особа одн.

2 особа мн.

Увічлива форма

1 особа мн.

6. Запишіть дієслова у відповідній формі Imperativ.

1. Ich warte auf dich, (kommen) _____ recht bald!

2. Da liegen Ihre Hefte, (legen) _____ Sie sie bitte in die Aktentasche!

3. Dort hängt die Landkarte, (bringen) _____ sie hierher. (du)

4. Da liegen eure Kugelschreiber, (nehmen) _____ sie!

5. Du hast ein deutsches Lehrbuch, (geben) _____ es mir!

6. Du liest zu leise, (lesen) _____ laut!

7. Bist du jetzt frei? (Helfen) _____ mir bitte!

8. Seid ihr mit der Arbeit fertig? (Geben) _____ mir eure Hefte!

9. Suchst du dein Lehrbuch? (Sehen) _____, da liegt es auf dem Tisch!

10. Dieser Mensch versteht dich nicht, (sprechen) _____ mit ihm Deutsch!

11. Ich verstehe euch nicht, (sprechen) _____ nicht alle zusammen!

12. Deine Freundin wartet auf dich, (machen) _____ schnell!

13. Student Petrow, (vorlesen) _____ Sie den Text 2 _____!

14. Nina, du hast eine gute Aussprache, (vorlesen) _____ mir bitte den Text _____!

15. Das Wetter ist heute kalt, Kinder, (sich anziehen) _____ warm _____!

16. Morgen hast du eine Kontrollarbeit! (sich vorbereiten) _____ gründlich _____!

17. Welches Parfüm soll ich Ihnen zeigen? (buchstabieren) _____ Sie bitte!

18. (sprechen) _____ wir in den Pausen nur Deutsch!
19. Liebe Kinder, (arbeiten) _____ mehr an der Aussprache!
20. (sich verspäten) _____ Sie _____ bitte nicht!

7. Перекладіть німецькою мовою.

а) 1. Сідайте, будь ласка! Ми зараз снідаємо. Будь ласка, поснідайте з нами! – Ні, дякую. – Тоді випийте чашечку кави! – Дякую, з задоволенням. 2. Будь ласка, не питайте Моніку! 3. Вже 12, йдіть додому! 4. Дай, будь ласка, цукор! Я хочу кави. 5. Прочитай цю книгу, вона дуже цікава. 6. Прочитайте ці газети! 7. Візьми цю чашку! – А де вона? – Вона в кімнаті. 8. Вчи слова, повторюй правила, читай тексти! 9. Зупинись ліворуч! 10. Зупиніться праворуч! 11. Їдь додому вранці! 12. Приходь о пів на сьому! 13. Сідай і пиши речення! 14. Сідайте і повторюйте питання та відповіді! 15. Дай цей годинник! 16. Дайте ці роботи! 17. Подивись! Ось ці завдання! 18. Подивіться, той автобус тут не зупиняється! 19. Я хотів би поставити одне запитання. – Будь ласка, ставте це запитання! 20. Читай правильно!

б) 21. Прочитайте, будь ласка, це завдання! 22. Я хотів би прийти в суботу. – Приходь увечері, я вільний. 23. О котрій ти вечеряєш? – Я вечеряю о 10. – Вечеряй о 6! 24. Де сидять студенти? – Вони сидять у кімнаті. 25. Стій тут! 26. Сідайте, почитайте газету, а я зроблю каву. 27. Поїдьте додому та напишіть відповідь правильно! 28. Говори не так швидко! 29. Де тут овочі? – Вони тут. Візьміть ці овочі! 30. Скільки помилок ви бачите? – Ми не бачимо ніяких помилок. – Подивіться ще! 31. Це не овочі, це фрукти. Купуйте їх! 32. Ось словник. Візьміть його! 33. Не відкривайте вікно! 34. У тебе є авторучка? – Так, вона у мене є. – Дай мені ручку! – Вона мені теж потрібна. Візьми олівець! – Добре, я візьму його. 35. виправ (виправте) усі помилки, напиши (напишіть) ці речення ще раз, а я їх продивлюся. 36. Відвідуй (відвідуйте) курси іноземних мов! Це завжди цікаво! 37. Вимовляй (вимовляйте) слова розбірливо, роби (робіть) більше вправ, повторюй (повторюйте) правила регулярно! Не забувай (не забувайте), повторення – мати навчання. 38. Говори (говоріть) більше німецькою, читай (читайте) більше книг і газет на німецьку мову! 39. Їж (їжте) більше! 40. Читай голосно! Ми тебе зовсім не чуємо.

Präpositionen mit Dativ

1. Переконайтесь, що обраний прийменник дійсно керує Dativ (aus, bei, mit, nach, seit, von, zu, entgegen, gegenüber, außer).

2. Визначте рід і число іменника, з яким потрібно вжити прийменник.

3. У Dativ іменники **чоловічого і середнього** роду мають такі форми артиклю і займенників: dem, einem, diesem, jedem, jenem, ihm, meinem, deinem usw.

mit einem guten Freund/Kind / nach der Pause

4. У Dativ іменники **жіночого** роду мають такі форми артиклю і займенників: der, einer, dieser, jeder, jener, ihr, meiner, deiner usw.

bei deiner Freundin/ bei ihr

5. У Dativ **Plural** іменники мають такі форми артиклю і займенників: den, diesen, allen, jenen, uns, euch, ihnen, Ihnen, meinen, deinen usw.

Не забудьте додати в Dativ **Plural** до іменника закінчення - **n!**

von allen Freunden/ von Kindern

1. Оберіть правильний варіант a.) seit; b.) aus; c.) bei; d.) mit; e.) nach; f.) zu; g.) von.

1. Ich bleibe _____ dem Lektor am Nachmittag. 2. Er treibt _____ den Studenten viel Sport. 3. Rolf fährt zu der Freundin _____ Dresden. 4. Ich mache _____ dem Freund einen Spaziergang. 5. Karin ist jetzt _____ den Eltern in Potsdam. 6. Ich studiere hier _____ 4 Monaten. 7. Ich gehe jetzt _____ Abteilungsleiter: ich brauche einen Rat. 8. Herr Schulz kommt eben _____ Rostock. 9. Wann gehen Sie gewöhnlich morgens _____ dem Haus? 10. _____ wann arbeitest du hier?

2. Оберіть правильний прийменник (mit, nach, aus, zu, von, bei) та артикль.

1. Er kommt _____ Zimmer.
2. Die Mutter geht _____ Sohn spazieren.
3. Der Lehrer spricht _____ Schüler.
4. Er nimmt den Kugelschreiber _____ Schultasche.
5. Die Vögel fliegen _____ Süden.

6. Ich war _____ Arzt.
 7. _____ Arbeit höre ich mir Musik nicht an.
 8. Sie wohnt _____ Tante.
 9. Im Frühling tropft es _____ Dach.
 10. Ich erzähle meiner Mutter _____ Geschichte.

3. Допишіть закінчення.

1. Er geht um 9 Uhr aus d_____ Haus. 2. Er wohnt hier zusammen mit sein_____ Sohn Hans. 3. Ich gehe zu mein_____ Schwester. 4. Ihr fahrt heute mit d_____ Straßenbahn zu_____ Arbeit. 5. Der Brief kommt von d_____ Großmutter. 6. Ich bin schon seit ein_____ Woche hier. 7. Sie geht ihr_____ Vater entgegen. 8. Nach d_____ Unterricht fahre ich nach Hause. 9. Meine Wohnung liegt d_____ Bahnhof gegenüber. 10. Ich komme mit mein_____ Tante zu Besuch. 11. Euer Haus steht unser_____ Haus gegenüber. 12. Mein Bruder wohnt bei ein_____ Kollegen. 13. Wir gehen zusammen zu_____ Bahnhof. 14. Haben Sie schon einen Brief von Ihr_____ Eltern? – Nein, ich habe noch keinen Brief von mein_____ Eltern. 15. Ist der Weg von d_____ Puschkinplatz bis zu_____ Universität weit?

4. Дайте відповіді на запитання.

1. Wo wohnen Sie? (bei – mein Vater, meine Tante, meine Freunde) 2. Wohin gehst du? (zu – die Arbeit, der Unterricht, mein Freund) 3. Mit wem gehst du spazieren? (mit – der Freund, die Schwester, das Mädchen) 4. Wann geht Pawel nach Hause? (nach – der Unterricht, die Arbeit, der Vortrag, die Vorlesung) 5. Seit wann sind Sie in der BRD? (seit – ein Jahr, eine Woche, ein Monat, vier Tage) 6. Wo ist dein Haus? (gegenüber – die Schule, das Institut, die Universität) 7. Wem geht Hans entgegen? (entgegen – der Vater, der Gast, seine Geschwister) 8. Zu wem gehen wir heute Abend? (zu – der Freund, der Lehrer, meine Mutter)

5. Вставте прийменники та артиклі.

1. Wohin fahren Sie? — Ich fahre _____ Schewtschenko-Platz. Ich besuche meinen Freund. Ich bleibe _____ ihm einige Stunden. 2. _____ Unterricht gehe ich immer zusammen _____ meinem Freund. 3. Heute kommt er nicht _____ Stunde. Er ist krank. 4. Wohnt er jetzt _____ seinen Eltern? 5. _____ wem fahren Sie _____ Dresden? 6. Schreiben Sie _____ Bleistift oder _____ Kugelschreiber? 7. Fährt Ihr Mann _____ Bus oder _____ Trolleybus? – Er fährt

_____ Arbeit _____ U-Bahn, manchmal fährt er _____ Auto. 8. Wann kommt der Sohn _____ Schule? 9. Ist dieses Buch _____ unserer Bibliothek? 10. Jede Woche bekomme ich _____ ihm Briefe. 11. Erzählen Sie _____ Ihrer Arbeit! 12. Warum gehen Sie nicht _____ Vortrag? 13. Was machen Sie _____ Unterricht? 14. Warum arbeitest du nicht _____ deinem Plan? 15. Mein Bruder schreibt _____ seinem Deutschunterricht.

6. Додайте прийменники.

1. Meine Schwester geht Fenster und macht es auf.
2. Ihre Eltern fahren oft Paris.
3. der Stunde eile ich Hause.
4. Das ist eine Studentin unserer Gruppe.
5. Die Freunde treffen sich ihrem Lehrer.
6. Sein Bruder kommt um 18 Uhr der Arbeit.
7. Der Schüler liest ein Gedicht Heine vor.
8. Wir gehen Vortrag über die Geschichte Deutschlands.
9. Wir kommen der Bibliothek.
10. Ich komme dir dem Unterricht.
11. wann besuchst du den Deutschkurs?
12. dem ersten Semester arbeiten wir an unserer Aussprache.
13. Die Stunde beginnt einem phonetischen Diktat.
14. Alle Studenten einem haben das Diktat gut geschrieben.
15. Meine Eltern fahren ans Meer dem Auto.
16. Sein Haus liegt der Post
17. Sie kommt uns im Januar ihren drei Töchtern.
18. Die Wanderer gingen dem Wind
19. Seiner Schwester will er nicht Lehrer werden.
20. Kleine Kinder malen den Filzstiften gern.

7. Перекладіть німецькою мовою.

а) 1. Куди ти їдеш? – Я їду з батьками до Німеччини. 2. Звідки ти їдеш? – Я їду від шефа, ми обговорюємо з ним план роботи. 3. Ти часто розмовляєш із секретарем? – Так, я часто розмовляю з ним. 4. Після зарядки я вмиваюся холодною водою. 5. З цієї кімнати я погано чую радіо. Будь ласка, відрегулюй звук! 6. Протягом року він не палить і не п'є. 7. Ви задоволені секретарем? – Так, вона мені подобається, вона дуже допомагає мені в роботі. 8. Чим ти їдеш на роботу? – Я їду автобусом і трамваєм. 9. Після занять я зазвичай їду

додому з подругою. По дорозі ми розмовляємо. 10. Чим ти любиш писати? Ручкою, олівцем або фломастером? – Я люблю писати ручкою. 11. Уже впродовж чверті року я дивлюся телевизор дуже рідко. Я приходжу дуже втомленою і відразу лягаю спати. 12. Від кого ти отримуєш так багато листів? – Я отримую їх від мого друга з Гамбурга. 13. Викладач дуже задоволений нашими успіхами. Він часто розмовляє з нами. 14. По суботах мій друг їздить до Києва автобусом. Це дуже швидко і зручно.

б) 15. Шеф переглядає папери ще з середи. Сьогодні вже п'ятниця, і мені вони дуже потрібні. 16. Під час сніданку він дивиться телевизор або читає газету. 17. Від кого ти йдеш? – Я йду від пана Краузе. – Ти у нього тепер навчаєшся? – Так, я навчаюся у нього з листопада. 18. Звідки ти йдеш? – Я йду з бюро. – До кого ти йдеш? – Я йду до подруги. Ми сьогодні з нею йдемо гуляти. 19. До кого ти їдеш? – Я їду до друга. Ми хочемо вчити німецьку разом. 20. Після прогулянки я вечеряю, роблю домашні завдання, читаю книгу. 21. З ким розмовляє викладач? З паном Краузе? – Ні, не з ним. Він говорить зі студентом. 22. Протягом року я живу у бабусі під Полтавою. Сьогодні я отримав листа від батьків із Берліна. Це дуже тішить мене. Сподіваюся, я поїду до них улітку і все розповім про себе. 23. Мій брат більше не живе з нами. Тепер він вчиться в університеті і мешкає у друзів. 24. Вона погано себе почуває і з середи не відвідує заняття. 25. До кого ти йдеш на обід? – На обід я йду до друга.

в) 26. Чому ти більше не спілкуєшся з ними? – Вони знову відвідують університет і курси іноземних мов. 27. Розкажи їй про цього пана! 28. Мої батьки хочуть купити будинок під Харковом. – Вони більше не працюють? – Так, вони вже пенсіонери і хочуть пожити спокійно. 29. Вона знову спізнюється на роботу! Я не хочу більше слухати її історії! 30. Ти задоволений роботою? – Ні, ця робота мені не подобається. Робочий день триває дуже довго. 31. Звідки у тебе це? – Від друга, він часто дає мені записи. 32. З ким ти охоче розмовляєш? – Я охоче розмовляю з пані Шульц. Із нею завжди цікаво. 33. Він більше не працює в бюро. Він вчиться в університеті. 34. Як ви розважаєтеся після закінчення робочого дня? – Ми йдемо до Вальтера, дивимося футбол або бокс. Ми добре сидимо і спілкуємося. 35. Як справи у твоєї сестри? Розкажи що-небудь про неї! 36. До кого ви їдете? – Ми їдемо до пана Шпігеля. – На чому ви поїдете до нього? – На трамваї або на автобусі. 37. На вихідних ми обідаємо у батьків.

Вони дуже задоволені нами. 38. Звідки йде Томас? – Він іде з медіотеки. – З ким він йде? – Він іде з паном Фінком.

г) 39. Я залишусь у викладача після занять. 40. Він багато займається спортом зі своїми дітьми. 41. Рольф їде до своєї подруги у Дрезден. 42. Я охоче здійснию прогулянку з друзями. 43. Карін зараз у своїх батьків у Потсдамі. 44. Я навчаюся в університеті протягом чотирьох місяців. 45. Моя колега йде до керівника відділу. Їй потрібна його порада. 46. Пан Краузе прийде з роботи о восьмій годині. 47. Коли Ви виходите вранці з дому? 48. Відколи ти тут працюєш? 49. Чим їде твоя сестра додому? – Зазвичай трамваєм, але інколи вона йде пішки. 50. Під час сніданку він дивиться телевізор або читає новини в інтернеті. 51. Належить ця кімната шефу? - Так, вона належить йому.

Präpositionen mit Akkusativ

1. Переконайтеся, що обраний прийменник дійсно керує Akkusativ (durch, für, gegen, ohne, um, bis, entlang).

2. Визначте рід і число іменника, з яким потрібно вжити прийменник.

3. В Akkusativ іменники **чоловічого** роду мають такі форми артиклю і займенників: **den, einen, diesen, jeden, jenen, ihn, meinen, deinen usw.:**

für einen guten Freund, ohne ihren Mann.

4. В Akkusativ іменники **середнього** роду мають такі форми артиклю і займенників: **das, ein, dieses, jedes, jenes, es, meinem, dein usw.:**

durch dieses Fenster, ohne mein Buch.

5. В Akkusativ іменники **жіночого** роду мають такі форми артиклю і займенників: **die, eine, diese, jede, jene, sie, meine, deine usw.:**

für deine Freundin, gegen sie.

6. В Akkusativ **Plural** іменники мають такі форми артиклю і займенників: **die, diese, alle, jene, sie, euch, Sie, meine, deine usw.:**

für alle Freunde, ohne unsere Kinder.

1. Додайте прийменник та артикль.

1. Der Mensch kann nicht _____ Luft, _____ Wasser leben.
2. _____ Gebäude gibt es einen schönen Park.
3. _____ Straße fahren nur wenige Autos.
4. Der Vater arbeitet _____ große Familie.
5. Unser Weg führte zuerst _____ den Wald.
6. Was kostet dieses Wörterbuch? – Ich glaube _____ 12 Euro.

2. Додайте прийменники.

Martina: Hallo, Elke! Hier Martina. Wir möchten euch morgen Abend besuchen. Aber wie finden wir euch?

Elke: Es freut mich. Du kennst ja unseren Park. Geht _____ diesen Park und dann nach rechts. Kommt _____ 7 Uhr. Dann ist auch Klaus schon zu Hause.

Martina: Gut. Wir kommen _____ 7 Uhr, und wir bleiben _____ 9 Uhr.

Elke: _____ 9 Uhr? Nein, nein. Das geht nicht. Wir möchten _____ euch eine Party machen. Kommen Hans und Otto auch?

Martina: Nein, wir kommen heute _____ unsere Kinder. Sie haben morgen viel zu tun.

3. Додайте прийменники.

1. Wir fahren _____ die Stadt.
2. Die Kinder gehen _____ den Garten
3. Dieses Geschenk ist _____ meinen Sohn.
4. _____ wen sind diese Bücher? – Diese Bücher sind _____ uns.
5. Der Lehrer lobt den Studenten _____ seine Arbeit.
6. Gibst du mir dein Wörterbuch _____ einen Tag?
7. Das ist die Hausaufgabe _____ morgen.
8. Das ist ein Lehrbuch _____ Deutsch.
9. Wo ist mein Heft _____ Kontrollarbeiten?
10. Kommen Sie morgen _____ 11 Uhr.
11. Wir sitzen hier schon _____ eine Stunde.
12. Ich lese diesen Text _____ Wörterbuch.
13. Warum gehen Sie _____ mich spazieren?
14. Er kommt heute _____ seinen Freund.
15. Vier Stühle stehen _____ den Tisch.
16. Um das Haus _____ ist ein Garten.
17. Warum bist du _____ mich?
18. Vom Morgen _____ zum Abend hat die Mutter viel zu tun.
19. _____ Herrn Krause bekomme ich oft Zeitschriften aus Deutschland.

4. Додайте приєменники.

1. Er geht seinen Freund ins Museum.
2. Alle progressiven Menschen der Welt kämpfen den Frieden.
3. Abend gibt es im Lesesaal keine freien Plätze.
4. Ich kann dir dieses Buch nur ein paar Tage geben.
5. Die Kinder tanzen lustig den Tannenbaum.
6. Wir bleiben in London Montag.
7. Wie viel haben Sie Ihren Computer bezahlt?
8. wen hat er diese Blumen gekauft?
9. Ich erwarte meine Freundin 17 Uhr.
10. Sonnabends ist die Kaufhalle nur 12 Uhr geöffnet.
11. Zum Abendessen sitzen alle Gäste den großen Tisch herum.
12. Das Kind muss Medikamente den Schnupfen einnehmen.
13. Meine Freunde gehen oft den Fluss spazieren.
14. Er ist immer bereit, Überlegung zu helfen.
15. 14 Uhr essen meine Großeltern immer zu Mittag.
16. Von Ostern Pfingsten sind es sieben Wochen.
17. seinen Eifer hat er alles erreicht.
18. Erwartungen war dieser Sommer sehr heiß.
19. Die Polizisten aller Welt kämpfen die Drogen.
20. Die Mauer wachsen schöne Rosensträucher.

5. Перекладіть німецькою мовою.

а) 1. Ми йдемо вулицею Пушкіна. 2. Для кого ці підручники? – Ці підручники для студентів. 3. Це завдання на завтра. 4. Чому ти завжди приходиш без зошита? 5. Моя сестра прийде сьогодні без свого сина. 6. Ця книга для вчителя. Вона йому потрібна. 7. У тебе вже є подарунок для неї? 8. Чому ти проти нашої подорожі? 9. Він їде до Німеччини на два роки без своєї родини. 10. Читай без помилок! 11. Цей текст для нас нескладний, і ми не маємо ніяких запитань. 12. Вона поверне підручник до середи. 13. Я дивлюсь крізь вікно. 14. Я не залишусь тут без тебе. 15. Для кого ти купуєш ці булочки? – Я купую їх для моєї подруги.

б) 16. Ви за першу половину дня? – Ні, я за другу половину дня. 17. На який час ти їдеш до Німеччини? – Я їду туди на тиждень (на місяць, на рік). 18. Коли починаються заняття щопонеділка? – Вони починаються рівно о 8. 19. Як їде цей трамвай? – Він їде навколо університету. 20. Довкола кого стоять студенти? – Вони стоять

навколо викладача. 21. По вулиці йде багато людей. Я їх бачу через вікно. 22. Коли Ірена прийде додому? – Вона прийде надвечір. 23. Що ти маєш проти неї (нього, них, нас, мене)? 24. З ким ти робиш зарядку? З подружкою? – Я роблю зарядку без подружки (без неї). 25. Вечорами ми часто блукаємо з друзями по місту. 26. Я йду в гості без друга. 27. Ми виїжджаємо за місто на 2 дні.

в) 28. У кінці робочого тижня він їде до батьків і відпочиває удома. 29. Як тобі подобається місто? – Воно дуже красиве. Я дякую тобі за цю пішу прогулянку. 30. Він проходить через кімнату і включає магнітофон. 31. Переклади текст без словника! 32. Ти регулярно купуєш дітям фрукти і овочі? – Так, я регулярно купую для них все це. 33. Ти хочеш знову прогулятися по парку? – Ні, у мене є запрошення на вечерю. 34. Я прийду до тебе без подруги, і ми підемо в кіно. Ти не проти? 35. Коли закінчується фільм? – Фільм закінчується близько 10, і ми могли б ще погуляти по місту. 36. Які у вас плани на вихідні? Давайте проведемо цей час без телевізора! – Ми хотіли б поїхати за місто, побродити по лісу. Нарешті у нас є час для відпочинку! 37. Ти їдеш за місто з батьками? – Ні, я їду без них. Вони сьогодні йдуть в гості.

Präpositionen mit Dativ und Akkusativ

1. Переконайтесь, що обраний прийменник дійсно має подвійне керування Dativ/Akkusativ (in, an, auf, unter, über, hinter, neben, vor, zwischen).
2. Визначте рід і число іменника, з яким потрібно вжити прийменник.
3. Поставте до словосполучення з прийменником питання. Питання wo? або wann? передбачають відповідь у Dativ, wohin? в Akkusativ.

у лісі	wo? Dativ	In dem (im) Wald.
у ліс	wohin? Akk	In den Wald.
влітку	wann? Dativ	Im Sommer

4. Використовуйте для визначення відмінку парні дієслова: stehen – stellen, liegen – legen, sitzen – setzen, hängen – hängen (vt).

Пам'ятайте, stehen, liegen, sitzen, hängen – це сильні дієслова (змінюють кореневий голосний при утворенні основних форм) і вимагають після себе Dativ.

Stellen, legen, setzen, hängen (vt) – це слабкі дієслова і вимагають після себе Akkusativ.

*Das Bild hängt (wo? Dat.) **an der** Wand.*

*Ich hänge das Bild (wohin? Akk.) **an die** Wand.*

1. Оберіть правильний варіант.

1. Der Computer steht _____ .

- a) auf dem Tisch
- b) unter den Tisch
- c) unter dem Schrank
- d) auf den Tisch

2. Die Gitarre ist _____ .

- a) an der Wand
- b) unter den Tisch
- c) auf der Wand
- d) an die Tür

3. Ich lege den Teppich _____.

- a) unter dem Sessel
- b) vor das Sofa
- c) auf dem Tisch
- d) auf dem Fußboden

4. Ich schreibe neue Wörter _____ .

- a) im Buch
- b) an der Wand
- c) im Wörterheft
- d) ins Heft

5. Die Katze schläft _____.

- a) auf den Teppich
- b) über dem Sofa
- c) auf dem Sofa
- d) in den Korb

6. Nach dem Unterricht gehe ich _____ .

- a) im Kino
- b) zu Hause
- c) im Studentenwohnheim
- d) in den Sportsaal

7. Der Schreibtisch steht _____.

- a) über dem Fenster
- b) neben das Fenster
- c) an dem Fenster
- d) vor das Fenster

8. Die Bücher liegen _____ .

a) neben dem Computer

c) auf das Sofa

b) auf den Tisch

d) in den Schrank

2. Додайте відповідний артикль.

Das Sofa steht an Wand links. – Wir stellen es an Wand rechts.

Die Fotos hängen über Sofa. – Wir hängen sie über Tisch.

Der Schreibtisch steht vor ... Fenster. – Wir stellen ihn an Wand links.

Der Bücherschrank steht an ... Wand rechts. – Wir stellen ihn neben . Tür.

Der Korb steht unter Schreibtisch. – Wir stellen ihn hinter Sofa.

Der Stuhl steht vor Schreibtisch. – Wir stellen ihn vor Computer.

Die Bücher liegen auf Tisch. – Wir legen sie in Bücherschrank.

Die Gitarre liegt auf Sofa. – Wir hängen sie an Wand.

3. Оберіть дієслова *stehen, stellen, liegen, legen, sitzen, setzen, hängen* та запишіть їх у відповідній формі.

1. Das Buch _____ auf dem Tisch.

2. Ich möchte dieses Buch in den Schrank _____ .

3. Die Lampe _____ in der Ecke. Früher hat diese Lampe in der Küche _____ .

4. Wollen wir die Oma in den Sessel _____ . Jetzt _____ sie auf dem Stuhl.

5. An der Wand _____ dein Foto. Ich möchte es ins Buch _____ und in die Schule mitnehmen, um meinen Freunden zu zeigen.

6. Sie hat die Blumentöpfe aufs Fensterbrett _____ .

7. Ich habe einen großen bunten Kalender mit Schweinchen an die Wand _____ .

4. Оберіть правильний варіант *das; dem; der; den; die*.

1. Gehst du mit uns in _____ Park? 2. Ich war eben in _____ Ausstellung.

3. Wo sind die Kinder? – Sie sind in _____ Bad. 4. Ihre Wäsche können Sie in _____ Schrank legen. 5. Setzen Sie sich bitte in _____ Sessel! 6.

Wo ist Milch? – Sie ist in _____ Kühlschrank. 7. Setze dich neben _____

Stehlampe! 8. Wo ist die Toilette? – Die Tür ist vor _____ Küche. 9. Mein Freund wohnt in _____ Erdgeschoß. 10. An _____ Wand hängen viele Bilder.

5. Оберіть правильний варіант *auf; an; vor; über; in*.

1. Das Bild hängt jetzt _____ der Couch. 2. Wir haben das Bett _____ die Wand gestellt. 3. Der Tisch steht nicht mehr _____ der Mitte. 4. Setzen Sie das Kind _____ den Stuhl! 5. _____ dem Sessel hier können Sie bequem sitzen und fernsehen. 6. _____ die Couch stelle ich noch einen Couchtisch. 7. Unsere Kinder spielen gern _____ dem Hof. 8. Der Tisch ist gleich _____ der Tür. 9. _____ den Tisch hängen wir noch eine Lampe. 10. _____ der Wand hier ist noch viel Platz.

6. Вставте *auf* або *an*.

1. Wer sitzt _____ diesem Tisch? 2. Hängen Sie, bitte, die Lampe _____ die Wand rechts! 3. Warum gehst du _____ die Straße ohne Mantel? 4. Am Sonntag fährt unsere Familie _____ den See. 5. Die Kinder spielen _____ der Straße. 6. Der Schüler kommt _____ die Tafel und schreibt einen Satz. 7. _____ der Wand links ist noch viel Platz. 8. Sie will Geld wechseln und geht _____ die Bank. 9. Im Sommer fahren wir _____ das Mittelmeer. 10. Dieser Film ist _____ Deutsch.

7. Вставте *auf* або *in*.

1. Ich liege schon _____ dem Bett. 2. Wo bist du denn? – Ich bin gerade _____ der Apotheke. 3. Ich stelle die Sessel _____ das Wohnzimmer. 4. Leg, bitte, die Bücher nicht _____ den Stuhl, stelle sie _____ den Schrank! 5. _____ zwei Wochen beginnen die Prüfungen. 6. Die alten Möbel stehen _____ dem Dachboden. 7. _____ den Ferien möchten wir eine Schifffreise machen. 8. Ich wohne _____ der Weinertstraße. 9. Die Großeltern fliegen bald _____ die Malediven. 10. Die Blumen stehen _____ dem Bücherregal.

8. Підкресліть правильний варіант.

1. Unser Haus liegt (auf dem, am, neben den) Fluss. 2. Wo hast du das Wochenende verbracht? – Ich bin mit den Freunden (in die Natur, im Freien, am Lande) gewesen. 3. Ich habe selbst (an der Wand, an die Wand, auf die Wand) das Bild meines Freundes gehängt. 4. Sie hat ihr Kind (auf die Sofa, an das Sofa, auf das Sofa) gesetzt. 5. Wir (setzen, sitzen, sessen)

am Esstisch in der Küche. 6. (Wo, wohin, was) stellen wir den Fernseher? – (In die, in der, ins) Ecke. 7. Darf er die Bücher auf dein Regal (stehen, gestanden, stellen)? 8. Unsere Familie erholt sich (am, im, in der) August am Meer. 9. Diese schicken Hüte haben auf dem Tisch (gelegen, gelegt, gelagen). 10. Er hat (auf den, am, auf dem) Balkon (gestanden, gestellt, gesteht) und mich fotografiert. 11. (Durch, nach, in) zwei Wochen sind sie nach Hause zurückgekehrt. 12. (An, im, am) Freitag fahre ich (nach, in, ins) Deutschland.

9. Додайте закінчення артиклів.

1. Um 10.20 Uhr sind wir wieder in d_____ Klasse.
2. Er parkt das Auto vor d_____ Haus.
3. Der Hund schläft unter d_____ Tisch.
4. Mein Freund setzt den Topf auf d_____ Herd.
5. Ich wohne neben d_____ Schule.
6. Er schiebt den Stuhl unter d_____ Tisch.
7. Hinter d_____ Lehrer hängt die Tafel.
8. Auf d_____ Brötchen ist Käse.
9. Die Lehrerin stellt die Tasche neben d_____ Wand.
10. Vor d_____ Tür liegt ein Teppich.
11. An d_____ Tafel steht ein Kind.
12. Der Filzstift liegt zwischen d_____ Bleistift und d_____ Heft.
13. Um 10.10 Uhr gehen wir auf d_____ Schulhof.
14. Über d_____ Tisch hängt eine große Lampe.
15. Ist der Käse noch in d_____ Kühlschrank?
16. Die Kinder sind hinter d_____ Garage.

10. Додайте прийменники.

1. dem Bücherregal stehen viele Bücher.
2. An Sommerabenden sitzt die Familie oft dem Balkon.
3. Der Vater sitzt seinem Schreibtisch.
4. Der Junge steigt die Mauer.
5. dem Bett ist ein Schreibtisch.
6. Ich muss mein Auto die Garage fahren.
7. dem Erdgeschoss ist ein Keller.
8. Die Katze schläft gern dem Ofen.
9. Das Mädchen steht dem Spiegel.
10. Ein Kleiderständer steht dem Flur.
11. dem Sofa haben wir einen Brief gefunden.

12. Wir stellen das Sofa das Fenster und den Schrank.
13. Nach dem Abendessen setzte sich Onkel Fritz das Klavier und spielte ein paar Stücke.
14. den Wänden unserer Wohnung haben wir mehrere Bilder.
15. den Gästen waren auch ein paar Ausländer.
16. Der Brief liegt den Seiten des Buches.
17. ihrem Tisch hängt ein schönes Bild.
18. Das Fahrrad steht dem Haus.
19. Die Studenten gehen die Bibliothek.
20. Die Schlange kroch den Strauch.

Präpositionen mit Genitiv

1. Переконайтеся, що обраний прийменник дійсно керує Genitiv (anlässlich, außerhalb, infolge, unweit, längst, statt (anstatt), trotz, während, wegen).
2. Визначте рід і число іменника, з яким потрібно вжити прийменник.
3. У Genitiv іменники **чоловічого і середнього** роду мають такі форми артиклю і займенників: **des, eines, dieses, jedes, jenes, meines, deines usw.**
Не забудьте додати в Genitiv до іменників сильної відміни закінчення **-(e)s**, до іменників слабкої відміни закінчення **-(e)n**, до іменників мішаної відміни закінчення **-(e)ns!** (Див. тему Deklination der Substantive):
unweit des Flusses, wegen jenes Jungen, trotz des schlechten Wetters.
4. У Genitiv іменники **жіночого** роду мають такі форми артиклю і займенників: **der, einer, dieser, jeder, jener, meiner, deiner usw.:**
statt deiner Freundin, wegen der Kälte.
5. У Genitiv **Plural** іменники мають такі форми артиклю і займенників: **der, dieser, aller, jener, meiner, deiner usw.:**
während der Ferien, trotz aller Versuche.

1. Додайте прийменники während, (an)statt, unweit, anlässlich, außerhalb, trotz, wegen.

1. Unsere Datscha liegt der Stadt.
2. des Gewitters gehen wir heute nicht spazieren.
3. seiner Einwände organisieren wir diese Ausstellung.
4. des Flusses kann man nur weite Felder sehen.
5. ihrer Mutter kocht heute Nina.
6. Im Lesesaal stehen viele Bücherschränke der Wände.
7. des Berges liegt unser Ferienlager.
8. Liegt dein Haus der Universität?
9. des Unterrichtes haben wir drei Texte übersetzt.
10. seiner Leistungen ist er nicht hochnäsigt.
11. Wir müssen uns einer Woche auf die Prüfung vorbereiten.
12. Die Erfolge unserer Astronauten sind des Möglichen.
13. unserer Stadt gibt es viele Parks und Grünanlagen.
14. Was hast du der Ferien gemacht?
15. Die Bibliothek liegt der U-Bahnstation.
16. Alle haben sich der Konferenz viel unterhalten.
17. meiner Bitte hat er uns nicht geholfen.
18. des Sees liegt ein malerisches Dorf.
19. Dieser Fußballspieler spielt seines Kollegen.
20. Das Kind war seines Verhaltens bestraft.

2. Вставте прийменники, які керують родовим відмінком.

1. der Reise durch die BRD hat er viele Städte besucht.
2. Der Vater will seines Sohnes mit dem Lehrer sprechen.
3. Er ist seines Geburtstags zum Unterricht gekommen.
4. Ich habe ihm des Briefes ein Telegramm geschickt.
5. Der Student hat der Ferien viel gearbeitet.
6. Ich möchte mit dem Professor meiner Dissertation sprechen.
7. der Parade waren wir auf dem Platz.
8. Ich miete ein Zimmer des Bahnhofs.
9. Der Schüler hat einen Fehler gemacht. Er hat des Dativs den Akkusativ gebraucht.
10. seiner 70 Jahre ist er noch rüstig.
11. der Ferien verbringen die Kinder viel Zeit der Stadt.
12. Die Straßen der Stadt waren des Festes feierlich geschmückt.
13. Früher hat unsere Familie der Stadt gewohnt.
- 14.

..... einer Tasse Kaffee trinke ich gern eine Tasse Tee. 15.
..... eines Herzfehlers darf er nicht Tennis spielen. 16.
..... meines Studiums an der Berliner Universität habe ich
mich mit deutschen Sitten und Bräuchen bekannt gemacht.

3. Перекладіть німецькою мовою.

1. Під час відпустки я відвідав багато міст нашої країни. 2. Незважаючи на наш лист, вона не приїхала. Я відправлю їй сьогодні телеграму. 3. Через дітей вона залишиться вдома. 4. Під час лекції студенти ставлять багато цікавих питань. 5. Незважаючи на канікули, їй доводиться зараз багато працювати у бібліотеці. 6. Ми живемо в селі недалеко від міста. 7. Через твою доповідь я залишуся в інституті. Мені хочеться її послухати. 8. Наш будинок знаходиться недалеко від зупинки тролейбуса. 9. Незважаючи на іспити, він прийшов на мій день народження. 10. Я подзвонив вчора своєму другові, але замість його голосу я почув голос його матері. 11. Замість мого номера ти набрала номер телефону Логінова. 12. Під час відрядження я часто отримував від неї листи і листівки. 13. Замість адреси одержувача ви написали адресу відправника. 14. Пошта знаходиться недалеко від вокзалу. 15. Улітку ми кілька місяців проводимо за містом. 16. Давайте надішлемо нашому шкільному вчителю привітання у зв'язку з його ювілеєм.

Gesamtübungen zum Thema «Präpositionen»

1. Правильно використовувати прийменники можна, спираючись на знання відмінку, який вони вимагають (Präpositionen mit Dativ, Akkusativ, Genitiv, Wechselpräpositionen). Вибір прийменника роблять, спираючись на їх лексичне значення: прийменники зі значенням місця, часу, причини, способу дії.

2. Прийменники зі значенням місця відповідають на питання Woher? Wo? Wohin?

Походження aus, von: *aus der Türkei, von der Freundin.*

Запам'ятайте! Aus вживають, якщо в антонімічному значенні використовують in: *aus der Türkei – in der Türkei, aus dem Kino – ins*

Kino. Von вживають, якщо в протилежному значенні не можна використати in: *vom Strand – an den/zum Strand*.

- Значення місця мають прийменники: an (з водоймищами, про береги та пляжі), auf (з горами, островами, групами островів), in, bei: *an der Ostsee, auf dem Tisch, im Büro, bei den Großeltern*.
- Значення напрямку мають прийменники: an, auf, in, nach, zu: *an die Ostsee, auf den Tisch, ins Büro, nach Berlin, zu den Großeltern*.

Зверніть увагу, при такій класифікації для прийменників **in, an, auf** потрібно ставити питання wo?/wohin?, а для прийменників **aus, von, bei, nach, zu** в цьому немає потреби, після них завжди вживають Dativ, так само після für, durch, gegen ... вживають тільки Akkusativ.

3. Прийменники зі **значенням часу** відповідають на питання: Wann passiert etwas?

- Значення часу мають прийменники:

an, aus, gegen, in, nach, um, vor: *am Morgen, aus dem 18. Jahrhundert, gegen Mittag, in einer Woche, nach dem Unterricht, um 9 Uhr, vor dem Abendessen*.

- Значення тривалості часу мають прийменники:

ab (початок дії в теперішньому часі), von ... an (початок дії в майбутньому), seit (початок дії в минулому), von ... bis (початок та кінець дії), zwischen (початок та кінець дії), in (початок дії в майбутньому), bis (кінець дії), bei (у процесі дії), während (під час дії), zu (тривалість дії).

ab heute – відсьогодні

von morgen an – з завтрашнього дня

seit Montag – з понеділка

von Montag bis Donnerstag - з понеділка по четвер

in 6 Monaten – через 6 місяців

bis Juni – до червня

beim Frühstück – під час сніданку

während des Urlaubs – протягом відпустки

zu dieser Zeit – на цей час

4. Прийменники зі значенням причини aus, bei, vor, wegen відповідають на запитання: Warum ist das so?

aus diesem Grund – з цієї причини

bei diesem schlechten Wetter – при такій поганій погоді

vor Angst – від страху

wegen des schlechten Wetters – через погану погоду

5. Прийменники зі значенням способу дії aus, mit, nach, zu, ohne, in, auf відповідають на питання: Wie mache ich das? Wie ist das?

auf Deutsch – німецькою

aus Baumwolle – з хлопку

in Eile sein – поспішати

mit dem Zug – потягом

meiner Meinung nach – на мою думку

ohne seine Frau – без своєї дружини

zu Fuß, zum Glück – пішки, на щастя

1. Додайте прийменники.

1. Er geht _____ den Park.

2. Wir sitzen _____ dem Tisch und besprechen ein Buch.

3. _____ Salzburg sind es noch 50 Kilometer.

4. Mache diese Arbeit _____ ihn!

5. Ich schreibe immer _____ diesem Kugelschreiber.

6. Sprich _____ dem Essen nicht!

7. Birgit möchte Kaffee _____ Zucker, aber _____ Milch.

8. Wir kommen _____ 15 Uhr nach Hause.

9. Wann kommt die Mutter _____ der Arbeit _____ Hause? –
_____ 18 Uhr ist sie schon _____ Hause

10. Kommen Sie _____ uns _____ Freitag!

11. Die Studenten sind _____ Montag frei.

12. _____ Juli möchten alle _____ Deutschland fahren.

13. Wohin gehst du _____ dem Unterricht?

14. Nehmt die Hefte _____ dem Tisch!

15. _____ wem bekommen die Eltern Briefe?

16. Warum ist er immer _____ mich?

2. Вставте прийменники vor – nach – seit – in – um – im – am.

1. _____ Sommer gibt es meistens keine guten Fernsehsendungen. 2. Wenn ich _____ Abend einen Horrorfilm sehe, kann ich _____ der Nacht nicht gut

schlafen. 3. Wann gehst du denn weg? – Gleich _____ dem Abendessen. 4. Ich gehe nie _____ Freitagabend weg. Da kommt nämlich eine ganz tolle Serie im Fernsehen. 5. _____ wie viel Uhr kommt denn das Fußballspiel? 6. Kind, du sollst doch nicht _____ der Schule fernsehen. Dann kannst du dich nachher im Unterricht nicht konzentrieren. 7. Wir haben _____ drei Jahren einen Computer. Aber ich darf mir nur manchmal _____ Wochenende einen Film ansehen. 8. _____ einer Woche beginnt das Tennisturnier in Wimbledon.

3. Вставте у речення прийменники, подані в дужках (*nach, am, zum, im, an den, nach, bei, in die, ins, an die, auf dem, bei, am, in, auf den, am, auf den, in den*).

1. Wir sind jedes Jahr _____ unserer Oma _____ Wien.
2. Nächste Woche fliegen wir _____ Australien.
3. Bist du schon einmal _____ Bodensee gewesen?
4. Wer ist denn eigentlich als Erster _____ Mount Everest gestiegen?
5. _____ Dschungel gibt es viele verschiedene Tiere.
6. Am Samstag bin ich _____ Klaus.
7. Meine Großeltern haben ein Haus _____ Land.
8. Wir fahren nächste Woche _____ Schweiz zum Schifahren.
9. Ich habe drei Jahre lang _____ USA gewohnt.
10. Tim fährt im Sommer immer _____ Gardasee.
11. Wohin fährt denn eure Klasse? – _____ Ostsee.
12. Kommst du am Dienstag zum Fest? – Ich kann nicht. Ich muss _____ Arzt.
13. Was machst du denn den ganzen Tag _____ Meer? – Ach, ich liege _____ Strand und faulenze.
14. Ich möchte so gern zum U2-Konzert _____ Berlin fahren!
15. Wir fahren mit meinem Onkel und meiner Tante an Silvester _____ Fichtelgebirge.
16. _____ Fidschiinseln muss es toll sein!

4. Перекладіть німецькою мовою.

із цим студентом
без цього питання
зі столу
прийти о 6 годині
до Німеччини
до понеділка
у січні

писати олівцем
трамваєм
з 8 до 10 години
через вікно
у першій половині дня
із нами
до батьків

для Вас
після занять
у друзів
протягом трьох років
навколо будинку
для цієї людини

вулицею
до неї
за вечерею
проти всіх викладачів
розповісти про пана Брауна
приїхати з Берліну

5. Перекладіть словосполучення на німецьку мову.

навколо її батька
із моїми сестрами
проти цієї людини
без нашого дядька.....
із твоєї квартири.....
у ваших дідуся й бабусі.....
через її кімнату.....
після Вашого чоловіка.....
для його дитини.....
про наших пенсіонерів.....
до мого будинку.....
з її синами.....

6. Перекладіть німецькою мовою.

а) 1. Його квартира сучасно обладнана й має багато місця. 2. Що є в їх спальні? – У їх спальні стоять два ліжка, перед ними лежить килим. 3. У кабінеті чоловіка мало меблів. Є тільки письмовий стіл, стілець та книжкова шафа з книгами. 4. Вона сіла на диван і посадила поруч свою дитину. 5. Він ліг на ліжко і проспав 3 години. 6. На м'якому куточку спав кіт. 7. Я сама повісила на стіну картину свого друга. Вона висить там уже кілька років. 8. Наша трикімнатна квартира розташована на першому поверсі цього будинку. 9. Їх квартира складається з 4 кімнат. У кожної дитини є своя дитяча кімната, у батьків спальня, а вечорами сім'я збирається у вітальні. 10. Я ставлю стіл під лампою.

б) 11. Покладіть свої зошити на стіл! 12. Письмовий стіл я поставлю перед вікном. 13. На стіні між вікнами висить фотографія нашої сім'ї. 14. Куди ми повісимо цю полицю? – Давай повісимо її на ту стіну. 15. Я не бачу свого зошита. Де він? – Він лежить під книгами. 16. Хто сидить поряд з цим студентом? – Поряд із ним сидить моя подруга. 17. Не вішай килим на стіну, це не модно. Поклади його краще на

підлогу. 18. Картина висить дуже високо. Повісьте її над письмовим столом! 19. Куди ми поставимо ліжку? – У спальню, звичайно, між столом і диваном. 20. Постав телевизор у куток, там ще багато місця. 21. Диван стоїть біля стіни, перед ним лежить килим.

в) 22. Ось моя кімната. Вона велика. Стіл я хочу поставити до вікна. Поруч біля стіни хочу поставити софу. Над софою можна повісити фотографії, картину або лампу. – А куди ти хочеш поставити шафу? – Біля тієї стіни. 23. Де знаходиться цей будинок? – Між готелем і тим магазином. Перед готелем завжди багато машин. 24. Ця кімната велика. Біля стіни стоїть шафа, поряд із нею софа, перед вікном стоїть письмовий стіл. За цим столом сиджу я. 25. Ми сідаємо на стільці за обіднім столом. А бабусю садимо в крісло біля онука. Лампа висить низько над столом. Це затишно. 26. Її син вчиться в технікумі та любить займатися спортом. Він дуже багато тренується, у нього багато нагород. Нагороди висять над софою в його кімнаті. Це приміщення велике й затишне. Хлопець сам все підтримує у порядку. Він дуже самостійний. Це подобається мені. Лише часу в нього мало.

г) 27. Ти хочеш облаштувати свою квартиру? – Ні. Я лише хочу переставити меблі в своїй кімнаті. Хочу поставити піаніно біля дивана. У мене є тепер килим. Я покладу його перед диваном. А між кріслами я поставлю столик. – А куди ти повісиш ці картини? Над письмовим столом або на цю стіну? – Я ще не знаю. Можливо, над диваном. 28. На нашій вулиці є школа, два магазини, готель та аптека. Поряд з нашим будинком знаходиться школа. За нею – готель. Між двома магазинами знаходиться бібліотека. 29. У тебе тепер своя кімната? Як би ти хотіла її обставити? – Ось біля цієї стіни я хотіла б поставити софу. Над нею я повішу пару фотографій і картину. Письмовий стіл хочу поставити до вікна. Над столом повішу, звичайно, лампу. Біля цієї стіни я хочу поставити шафу. – Ну що ж, непогано! 30. Це моя кімната. Ось бачиш, біля стіни стоїть софа. Над нею лампа. Я люблю тут посидіти. Перед вікном стоїть письмовий стіл. За цим столом я сиджу вечорами. У шафі стоять мої книги й диски. Над столом висять мої фотографії.

д) 31. Я шукаю кімнату. Дзвоню в двері. – Ваша кімната ще вільна? – Так. Ви можете її оглянути. Вона праворуч. Я оглядаю кімнату. Вона дуже велика й затишна. Особливо мені подобається вікно. Воно дуже широке і високе. Підвіконня теж широке. Я поставлю на нього

підручники. Ванна кімната невелика, але зручна. Усе мені подобається. 32. Куди ти поклав лист моєї мами? – Я поклав його між зошитами. 33. За будинком розташований дитячий садок. Ми йдемо саме за будинок і покажемо Вам його. 34. Ми живемо тепер над моїми батьками. Ми купили квартиру на четвертому поверсі. 35. Хто це стоїть поряд з тобою? – Поряд зі мною стоїть моя сестра. 36. Де стоїть валіза? – Я поклала її під ліжко. 37. Хто сидить переді мною? – Якщо я не помиляюся, шеф посадив перед тобою пана Бауха. 38. Ми йдемо на вихідні до озера. Там, на озері, є багато кав'ярень. Ми хотіли б посидіти в одній з них. 39. Куди йдуть діти? – Вони йдуть на вулицю. – Що вони там роблять? – Вони грають у м'яч. 40. Хто сидить в кріслі біля каміна? 41. Фотографія лежить між зошитом і твоєї книгою. 42. Жінка поставила квіти у вазу. 43. Сідайте на цей стілець! 44. Він хотів би поставити лавку під яблуню. 45. Учителька повісила на дошку багато картинок. 46. Викладач розкладає завдання перед студентами. 47. На вікні висить багато квітів. 48. Ця гра дуже популярна серед дітей. 49. Валіза стояла за диваном.

Numeralien

1. Всі числівники пишуть одним словом.
2. Пам'ятайте, складні числівники 16 та 17 мають скорочену основу: *sechzehn, siebzehn*.
3. Похідні числівники 60 та 70 також мають скорочену основу: *sechzig, siebzig*; а числівник 30 пишуть з *ß* – *dreißig*.
4. Числівники *hundert* і *tausend* можуть уживатися як іменники середнього роду: *das Hundert, das Tausend*.
5. «Мільйон» у німецькій мові завжди іменник жіночого роду: *die Million*. Числівник 1 245 136 читається і пишеться як *eine Million zweihundertfünfundvierzigtausendeinhundertsechsdreißig*.
6. Для позначення року в німецькій мові використовують кількісні числівники, причому називаються не тисячі, як в українській мові, а

сотні і десятки, тобто *das Jahr 1972 (neunzehnhundertzweiundsiebzig)*, але починаючи з 2000 року: *2021 – zweitausendeinundzwanzig*.

7. Про подію в якомусь році кажуть/пишуть так: *Im Jahre 1978* або взагалі без іменника: *1978 ist mein Bruder geboren*.

1. Позначте правильне число.

1. zwölf	12 – 11 – 22
2. sechzehn	60 – 66 – 16
3. vierundneunzig	94 – 95 – 49
4. achtzehn	81 – 80 – 18
5. zweiundvierzig	24 – 42 – 43
6. dreiundsiebzig	17 – 72 – 73
7. fünfundfünfzig	15 – 54 – 55
8. siebenundfünfzig	56 – 57 – 75
9. einundachtzig	18 – 81 – 91
10. neunundzwanzig	29 – 92 – 19

2. Запишіть числівники правильно.

unen _____
erzehvin _____
fnfü _____
neis _____
ziwazgn _____
fel _____
chigtaz _____
beneis _____
ertundh _____
undeirvgiznie _____

3. Продовжіть ряд чисел.

1. eins – drei – fünf – _____ – _____ –
_____ – _____ – _____ – _____
2. zwei – vier – sechs – _____ – _____ –
_____ – _____ – _____ – _____
3. zehn – zwanzig – dreißig – _____ – _____ –
_____ – _____ – _____ – _____

4. fünf – zehn – fünfzehn – _____ – _____ –
 _____ – _____ – _____ – _____
5. drei – sechs – neun – _____ – _____ –
 _____ – _____ – _____ – _____

4. Виконайте математичні вправи.

1. vierzig + drei + sechs = _____
2. zwei + sieben + zehn = - _____
3. sechzig – zwanzig = _____
4. achtzehn – zwölf + drei = _____
5. fünfunddreißig – vierzig = _____
6. sechs x drei + fünf = _____
7. acht x vier – eins = _____
8. sechzehn : vier + fünf = _____
9. zwanzig : zwei x fünf = _____
10. dreizehn + siebzehn : drei = _____

5. Запишіть числа.

112

234

386

417

599

645

793

6980

1812

34715

6. Запишіть телефонні номери цифрами.

- 1.) vier fünfzehn achtunddreißig _____
- 2.) fünfzig zweiundachtzig einundsiebzig _____
- 3.) sechs sechsunddreißig sechsundsechzig _____
- 4.) neunundfünfzig siebzehn einunddreißig _____
- 5.) vier fünfundachtzig zweiundzwanzig _____
- 6.) fünf vierundfünfzig null sieben _____
- 7.) sechs fünfundsiebzig fünfundzwanzig _____
- 8.) zweihunderteins neununddreißig achtzehn _____
- 9.) siebenhundertsechzehn neunundachtzig _____
- 10.) dreihundertfünf vierhundertzehn _____

7. Поєднайте правильно.

1) eintausendfünfhundert	a) 55 000
2) siebentausendfünfhundertzwölf	b) 1498
3) fünfundfünfzigtausend	c) 2750
4) dreißigtausend	d) 1500
5) zweitausendsiebenhundertfünfzig	e) 30 000
6) eintausendvierhundertachtundneunzig	f) 17461
7) siebzehntausendvierhunderteinundsechzig	g) 7512

8. Запишіть час.

	офіційно	неофіційно
2 Uhr 14.00 Uhr		
3.15 Uhr 15.15 Uhr		
9.30 Uhr 21.30 Uhr		
6.45 Uhr 18.45 Uhr		
7.25 Uhr 19.25 Uhr		

10.40 Uhr 22.40 Uhr		
1.35 Uhr 13.35 Uhr		
5.28 Uhr 17.28 Uhr		
9.02 Uhr 21.02 Uhr		

9. Запишіть час цифрами.

1. halb acht: _____
2. fünf nach halb acht: _____
3. Viertel nach sieben: _____
4. sieben Uhr: _____
5. zehn vor acht: _____
6. fünf vor halb acht: _____
7. zehn nach sieben: _____
8. Viertel vor acht: _____

10. Поєднайте ліву та праву частини.

– Morgen	– 11 bis 14 Uhr
– Vormittag	– 17 bis 22 Uhr
– Mittag	– 22 bis 6 Uhr
– Nachmittag	– 6 bis 9 Uhr
– Abend	– 13 bis 18 Uhr
– Nacht	– 9 bis 12 Uhr

11. Перекладіть речення німецькою мовою.

1. Сьогодні я прокинувся о 7.15 та вже о 8.00 я покинув будинок.
2. Коли Ви зможете прийти? – Завтра о 15 годині.
3. Ти маєш рідних братів чи сестер? – Так, у мене 2 брати та 1 сестра.
4. Як довго триває урок німецької? – Урок триває 45 хвилин.
5. Почекай ще трішки!

Поїзд затримується на 15 хвилин. 6. Нам, будь ласка, 3 кави, 3 шматочки пирога та 4 склянки апельсинового соку. 7. Анна повинна о 10.30 бути у лікаря та до 12.00 знов повернутися на роботу. 8. Пан Шнайдер хоче купити 2 квитки на поїзд о 16.15 до Мюнхена. 9. Через 4 місяці починаються літні канікули. Вони тривають 60 днів. 10. Петер повинен купити 2 кг яблук, 1 кг моркви та 500г цибулі. 11. 1 кілометр становить 1000 метрів. 12. Відстань від Харкова до Києва сягає 400 км. Швидкий потяг долає цю відстань за 4 години. 13. Листопад має 30 днів, а грудень 31. 14. Дощ іде вже 4 дні, діти не хочуть виходити на вулицю. 15. Для поїздки ми забронювали готель на 7 днів та 6 ночей. 16. Ульріка хотіла відсвяткувати свій 25-й день народження за містом. 17. Кузина моєї сусідки подарувала бібліотеці вже 18-у книгу. 18. 26 лютого ми відлітаємо до столиці Норвегії.

Ordinalzahlen

1. Поставте питання до числівника. Порядкові числівники відповідають на питання **der (die, das) wievielte?** „котрий за порядком?“.

2. Порядкові числівники від **2** до **19** утворюються від кількісних числівників за допомогою суфікса **-t**:

der (die, das) zweite, der (die, das) fünfte, der (die, das) neunzehnte;

3. Порядкові числівники від **20** і далі утворюються від кількісних числівників за допомогою суфікса **-st** :

der (die, das) zwanzigste, der (die, das) einundzwanzigste.

4. **Запам'ятайте** порядкові числівники, які утворюються не за правилом:

1 – der (die, das) **erste**, 3 – der (die, das) **dritte**, 8 – der (die, das) **achte**.

5. Порядкові числівники вживаються як означення до іменників, перед ними звичайно стоїть означений артикль і відмінюються вони за слабкою відміною прикметників (Див. тему Deklination der Adjektive):

das vierte Kapitel, am sechszwanzigsten März.

6. Після порядкового числівника, написаного цифрою, завжди ставиться крапка:

der 1. September, am 16. Oktober, die 2. Klasse.

1. Оберіть правильний варіант: *der wievielte, am wievielten, den wievielten, wie viel(e), wann, an welcher (em).*

1. Ich bin am 28. Mai geboren. _____ bitte? 2. Sie müssen an der dritten Station aussteigen. _____ bitte? 3. Der erste Zug hatte keine Verspätung. _____ bitte? 4. Heute haben wir den 1. April. _____ bitte? 5. Er ist im Juli 1970 geboren. _____ bitte? 6. Sie ist am 15. September geboren. _____ bitte? 7. Morgen ist der 25. August. _____ bitte? 8. Die Fahrkarten bekommen Sie am Schalter 7. _____ bitte? 9. Es gibt täglich 3 Maschinen nach Kiew. _____ bitte?

2. Запишіть порядкові числівники.

1. Der Wievielte ist heute? Heute ist der 30. (_____)
Oktober.

2. Gestern hatten wir den 29. (_____)
Oktober.

3. Morgen ist der 31. (_____)
Oktober.

4. Der 1. (_____) September ist der Tag der Kenntnisse.

5. Am Wievielten ist das geschehen? – Das ist am 16.
(_____) Mai geschehen.

6. Du hörst mir einfach nicht zu. Ich wiederhole dir das schon zum
3. _____ Mal.

7 Ich konnte den 10. (_____) Satz in der Aufgabe gar nicht
übersetzen.

8. Die 1. (_____) Besucher bekamen gute Plätze, die letzten
mussten stehen.

9. Vom 12. (_____) bis zum 28. (_____)
August dieses Jahres habe ich Urlaub.

10. Die Prüfungszeit beginnt am 14. (_____)
Dezember.

11. Wann sind Sie geboren? – _____

12. Ich habe dir doch schon drei Mal gesagt, muss ich es jetzt zum 4. (_____)Mal sagen?
13. Neunzehn Mal war alles gut gegangen – beim 20. (_____) Mal hatte er Pech.
14. Ich wohne im 3. (_____) Stock in einem schönen Hochhaus.
15. Ich fahre am 5. 8. (_____) nach Berlin.
16. Wir leben im 20. (_____) Jahrhundert.
17. Der Mai ist der 5. (_____) Monat, der September ist der 9. (_____) Monat im Jahr.

3. Дайте відповіді, вживаючи порядкові числівники.

1. Den Wievielten hatten wir vorgestern? – Den ...
2. Bis wann muss ich das Formular abgeben? – Bis spätestens 31. 12.
3. Wann fliegen Sie nach Sydney? – Am 30.7.
4. Wann habt ihr geheiratet? – Am 22.2.1965.
5. Wann ist dieses Buch erschienen? – 1996.
6. Der Wievielte ist heute? – Der 4. ...
7. Wann werden Sie zurück sein? – Nicht vor dem 12. ...
8. Wie lange ist das Geschäft geschlossen? – Vom 1.8. bis 24.8.
9. Wann ist Johann Wolfgang von Goethe geboren? 28.8.1749
10. Wann ist Johann Sebastian Bach geboren? 21.3.1685
11. Wann ist Ludwig van Beethoven geboren? 17.12.1770
12. Wann ist Albrecht Dürer geboren? 21.5.1471
13. Wann ist Otto Graf von Bismarck geboren? 1.4.1815
14. Wann ist Thomas Mann geboren? 6.6.1875
15. Wann ist Albert Einstein geboren? 14.3.1879
16. Wann ist Bertolt Brecht geboren? 10.2.1898
17. Und Sie? Wann sind Sie geboren?
18. Wann sind Ihr Vater und Ihre Mutter geboren?

4. Перекладіть німецькою мовою.

1. Третя дитина ще зовсім мала. 2. Текст на шістнадцятій сторінці. 3. Ми перекладаємо тридцять шосте речення. 4. Я зателефоную тобі після сьомого листопада. 5. Лікар розмовляє вже з восьмим хворим. 6. Різдво відзначають в Україні 7 січня. – А коли його святкують у

Німеччині? – 25 грудня. 7. Різдвяні канікули тривають до 11 січня. 8. З 1 вересня по 17 грудня триває перший семестр, потім починаються іспити. Канікули починаються перед Новим роком і закінчуються після Різдва. 9. Мій кращий друг народився 16 січня. 10. Лише вісімнадцята спроба стала успішною. 11. Яке сьогодні число? – Сьогодні 12. Позавчора було 22 вересня. Наша група здійснила поїзду до Полтави. 13. 28 червня – день української Конституції. 14. 24 серпня святкують українці день Незалежності своєї країни. 15. 1 вересня відзначають студенти та школярі день Знань. 16. Це вже моє шосте відрядження до Швейцарії. Фірма оплачує мені квитки першого класу, тому я їжджу у відрядження із задоволенням. 17. У цьому купе другого класу їхали двоє некурців. Третє місце було ще не зайняте. 18. 14 червня наша сім'я їде поїздом до моря. Поїзд відправляється з третьої платформи о 8 вечора. 19. Чим Ви займалися з 3 квітня по 13 травня 2013? 20. ХНПУ ім. Г. С. Сковороди – моє третє місце роботи, і сподіваюсь – останнє. 21. У першому і другому ряду діти побачили деяких своїх учителів. 22. Цього року з'явиться 31-е видання цієї знаменитої книги. 23. Неділя - сьомий день тижня. 24. П'ятий стакан пива йому вже практично не був смачний. 25. Його друга спортивна машина була обладнана значно краще. 26. Кожен десятитисячний клієнт отримає подарунок від компанії.

Pronominaladverbien

1. Оберіть, який займенниковий прислівник потрібно утворити: вказівний чи питальний.

- Питальні займенникові прислівники утворюються за допомогою питального прислівника *wo* і прийменника: *wo + von = wovon*. Якщо прийменник починається з голосного, то до питального прислівника додають *-r*:
wor + auf = worauf
- Вказівні займенники утворюються за допомогою вказівного прислівника *da* й прийменника: *da + von = davon*. Якщо прийменник починається з голосного, то до вказівного прислівника додають *-r*: *dar + auf = darauf*

2. Перевірте, чи правильно ви обрали прийменник.

Вибір займенникового прислівника і його переклад українською тісно пов'язані з керуванням дієслів і зі значенням самих прийменників. Оскільки прийменники багатозначні, то і займенникові прислівники мають часто кілька значень:

denken an (A) – думати **про** щось

arbeiten an (D) – працювати **над** чимось

3. Переконайтесь, що йдеться про неістоту.

Займенникові прислівники вживають, тільки якщо йдеться про неістоти:

Wovon erzählte der Professor? Про що розповідав професор?

Er erzählte von seinen Forschungen. Він розповідав про свої дослідження.

Davon erzählte er sehr interessant. Про це він розповідав дуже цікаво.

4. Коли говорять про істоти, то вживають прийменник із займенником:

Von wem erzählte er? Про кого він розповідав?

Er erzählte von seinem Vater. Він розповідав про свого батька.

Von ihm erzählte er noch nie. Про нього він ще ніколи не розповідав.

5. Питальні займенникові прислівники можуть уживатися як питальні слова.

Wofür interessierst du dich? – Чим ти цікавишся?

6. Вказівні займенникові прислівники вживаються головним чином для того, щоб не повторювати сполучення іменника (або займенника) з прийменником.

Ich warte auf den Bus Linie 17. – Ich warte auch darauf!

Я чекаю на автобус №17. – Я теж на нього чекаю!

Вказівні займенникові прислівники вживаються також як слова, що вказують на наступне речення. Наприклад:

Wir hoffen darauf, dass unser Freund bald gesund wird. – Ми сподіваємося на те, що наш друг невдовзі одужає.

1. Оберіть правильний варіант: *mit wem? womit? für wen? wofür? von wem? wovon?*

1. Wir sprachen von unserem Urlaub am See. _____ sprachen Sie? 2. Er fährt immer mit der U-Bahn. _____ fährt er immer? 3. Sie unterhält sich mit dem Arzt. _____ unterhält sie sich? 4. Die Eltern interessieren sich für Kunst. _____ interessieren sich die Eltern? 5. Die Studenten interessieren sich für den Professor. _____ interessieren sie sich? 6. Rolf erzählt gern von seinen neuen Freunden. _____ erzählt Rolf gern? 7. Klaus erzählt von seinem Ausflug mit den Freunden. _____ erzählt Klaus? 8. Hole Aufnahmen für den Unterricht! — _____ soll ich Aufnahmen holen? 9. Hole ein Wörterbuch für den Lektor! — _____ soll ich ein Wörterbuch holen? 10. Der Arzt beschäftigt sich mit dem kranken Mann. _____ beschäftigt sich der Arzt?

2. Оберіть правильний варіант: *darauf, auf ihn, davon, von ihm, damit, mit ihm.*

1. Hängt das von dem Urlaub ab? — Ja, das hängt _____ ab. 2. Warten Sie auf den Arzt? — Ja, ich warte _____. 3. Hast du von dieser Ausstellung gehört? — Ja, ich habe _____ gehört. 4. Sind Sie mit Ihrem neuen Beruf zufrieden? — Ja, ich bin _____ zufrieden. 5. Hängt das von dem Abteilungsleiter ab? — Ja, das hängt _____ ab. 6. Unterhält sie sich mit dem Ingenieur? — Ja, sie unterhält sich _____. 7. Warten Sie auf die U-Bahn? — Ja, ich warte _____. 8. Erzählst du wieder von deinem Mädchen? — Ja, ich erzähle _____. 9. Freut er sich schon auf den Fotoapparat? — Ja, er freut sich _____. 10. Bist du mit dem Jungen zufrieden? — Ja, ich bin _____ zufrieden.

3. Вставте питальні або вказівні займенникові прислівники.

1. Ich nehme an der Konferenz teil. – Nimmst du auch _____ teil? 2. Sie interessiert sich für moderne Literatur. Und _____ interessierst du dich? 3. Alle wissen, _____ die kleinen Kinder träumen. 4. _____ beschäftigst du dich abends? 5. Fast alle Kranken klagen _____. 6. Wir freuen uns _____, dass bald der Frühling kommt. 7. _____ spricht man unter vier Augen? 8. _____ warten wir mit Ungeduld? 9. Liebe Eltern! Ich

verbringe meine Sommerferien am Mittelmeer. Ihr sollt 1000 Euro. – Wir sind _____ nicht einverstanden! 10. _____ ist er zufrieden? – Mit seinem neuen Wagen.

4. Утворіть питання за зразком.

Ich ärgere mich so wahnsinnig!

Über wen oder worüber?

Über meine Deutschnote!

1. Jetzt habe ich mich entschieden!

.....

Für Elisabeth! Aber Mirjam ist jetzt traurig...

2. Ich habe die ganze Nacht nicht geschlafen und nachgedacht...

.....

Über alles, was ich in nächster Zeit tun muss.

3. Ich sollte dich erinnern!

.....

Das weiß ich doch nicht, das solltest du wissen!

4. Hast du dich schon bedankt?

.....

Bei unseren Nachbarn, fürs Blumengießen während unseres Urlaubs!

5. Jetzt habe ich mich endlich erkundigt.

.....

Bei der Filmhochschule München, nach den Aufnahmebedingungen!

6. Die Butter schmeckt irgendwie komisch.

.....

Nach altem Käse oder so...

7. Hast du Moritz schon gratuliert?

.....

Zu seinem bestandenen Abitur!

8. Ich muss mich dringend erholen.

.....

Von meinem stressigen Deutschkurs!

9. Hach, gestern Abend habe ich mich schrecklich verliebt...

.....

In diesen netten Typen, mit dem ich so lange an der Bar gestanden habe.

5. Оберіть правильний варіант.

1. ♦•Du bist so schweigsam — *Woran /worüber* denkst du denn die ganze Zeit?

- Ach, ich muss immer *in/an* Martha denken. Gestern hat sie sich *mit/von* diesem Carlos verabredet, und ich weiß nicht, was ich *darüber/davon* halten soll.
- ♦•Mach dir *darüber/daran* keine Gedanken! Du kannst dich bestimmt *auf/an* sie verlassen, so verliebt, wie sie *in/über* dich ist!
- Das beruhigt mich. Schließlich verstehst du etwas *über/von* Frauen ...!

2. ♦•Bald machen wir Urlaub in Dänemark. Ich hoffe so *darauf/daran*, dass wir gutes Wetter haben!

- Ich drücke euch die Daumen! Du musst dich auch wirklich *vom/beim* Stress der letzten Wochen erholen.
- ♦•Ja, da hast du Recht. Ich träume schon jede Nacht *zu/von* meiner Arbeit.
- Wann fahrt ihr los?
- ♦•Das hängt *daran/davon* ab, wann ich mit meinem Projekt fertig bin. Hoffentlich bald!

3. ♦ Nimmst du *an/in* der Konferenz nächsten Monat teil?

- Ja, ich wollte schon — und du?
♦•Ich muss mich noch *für/um* ein Flugticket kümmern. Und ich werde dieses Mal *an/gegen* die Organisatoren schreiben, dass sie *dafür/darum* sorgen sollen, mir ein wirklich gutes Hotelzimmer zu geben. Das letzte Mal konnte ich wegen des Lärms keine Nacht schlafen und mich am nächsten Tag *auf/über* keinen Vortrag konzentrieren.
- Hast du dich nicht *beim/vom* Hoteldirektor *über/um* den Lärm beschwert?
- ♦ Doch, aber der konnte nichts *dafür/dagegen* machen. Es gab keine Zimmer mehr.

6. З'єднайте частини речень.

1. Anna sitzt am Schreibtisch und träumt	a) für das Blumengießen während seines Urlaubs.
2. Mama öffnet die Post und ärgert sich	b) über seinen Chef.
3. Der Nachbar klingelt und dankt	c) von seinem Tag im Kindergarten, aber keiner hört ihm zu.
4. Hans streitet laut	d) bei deinem Bruder!"
5. Papa beklagt sich	e) nach der Adresse von Onkel Alfons.
6. Oma ruft an und erkundigt sich	f) von ihrem Biologielehrer.
7. Klein-Peter erzählt	g) mit seinem Zwillingbruder.
8. Mama sagt zu Hans: „Entschuldige dich	h) auf das Abendessen.
9. Papa hat schrecklich Hunger und wartet	i) zu seinem 85. Geburtstag ein.
10. Onkel Alfons ruft an und lädt alle	j) über die Stromrechnung.

7. Доповніть речення.

Liebes Tagebuch,

was für schwierige Zeiten!

So viel hängt *davon* (1) ab, ob ich (2) den Schwimmwettkämpfen nächsten Monat teilnehmen darf. Ich bereite mich schon täglich (3) vor und trainiere wie verrückt, aber andererseits muss ich mich auch (4) mein Studium konzentrieren. Das fällt schwer!

Und Joachim beklagt sich (5), dass ich so wenig Zeit (6) habe. Wenn ich mich (7) ihm verabredet habe, freue ich mich immer riesig (8) den Abend, aber dann streiten wir uns doch meistens (9), dass ich mich wenig (10) ihn kümmere. Er versteht einfach nichts (11) Leistungssport — aber wenn er

..... (12) mir zusammen sein will, muss er sich
(13) gewöhnen! Er kann mich nicht (14) überzeugen, dass ich
..... (15) dem Training aufhöre!
Aber ich leide wirklich (16), denn ich liebe ihn doch...
Ich glaube, ich muss (17) sorgen, dass er das alles
weniger dramatisch sieht.

Tschüs, Tagebuch!

Deine schwimmende und kämpfende Vroni

8. Вставте у речення дієслова, наведені нижче, у правильній формі.

1. Man muss sich eben an dieses Klima
2. Die Touristen sich nicht über das Wetter.
3. Ich darum, dass du mir diese Frage beantwortest.
4. Die Familie bekommt eine neue Wohnung und gleich mit der Renovierung
5. Bevor wir uns für den Einkauf, sollen wir über die beiden Angebote
6. Das Kind sich auf die baldigen Ferien.
7. Der Kunde kann auf keinen Fall auf seine Rechte
8. Mike sich über den Lärm im Zimmer seines Nachbarn.
9. Für wen du mich? Für einen Lügner?
10. Es von den Umständen, ob er dieses Problem löst.

anfangen, abhängen, anpassen, entscheiden, beschweren, freuen, halten, bitten, nachdenken, verzichten, ärgern.

9. Додайте прийменники, займенникові прислівники та необхідні закінчення.

1. Du kannst dich verlassen, dass ich dies..... Kurs teilnehme.
2. Hast du dich d..... Professor dein..... Doktorarbeit erkündigt?
3. Seit vielen Jahren beschäftigen sich die Wissenschaftler dies..... Problem und streiten sich, welches die richtige Lösung ist.
4. Der Angestellte beklagte sich d..... Personalchef, dass sie noch immer keine Lohnerhöhung bekommen hat.

5. Ich soll Sie d..... erinnern, dass Sie Ihre Medizin einnehmen. 6. Ich hoffe baldig.... Treffen! 7. Franz hat mich Gefallen gebeten. 8. Um gesund zu leben, muss man Rauchen verzichten. 9. Ich habe nichts zu tun, dass du dich verspätet hast. 10. Wie schätzt du dich der Gefahr?

11. Die Eltern warten schon lange, dass ihre Kinder ihre eigene Familie haben werden. 12. Der Richter zweifelt, ob die Aussage des Zeugen wahrhaftig ist. 13. Die alte Dame streitet sich d..... Nachbar.... den Garten. 14. Es ist nicht leicht, sich dies.... Klima zu gewöhnen. 15. Die Studenten konzentrierten sich d..... Vortrag.

16. Frage bitte d.... Weg zum Theater! 17. Ich glaube ein... besser... Zukunft. 18. Das Geburtstagskind bedankt sich d... Eltern d.... Geschenk. 19. Bevor man d... Essen anfängt, muss man die Hände waschen. 20. Der Aspirant bewirbt sich ein Stipendium.

21. Hört dies.... Unsinn auf! 22. Die Gäste nahmen ihre... Gastgebern Abschied. 23. Die Werksleitung machte sich Gedanken, ob sie das Werk stilllegen sollte. 24. Die Mafia rächt sich ihr.... Feinden d.... Mord eines ihrer Anhänger. 25. Sehnt du dich dein.... Heimat?

10. Додайте прийменники, займенникові прислівники та необхідні закінчення.

1. Die Probleme der modernen menschlichen Beziehungen bestehen d....., dass sich die Menschen einander nicht mehr verlassen können. 2. Der mich adressierte Brief liegt noch auf der Post. 3. Bist du dein... Diplomarbeit fertig? 4. Hans hat (ich) dies.... Hotel empfohlen. 5. Eine Tasse Kaffee dient gut Erfrischung.

6. Das Theaterstück hat d... Kritiker missfallen. 7. Deine dummen Vorwürfe reichen (ich). Denke dar.....! 8. Der Chef ärgert sich d.... Lärm und regt sich d....., wie sich die Mitarbeiter neu.... ernsthaft.... Projekte entscheiden. 9. Ein großer Blumenstrauß spielt echt... Gefühl an. 10. Dieses Lehrbuch ist unser Studium

nicht geeignet.

11. In diesem Gasthaus riecht es stark Knoblauch. 12. Wor..... streiten doch deine Kinder?ein... neu.... Puppe? 13. Herr Professor neigt d... Meinung seiner Gegner. 14. Wo..... geht es im Text? 15. Der Tyrann herrschte d.... Land im vorigen Jahrhundert.

16. Die kleine Ilse leidet d... Gleichgültigkeit ihrer Eltern. Und dazu noch leidet sie Tuberkulose. 17. Denken Sie Ihre Fehler nach und entschuldigen Sie sich d..... d.... alt.... Lehrerin. 18. Im Rundfunk berichtet man ein.... Unfall. 19. Die Bürger bestehen ihr.... Recht und halten diesen Politiker ein... ehrlich.... Mann. 20. Es wäre nützlich Gesundheit, täglich Sport zu treiben.

21. Befreie dich den Ansprüchen! 22. Bist du die neu.... Lebensumstände gewöhnt? 23. Er erinnert sich d....., wie er Deutsch gelernt hat. 24. Sie erkundigt sich bei d... Sekretärin d.... Tagesplan des Chefs. 25. Er beschwert sich sein... Nachbar.... d... Lärm. 26. Er diskutiert ihr das Programm.

27. Wo..... suchst du? 28. Franz ist sein... Eltern unabhängig, aber immer sehr froh d....., dass sie so nett ihm sind und sein.... Studium helfen. 29. Frau Müller verhandelt sich ihrer Kollegin das Gehalt. 30. Der Professor hält nichts frech.... Aspirant.... . 31. Ich warne dich Gefahr und zweifle nicht **dar**....., dass du d... Teilnahme dies... gefährlich.... Wettbewerb verzichtest. 32. Frau Schulze bewirbt sich die Stelle der Abteilungsleiterin.

11. Перекладіть німецькою мовою.

a) 1. Про що мріє сучасна молодь? – Молоді люди мріють про добру освіту, гідну роботу, щасливе кохання. 2. Чим цікавиться ця студентка? – Вона цікавиться польською літературою. 3. На що Ви тут чекаєте? – Я чекаю таксі. 4. До чого готуються всі студенти два рази на рік? – Вони готуються до сесії. 5. З чого складається цей прилад? – Я не знаю і бачу його в перший раз. 6. Від чого залежить успішне лікування? – Успішне лікування залежить від досвіду лікаря і бажання хворого. 7. Чим займається отоларинголог? – Цей лікар

лікує хвороби вуха, горла і носа. 8. Про що розповідали сьогодні на занятті? – Про історію України. 9. Чим знову незадоволена бабуся? – Я не навела порядок у своїй кімнаті. 10. Ти візьмеш участь у конференції? – Я дуже хотіла взяти в ній участь, але моя доповідь ще не готова. 11. Я часто згадую свою школу. – Я теж часто згадую про неї. 12. Чому радіють студенти? – Вони радіють майбутнім канікулам. 13. Чому ти радієш? – Я радію отриманому листу. 14. Про що слід йому подбати? – Він повинен піклуватися про своє здоров'я. 15. На кого ти чекаєш? – Я чекаю на шефа, я чекаю на нього вже 2 години. 16. Від чого або від кого залежить Ваше рішення? 17. Про що ти зараз думаєш? – Я думаю про відпустку, хочу провести її в Німеччині. А про що думаєш ти? – Не про що, а про кого. Я думаю про свою дівчину. Хочу сьогодні познайомити її з батьками.

б)18. На що ти сподіваєшся? – Я сподіваюся на твою доброту. 19. Про що ти просиш? – Я прошу про знижку. 20. З чого так голосно сміються діти? – Вони сміються з розповідей про тварин. 21. Чим ти це написав? – Я написав цей лист червоним олівцем. 22. Годинники голосно б'ють кожну годину. Я ніколи не звикну до цього. 23. На що Ви скаржитесь? Де Ви відчуваєте біль? – У мене болі в серці, я не можу глибоко дихати. 24. Чим зараз займається пан Мюллер? – Він оглядає хворих тварин. – Я теж займуся цим і допоможу йому! 25. З чого починається зазвичай грип? – Болить голова, очі, піднімається температура. 26. Я хочу подякувати лікарю за лікування. – Я теж хочу подякувати йому за це. 27. На що Ви чекаєте? – Я чекаю відповідь на моє запитання. 28. Над чим Ви зараз працюєте? – Над новим навчальним посібником. – Давайте працювати над ним разом! – Із задоволенням! 29. Подумай про це! - Що ти маєш на увазі? Про що я повинен подумати? 30. Я не вірю в це! - У що ти не віриш? 31. Ти пам'ятаєш про моє прохання? - Так, я про нього пам'ятаю. 32. Над чим працює його сестра? - Вона працює над підручником для студентів-германістів. Вона працює над ним уже 2 роки. Ніхто не допомагає їй у цьому. 33. Мій одногрупник ніяк не може звикнути до цього. - Ти маєш на увазі наші семінари з літератури? -Так, він завжди побоюється брати в них участь. 34. Мене цікавить твоє нове робоче місце. 35. Ти пам'ятаєш про мій день народження? 36. Батьки піклуються про своїх дітей. 37. Кожна людина сподівається і чекає на своє щастя. 38. До чого ти швидко звик? – До шуму потягів за вікном. – А я до цього ніколи не звикну.

в) 39. - Над чим ти зараз працюєш? - Над старою темою я вже не працюю. Я нею більше не цікавлюся. Зараз мене цікавить інша проблема, і я займаюся нею. 40. Я вже давно чекаю від них відповіді. Скільки ж мені її ще чекати !? 41. - На кого ти скаржишся? На своїх дітей? Але ж ти сам їх так виховуєш. Що ж ти скаржишся тепер на це? - Я не скаржуся на них. Я просто розповідаю тобі про них. - Ти мені розповідаєш про їх зухвалості. А я не хочу про це нічого чути. 42. - Як її звати? - Як? Я знаю її ім'я, але не можу його згадати. 43. Скоро Різдво, і треба купувати подарунки. Ти думаєш вже про це? 44. Дітер багато чим зобов'язаний своєму дядькові, але ніколи не згадує його. Я вважаю це дивним. 45. Кого ти згадуєш найчастіше? 46. - Чому вона так часто ходить на концерти цієї рок-співачки? - Вона просто обожнює її. 47. - Ти дивишся цей фільм вже в п'ятий раз! - Так, я просто обожнюю його. 48. - Він завжди тебе підтримає? - Я не сумніваюся в цьому. 49. - Марлен твоя найкраща подруга? - Я в ній ніколи не сумніваюся. 50. Я можу забути це. Нагадай мені про це! 51. Твоє плаття мені дуже подобається. Скільки ти заплатила за нього? 52. Я все зроблю вчасно. Можеш покластися на мене.

Infinitiv mit „zu“ und ohne „zu“

1. Infinitiv, неозначена форма дієслова, найчастіше вживається як змінювана частина складеного дієслівного присудка:

Er kann gut tanzen.

2. У німецькій мові є дві форми Infinitiv: Infinitiv I та Infinitiv II.

- Infinitiv I має завжди закінчення **-en**: *lesen, tanzen, erzählen.*
- Infinitiv II утворюється за допомогою Partizip II основного дієслова та неозначеної форми допоміжних дієслів **haben / sein** (вибір допоміжного дієслова такий же, як і при утворенні Perfekt). Infinitiv II указує на передчасність чи закінчення дії:

Ich bin froh, dich kennen gelernt zu haben. - Я радий, що познайомився с тобою.

3. До інфінітива можуть відноситися різні слова: додатки й обставини. Інфінітив із залежними до нього словами утворює інфінітивну групу, в якій він займає **останнє** місце.

Інфінітивна група не завжди відокремлюється комою. Кома стоїть перед інфінітивною групою лише у випадку, якщо у реченні є вказівний займенниковий прислівник (**da(r)-** + Präposition) або займенник **es**:

Ich denke immer daran, alle Prüfungen gut zu bestehen. Es ist schwer, eine Fremdsprache zu erlernen.

4. Інфінітив у реченні може вживатися з часткою **zu** або без неї.

Визначте, від якого слова залежить інфінітив.

Вживайте інфінітив з часткою **zu**:

- після більшості дієслів: vorschlagen, bitten, glauben, vergessen, empfehlen, verbieten, beginnen, beschließen u.a.m. - *Es hört auf, zu regnen.*;
- після багатьох прикметників: stolz, glücklich, froh, überzeugt, wichtig u.a.m. – *Es ist immer interessant, etwas Neues zu erfahren.*;
- після деяких абстрактних іменників: der Gedanke, das Glück, die Freude, der Wunsch, die Absicht, die Möglichkeit u.a.m. – *Ich habe den Wunsch den Sommer am Meer zu verbringen.*

Запам'ятайте: Якщо інфінітив має відокремлювану частину (ab-, an-, auf-, aus-, bei-, ein-, mit-, nach-, vor-, zu-), **zu** ставиться між нею й основою:

Es ist jetzt Zeit, aufzustehen.

Не додавайте частку **zu** перед інфінітивом:

- після модальних дієслів і дієслова **lassen**:
Ich muss schon nach Hause gehen. Der Lektor lässt uns oft antworten.;
- у зворотах з дієсловами почуттєвого сприйняття **sehen, hören, fühlen**:
Ich höre ihn Klavier spielen.
Такі звороти перекладаються підрядними реченнями із сполучниками „що“ або „як“: *Я чую, як (що) він грає на піаніно.*;
- після дієслів **machen, finden, bleiben, heißen, nennen, fahren, gehen, lehren, lernen, helfen**:
Wir bleiben noch in der Bibliothek arbeiten. Sie geht jeden Morgen Brötchen kaufen. Die Mutter lehrt das Kind lesen.;
- коли інфінітив є підметом (незалежний інфінітив) і стоїть на першому місці в реченні:

Turnen ist gesund. Але: Es ist gesund, täglich zu turnen.

1. Додайте, де необхідно, частку *zu*.

1. Du sollst nicht so laut _____ sprechen. 2. Ich hoffe, Sie bald wieder _____ sehen. 3. Wir haben schon angefangen, die neuen Tapeten _____ kleben. 4. Hören Sie ihn schon _____ kommen? 5. Sehen Sie die Kinder auf der Straße _____ spielen? 6. Ich träume, eine Spülmaschine _____ kaufen. 7. Er hat mir angeboten, mit seinem Auto _____ fahren. 8. Warum lassen Sie den alten Fernseher nicht _____ reparieren? 9. Wir werden vielleicht _____ kommen. 10. Mein Vater hat mir verboten, mit dir in Urlaub _____ fahren. 11. Ich fahre nach Kyiv, das Visum _____ bekommen. 12. Setzen Sie sich doch! – Nein danke, ich bleibe lieber _____ stehen. 13. Er hat nie Zeit, länger mit mir _____ sprechen. 14. Ich gehe nicht gern allein _____ schwimmen. 15. Wir hatten schon lange den Wunsch, eine Seereise _____ machen. 16. Ich hörte meine Freunde stundenlang darüber _____ sprechen. 17. Hast du gehört, dass Fred Gitarre _____ spielen lernt? 18. Es gelingt nicht immer, eine Unterkunft in einer großen Stadt _____ finden. 19. Es ist schön, in dieser Gaststätte mal zu Mittag _____ essen. 20. Wo willst du hin? Ich fahre Flugkarten _____ buchen. 21. Es ist sehr bequem, mit einem Nachtzug _____ reisen. 22. Warum hilfst du nicht das Zimmer sauber _____ machen? 23. Warum hast du mir nicht geholfen, in einer Jugendherberge _____ übernachten? 24. Es gibt die Möglichkeit, mit dem D-Zug um 22.30 Uhr _____ fahren.

2. Складіть речення.

1. Ich – vorhaben – pünktlich – kommen

2. Wir – nächste Woche – Möglichkeit haben - umziehen

3. Er – wollen – nicht – mitkommen

4. Wir – hoffen – ihn – dazu überreden – noch

5. Leider – er – fast nie – Lust haben – reisen

6. Er – am liebsten – immer zu Hause – bleiben – würde

7. Aber – wir – gehen – gern – Kleidung – einkaufen – in Paris

3. Допишіть речення.

1. In der Deutschstunde lernen wir
2. Es ist schon Mitte November und wir müssen
3. Ich bleibe heute nach dem Unterricht....
4. Mein Bruder lehrte mich ...
5. Ich wartete auf meinen Freund an der Ecke und sah ...
6. Aus meinem Fenster höre ich
7. Es ist schon spät, den ...
8. Ein alter Mann ging durch die Straße, es war Glätte und der Mann fiel hin. Ein Junge half ihm schnell ...
9. Ich gehe ins Lebensmittelgeschäft
10. Zu seiner großen Überraschung sah der Reisende
11. Bald haben wir Ferien und wir möchten
12. Der Schüler verspricht, ...
13. Die Mutter erlaubt den Kindern, ...
14. Die Lehrer wünschen allen Absolventen, ...
15. Die Kinder versuchen es, ...
16. Mein Freund bat mich dringend,....
17. Der Gelehrte war überzeugt,...
18. Es ist sehr interessant,...
19. Es gelang ihm in diesem Semester nicht,...
20. Es war sehr wichtig,
21. Es war angenehm,
22. Es ist verboten, ...
23. Es ist notwendig,....
24. Es ist langweilig,....
25. Es war gefährlich ...
26. Es war schwer,....
27. Ich war sehr froh,....
28. Ich habe die Hoffnung verloren,...
29. Wir hatten das Glück,...
30. Ich habe nur eine Bitte,....
31. Endlich kam er auf den Gedanken,...
32. Jeder hat die Möglichkeit, ...
33. Das Kind hat keine Lust,...
34. Es macht mir Freude,...

35. Gestern hatte ich die Gelegenheit,...
36. Der Schriftsteller hat die Absicht,....
37. Der Lehrer erteilte uns den Rat,
38. Ich habe keine Angst, ...
39. Ich habe heute keine Lust, ...
40. Es macht mir Spaß, ...
41. Ich zwinge niemanden, ...
42. Es ist wichtig, ...
43. Ich freue mich darauf, ...

4. Перекладіть німецькою мовою.

1. Дуже цікаво познайомитися з визначними пам'ятками Вашого міста. 2. Я завжди чую, як він співає у ванній. 3. Не забудь сфотографувати цей відомий пам'ятник! 4. Він хоче взяти участь в екскурсії по місту. 5. У вікно жінка побачила, як її син іде парком. 6. Маленька дівчинка вчиться співати і танцювати. 7. Твій годинник йде неправильно. Віддай його у ремонт! 8. У тебе є можливість поїхати влітку до ФРН? 9. Я завжди готовий тобі допомогти. Але ти повинна навчитися працювати регулярно. 10. Я раджу повісити картину на стіну праворуч. 11. У кого ти навчилася готувати качку з яблуками? – Я навчилася у мами готувати найсмачніші страви. 12. Ми сьогодні йдемо в ресторан пити коньяк та їсти ікру. 13. Старший офіціант радить гостям замовляти фірмову страву з баранини. 14. Це дуже не просто, навчатися заочно. 15. Я раджу провести канікули на селянському подвір'ї. 16. Ми йдемо оглянути нову квартиру. Ми збираємося її орендувати 17. У тебе є можливість поїхати в Крим? 18. Немає ніякої причини хвилюватися. 19. Я мрію відвідати замок короля Людвіга II у Баварії. 20. Дуже важливо правильно обладнати кухню. 21. Не забудь подякувати мамі за готель «Мама»! 22. Ти навчиш мене мити вікна? 23. Я відчула, як стукає моє серце. 24. Я пропоную поїхати у Польщу. Там живе і працює моя двоюрідна сестра. 25. Маклер допоміг мені знайти цю квартиру. 26. Я чую, як сусід грає на фортепіано. 27. Любі студенти, Ваші батьки надають Вам можливість навчатися в університеті, а не йти працювати. Шануйте батьків, використовуйте надані можливості, здобуйте освіту!

5. Перекладіть німецькою мовою. Зверніть увагу на вживання дієслова *lassen*.

1. У неділю я даю дітям подовше поспати і ввечері дозволяю подивитися телевізор. 2. Батьки не дозволяють мені одній їхати у відпустку, хоча мені вже 16 років. 3. Моніка дуже любить кішок, і Ральф дозволяє їй іноді пограти зі своєю кішкою. 4. Пан Шульц іноді дозволяє дружині сісти за кермо. 5. Адже він нам не заважає - хай він слухає музику! 6. Дай їй поспати, адже вона сьогодні так втопилася. 7. Нашим гостям ми не дозволяємо курити в квартирі. 8. Дозволь мені приготувати обід, у мене це краще виходить. 9. Шеф не дозволяє мені розмовляти по телефону в офісі. 10. Мама не дозволяє дочці йти до басейну, бо вона застуджена.

Infinitivkonstruktionen

um ... zu, ohne ... zu, (an)statt ... zu

1. Інфінітивні звороти *um...zu*, *(an)statt...zu*, *ohne...zu* на письмі завжди виділяють комами.

2. **Um...zu** перекладається на українську мову підрядним реченням мети із сполучником **для того, щоб** і вживається як обставина мети у випадках, коли дія в головному і підрядному реченнях виконується однією особою:

Der Junge nahm einen Kugelschreiber, um einen Brief zu schreiben. – Хлопець узяв ручку, щоб написати листа.

3. **(An)statt...zu** виступає обставиною способу дії і перекладається інфінітивом із сполучником **замість того, щоб**:

Anstatt den Text zu übersetzen, macht sie schriftliche Übungen. – Замість того, щоб перекладати текст, вона виконує письмові вправи.

4. **Ohne...zu** виконує функцію заперечної обставини.

Er ging fort, ohne ein Wort zu sagen. – Він пішов, не сказавши ні слова. Зверніть увагу, що додаткове заперечення *nicht/kein* у реченнях з *ohne zu* не потрібно!

Wir gingen die Treppe hinunter, ohne jemandem zu begegnen. – Ми йшли сходами вниз, нікого не зустрівши.

5. Пам'ятайте, якщо інфінітивний зворот стоїть на початку речення, то після коми буде зворотний порядок слів:

Um sich wohl zu fühlen, macht er Sport.

Statt den Roman zu lesen, hörte sie ein Audiobuch.

Ohne sich zu verabschieden, verließ sie den Raum.

6. Перевірте, чи стоїть частка zu перед дієсловом у неозначеній формі (Infinitiv).

7. Якщо дієслово має відокремлюваний префікс, частка zu розташована між відокремлюваним префіксом і коренем дієслова.

Er schlief ein, ohne das Licht auszuschalten.

1. Поєднайте речення за допомогою конструкції *um ... zu.*

1. Wir beeilen uns. Wir wollen die Vorlesung nicht versäumen.

2. Der Student fragt den Professor. Er will alles verstehen.

3. Der Vater bleibt zu Hause. Er will noch etwas arbeiten.

4. Der Junge geht zum Arzt. Er will seinen schlimmen Zahn behandeln lassen.

5. Der Ingenieur fährt nach Süden. Er will sich dort erholen.

6. Er geht ins Dekanat. Er will mit dem Dekan sprechen.

7. Der Schüler schreibt den Satz langsam. Er will keine Fehler machen.

8. Ich gehe in den Lesesaal. Ich will die heutigen Zeitungen lesen.

9. Sie geht ins Theater. Sie will sich eine neue Aufführung ansehen.

10. Ich gehe zum Bahnhof. Ich will mich von meinen Freunden verabschieden.

2. Допишіть речення, вживаючи конструкцію *um ... zu.*

1. Das Kind ist noch zu klein,

2. Er ist zu bescheiden,

3. Der Student ist recht klug,

4. Der Artikel ist zu lang,

5. Die Frage ist zu kompliziert,

6. Das Gedicht ist zu lang,

7. Die Aufgabe ist zu schwer,

8. Der Lektor spricht zu schnell,

9. Das Zimmer ist zu klein,

10. Das Problem ist zu kompliziert,

3. Поєднайте речення за допомогою конструкції *ohne ... zu*.

1. Der zerstreute Fußgänger überquert die Straße. Er befolgt die Verkehrsregeln nicht. 2. Er verließ das Zimmer. Er verabschiedete sich von den Gästen nicht. 3. Wir besichtigten lange die Gedenkstätten in Kiew. Wir wurden nicht müde. 4. Du empfiehlst mir dieses Buch. Du hast es selbst nicht gelesen. 5. Der Vater steckte das Geld in die Tasche. Er hatte es nicht gezählt. 6. Er bestellt sich das Frühstück. Er hat sich die Speisekarte nicht angesehen. 7. Sie gab das Telegramm auf. Sie schrieb ihre neue Adresse nicht. 8. Er aß zu Abend. Er genoss seine Lieblingsspeise nicht. 9. Der Prüfling antwortet. Er hat die Frage nicht verstanden. 10. Wir übersetzen schwere Texte. Wir benutzen die Wörterbücher nicht.

4. Допишіть речення, вживаючи конструкцію *ohne ... zu*.

1. Er schrieb weiter, ohne ... zu 2. Wie könnte man ihr helfen, ... ? 3. Das Kind spielte, ... 4. Ich stieg eilig die Treppe empor, ... 5. Sie warf den Brief auf den Tisch, ... 6. Ich las den Brief, ... 7. Das Kind antwortete auf unsere Fragen, 8. Die Studenten arbeiten,

5. Поєднайте речення за допомогою конструкції *statt(anstatt) ... zu*.

1. Er soll sich warm ankleiden. Er ging ohne Mantel. 2. Er bestellt sich Obst als Nachspeise nicht. Er trinkt ein Bier. 3. Er trinkt eine Tasse Tee am Abend nicht. Er trinkt Kaffee, und darum kann er lange nicht einschlafen. 4. Er isst in der Mensa zu Mittag nicht. Er nimmt einen Imbiss ein. 5. Der Fußgänger bog um die Ecke. Er ging über den Fahrdamm nicht. 6. Er ging auf die Eisbahn. Er hatte den Wortschatz nicht wiederholt. 7. Der Fußgänger setzte seinen Weg fort. Er hörte sich die Worte der jungen Verkehrspolizistin nicht an. 8. Er schickte einen eingeschriebenen Brief. Er gab ein Telegramm nicht auf. 9. Man errichtete hier einen Hochbau. Man legte eine Grünanlage nicht an. 10. Er schrieb einen Artikel in eine Zeitschrift. Er hielt den Vortrag nicht.

6. Допишіть речення, вживаючи конструкцію *statt(anstatt) ... zu*.

1. Statt am Sonntag aufs Land zu fahren,
2. Statt dich richtig auf den Vortrag vorzubereiten,
3. Anstatt den Text nachzuerzählen, ...
4. Statt einen ausführlichen Brief zu schreiben,

5. Anstatt sich nach der Arbeit ein wenig auszuruhen,
6. Statt die heutige Zeitung zu lesen,
7. Statt mit der Metro zu fahren, ...
8. Statt sich diesen Film anzusehen,
9. Wir warten auf ihn zu Hause, statt
10. Die Studenten unterhalten sich, anstatt
11. Wir bereiten uns auf die Prüfung vor,
12. Er will an der nächsten Haltestelle aussteigen, anstatt
13. Die Schüler laufen nach Hause, statt
14. Du bleibst eine Woche in Jalta, anstatt
15. Ihr nehmt jedesmal die Bücher in der Bibliothek, statt
16. Das Mädchen geht tanzen, statt
17. Sie sitzen den ganzen Tag im Zimmer, statt

7. Поєднайте речення за допомогою конструкцій *um ... zu*, *ohne ... zu*, *(an)statt ... zu*.

1. Wir fahren nach Süden . Wir wollen uns dort erholen. 2. Der Student fährt nach Deutschland. Er will dort weiter studieren. 3. Du hast die Straßenbahn genommen. Du bist mit der Metro gefahren. 4. Er ist zur Hochschule gegangen. Er hat seine Mappe nicht mitgenommen. 5. Sie blieb stehen. Sie sagte kein Wort. 6. Das Mädchen schrieb weiter. Es blickte sich nicht um. 7. Der Lehrer unterhielt sich mit dem Direktor. Sie lenkten die Schüler nicht ab. 8. Er kam zu uns. Er wollte uns um Verzeihung bitten. 9. Sie wollten ihrem Freund helfen. Aber sie wollten seinen Stolz nicht verletzen. 10. Er stieg eilig die Treppe empor. Er begegnete niemand. 11. Bist du im Dekanat gewesen? Hast du dich eintragen lassen? 12. Er ging am Denkmal vorbei, tief in Gedanken versunken. Er sah niemand. 13. Er sprach viel. Aber er ging in seiner Rede auf die entscheidenden Fragen nicht ein. 14. Man durchsuchte das ganze Haus. Man fand nichts. 15. Sie ist zur Kasse gegangen. Sie wollte den Schein wechseln. 16. Du liest deinen Aufsatz noch einmal. Du willst Fehler entdecken. 17. Sie erholen sich nach der Arbeit nicht. Sie machen noch Überstunden. 18. Alle stehen auf und gehen weg. Sie sagen kein Wort. 19. Er kauft nur eine Theaterkarte. Er kauft nicht die Karten für die ganze Familie. 20. Sein älterer Bruder ist zum Bahnhof gefahren. Er wollte seinen Freund abholen. 21. Der Student verlässt den Raum. Er hat sich nicht verabschiedet. 22. Unser Bekannter hat uns angerufen. Er wollte uns ins Theater einladen. 23. Im November fährt er dienstlich nach Italien. Er fährt mit seiner Familie nach Spanien nicht. 24. Mein Vater ist ins Büro gegangen. Er hat seine Mappe nicht mitgenommen.

8. Допишіть речення.

1. Statt zur Schule zu gehen,
2. Um morgen munter zu sein,
3. Statt das neue Kleid anzuziehen,
4. , um Arznei zu kaufen.
5. , ohne den Hund zu füttern.
6. Statt zu Fuß zu laufen,
7. Statt einen Kuchen zu backen,
8. , um dieses Problem zu besprechen.
9. , um ihr die Blumen zu zeigen.
10. Ohne etwas zu sagen,
11. Der Junge spart das Geld,
12. Ich gehe nie zur Arbeit,
13. Wir sind gekommen
14. Die Frau liest den Brief noch einmal,
15. Die Kinder gingen zum Fluss baden,
16. Wir mussten weiterfahren,
17. Der Gast öffnete die Tür,
18. Ich lese dieses Buch,
19. Wir werden zu Hause bleiben,
20. Kaufe dir ein neues Auto,

9. Перекладіть німецькою мовою.

а) 1. Я випила чашечку кави, щоб прокинутися. 2. Я рано встаю, щоб стати до роботи. 3. Усі покинули класну кімнату, щоб її провітрити. 4. Я візьму словник, щоб закінчити переклад. 5. Я швидко зроблю всі домашні завдання, щоб піти погуляти з друзями. 6. Мені потрібно 6-7 годин, щоб відпочити. 7. Я куплю рибу, щоб приготувати її на вечерю. 8. Щоб робити успіхи, потрібно багато і старанно вчитися.

б) 9. Замість того щоб вести здоровий спосіб життя, він курить з 12 років. 10. Ти цілий день лежиш на дивані, замість того щоб привести в порядок свою кімнату. 11. Вона фарбується, замість того щоб умитися, почистити зуби і розчесатися. 12. Замість того щоб лягати спати, він сидить з вечора до ранку перед комп'ютером. 13. Дівчинка йде гуляти, замість того щоб допомогти своїй мамі по домашньому господарству. 14. Його молода дружина ходить ночами в клуби, замість того щоб займатися домашнім господарством. 15. Замість того щоб займатися музикою, приготуй вечерю! 16. Дівчина їсть шоколадні цукерки, замість того щоб їсти більше

овочів і фруктів. 17. Замість того щоб щось готувати, підемо краще в ресторан! 18. Ти повинен вивчити всі слова, замість того щоб користуватися словником.

в) 19. Вона робить уроки і їсть, не встаючи з ліжка. 20. Мій друг працює сім днів на тиждень, не відпочиваючи. 21. Він продовжує спати, не чуючи будильник. 22. Моя сусідка може прийти на заняття, не вмиваючись. 23. Він заснув, не роздягаючись. 24. Дівчина грає на фортепіано, не заважаючи мені. 25. Він пішов на тренування, нічого нам не сказавши. 26. Вона прокинулася, нічого не розуміючи. 27. Викладач привітав студентів, не встаючи.

г) 28. Er antwortet auf die Frage, (не роздумувати довго). 29. Der Schüler fuhr fort zu schwatzen, (не звертати увагу на зауваження викладача). 30. Der Berliner kann nicht über seine Heimatstadt sprechen, (не згадати про визначні пам'ятки). 31. Kein Fremder verlässt Moskau, (не відвідати Красну площу). 32. Ich mache diese Klausur, (не користуватися словником). 33. Er ging sofort an die Arbeit, (не витрачати час). 34. Die Touristen setzten ihren Weg fort, (не зупинятися в готелі). 35. Ich erholte mich an der Küste des Schwarzen Meeres, (не купатися в морі і не загоряти). 36. Er kriegt oft schlechte Noten: er löst die Aufgaben, (не запам'ятовувати правила).

д) 37. Він читав німецький вірш, не звертаючи увагу на інтонацію. 38. Студентка відповідає, не розуміючи запитання викладача. 39. Він перекладає цю статтю, не розуміючи змісту. 40. Студент пише контрольну роботу, не думаючи про правила. 41. Ти сперечаєшся, не знаючи, про що йдеться. 42. Вона ходить по ринку, не купуючи продуктів. 43. Студенти пишуть тест, не звертаючи уваги на дзвінок. 44. Він залишив аудиторію, не прощаючись з друзями. 45. Він пройшов повз, не помітивши нас. 46. Учень здав роботу, не розв'язавши жодного завдання правильно. 47. Ти здав книгу у бібліотеку, не прочитавши її до кінця. 48. Ми пішли з театру, не додивившись п'єсу до кінця. 49. Чайки літають над морем, не боячись хвиль. 50. Чоловік швидко йшов до гори, не зупиняючись і не озираючись.

е) 51. Замість того щоб почати концерт вчасно, вони чекали одного з учасників концерту. 52. Замість того щоб відпочити кілька днів, вона щодня працює. 53. Замість того щоб провітрити кімнату, він закрив вікно. 54. Замість того щоб пограти з дітьми, ти сидиш і читаєш книгу. 55. Замість того щоб відпочити, вона допомагає бабусі по господарству. 56. Замість того щоб відпочити від хатніх справ, вона готує обід. 57. Замість того щоб поїхати на метро, він поїхав на трамваї. 58. Замість

того щоб повторювати правила і винятки, вона читала новий роман. 59. Замість того щоб заспокоїти дитину, мати зробила їй зауваження. 60. Замість того щоб відвідувати лекції, він займався спортом. 61. Замість того щоб займатися граматиною, я відправився на стадіон. 62. Замість того щоб на канікулах відпочивати, я працювала над німецькою граматиною.

Die Satzreihe

1. Переконайтесь, що перед Вами саме складносурядне речення. Складносурядні речення складаються із самостійних речень, тісно пов'язаних за змістом. Кожна із частин складносурядного речення має свій підмет і присудок.

2. Перевірте, в який спосіб поєднані частини складносурядного речення.

Складносурядні речення можуть бути сполучниковими і безсполучниковими.

Якщо зв'язок між частинами речення виражений тільки інтонацією – це **безсполучникове** речення. Послідовність слів у кожній з частин речення така ж, як у звичайному простому реченні:

Ich bin müde, ich gehe jetzt zu Bett.

У **сполучникових** реченнях зв'язок між частинами здійснюється за допомогою сурядних сполучників: **und** „і, а“, **aber** „але“, **oder** „або, чи“, **denn** „тому що“, **deshalb** „тому, заради цього“, **doch** „але ж, усе-таки“, **trotzdem** „незважаючи на це“ та ін.

3. Сполучники **und, aber, oder, denn, sondern** не впливають на порядок слів у реченні:

*Alle Jugendlichen möchten in Zelten schlafen, **aber** wir haben leider wenige Zelte. Sie lernt gut, **denn** sie ist fleißig.*

4. Сполучники **deshalb, darum, dann, trotzdem** займають, як правило, перше місце в другій частині речення, за ними безпосередньо стоїть присудок:

*Ich wohne weit von der Schule, **darum** stehe ich früh auf.*

5. Сполучник **doch** дозволяє обидва варіанти:

*Das Studium ist nicht leicht, **doch** alle Hörer lernen fleißig. Das Studium ist nicht leicht, **doch** lernen alle Hörer fleißig.*

6. Деякі сполучники можуть стояти й у середині реченні:

*Du gehst ins Kino, ich habe **aber** keine Zeit dafür. Das Studium fällt ihm schwer, er muss **deshalb** bis spät in die Nacht über Büchern sitzen.*

7. Частини складносурядного речення можуть бути пов'язаними також за допомогою подвійних сполучників **entweder ... oder** „або ... або“, **nicht nur ... sondern auch** „не тільки ... але“, **weder ... noch** „ні ... ні“, **bald ... bald** „то ... то“, **mal ... mal** „то ... то“, **einerseits ... andererseits** „з одного боку ... з іншого боку“, **zwar ... aber** „хоча але“.

Будьте уважними з послідовністю слів у таких реченнях.

***Entweder** besuche ich dich, **oder** du kommst zu mir zu Besuch.*

***Einerseits** möchte ich in einer Großstadt wohnen, **andererseits** ist mir das Leben dort zu teuer.*

***Bald** regnet es, **bald** schneit es.*

***Mal** räumt sie die Wohnung auf, **mal** tut er es.*

*Er war **nicht nur** arm, **sondern** er war **auch** krank und einsam.*

*Mein Kollege wohnt **zwar** in England, **aber** er kann kein Englisch sprechen.*

1. Вставте у речення відповідний сполучник: aber, deshalb, und, aber, darum, denn, oder, und, deshalb, oder.

1. Axel interessiert sich für Sport, besucht er einen Sportclub.

2. Maria will an der Schulolympiade teilnehmen, ich mag Sport gar nicht.

3. Unsere Sportler nehmen bald an den Olympischen Spielen teil, trainieren sie viel.

4. Wir lesen abends Zeitschriften, unsere Eltern besuchen Theater und Museen.
5. Wollen wir aufs Lande fahren, machen wir eine Schiffahrt!
6. Meine deutsche Freundin mag Computerspiele, sie hat keinen Computer.
7. Der Vater kommt spät nach Hause, er hat noch viel Arbeit.
8. Mein älterer Bruder zeichnet gern, ich singe Volkslieder.
9. Sport macht gesund, mache ich immer Morgengymnastik.
10. Fährst du Rad, gehst du öfter zu Fuß?

2. Поєднайте речення за допомогою сполучників *denn, aber, oder, sondern, und*.

1. Ilse möchte im Urlaub in den Süden fahren. Sie liebt die Sonne und das Meer.
2. Willi und Helga möchten auch in Urlaub fahren. Sie müssen dieses Jahr zu Hause bleiben. Ihr Junge ist krank.
3. Ich verbringe dieses Jahr meinen Urlaub nicht auf einem Bauernhof. Ich bleibe zu Hause. Ich muss sparen.
4. Fritz macht keinen Urlaub auf dem Bauernhof. Er arbeitet lieber in seinem eigenen Garten.
5. Ruth bleibt dieses Jahr zu Hause. Sie will im nächsten Jahr zu ihrer Schwester nach Kanada fliegen. Dafür muss sie fleißig sparen.
6. Wolfgang und Heidi fliegen nicht nach Spanien. Sie fahren mit ihren Kindern an die Nordsee. Für die Kinder ist ein raues Klima besser, sagt der Arzt.
7. Eberhard will ins Hochgebirge. Er klettert gern. Seine Mutter ist davon nicht begeistert.
8. Rosemarie fährt zu ihrem Bruder nach Wien. Sie besucht ihre Verwandten in Leipzig.

3. Поєднайте речення за допомогою сполучника *zwar... aber (doch)* за зразком:

Das Heizen mit Strom ist bequem. Es ist teuer.

Das Heizen mit Strom ist zwar bequem, es ist aber (doch) teuer.

1. Das Bild ist teuer. Das Museum kauft es.
2. Ich wollte jetzt schlafen. Ich helfe dir erst.
3. Genf ist 600 Kilometer von Frankfurt entfernt. Wir schaffen die Strecke in fünf bis sechs Stunden.
4. Der Patient ist sehr schwach. Er muss sofort operiert werden.
5. Ich habe dir meinen Plan neulich erklärt. Ich erkläre dir jetzt alles noch einmal.
6. Du bist ein kluger Kopf. Alles verstehst du auch nicht.
7. Meine Eltern tun alles für mich. Meinen Studienaufenthalt können sie nicht bezahlen.
8. Deutschland gefällt mir ganz gut. Die Schweiz gefällt mir besser.
9. Die Schweiz ist schön. In Österreich lebt man billiger.
10. Das Wasser ist kalt. Wir gehen schwimmen.

4. Вставте у речення відповідний сполучник: *da*, *dann*, *oder* *daraufhin*.

1. Ich beende erst mein Studium, muss ich zum Militärdienst.
2. Wir waren gerade beim Essen, klingelte das Telefon.
3. Die Vorstellung war zu Ende, schrie plötzlich jemand „Feuer!“
4. Er wollte bezahlen, merkte er, dass er sein Geld vergessen hatte.
5. Er musste sich nun erst Geld besorgen, konnte er weiter reisen.
6. Alles war still, fiel plötzlich ein Schuss.
7. Erst waren alle ganz erschrocken, redeten alle durcheinander.
8. Die beiden Alten gingen durch den Wald, trat plötzlich ein Mann mit einer Pistole in der Hand hinter einem Baum hervor und sagte; „Erst das Geld, können Sie weitergehen.“ gaben ihm die beiden ihr gesamtes Geld. zog der Alte, ein pensionierter Polizeibeamter, seine Pistole und sagte: „Erst die Pistole und kommen Sie mit!“
9. Zunächst gab es eine Wirtschaftskrise, kam die Geldentwertung; verlor die Regierungspartei die nächste Wahl.

5. Вставте у речення відповідний сполучник: *darum*, *deshalb*, *deswegen*, *daher* - *trotzdem*, *dennoch*, *allerdings*.

1. Herr M. geht nicht gern ins Theater, tut er es seiner Frau zuliebe.

2. Herr K. macht nicht gern große Reisen, hat er sich jetzt einen Garten gekauft.
3. Ich habe ihm erst kürzlich wieder 100 Euro gegeben, soll er mich jetzt mal in Ruhe lassen.
4. Frau H. hat sich so viel Mühe mit dem Essen gegeben, es schmeckte nicht besonders gut.
5. Gisela hat heute Nacht bis drei Uhr gearbeitet, braucht sie jetzt Zeit zum Schlafen.
6. Die Ärzte haben alles versucht, konnten sie den Patienten nicht retten.
7. Dem Professor hört kein Mensch mehr zu, er spricht ruhig weiter.
8. Der Vortrag war schrecklich langweilig, schiefen die Zuhörer langsam ein.
9. Mein Freund hatte sich das Bein gebrochen, hat ihm der Arzt das Tennisspielen verboten, spielt er natürlich längst wieder mit.
10. Herr Z. ist Diabetiker, darf er bestimmte Speisen nicht essen.
11. Die Kinder sollen nicht an dem gefährlichen Fluss spielen, sie tun es immer wieder.
12. Das ganze Haus schläft, stellt Herr N. das Radio auf volle Lautstärke.
13. Mein Schreibpapier ist zu Ende, höre ich jetzt auf zu schreiben.
14. Mein Bruder hat tausend Hobbys, hat er nur selten Zeit dafür.

6. Використайте сполучники *deshalb* (*darum, deswegen*) замість сполучника *denn*. Зверніть увагу, в якому реченні зазначена причина.

Die Bäume im Garten sind nass, denn es hat vor kurzem geregnet.
Es hat vor kurzem geregnet, deshalb sind die Bäume im Garten nass.

1. Die Kinder waren dem Lehrer zugetan, denn er war ein außerordentlich gerechter und gutherziger Mensch.
2. Ich möchte darüber nicht sprechen, denn ich mische mich in fremde Angelegenheiten nicht ein.

3. Wir mussten uns etwas erholen, denn die Bergpartie war sehr anstrengend.
4. Ich kenne dieses Mädchen gut, denn wir sind zusammen aufgewachsen.
5. Wir müssen früh aufbrechen, denn der Weg nimmt viel Zeit in Anspruch.
6. Ich versuchte unser Gespräch von diesem peinlichen Thema abzulenken, denn mein Gesprächspartner regte sich sehr auf.
7. Der Kranke schlief in der Nacht sehr schlecht, denn es fröstelte ihn.
8. Wir mussten zu Hause bleiben, denn der Regen hielt lange an.
9. Dieser Gelehrte genießt allgemeine Achtung, denn er hat durch seine zahlreichen Entdeckungen einen großen Beitrag zur Wissenschaft geleistet.
10. Er wartete auf mich noch ein wenig, denn ich musste dem Chef ein Gesuch einreichen.
11. Der Verbrecher wurde zu 8 Jahren Gefängnis verurteilt, denn er hatte ein schweres Verbrechen begangen.
12. Hier ist die Vegetation sehr spärlich, denn der Boden ist trocken und das Klima rauh.
13. Alle Wege sind verschneit, denn es schneit unaufhörlich seit Stunden.
14. Der Schüler löste die Aufgabe nicht richtig, denn er hatte die Regel nicht verstanden.
15. Mein Freund kann sich mit niemand vertragen, denn er ist jähzornig.

7. Побудуйте речення зі сполучником *entweder... oder* за зразком.

Entweder besteht der Student jetzt die Prüfung oder er muss in sein Heimatland zurückkehren.

1. er /jetzt / die Stelle als Ingenieur in Stuttgart / erhalten // er / eine Stelle in der Schweiz / annehmen
2. mein Bruder / den Facharzt / machen // er / praktischer Arzt / werden
3. der Arbeitslose / die angebotene Stelle / annehmen // er / die Arbeitslosenunterstützung / verlieren
4. Fritz /jetzt / das Abitur / bestehen // er / die Schule / verlassen müssen
5. meine Mutter /jetzt / eine Stelle als Sekretärin / erhalten // sie / eine neue Stellenanzeige in der Zeitung / aufgeben
6. ich / ab Januar / eine Gehaltserhöhung / bekommen // ich / meine Stellung kündigen
7. der Schüler / einen Notendurchschnitt von 1,7 / erhalten // er / keine Zulassung zur Universität / bekommen

8. Helga / Medizin / studieren // sie / die Musikhochschule / besuchen

8. Побудуйте речення зі сполучником *nicht nur, sondern er ist auch* за зразком.

An diesem Fernseher ist nicht nur der Lautsprecher kaputt, sondern er ist auch schwer zu bedienen.

1. mit diesem Radiogerät / Sie / Mittelwelle und UKW / empfangen können // Sie / die Kurzwellensender im 41- und 49-Meter-Band hören können

2. dieser Apparat / Ihnen / Stereoempfang / bieten // er / einen eingebauten Kassettenrekorder / enthalten

3. wir / Ihnen / ein Fernsehgerät / zu einem günstigen Preis / verkaufen // wir / es / ins Haus bringen und / es einstellen

4. dieser Videorekorder / jedes Fernsehprogramm / aufzeichnen // er / in Ihrer Abwesenheit / sich automatisch an- und abstellen

5. der Kassettenrekorder / viel zu teuer sein // er / einen schlechten Klang / haben

Сполучники та порядок слів у реченні після них

Satzreihe (складносурядне речення)		Satzgefüge (складнопідрядне речення)
Присудок на II місці після сполучника	Присудок на I місці після сполучника	Присудок на останньому місці у підрядному реченні

und - і, та, а aber - але oder - або denn – тому що sondern – не, а	darum deshalb deswegen daher also, so, folglich, infolgedessen, demnach, insofern sonst trotzdem, dennoch, allerdings, indessen da dann, danach, daraufhin, inzwischen entweder – oder zwar – aber , nicht nur - sondern auch, weder – noch, einerseits - andererseits, mal - mal,	тому, того, тож, отож отже, отож внаслідок цього, внаслідок цього, внаслідок цього, оскільки, а то, інакше не дивлячись на це/не звертаючи уваги на це; однак зрозуміло, звісно; однак, все ж таки тут (раптово) потім, після цього, вслід за цим, між тим, у той час або або, хоча але, не тільки	dass - що ob - чи wenn - якщо falls - якщо weil, da – тому що, оскільки als - коли wenn - коли während – у той час як ehe/bevor – перш ніж seit, seitdem – з тих пір як nachdem – після того як solange - доки bis – доки не sofern – як тільки obwohl, obgleich, obschon - хоча damit – для того щоб

	bald - bald	, але, ні ні, з одного боку, з іншого боку, ТО ТО, ТО ТО	

Satzgefüge

1. Складнопідрядне речення складається з головного речення (Hauptsatz/HS) та залежного від нього підрядного речення (Nebensatz/NS).

2. Вид підрядних речень визначають за допомогою питань до них, поставлених від головного речення. Після цього обирають відповідний сполучник:

dass, ob, worauf, womit, woran, wobei; wer, was, wie, wessen, wo, wohin, woher, warum; weil, da; wenn, falls; obwohl, obgleich, obschon; als, während, seit, seitdem, solange, sobald, sooft, nachdem, bis, ehe, bevor; sodass, so ... das.

3. Підрядне речення може по різному розташовуватися відносно головного речення, але незмінною залишається позиція присудка: він займає кінцеву позицію в NS. Якщо присудок складений (наприклад, у Perfekt або з модальним дієсловом), на останньому місці буде його змінювана частина (допоміжне або модальне дієслово).

4. Позиція HS, NS:

*Ich weiß genau, **dass** das Flugzeug schon gelandet ist.*

5. Позиція NS, HS:

*Als ich umgezogen war, **hatte ich** da noch keine Freunde.*

Зверніть увагу, у головному реченні зворотний порядок слів!

6. Позиція HS, NS, HS:

Die schönen Blumen, die du mir geschenkt hast, stehen bis jetzt auf meinem Tisch.

7. Відокремлювані префікси у підрядних реченнях не відокремлюють.
Er fragte mich, ob ich schnell einschlafe.

Objektsätze

1. Переконайтесь, що перед вами саме Objektsatz (підрядне додаткове). Поставте від головного речення до підрядного питання was?

2. Оберіть відповідний сполучник dass, ob або сполучникове слово worauf, womit, woran, wobei; wer, was, wie, wessen, wo, wohin, woher, warum.

3. Перевірте, чи знаходиться присудок наприкінці підрядного речення.

4. Перевірте, чи узгоджені підмет і присудок.
*Er fragt, womit **ich** zur Arbeit gekommen bin.*

5. Не плутайте сполучник **dass** та питальний займенник у функції сполучникового слова **was**.

Питальний займенник was вживають у прямих питаннях: *Was hast du gekauft?*

і в непрямих питаннях : *Sie fragt, was ich gekauft habe.*

Dass вживають тільки в функції підрядного сполучника:

Sie sagt, dass sie auch einiges kaufen möchte.

1. Перетворіть речення із прямою мовою на Objektsätze.

1. Wir fragen Dieter: „Was machst du heute Abend?“ 2. Ernst fragt: „Wohin gehen Sie?“ 3. Die Touristen interessieren sich: „Wie groß ist die Stadt?“ 4. Die Lehrerin fragt die Schüler: „Wer hat einen roten Bleistift?“ 5. Der Herr interessiert sich: „Welche Zeitung lesen Sie?“ 6. Die Kinder fragen den Vater: „Warum willst du mit uns nicht gehen?“ 7. Der Polizist fragt: „Wessen Hund ist das?“ 8. Der Mann fragt: „Wie lange bleibt ihr noch

auf dem Sportplatz?“ 9. Meine Kollegen interessieren sich: „Wo wohnen deine Eltern?“ 10. Der Fahrgast fragt: „Wann kommt der Zug aus Frankfurt?“ 11. Die Frau fragt den kleinen Jungen: „Woher hast du nur so viel Geld?“ 12. Der Freund fragt uns: „Wem gehört diese Videokamera?“ 13. Alle interessieren sich: „Was hat dein Freund von seiner Reise erzählt?“ 14. Die Lehrerin stellt die Frage: „Wie viel ist zwölf und elf?“

2. Перетворіть питальні речення на Objektsätze.

1. Woran ist die Frau krank? 2. Wonach hat sie mich gefragt? 3. Über wen schreibt er in seinem Brief? 4. Wofür dankt er ihr? 5. Mit wessen Antwort ist der Lehrer unzufrieden? 6. Woran arbeitet jetzt der Schriftsteller? 7. Wodurch ist diese Stadt bekannt? 8. Wovon ist die Rede in diesem Roman? 9. Über wen hat sie uns erzählt? 10. Mit wem hast du so lange gesprochen? 11. Wovon träumt dieser Junge? 12. Auf wen hast du gestern am Bahnhof gewartet? 13. Mit wem gehen wir heute ins Kino? 14. Mit welchem Mädchen steht unsere Tochter im Briefwechsel?

3. Оберіть правильно.

a) *dass, ob*

1. Die Mutter fragt, _____ ich noch ein Stück Kuchen möchte. 2. Meine Freundin hat erzählt, _____ sie im Sommer nach Österreich fahren. 3. Der Lehrer fragt den Schüler, _____ er die Aufgabe gemacht hat. 4. Man sagt uns, _____ wir unser Turnzeug bringen sollen. 5. Alle interessieren sich, _____ der Großvater wieder gesund ist. 6. Die Mutter sagt, _____ wir morgen früher aufstehen sollen. 7. Die Kinder wissen, _____ der Vater mit ihnen in den Tierpark gehen will. 8. Die Großmutter freut sich, _____ wir ihr zum Geburtstag gratuliert haben. 9. Wir haben erfahren, _____ der Zug um 9 Uhr abfährt. 10. Der Arzt wollte wissen, _____ der Patient Herzschmerzen hat. 11. Meine Freundin schreibt, _____ sie schon in wenigen Tagen zurückkehrt. 12. Ich kann nicht sagen, _____ wir uns morgen sehen können. 13. Der Turnlehrer fragt mich, _____ ich mich verletzt habe.

b) *dass, was*

1. Er möchte wissen, _____ meine Freundin in ihrem Brief schreibt. 2. Man fragt uns, _____ wir gestern im Kino gesehen haben. 3. Das Kind sagt dem Vater, _____ sein Fahrrad kaputt ist. 4. Ich weiß noch nicht, _____ ich morgen tun werde. 5. Meine Freunde glauben nicht, _____

ich nicht schwimmen kann. 6. Erich erzählt, _____ sie am Wochenende nach Köln fahren. 7. Die Eltern sagen, _____ sie die Feiertage lieber zu Hause verbringen wollen. 8. Der Freund fragt mich, _____ ich im Kaufhaus kaufen möchte. Ich antworte ihm, _____ ich neue Sportschuhe brauche. 9. Der Arzt sagt, _____ er den Kranken sofort operieren muss. 10. Die Mutter interessiert sich, _____ wir essen möchten. 11. Die Touristen fragen, _____ sie in dieser Stadt besichtigen können. 12. Die Eltern fragen den Sohn, _____ die Lehrerin gesagt hat. 13. Die Bekannte möchte wissen, _____ ich zum Geburtstag bekommen habe. 14. Wir haben im Fahrplan gelesen, _____ der Zug um 12 Uhr ankommt. 15. Sie fragt, _____ der Arzt verschrieben hat. 16. Ich weiß, _____ die Regeln im Ferienlager für Jungen streng sind. 17. Wissen Sie denn nicht, _____ man den Krankheiten vorbeugen soll? 18. Wo kann man fragen, _____ in unserem Plan für morgen steht? 19. Sagen Sie ihm, _____ er pünktlich ankommen muss. 20. Wissen Sie, _____ in diesem Koffer ist? 21. Ich wusste nicht, _____ sie in Österreich ist. 22. Man weiß schon, _____ er als Geschenk bringen will. 23. Darf ich Sie fragen, _____ Sie eben gelesen haben? 24. Ich habe gehört, _____ Monika eine gute Arbeitsstelle hat. 25. Sie fragt, _____ sie zollfrei mitführen darf. 26. Ich weiß, _____ die Zollkontrolle immer streng ist. 27. Warum wissen Sie nicht, _____ man den Ausweis vorzeigen soll?

в) dass, ob, wann, wie, worauf, wessen

1. Kannst du mir sagen, _____ Martin Karten bestellt hat. 2. Sie fragt, _____ der nächste Zug nach Potsdam abfährt. 3. Ich weiß wirklich nicht, _____ wir noch warten sollen. 4. Wissen Sie nicht, _____ wir in Leipzig gleich Anschluss haben? 5. Ich habe nicht gesehen, _____ das Flugzeug gelandet ist. 6. Die Frau sagte, _____ alle Plätze im Abteil besetzt sind. 7. Ich habe vergessen, _____ Fahrplan das ist. 8. Wir sollen erfahren, _____ der D-Zug aus Rostock schon angekommen ist. 9. Weißt du, _____ lange die Abfertigung dauert? 10. Wir konnten damals nicht wissen, _____ er sich so freute.

4. Додайте відповідні сполучники, відносні займенники та займенникові прислівники.

1. Der Junge erzählt dem Onkel, _____ er die Ferien verbracht hat. 2. Die Eltern verstehen nicht, _____ der Sohn ihnen nicht schreibt. 3. Wir glauben, _____ wir uns bald wiedersehen werden. 4. Wir vermuten, _____ ihr so lange gesprochen habt. 5. Der Chef fragte den Techniker, _____ er die Arbeit beendet hat. 6. Der Mann kauft alles, _____ er

zum Tennisspielen braucht. 7. Die Lehrerin fragt die Schüler, _____ sie das Wort erklären können. 8. Das Kind malt, _____ es im Tierpark gesehen hat. 9. Wir hoffen, _____ es in der nächsten Zeit nicht regnet. 10. Der Autofahrer fragt, _____ dieser Weg führt. 11. Der Onkel hat bemerkt, _____ die Kinder den Ball versteckt hatten. 12. Die Tante ruft an und fragt, _____ wir am Dienstag um 16 Uhr zu Besuch kommen können. 13. Die Schwester sagte, _____ wir das Geschirr gemeinsam abwaschen werden. 14. Der Junge erzählt, _____ er gesehen und erlebt hat. 15. Die Kinder schreiben auf, _____ sie noch tun sollen.

5. Допишіть речення.

1. Wir haben uns darauf gefreut,
2. Der Schüler erklärte dem Lehrer,
3. Das Kind wollte nicht sagen,
4. Das kleine Mädchen hat nicht bemerkt,
5. Der Junge sieht,
6. Andrea erzählte uns,
7. Die Mutter will wissen,
8. Wir haben daran nicht gedacht,
9. Der Mann hat nicht verstanden,
10. Ich weiß nicht,
11. Eine Frau fragte uns,
12. Der Vater sagt zu seinem Sohn,
13. Die Lehrerin konnte nicht glauben,
14. Die Schüler schreiben auf,

6. Перекладіть німецькою мовою.

- a) 1. Ми сподіваємося, що батько скоро знову буде здоровий. 2. Я не знаю, чи говорить вона німецькою. 3. Ми забули, що вона все розповідає своїй сестрі. 4. Мені хотілося б знати, про що він думає. 5. Дівчинка сказала, що вчора вони відвідали бабусю. 6. Сусід запитав мене, чи скоро приїжджають мої батьки. 7. Діти знають, що завтра їм потрібно рано вставати. 8. Учитель говорить нам, що ми повинні краще вчити слова. 9. Я не знаю, чи зможу я відповісти на всі питання. 10. Дідусь не може сказати, куди він поклав свої ліки. 11. Мати запитує, що ми сьогодні їли на обід. 12. Я знаю, чим ти цікавишся. 13. Діти запитують батька, яку газету він читає. 14. Поліцейський не знає, кому належить машина. 15. Подруга пише, що вона залишається в Берліні

ще на кілька днів. 16. Ми не розуміємо, чим незадоволений наш вчитель. 17. Учень забув, що йому на сьогодні задано. 18. Мати запитала, чи все він вже зробив. 19. Ми знаємо, що нам потрібно повторити слова ще раз. 20. Я вважаю, що ти повинен залишитися сьогодні вдома. 21. Син ще не знає, що він завтра буде робити. 22. Кажуть, що хворого треба оперувати. 23. Він пояснив нам, де знаходиться універмаг. 24. Я чув, що вона хворіє. 25. Я чула, що ця маленька дівчинка вміє грати на піаніно. 26. Я не впевнена, чи зможу я тобі допомогти. 27. Я зовсім забула, як ти виглядаєш. 28. Кажуть, що ти не візьмеш участь у конференції. 29. Я не розумію, на що ти скаржишся.

б) 30. Службовець туристичного бюро подорожей пояснив, що пільга на політ туди й назад становить 50%. 31. Мандрівник запитав, коли починається оформлення багажу. Йому відповіли, що воно почалося годину тому. 32. До нас підійшла більш ввічлива стюардеса і охоче пояснила, що наш літак приземляється. 33. Ви можете повторити, що сказав той прикордонник? - Він сказав, що всі повинні показати свої паспорти. 34. Службовець сказав, що він може показати нам найкоротшу дорогу до митниці. 35. Поліцейський пояснив тому панові, що валюту можна поміняти в банку. 36. Всім відомо, що подорож літаком дорожче, ніж залізницею. 37. Добре, що в купе крім мого сусіда сиділи ще два пасажирі. 38. Відомо, що пасажирський поїзд їде набагато повільніше, ніж швидкий.

в) 39. Я дізналася, що між обома аеропортами курсують щодня дві машини. 40. Всі знають, що в салон літака не беруть великі сумки. 41. Це правильно, що ти береш із собою в аеропорт подругу. 42. Він не знав, що оформлення авіапасажирів починається за 2 години до вильоту. 43. Загальновідомо, що при зльоті не можна палити і ходити по салону літака. 44. З графіка руху вони дізналися, що літак вилетів точно за розкладом, але приземлився із запізненням на 7 хвилин. 45. Само собою зрозуміло, що всі службовці бюро подорожей мають знижки на подорожі. 46. Ви (2ос. мн.) знаєте, що він впав за борт? 47. Я ще не знаю, коли зійду на берег і привітаю тебе. 48. Це не вірно, що обидві машини приземлилися одночасно. 49. Це не погано, що місця можна забронювати заздалегідь. 50. У бюро подорожей я дізналася, що літак робить проміжну посадку в Празі і потім летить до Відня. 51. Він не знав, що з собою можна брати тільки 20 кг багажу. 52. Службовця запитали, де можна здати багаж для відправлення. 53. Стюардеса сказала, що пасажирі повинні припинити палити і пристебнути ремені.

54. Багато дівчат хочуть стати стюардесами. Любі дівчата, не забувайте, що ця професія не тільки романтична, але і дуже небезпечна.

г) 55. Я дізнався на митниці, що мій паспорт прострочений. 56. Чи розповідав я тобі, що мій дядько все життя служив на кордоні? 57. Шеф сказав мені, що для службової поїздки до Німеччини мені знадобиться закордонний паспорт і віза. 58. Я не знаю, що привезти тобі з Єгипту в якості подарунка. 59. Цей пан не знає, в якому банку краще поміняти валюту. 60. Пасажири поїзда не знають, кому вони повинні пред'являти свої паспорти. 61. Службовець запитав, чи була я закордоном. 62. Жінка поцікавилася, як довго дійсна її віза. 63. Навряд чи я дізнаюся, про що мріє мій син. 64. Ніхто не знає, чим займаються службовці в цій установі. 65. Я не знаю, коли відкритий банк. – У цьому банку працює моя сестра, вона скаже тобі точно часи його роботи. 66. Вибач, я не знала, що це твої особисті листи. 67. Ви повинні знати, що розірвані грошові купюри можна обміняти в будь-якому банку. 68. Я не думаю, що вона захоче прийняти такий дорогий подарунок. 69. Я забула, кому належить ця дрібниця.

д) 70. Моя подруга говорить, що бульварна газета її не цікавить. 71. Вчитель спитав учня, чому той не звернувся до нього, якщо не зрозумів правило. 72. Це правда, що наші студенти часто беруть участь у наукових конференціях? 73. Ніхто не винний в тому, що ви спізнались на заняття. 74. Я вважаю, що будні у всіх людей однакові. 75. Я думаю, що це не слабкість бути гнучким та вміти пристосовуватися. 76. Мій друг задоволений тим, що нарешті через стільки років здійснилися його плани. 77. Я був здивований, коли дізнався про те, що мій колишній однокласник навчається на юридичному факультеті. 78. Службовець сказав нам, що потяг спізнюється на 10 хвилин. 79. Працівник митниці пояснив подорожуючим, що тепер вони повинні потурбуватись про подовження візи.

е) 80. Мій брат сказав, що він вже давно прийняв душ та поснідав. 81. Студент подивився на годинник і зрозумів, що проспав і спізниться на заняття. 83. Чи це правда, що наші студенти не хочуть брати участь в науковій конференції? 84. Я сподіваюсь, що в Австрії я зможу добре відпочити. 85. Хто може мені пояснити, чому наш новий викладач поставив мені таку погану оцінку? 86. Я бачив, як учора зіткнулися дві автівки на перехресті. 87. Під час консультації

викладач розповів нам багато того, що нам було невідомо. 88. Це правда, що на сучасному кораблі можна здійснити подорож до Скандинавії? 89. Я думаю, що в Тіролі є можливість добре провести відпустку. 90. Викладач постійно нагадує студентам, що над іноземною мовою треба працювати систематично.

Temporalsätze

1. Переконайтесь, що перед вами саме Temporalsatz (підрядне часу). Поставте від головного речення до підрядного питання wann? seit wann? wie lange?

2. Оберіть відповідний сполучник als, wenn, während, seit, seitdem, solange, sobald, sooft, nachdem, bis, ehe, bevor.

3. Сполучники розділяють на ті, які виражають одночасність двох дій (в головному реченні і підрядному) і неодночасність (послідовність).

Одночасність дії виражають: wenn, als (коли), sooft (щоразу), jedesmal wenn (кожен раз, коли), immer wenn (завжди, коли), während, solange (в той час як, поки), seitdem (з тих пір, як), bis (до).

Сполучники, що виражають неодночасність дії: bevor, ehe (перш ніж), nachdem (після того, як), sobald (як тільки).

4. Будьте уважними зі сполучниками wenn/als.

Als використовується для позначення дії, яка відбулася в минулому один раз, а wenn - якщо дія відбувається зараз або повторювалася кілька разів в минулому.

Als ich im Krankenhaus lag, besuchte mich niemand. - Коли я лежав у лікарні, ніхто до мене не приходив.

Wenn ich bei meiner Oma war, hat sie immer Kuchen für mich gebacken. - Коли я був у бабусі, вона завжди пекла для мене пироги.

На повторюваність дії в минулому вказують такі слова: immer, jedes Mal wenn, oft, manchmal, selten, ab und zu, morgens, freitags usw.

5. Особливу увагу потрібно звернути на сполучник *nachdem*, тому що це єдиний сполучник, який вимагає узгодження часів у німецькій мові.

Якщо обидві дії завершилися в минулому, то у підрядному реченні використовується Plusquamperfekt, а у головному - Präteritum.

Nachdem ich nach Hause gekommen war, aß ich mein Abendbrot und spielte mit meinem Hund. - Після того, як я повернувся додому, я повечеряв і погуляв з собакою.

Якщо дії повторюються, то використовуються часи Perfekt в підрядному реченні і Präsens в головному (теперішній та майбутній час).

Meine Kinder helfen immer, den Tisch aufzuräumen, nachdem wir zusammen gegessen haben. - Мої діти завжди допомагають прибирати зі столу, після того як ми всі разом поїли.

Nachdem sie in 2 Jahren die PH absolviert hat, bekommt sie die Stelle in ihrer Heimatstadt. – Після того як вона через 2 роки закінчить педагогічний інститут, вона отримає роботу в своєму рідному місті.

6. Перевірте, чи знаходиться присудок наприкінці підрядного речення.

7. Перевірте, чи узгоджені підмет і присудок.

Ich war 14, als ich ohne Eltern gereist bin.

1. Дайте відповідь, використовуйте сполучники *wenn* або *als*.

a) 1. Was macht der Junge, wenn er aufsteht? (Er macht sofort das Fenster auf.) 2. Was macht die Alte, wenn sie Kopfschmerzen hat? (Sie nimmt Aspirin ein.) 3. Was macht der Vater, wenn er von der Arbeit kommt? (Er küsst die Kinder.) 4. Was macht der Freund, wenn sein Fahrrad kaputt ist? (Er repariert es selbst.) 5. Was macht der Student, wenn er Prüfungen hat? (Er arbeitet sehr viel.) 6. Was macht die Freundin, wenn sie Ferien hat? (Sie fährt ans Meer.) 7. Was macht der Bruder, wenn er frei hat? (Er hört Musik.) 8. Was machen die Schulkinder, wenn sie aus der Schule kommen? (Sie machen ihre Hausaufgaben.)

б) 1. Was wird seine Schwester machen, wenn sie die Schule hinter sich hat? (Sie geht auf die Universität.) 2. Was wird er machen, wenn er gesund wird? (Er geht wieder arbeiten.) 3. Was wird der Onkel machen, wenn er in die Rente geht? (Er wird in seinem Garten mehr arbeiten.) 4. Was wird das Mädchen machen, wenn es sechzehn Jahre alt ist? (Es geht in die Lehre.) 5. Was werden sie heute machen, wenn der Unterricht zu Ende ist? (Sie gehen in ein Museum.) 6. Was werden die Eltern machen, wenn sie von der Ostsee kommen? (Sie fahren noch für einige Tage nach Potsdam.) 7. Was werden die Touristen machen, wenn sie nach Dresden kommen? (Sie werden die Gemäldegalerie besichtigen.) 8. Was wird diese Frau machen, wenn ihre Kinder groß geworden sind? (Sie wird viel reisen.)

в) 1. Was machte er immer, wenn er nach Berlin kam? (Er ging in den Zoo.) 2. Was machten die Touristen, wenn es dunkel wurde? (Sie machten Feuer.) 3. Was machte der Mann jedesmal, wenn er telefonieren musste? (Er suchte nach seinem Telefonbuch.) 4. Wohin ging der Vater immer, wenn er eine Reise machen wollte? (Er ging in ein Reisebüro.) 5. Was machten die Kurgäste, wenn es regnete? (Sie spielten Karten oder sahen fern.) 6. Was machten die Eltern jedesmal, wenn die Tochter Geburtstag hatte? (Sie schenkten ihr eine wertvolle Briefmarke.) 7. Wie war das Wetter, wenn wir nach London kamen? (Es regnete immer.) 8. Was machten gewöhnlich die Kinder, wenn die Eltern nicht zu Hause waren? (Sie spielten in ihrem Zimmer.)

г) 1. Was machte der Mann, als er ins Zimmer trat? (Er grüßte alle.) 2. Was haben sie gestern gemacht, als sie zu Abend gegessen hatten? (Sie gingen ins Kino.) 3. Was machte der Junge, als er von seinem Vater Geld bekommen hatte? (Er kaufte sich Schokolade.) 4. Wie war das Wetter, als ihr euch an der Ostsee erholte? (Das Wetter war sehr gut.) 5. Wie reagierten die Zuschauer, als sie diese Szene sahen? (Sie lachten.) 6. Was sagten die Eltern, als er alles erzählt hatte? (Sie sagten kein Wort.) 7. Was machten gestern die Kinder, als der Vater nach Hause kam? (Die Kinder schliefen schon.) 8. Was machte das Mädchen, als es mit den Schulaufgaben fertig war? (Es ging mit seiner Freundin spazieren.)

2. Утворіть складнопідрядні речення з підрядними часу.

а) 1. Ich sehe meinen Freund. Ich erzähle ihm über mein Leben. 2. Der Herbst beginnt. Die Tage werden kürzer. 3. Das Telefon läutet. Man nimmt den Hörer auf. 4. Der Frühling kommt. Die Bauern werden pflügen

und säen. 5. Er hatte Zeit. Er kam immer zu uns. 6. Ich bekomme Urlaub. Ich werde mehr Zeit an der frischen Luft verbringen. 7. Es regnete. Wir blieben fast immer zu Hause. 8. Unser Sohn will Fußball spielen. Er geht zum Sportplatz. 9. Mein Freund hat Ferien. Wir verbringen alle Abende zusammen. 10. Sie bat mich um Hilfe. Ich half immer.

б) 1. Der Briefträger brachte heute die Post. Er gab mir ein Paket. 2. Es wurde dunkel. Wir machten das Licht an. 3. Er war im Winter schwer krank. Er musste ins Krankenhaus. 4. Die letzte Stunde war zu Ende. Die Schüler gingen nach Hause. 5. Meine Freundin war gestern in die Schule nicht gekommen. Ich habe sie angerufen. 6. Er war mit der Arbeit fertig. Er kam zu mir. 7. Der Mann brachte seiner Frau Blumen. Sie war überrascht. 8. Er hatte das Geld bekommen. Er konnte den Anzug kaufen. 9. Wir saßen im Cafe. Wir sahen plötzlich auf der Straße unsere alte Bekannte.

3. Дайте відповідь, використовуйте сполучники *wenn* або *als*.

1. Wann musste sie lange über den Schulaufgaben sitzen? – _____ sie in der Schule lernte, 2. Wann schneit es sehr oft? – _____ der Winter kommt, 3. Wann musste der Schüler antworten? – _____ er vom Lehrer aufgerufen wurde, 4. Wann hat er viel Neues gesehen? – In diesem Jahr, _____ er ins Ausland reiste, 5. Wann ging der Großvater in die Apotheke? – _____ er eine Arznei brauchte, 6. Wann hat er dir das Buch zurückgegeben? – _____ ich ihn daran erinnert habe, 7. Wann konnte er sich ein neues Auto kaufen? – Vor kurzem, _____ er eine neue Arbeit gefunden hatte, 8. Wann kommen die Kinder in den Ferien nach Hause? – _____ sie Hunger haben, 9. Wann zieht man sich warm an? – _____ es draußen kalt ist, 10. Wann hörten die Schüler nicht richtig zu? – _____ die anderen in der Stunde ihre Geschichten erzählten, 11. Wann kriegte der Junge einen Schreck? – _____ plötzlich jemand vor ihm stand, 12. Wann packt man die Koffer? – _____ man irgendwohin reisen will,

4. Вставте сполучники *wenn* або *als*.

а) 1. _____ ich seinen Brief bekommen hatte, habe ich ihm sofort geantwortet. 2. _____ der Junge nach einer halben Stunde zurückkam, las der Vater immer noch. 3. _____ Elke in die Klasse kam, bemerkte sie, dass sie ihr Schreibheft zu Hause vergessen hatte. 4. _____ es heiß war, gingen die Kinder nachmittags baden. 5. _____ Daniel aus dem Fenster schaute, sah er, wie seine Schwester hinter dem Haus verschwand.

6. _____ das Mädchen etwas nicht verstehen kann, fragt es immer nur seinen Vater. 7. _____ wir gestern im Lebensmittelgeschäft waren, habe ich meine Geldtasche verloren. 8. _____ die Schüler die Arbeit richtig machten, lobte sie der Lehrer jedesmal. 9. _____ wir bei unseren Bekannten waren, zeigten sie uns ihre schöne Stadt. 10. _____ der Junge Tennis spielen geht, nimmt er auch seinen Freund mit. 11. _____ wir morgen ins Kaufhaus gehen, werden wir unserem Sohn einen Fotoapparat kaufen. 12. _____ es klingelt, macht gewöhnlich Peter die Tür auf. 13. _____ ich Briefe von meinen Eltern bekomme, freue ich mich immer sehr. 14. _____ mein Bruder vor zwei Wochen in Spanien war, rief er uns jeden Abend an. 15. Ich war sehr glücklich, _____ ich das hörte.

6) 1. _____ die Mutter abends von der Arbeit nach Hause kam, erzählte sie jedesmal etwas Interessantes. 2. Seine Finger zitterten noch vor Angst, _____ er mir das erzählte. 3. _____ die Uhr die zehnte Stunde geschlagen hatte, schickte mich die Mutter zu Bett. 4. _____ ich zu ihr kam, saß sie vor dem Spiegel und kämmte sich. 5. _____ sich die Frau mir näherte, erkannte ich meine Nachbarin. 6. _____ der Großvater seine Brille nicht finden kann, wird er sehr böse. 7. Nur _____ ich krank bin, turne ich nicht am Morgen. 8. _____ die Mutter den Kleinen auf den Arm genommen hatte, wurde er sofort ruhig. 9. _____ die Sonne scheint, wird es draußen viel wärmer. 10. _____ man den Urlaub im Süden verbringt, darf man nicht zu viel in der Sonne liegen.

5. Утворить складнопідрядні речення з підрядними часу, використовуйте сполучники *wenn* або *als*.

1. Der Vater arbeitet in seinem Arbeitszimmer. Die Kinder dürfen ihn nicht stören. 2. Unser Sohn ist krank. Er hat nie Appetit. 3. Manchmal kann meine Freundin die Schularbeiten allein nicht machen. Dann machen wir sie zusammen. 4. Die Gäste kamen. Der Tisch war schon gedeckt. 5. Der Lehrer stellte eine schwere Frage. Nur eine Schülerin hat sich gemeldet. 6. Mein Bruder studierte in München. Er kam selten zu Besuch. 7. Die Mutter brachte das Essen. Der Vater setzte sich an den Tisch. 8. Die Familie war am Sonntag im Zoo. Die Kinder wollten den Löwen sehen. 9. Ich kaufe morgens Brötchen in der Bäckerei. Der Bäcker bestellt Grüsse für meine Eltern. 10. Wir essen heute zu Abend. Es klingelte bei uns an der Tür. 11. In der vorigen Woche waren wir bei einem Konzert. Wir hörten uns die Musik von Beethoven an. 12. Der Zug kommt. Die Fahrgäste werden einsteigen. 13. Ich war klein. Wir hatten ein Haus mit einem Garten.

14. Wir fahren im nächsten Sommer in den Urlaub. Wir werden an einem schönen See zelten.

6. Вставте у речення *wenn* або *wann*.

1. Die Mutter fragte mich, _____ ich heute komme. 2. _____ ich meinen Freund besuche, fahre ich zu seiner Wohnung mit dem Fahrstuhl. 3. _____ die Kinder Ferien haben, können sie viel Zeit an der frischen Luft verbringen. 4. Der Vater sah im Kalender, _____ die Sonne untergeht. 5. _____ die Autos an die «Zebrastreifen» kommen, fahren sie langsam oder halten. 6. Die Fahrgäste wussten nicht, _____ sie aussteigen sollten. 7. _____ unser Kühlschrank wieder leer ist, geht unsere Mutter einkaufen. 8. _____ mein Onkel nach Bonn dienstlich kommt, bestellt er sich in diesem Hotel ein Einbettzimmer. 9. Im Hotel erkundigte sich der Gast, _____ das Frühstück ist. 10. Die Frau im Reisebüro fragte uns, _____ wir fahren möchten. 11. Schreibe uns bitte, _____ du kommen kannst. 12. _____ du mit deiner Arbeit fertig bist, gehen wir mit dir spazieren. 13. _____ wir auf der Straße Bekannte treffen, grüßen wir sie höflich.

7. Вставте *als*, *wenn* або *wann*.

1. Was habt ihr eigentlich gemacht, _____ ihr in Berlin wart? – Wir haben Veronika besucht. 2. _____ darf ich fernsehen? – _____ du deine Hausaufgaben gemacht hast. 3. _____ hast du Katharina das letzte Mal gesehen? – Gestern, _____ wir zusammen nach Hause gingen. 4. Du spielst sehr gut Klavier. _____ hast du das gelernt? – Ich habe angefangen, _____ ich sieben war. 5. Weißt du, _____ der Film anfängt? – Nein, ich kenne dieses Kino noch nicht. 6. _____ fliegst du nach Amsterdam? – _____ ich genügend Geld habe.

8. Дайте відповідь, використовуйте сполучники *seitdem*, *solange* або *bis*.

1. Seit wann ist der Junge krank? (seitdem)	Er hat sich im Winter erkältet. Er ist aus dem Ferienlager gekommen. Wir haben uns das letzte Mal gesehen.
2. Wie lange will er hier arbeiten?	Die Kinder sind klein.

(solange)

Die Frau ist arbeitslos.
Die Tochter studiert an der
Universität.

3. Bis wann wollen sie noch hier bleiben? Sie haben sich alles angesehen.

(bis)

Der Mann hat eine Stelle in Berlin
gefunden.
Ihre Tochter hat die Schule absolviert.

9. Утворіть складнопідрядні речення з підрядними часу, використовуйте сполучник *während*.

1. Das Kind schläft. Die Mutter bereitet das Essen zu. 2. Die Frau war im Urlaub. Er musste für die Familie sorgen. 3. Einige Kinder sprechen. Der Lehrer erklärt den Lehrstoff. 4. Der Mann erzählt uns seine Geschichte. Wir betrachten ihn aufmerksam. 5. Der Bruder räumt den Tisch ab. Die Schwester spült das Geschirr. 6. Wir erholten uns in Thüringen. Unsere Eltern waren an der Ostsee. 7. Er las die Zeitung. Er fand diesen Artikel. 8. Alle schlafen. Ich lese ein spannendes Buch. 9. Die Jungen klettern auf die Kletterstange. Die Mädchen spielen Völkerball. 10. Die Männer tranken Bier. Die Frauen plauderten über ihre Kinder.

10. Поєднайте окремі речення у складнопідрядні, використовуйте сполучники *während, bis*.

1. Ich las das Buch. Es wurde dunkel. 2. Wir gingen langsam die Treppe hinunter. Er erzählte mir über den gestrigen Vorfall. 3. Ich bleibe in der Stadt. Alle Prüfungen werden zu Ende sein. 4. Ich schwieg. Ich wurde gefragt. 5. Du sollst warten. Ich rufe dich an. 6. Ich räumte das Zimmer auf. Er ging einholen. 7. Wir trainierten auf dem Sportplatz. Wir wurden müde. 8. Meine Schwester kochte eine Kohlsuppe und brat Schweinefleisch mit Kartoffeln. Ich buk einen Apfelkuchen. 9. Meine Schwester wusch das Geschirr ab und spülte es. Ich trocknete es ab. 10. Ich putzte Messer, Gabeln und Löffel. Sie glänzten. 11. Emil holte die Bestecke. Ich schnitt Brot.

11. Вставте *als, wenn, bis, seit* або *während*.

1. _____ du einkaufen gehst, passe ich auf das Baby auf. - Das ist sehr nett von dir! 2. Wir haben noch eine halbe Stunde Zeit, _____ der Film anfängt. 3. Katia hat nicht geschrieben, _____ sie nach Dresden umgezogen ist. 4. _____ sie zwei Jahre verheiratet

waren, bekamen sie ein Kind. 5. Früher mussten die Kinder bei Tisch ruhig sein, _____ die Eltern miteinander sprachen

12. Утворіть складнопідрядні речення із сполучником *nachdem* у формах минулого і майбутнього часу за зразком.

Ich mache das, nachdem er mir alles erklärt hat.

Ich machte das, nachdem er mir alles erklärt hatte. Ich werde das machen, nachdem er mir alles erklärt hat.

1. Wir fahren nach Hamburg, nachdem er sich dort eine Arbeit gefunden hat.
2. Ich gehe schlafen, nachdem ich die Zeitung gelesen habe.
3. Die Mutter geht in den Laden, nachdem das Kind eingeschlafen ist.
4. Er geht spazieren, nachdem alles gemacht worden ist.
5. Die Tochter hilft uns, nachdem sie die neuen Wörter gelernt hat.
6. Ich bringe den Brief zur Post, nachdem ich ihn geschrieben habe.
7. Wir sprechen mit ihm nicht mehr, nachdem ich alles erfahren habe.
8. Nachdem er Kaffee getrunken hat, raucht er eine Zigarette.
9. Nachdem er das Auto in die Garage gestellt hat, kommt er zu uns.
10. Die Tante nimmt eine Arznei ein, nachdem sie gegessen hat.

13. Використайте подане в дужках дієслово у відповідній часовій формі.

1. Nachdem ich dieses Buch _____, lese ich alle neuen Bücher dieses Schriftstellers. (lesen)
2. Nachdem wir über alle Probleme _____, tranken wir zusammen Tee. (sich unterhalten)
3. Er meldet sich nicht mehr, nachdem er uns vor zwei Monaten _____ . (anrufen)
4. Ich werde dir einen Brief schreiben, nachdem du mir deine Adresse _____ . (mitteilen)
5. Sie findet sich keine Ruhe, nachdem er nach Leipzig _____ (fahren).
6. Ich konnte mich lange nicht beruhigen, nachdem er mir das _____ . (sagen)
7. Nachdem man den Kranken _____, kann er nicht mehr aufstehen. (operieren)
8. Du wirst dich gut fühlen, nachdem du einige Tage am Meer _____ . (verbringen)
9. Ich interessiere mich für sein Schaffen, nachdem ich seine Bilder _____ . (sehen)
10. Nachdem der Lehrer die Klausuren _____, erklärte er uns unsere Fehler. (verbessern)

14. Дайте відповідь, використовуйте сполучник *nachdem*.

1. Wann habt ihr das Diktat geschrieben? (die Vokabeln, wiederholen) 2. Wann hat Olja die Hausaufgaben gemacht? (zu Mittag essen) 3. Wann haben Sie das Tonbandgerät ausgeschaltet? (an der Tür klingeln) 4. Wann sind die Studenten in die Jugendherberge gefahren? (alle Prüfungen ablegen) 5. Wann stehen Sie gewöhnlich auf? (die Uhr, halb sieben, schlagen) 6. Wann fühlt man sich in der Stunde sicher? (die Hausaufgabe gut machen) 7. Wann kommt die Lehrerin in den Hörsaal? (zum Unterricht klingeln)

15. Дайте відповідь, використовуючи сполучники *seitdem, solange, bis, während* або *nachdem*.

1. Wie lange wollen die Urlauber im Zeltlager bleiben? (Das Wetter gut ist.) 2. Wann begannen alle zu essen? (Die Mutter hatte das Essen auf den Tisch gestellt.) 3. Seit wann ist der Junge bei den Großeltern? (Er hat die letzte Prüfung abgelegt.) 4. Wann werden die Kinder Fußball spielen? (Sie haben das Fahrrad repariert.) 5. Bis wann ärgerte er sich? (Wir hatten ihn um Entschuldigung gebeten.) 6. Wann wurde alles besser? (Der Vater war von der Dienstreise gekommen.) 7. Seit wann wohnt die Familie hier? (Sie haben vor einigen Jahren dieses Haus gekauft.) 8. Wie lange darf der Leser das Buch behalten? (Er liest es.) 9. Wann ist das Kind eingeschlafen? (Die Großmutter hatte ihm ein Märchen gelesen.) 10. Wann hat uns Paul fotografiert? (Wir verabschiedeten uns auf dem Bahnhof.) 11. Wann bringt die Frau den Kuchen? (Alle haben sich versammelt.) 12. Wann erkannte sie ihn? (Er hatte seinen Namen genannt.)

16. Вставте *wenn, als, bevor, nachdem, während*.

1. _____ die Gäste eingetroffen waren, gab es einen Begrüßungstrunk. 2. Er wurde rot, _____ sie ihn ansah. 3. _____ unsere Freunde in Spanien waren, wohnten wir in ihrem Haus. 4. _____ das Wetter weiterhin schön ist, kann das Gemüse endlich wachsen. 5. Sie lachten laut, _____ er den Witz erzählte. 6. Sie musste auf die Kinder aufpassen, _____ er sich mit seinen Freunden in der Kneipe traf. 7. _____ Sie genügend lernen, schreiben Sie sicher eine gute Prüfung. 8. _____ es geregnet hat, gehen wir wieder hinaus. 9. _____ der russische Präsident eingeladen wurde, wurde in der Presse viel darüber geschrieben. 10. Sie wäre am liebsten im Erdboden versunken, _____ er sie beim Lügen ertappte. 11. _____ das Gewitter über die Stadt zog, fiel der Strom aus. 12. Sie unterhielten sich noch lange, _____ die ersten Gäste gegangen waren. 13. _____ man alles

noch einmal durchliest, findet man vielleicht noch einen Fehler. 14. _____ sie sich per Zufall in der Stadt traf, erkannten sie sich nicht sofort. 15. _____ er den schweren Unfall sah, holte er sofort Hilfe. 16. Sie hat große Angst, _____ sie einen Zahnarzttermin hat. 17. _____ wir einen Test schrieben, passte der Lehrer sehr genau auf, dass niemand abschreiben konnte. 18. Sie sollte nachdenken, _____ sie antwortet. 19. _____ das Militär putschte, gab es viele Tote. 20. _____ der Arzt gerufen wird, muss er alles stehen und liegen lassen.

17. Утворіть складнопідрядні речення.

1. ... , erzählte ihnen die Großmutter jeden Abend Geschichten aus ihrem Leben. (ins Bett gehen) 2. ... , musste ich sehr viel lachen. (das Buch lesen) 3. ... , gehen sie zur Schule. (sechs Jahre alt sein) 4. ... , wohnen sie in diesem schönen Hotel. (in Prag sein) 5. ... , gibt man ein Telegramm auf. (etwas Wichtiges mitteilen wollen) 6. Wir haben diese Wohnung renoviert, (hier einziehen) 7. Der Vater schrieb gerade etwas, (ins Zimmer treten) 8. ... , konnte er kein Wort Deutsch sagen. (nach Deutschland kommen) 9. ... , sahen sie im Laub einen Igel. (durch den Wald gehen) 10. Ich kann diesen Italiener immer schlecht verstehen, (am Telefon sprechen) 11. ... , stehen die Schüler immer auf. (in die Klasse eintreten) 12. ..., kann das Mädchen selbst stricken. (lehren)

18. Перекладіть німецькою мовою.

a) 1. Я буду тебе чекати, коли ти поїдеш вчитися. 2. Коли була хороша погода, ми багато купалися. 3. Коли ми їх відвідували, ми завжди залишалися у них дуже довго. 4. У той час як ми тут працюємо, наші друзі відпочивають на морі. 5. Коли прийдеш до лікаря, розкажи йому все. 6. Коли ми у відпустці, ми рідко буваємо вдома. 7. Коли прийде весна, все знову стане зеленим. 8. Ці ліки можна приймати тільки після того, як поснідаєш. 9. Коли я минулого тижня не виконав домашнє завдання, вчитель дуже сердився. 10. Коли я бачу цю собаку, я завжди дуже лякаюся. 11. Він зателефонує нам, коли приїде в санаторій. 12. Вона ще пам'ятає про нього, в той час як всі його вже давно забули. 13. Поки йде дощ, ми можемо побути вдома. 14. Коли я бачу тебе, я відразу згадую наше місто. 15. Вона запитує, коли ти повернеш книгу. 16. Я залишуся вдома, доки ти не прийдеш. 17. Коли він увійшов, всі встали. 18. Ми довго сміялися, коли він розповів цю історію. 19. Я працював у саду, в той час як ти читав книгу. 20. Я не піду, доки ти не заснеш.

б) 21. Скажи мені, коли ти це зробиш. 22. Коли моїй доньці було 5 років, вона грала тільки з хлопчиками. 23. Коли я приходжу з роботи, то перевіряю домашні завдання моїх дітей. 24. Коли я прийшла в університет, я зрозуміла, що мій новий годинник зламався. 25. Коли ми вирушили в дорогу, ми забули пристібнутися. 26. Про східні країни я почав мріяти, коли мені подарували книгу арабських казок. 27. Коли я стану дорослим, я почну вивчати турецьку мову та здійсню подорож до Туреччини. 28. Коли Мартіна вчилася в школі, вона цікавилася іноземними мовами. 29. Коли вона розповідала історії зі свого життя, вона згадувала цікаві епізоди. 30. Ми хотіли б знати, коли відбудуться збори. 31. Коли ми з ним зустрічалися, він дарував мені квіти. 32. Коли моя подруга зателефонувала мені, вона проінформувала мене про все. 33. Коли їй що-небудь не подобалося, вона відверто говорила про це. 34. Петра не сказала, коли вона зайде за книгами. 35. Коли я отримую листи, я завжди радію. 36. Коли читаєш цікавий детектив, із цікавістю стежиш за розвитком подій. 37. Коли ми прочитали останній твір одного відомого письменника, ми відразу ж обмінялися думками. 38. Розкажіть, коли, де і як це відбувалося. 39. Коли перечитуєш книги, відкриваєш для себе щось нове. 40. Ти зрозумів, коли відбувається дія роману?

в) 41. Коли я приїздив у Харків, він завжди зустрічав мене на вокзалі. 42. Коли я поспішаю, я беру зазвичай таксі. 43. Діти гралися в садку, доки не стемніло. 44. Фермери працювали в полі, доки не зайшло сонце. 45. «Залишайся вдома, доки я не прийду», — сказала мати доньці. 46. Я не можу виїхати, доки я не закінчу цю роботу. 47. Бабуся розповідала онуці казки, доки дівчинка не заснула. 48. У той час як я працював на заводі і допомагав родині, моя сестра навчалася в інституті. 49. Доки йшов дощ, ми грали в шахи. 50. Ми грали в шахи, доки не прийшов Фелікс і не завадив нам. 51. Доки мій брат мив вікна і підмітав підлогу, я скрізь витирав пил. 52. Мій батько відпочивав у селі, доки не настала осінь. 53. Доки він відпочивав, я працював на заводі. 54. Учора я працював над своєю доповіддю, доки (я) її не закінчив. 55. Ми жили в будинку № 8 на вулиці Пушкіна, доки його не знесли. 56. Я жив у квартирі брата, доки він працював і жив у Донецьку. 57. Я захоплююся спортом, у той час як мого брата понад усе цікавить музика. 58. Сьогодні після занять ми гуляли в парку, доки не стемніло. 59. Коли я одержав першу стипендію, я подарував своєму молодшому брату годинник. 60. Коли я приїхав у місто, я зателефонував своєму однокласнику. 61. Коли я зроблю

завдання, я зайду до тебе, і ми підемо в кіно. 62. Скільки я себе пам'ятаю, я завжди мріяла бути вчителем.

г) 62. Після того як вона купила хліб, вона пішла на пошту. 63. Після того як ти купиш хліб, сходи, будь ласка, на пошту. 64. Після того як всі одяглися, ми пішли гуляти. 65. Після того як вона пішла спати, вона ще довго не могла заснути і думала про свою нову книгу. 66. Після того як я відправила телеграмму братові, я ще й зателефонувала йому. 67. Після того як моя подруга вступила до університету, вона щодня по кілька годин працювала в цій великій бібліотеці. 68. Закінчивши інститут, мій друг поїхав на Далекий Схід. 69. Відповівши на всі питання, я сів на місце. 70. Після того як я провів два місяці в санаторії, я почував себе добре. 71. Переглянувши цей кінофільм, я довго знаходився під його враженням. 72. Написавши цей переклад, я перевіряв його двічі. 73. Вступивши до інституту, я багато й охоче працюю. 74. Після того як я одержав першу стипендію, я подарував своєму молодшому брату годинник. 75. Виписавши кілька цитат, я закрив книжку і відклав її. 76. Я зможу допомогти тобі, після того як виконаю завдання шефа. 77. Після того як ми підготували наш концерт, ми запросили всіх своїх друзів. 78. Після того як я побачила цю людину, я не можу її забути. 79. Після того як він купив собі машину, ми його майже не бачимо вдома. 80. Після того як студенти складуть іспити, вони поїдуть у літні табори на педагогічну практику.

Relativsätze

1. Переконайтесь, що перед вами саме Relativsatz (підрядне означальне). Поставте від головного речення до підрядного питання welcher? або was für ein?

2. Оберіть відносний займенник der, die, das, рідше welcher, welche, welches.

	Singular			Plural
Nominativ	der welcher	das welches	die welche	die welche
Genitiv	dessen	dessen	deren	deren
Dativ	dem welchem	dem welchem	der welcher	denen welchen
Akkusativ	den welchen	das welches	die welchen	die welchen

Пам'ятайте, що відносний займенник узгоджується з співвідносним іменником головного речення у числі та роді. Цей іменник вживають з означеним артиклем.

Das Geschenk, das auf dem Tisch liegt, gehört nicht dir.

3. Відмінок відносного займенника залежить від того, яким членом підрядного речення він є / керування дієслова / прийменника.

Den Roman, den (Akk.) ich vor kurzem gelesen habe (Akk.), hat eine berühmte deutsche Schriftstellerin geschrieben.

Die Schriftstellerin, die (N.) erst 25 Jahre alt ist (N.), lebt ganz allein auf dem Lande.

Das Mädchen, von dem (D.) er träumt, ist seine Nachbarin. (träumen von D)

4. Перевірте, чи знаходиться присудок наприкінці підрядного речення.

Ich kenne den Mann, dessen Kinder nach Amerika ausgewandert sind.

5. Перевірте позицію NS, NS, NS: якщо вилучити NS, буде просте речення з прямим порядком слів.

Mein Kommilitone, mit dem ich studierte, hat eine steile Karriere gemacht.

Mein Kommilitone hat eine steile Karriere gemacht.

1. Додайте відповідні відносні займенники.

1. Ist die Frau, neben ihm steht, seine Mutter?

2. Ist die Frau, Stimme er hört, seine Mutter?

3. Ist die Frau, er vom Bahnhof abholt, seine Mutter?

4. Ist die Frau, mit er spricht, seine Mutter?

5. Ist der Mann, uns begrüßt hat, der berühmte Professor?

6. Ist der Mann, Artikel wir lesen, der berühmte Professor?

7. Ist der Mann, von er erzählt, der berühmte Professor?

8. Ist der Mann, du anrufen willst, der berühmte Professor?
- 9 Ist das Mädchen, so gut singt, deine Freundin?
10. Ist das Mädchen, Bücher du nimmst, deine Freundin?
11. Ist das Mädchen, neben du sitzt, deine Freundin?
12. Ist das Mädchen, alle so loben, deine Freundin?
13. Wohnen die Menschen, das Haus gekauft haben, in dieser Stadt?
14. Wohnen die Menschen, Sohn du kennst, in dieser Stadt?
15. Wohnen die Menschen, du den Brief schreibst, in dieser Stadt?
16. Wohnen die Menschen, er besuchen will, in dieser Stadt?
17. Das Buch, zu dem Film geschrieben wurde.
18. Das Buch, lange Zeit ein Bestseller war.
19. Das Buch, Autor in Deutschland bekannt ist.
20. Das Buch, über so viel in den Zeitungen geschrieben wurde.
21. Das Buch, zu ein Film gedreht wurde.
22. Das Buch, mit ich nichts anfangen kann.
23. Das Buch, Sinn ich nicht verstanden habe.
24. Der Film, ich letzte Woche im Kino gesehen habe.
25. Der Film, vor einem Jahr im Kino lief.
26. Der Film, du so toll findest.
27. Der Film, Peter mir empfohlen hat.
28. Der Film, Regisseur Steven Spielberg war.
29. Der Film, über wir so viel gelacht haben.
30. Der Film, für du dich so interessierst.
31. Die Schauspielerin, in Deutschland so bekannt ist.
32. Die Schauspielerin, in vielen Filmen die Rolle der Bösen gespielt hat.
33. Die Schauspielerin, Mann auch Schauspieler ist.
34. Die Schauspielerin, mit Harrison Ford gespielt hat.
35. Die Schauspielerin, über im Fernsehen so viel berichtet wurde.
36. Die Schauspielerin, ich erst kürzlich in einem Interview gesehen habe.
37. Die Schauspielerin, von ein Foto in der Zeitung war.
38. Die Schauspielerin, für nur Erfolg wichtig ist.
39. Die Schauspielerin, mit ich mich gern über die Filme unterhalten möchte.

40. Die Schauspielerin, Image so schlecht ist.

2. Утворіть Attributsätze, додайте відповідні відносні займенники.

1. Im Flur hängt ein Mantel. Er gehört meinem Bruder. 2. Der Lehrer diktiert uns Sätze. Sie sind sehr schwer. 3. Mein Freund hat mir ein Buch gegeben. Es liegt auf dem Tisch. 4. Die Mutter erzählt ihrer Tochter eine Geschichte. Die Geschichte gefällt dem Mädchen nicht. 5. In diesem Zimmer stehen alte Möbel. Sie sind nicht mehr modern. 6. Das Telefon läutet immer wieder. Es steht im Arbeitszimmer des Journalisten. 7. Wir fahren nach Wien mit einem Schnellzug. Der Zug fährt um 10 Uhr ab. 8. Helga sieht einigen Jungen zu. Die Jungen spielen Fußball. 9. Der Diplomat schreibt jetzt ein Buch über das Land. Er hat im Land einige Jahre gearbeitet. 10. Der Onkel hat uns ein Paket geschickt. Das Paket ist schwer.

3. Дайте відповіді на запитання за зразком.

Welcher Schüler antwortet am besten? (Der Schüler hat alles gelernt.)

Der Schüler, der alles gelernt hat, antwortet am besten.

1. Welche Äpfel isst das Kind? (Die Äpfel lagen auf dem Tisch.) 2. Welchen Film wollen die Mädchen sehen? (Dieser Film läuft jetzt in unserem Kino.) 3. Welche Tasche nimmt Hans? (Diese Tasche lag im Schrank.) 4. Welche Tomaten pflückt der Großvater? (Die Tomaten sind schon rot.) 5. Welche Feriengäste waren zufrieden? (Die Feriengäste haben sich hier erholt.) 6. In welchem Wald gibt es viele Pilze und Beeren? (Der Wald liegt bei dem Dorf.) 7. Welche Romane liest dieser Mann besonders gern? (Die Romane erzählen über den Krieg.) 8. Welcher Tourist ist Historiker von Beruf? (Der Tourist stellt viele Fragen an den Reiseführer.) 9. Welcher Bus hält hier? (Der Bus bringt die Kinder zur Schule.) 10. Welche Freundin muss sie heute anrufen? (Sie wohnt in einer anderen Stadt.) 11. Welches Zimmer ist sonnig? (Das Zimmer liegt neben unserem Schlafzimmer.) 12. Welche Kinder sind krank? (Sie fehlen heute im Unterricht.) 13. In welchen Ferienort fährt die Familie? (Er befindet sich nicht weit von hier.) 14. Welchen Brief muss man in den Briefkasten werfen? (Der Brief ist gestern geschrieben worden.)

4. Додайте відносні займенники у Genitiv.

1. Diesen Mann, _____ Gesicht mir bekannt ist, habe ich in unserem Büro gesehen. 2. Die Touristen sangen Lieder, _____ Melodien sehr einfach waren. 3. Im Zentrum der Stadt steht das Denkmal des

Dichters, _____ Gedichte wir in der Schule gelernt haben. 4. Ich sehe oft die Frau, _____ Söhne mit unseren Kindern befreundet sind. 5. Im Saal befanden sich die Komponisten, _____ Musik gespielt wurde. 6. Im Hof wachsen einige Bäume, _____ Äste viel Schatten geben. 7. Auf dem Stadion wehen die Fahnen der Länder, _____ Mannschaften heute spielen. 8. Besonders oft zieht sie diese Jacke an, _____ Farbe ihr gut steht. 9. Auf dem Spielplatz weinte ein Junge, _____ Ball verloren gegangen war. 10. Uns hat eine alte Bekannte angerufen, _____ Stimme ich nicht sofort erkannte. 11. Es gibt jetzt nicht viele Länder, in _____ Wäldern viele Tiere leben. 12. Der Fluss, an _____ Ufern die Stadt liegt, mündet in die Nordsee.

5. Додайте до головного речення підрядне означальне.

1. Die Zimmer der Wohnung sind sehr geräumig. – Die Familie mietet eine Wohnung, 2. Die Bilder dieses Museums sind weltbekannt. – Wir wollen das Museum besuchen, 3. Den Mann dieser Frau kenne ich seit langem. – Gestern hat man mir im Theater eine Frau vorgestellt, 4. Die Bilder dieses Malers werden gern gekauft. – Wir sprachen mit einem jungen Maler,.... 5. Ich habe von dem Leben dieses Ehepaars viel gehört. – Ich wollte unbedingt dieses Ehepaar kennen lernen, 6. Die Seiten des Buches sind schmutzig. – Es ist unangenehm, ein Buch zu lesen, 7. In den Arbeiten der Schüler gab es keine Fehler. – Die Schüler, ... , bekamen ausgezeichnete Noten. 8. Ich habe den Namen des Kollegen vergessen. – Ich musste mich an einen Kollegen wenden, 9. Der Inhalt der Filme ist mir schon bekannt. – Ich sehe nicht gern Filme, 10. Die Helden der Bücher sind Räuber und Piraten. – Meinem Sohn gefallen Bücher,....

6. Додайте відносні займенники у Dativ.

1. Mein Schulfreund, von _____ ich oft erzähle, arbeitet jetzt im Ausland. 2. Unsere Großeltern, zu _____ wir am Wochenende fahren, wohnen in Hamburg. 3. Die Frau, _____ wir begegnet sind, ist unserer Mutter ähnlich. 4. Wie heißt das Mädchen, mit _____ er im Briefwechsel steht? 5. Wie geht es deiner Freundin, _____ du oft Briefe schreibst? 6. Die Leute, bei _____ der Freund ein Zimmer mietet, sind Rentner. 7. Dieser junge Mann ist ein guter Arzt, _____ viele Patienten dankbar sind. 8. Ich fahre nach Österreich mit einigen Freunden, mit

_____ wir im vorigen Jahr in Polen waren. 9. Es war unser letztes Gespräch, nach _____ wir uns nicht mehr gesehen haben. 10. Meine Eltern haben einen Garten, in _____ viele Obstbäume wachsen. 11. Mein neuer Bekannter, _____ ich eine Postkarte geschickt hatte, hat mir nicht geantwortet. 12. Wo wohnt der Junge, zu _____ du gehen willst?

7. Дайте відповіді на запитання, додайте відносні займенники у Akkusativ.

1. Welche Tante kommt morgen? (Ich habe sie schon einige Jahre nicht gesehen.) 2. Welche Bilder dieses Malers sind besonders schön? (Er malte sie in den letzten Jahren.) 3. Welche Suppe isst das Kind gern? (Diese Suppe kocht ihm seine Mutter.) 4. Welche Reise hat den Kindern gefallen? (Diese Reise haben sie im vorigen Sommer gemacht.) 5. Von welchem Film sprechen die Kinder? (Diesen Film haben sie vor kurzem gesehen.) 6. In welchem Wald leben viele Rehe? (In diesen Wald gehen wir oft.) 7. Nach welchen Blumen riecht es im Zimmer? (Diese Blumen haben wir auf der Wiese gepflückt.) 8. In welchem Ort haben sie sich erholt? (An diesen Ort erinnern sie sich bei jedem Treffen.) 9. Welcher Bus ist voll? (In diesen Bus steigen wir ein.) 10. Welche Ratschläge befolgt niemand? (Diese Ratschläge gibt uns dieser Mann.) 11. Welche Fehler müssen die Schüler erklären? (Diese Fehler haben sie im Diktat gemacht.) 12. Welchen Koffer nahm der Bruder? (Ich habe diesen Koffer in sein Zimmer gestellt.) 13. Welches Obst wurde gekauft? (Dieses Obst essen die Kinder besonders gern.) 14. Welche Sachen stehen der Schwester besonders gut? (Diese Sachen hat sie selbst genäht.)

8. Додайте відповідні відносні займенники.

1. Der Text, an _____ wir jetzt arbeiten, ist ziemlich schwer. 2. Der Schüler schreibt die Wörter auf, _____ er lernen muss. 3. Unser Sohn, in _____ Zimmer Sie schlafen werden, ist schon verheiratet. 4. Das Kind spielt gern mit den Spielsachen, _____ sein Onkel aus München gebracht hat. 5. Wer hat das Buch geschrieben, _____ du liest? 6. Vergessen Sie die Papiere nicht, von _____ wir gesprochen haben. 7. Der Lehrer stellte einige Fragen, auf _____ kein Schüler antworten konnte. 8. Der Freund brachte ein Buch, _____ er mit großem

Interesse gelesen hatte. 9. Der Schüler, _____ der Lehrer an die Tafel aufgerufen hat, ist der beste Mathematiker in der Klasse. 10. Die Stadt, in _____ unsere Verwandten wohnen, liegt im Norden der Republik. 11. Wir sprachen einige Minuten mit einem Kollegen, _____ wir auf der Straße getroffen hatten. 12. Der Kleine schläft noch im Kinderbettchen, _____ ihm schon zu kurz ist. 13. Die Freundin, mit _____ ich ins Theater gehen wollte, ist für eine Woche verreist. 14. Meine letzte Reise ins Gebirge, an _____ ich oft denke, war sehr schön. 15. Die Kinder gehen heute wieder auf den Spielplatz, auf _____ sie gestern gespielt haben. 16. Der Vater hilft der Tochter, _____ eine schwere mathematische Aufgabe lösen muss.

9. Утворить Attributsätze, використовуючи подані в дужках словосполучення.

1. Es gibt noch viele gute Bücher, (noch nicht gelesen haben) 2. Die Familie sitzt um den Geburtstagstisch, (festlich gedeckt sein) 3. Auf der Torte, ..., brennen die Kerzen, (in der Mitte des Tisches stehen) 4. Ich habe meinen Kugelschreiber verloren, (immer schreiben) 5. Wir erzählen unseren neuen Bekannten über die Stadt, (seit einigen Jahren wohnen) 6. Mein Bruder, ... , ist heute sehr leise, (gewöhnlich bei der Arbeit stören) 7. Wir haben die Mutter unseres Schulkameraden getroffen, (früher in einer Klasse lernen) 8. Wo befindet sich die Klinik, (gehen müssen) 9. Eva hat heute ihren neuen Mantel an, (vor kurzem gekauft haben) 10. Erzähl mir bitte über das Theaterstück, (sich angesehen haben) 11. Wir kaufen das für ein Mädchen, (zum Geburtstag gratulieren wollen) 12. Der Vater trinkt gern Kaffee,.... (selbst kochen)

10. Утворить Attributsätze за зразком.

Der Bruder kauft einen Anzug.- Der Anzug ...
Der Anzug, den der Bruder kauft, steht ihm gut.

1. Der Briefträger bringt einen Brief. – Der Brief, 2. Wir lachen herzlich über diese Geschichte. – Diese Geschichte,.... 3. Ich denke oft an seine Worte. – Seine Worte,... . 4. Wir haben gestern einen Apfelkuchen gegessen. – Der Kuchen, 5. Die Kinder spielen im Garten. – Der Garten, 6. Der Mann hat mit den Gästen viel gesprochen. – Die Gäste, 7. Der Vater war mit der Arbeit seines Sohnes sehr zufrieden. – Der Sohn, 8. Der Arzt hat dem Kranken geholfen. – Der Kranke, 9. Ich musste mit dem Taxi fahren. – Das Taxi, 10. Die Frau bringt den Mantel ihrer Tochter in die Reinigung. –

Die Tochter,11. Der Lehrer korrigiert die Arbeiten. – In den Arbeiten, 12. Unsere Bank steht unter einem Baum. – Der Baum,

11. Оберіть правильно відносний займенник.

1. Tante Doris sucht den Wagen, (den, dem, aus dem, in dem, für den) man schlafen kann.
2. Die Geschichte, (der, deren, für die, dessen, die, mit der, den) du mir eben erzählt hast, habe ich schon von jemandem gehört.
3. Meine Schwester wohnt im Zimmer, (das, von dem, aus dem, dessen, deren) Fenster in den Garten gehen.
4. Der Lehrer nannte einige Schüler, (denen, die, von denen, der, deren) in der Klausur keine Fehler hatten.
5. Das Ehepaar, (die, deren, zu denen, zu dem, nach denen) wir heute zu Gast gehen, wohnt in einem alten schönen Stadtteil.
6. Das Kind fragt nach einem Glas, (in das, dessen, das, mit dem, aus dem) er trinken kann.
7. Der Vater sucht eine Karte, (die, für die, deren, mit der, in der, aus der) er nach München fahren will.
8. Auf dem Tisch liegt das Weißbrot, (die, den, das, die, für den, auf das) der Vater in der Bäckerei gekauft hat.
9. Die Mutter bringt ins Bad meinen Bruder, (den, der, mit dem, deren, dessen, denen) Hände ganz schmutzig sind.
10. Morgen fahren wir nach Köln, (der, das, in dem, in den, deren) meine Schwester mit ihrer Familie wohnt.
11. Hier sind die Briefmarken, (die, dem, von denen, deren, dessen, den) ich dir schon erzählt habe.
12. Wir sprechen von dem Roman, (der, dem, den, für den, in dem, denen) wir vor kurzem gelesen haben.
13. Der Junge, (den, dem, dessen, über den, der, die, denen) jetzt neben mir sitzt, ist ein Neuer in unserer Klasse.
14. Den Kindern hat die letzte Reise gefallen, (den, der, die, dessen, deren, denen) wir mit dem Auto machten.
15. Im Wald gibt es im Herbst viele Bäume, (die, denen, dem, das, deren, dessen, den) Laub gelb und braun ist.
16. Ich habe einen großen Arbeitstisch, (auf den, auf dem, auf denen) meine Bücher und Hefte liegen.
17. Das Fest, (dessen, deren, zu dem, zu das) auch wir eingeladen waren, war ein Erfolg.
18. Meine Eltern, (den, die, dessen, denen) ich immer bei Hausarbeiten

helfe, sind schon Rentner.

12. Додайте відповідні відносні займенники.

1. Das sind Bilder, _____ die Schönheit der Stadt wiedergeben. 2. Der Lehrer erzählte über die Gemäldegalerie, _____ er vor kurzem besucht hat. 3. Ich traf einen Bekannten, _____ an der Universität studiert. 4. In der Gemäldegalerie Dresden hängt ein Bild von Rafaell, _____ weltberühmt ist. 5. Der Sportpalast, _____ vor kurzem errichtet worden ist, hat zwei Turnhallen. 6. Wir wohnen im Studentenheim, _____ nicht weit von der Universität liegt. 7. Die alte Stadt, _____ am Dnepr liegt, ist die Hauptstadt der Ukraine. 8. Sie besuchten die Nationalgalerie in Berlin, _____ in aller Welt berühmt ist. 9. Der Junge studiert Physiologie, _____ Kenntnisse ihm im Training helfen. 10. Mein Trainer, _____ Trainingsmethode allen gefällt, ist ehemaliger Weltmeister. 11. Meine Freunde, _____ Leistungen immer höher werden, gehören dem Sportklub „Dynamo“ an. 12. Mein Kollege, _____ Sohn in Riga studiert, ist mit seinen Leistungen zufrieden.

13. Перекладіть німецькою мовою.

a) 1. Як звуть жінку, з якою ти зараз розмовляв? 2. Мені потрібна книга, яка лежала вчора на столі. 3. Де відбувалася історія, про яку ти розповідаєш? 4. Мені не подобаються романи, які він пише останнім часом. 5. Вона одягла сукню, колір якої їй дуже личить. 6. Мій друг, якому я пишу листа, живе зараз у Дрездені. 7. Завтра ми їдемо до друзів, з якими ми давно не бачилися. 8. Я хочу познайомитися з дівчинкою, яку я іноді бачу в нашому дворі. 9. Куди ти поставив чемодан, який я вчора приніс? 10. У книзі, над якою він зараз працює, розповідається про одну велику сім'ю. 11. Ми живемо в місті, про яке Ви, напевно, не чули. 12. Син бере лист, який він повинен віднести на пошту. 13. Де лежить ручка, якою я завжди пишу? 14. Ми ніколи не забудемо дні, які провели тут. 15. Він розмовляє з чоловіком, імені якого не знає. 16. Пані, яка купувала яблука, забула тут свій гаманець. 17. Ключі, які ти шукаєш, лежать у кишені твоєї куртки. 18. Це був час, про який я часто згадую. 19. Кімната, в якій ми зараз знаходимося, була раніше спальнею. 20. Що тобі сказав лікар, у якого ти був? 21. Ти вивчив вірш, який тобі задали? 22. Ці люди, для яких ми так багато зробили, дуже нам вдячні. 23. Не всі пісні, які він співає, подобаються публіці.

б) 24. В Італії я познайомилася з людиною, про яку часто згадую. 25. Вона дружить з дівчатками, які її не розуміють. 26. Маленькі діти охоче читають книгу «Будинок, який побудував Джек». 27. Я хочу познайомити тебе з німцем, з яким ми відпочивали в Італії. 28. Де газета, що вчора лежала на столі? 29. Подивися на хлопчика, який сидить у кутку. Мені подобається вірш, який він читає. 30. Де годинник, який тобі подарували? 31. Подумай про дитину, яка залишилася сама. 32. Допоможи старій жінці, яка несе важку сумку. 33. Ми чекаємо на подругу, яка зараз складає іспит з хімії. 34. Він сів на стілець, що був зламаний. 35. Ось фото, що всім дуже подобається. 36. Нещодавно я передплатив німецький журнал, про який мені говорив мій викладач. 37. Як називається книга, яку ти читаєш? 38. У бібліотеці я познайомився з одним читачем, який теж вивчає німецьку мову. 39. Чоловік, з яким привітався мій друг, — відомий лікар. 40. Я знаю це місто, про яке так багато пишуть у газетах. 41. Батьки, діти яких знаходяться в дитячих таборах відпочинку, відвідують своїх дітей щотижня. 42. Мої друзі, у квартирі яких ми зараз знаходимося, тільки вчора повернулися з Ялти. 43. Я купую книги письменників, твори яких ми вивчаємо в школі. 44. Подивися, там у першому ряду сидить дівчина, з батьком якої ми познайомилися вчора в театрі.

в) 45. Головоштамт, який знаходиться в центрі міста, працює безперервно. 46. Телеграма, текст якої мені прочитали на пошті, була від моєї тітки. 47. Банк, на рахунок якого він регулярно переказує гроші, знаходиться за кордоном. 48. Друг написав мені, що поштовий переказ, який я відправив у кінці тижня, він отримав своєчасно. 49. Лист, який було відправлено ще 5 днів тому, мій друг ще не отримав. 50. Можна я приведу з собою друга, з яким познайомився на дискотеці? – Звичайно, я теж прийду з друзями, про яких я тобі розповідав. 51. Секретар принесла документи і листи, які шеф повинен переглянути в першій половині дня. 52. Існують комп'ютерні програми, які роблять можливим живе спілкування в мережі. 53. Я довго не спілкувався з товаришами, з якими навчався в університеті. 54. Через сильний дощ, який тривав дві години, наш автобус прибув зі спізненням.

г) 55. Я завжди читаю цю рубрику, в якій можна знайти цікавий матеріал для курсової роботи. 56. Я хочу переставити меблі та покласти зелений килим, який я вчора купив в супермаркеті, на підлогу перед телевізором. 57. Студенти нашої групи відвідали

Гамбург, пам'ятні місця якого справили на них глибоке враження. 58. Навіть один день, який ми проводимо на природі, дає нам відчуття щастя на цілий тиждень. 59. Дівчинка, яка сидить праворуч, має гарний апетит. 60. Ї лише хлопчик, який сидить поруч, і досі не впорався зі сніданком. 61. Слони, які є найбільшими наземними тваринами, є національним символом Таїланду. 62. На тому столі лежать листи, які не були відправлені адресатам. 63. Стіл був накритий скатертиною, яку вишила моя бабуся. 64. Спробуй уявити собі рідну природу без лісу та річки, про які співають та складають легенди.

д) 65. Моя старша сестра, дипломна робота якої була відзначена, хоче працювати в нашому університеті. 66. Хіба це не ті альпіністи, про яких писали в газетах у минулому році? 67. Це мій кращий друг, з яким я люблю розмовляти на різні теми і в якого я завжди питаю поради. 68. Колеги розповіли мені про його успіхи, якими він дійсно може пишатися. 69. Це той самий острів, який я бачила на фотографії? 70. На жаль я не отримав тієї фінансової підтримки, на яку розраховував. 71. Розмова, до якої ти так довго готувався, так і не відбулася. 72. Я знаю кілька студентів, на яких він має дуже сильний вплив. 73. У мене є дві подруги, без яких я не можу уявити своє життя. 74. Відомий професор, наукові ідеї якого мені здаються оригінальними, буде читати доповідь в нашому університеті наступного тижня. 75. Мені подобаються опери Вольфганга Амадея Моцарта, які заставляють серце сильніше битися. 76. Я пишаюся університетом, в якому навчаюся.

Finalsätze

1. Переконайтесь, що перед Вами саме Finalsatz (підрядне мети). Поставте від головного речення до підрядного питання *wozu? zu welchem Zweck?*

2. Сполучник **damit** уживають, якщо в HS та NS різні виробники дії (підмети), або підмет повторюється.

Ich gehe zu meinem Freund, damit er mir bei der Übersetzung hilft.

Або

Ich gehe zu meinem Freund, damit ich alle Antworten auf meine Fragen bekomme.

3. Перевірте, чи знаходиться присудок наприкінці підрядного речення в формі теперішнього часу Präsens, чи узгоджені підмет і присудок.

Der Bus hält, damit die Fahrgäste an dieser Haltestelle aussteigen (können).

Допускається вживання модального дієслова können.

4. Не плутайте сполучник damit та інфінітивну конструкцію um ... zu + Infinitiv. Ця конструкція вживається не в складнопідрядному реченні мети, а в простому реченні, тому виконавець дії один і той самий і підмет вживається тільки один раз:

Er sucht einen Stift, um ihre Telefonnummer aufzuschreiben.

1. Дайте відповідь, використовуйте сполучник *damit* або інфінітивну конструкцію *um ... zu*.

1. Wozu willst du ihm alles erzählen? (Er weiß das.) 2. Wozu gibst du der Freundin das Buch? (Sie kann es lesen.) 3. Wozu kauft er einen Ball? (Seine Kinder können spielen.) 4. Wozu besuchen die Kinder den Arzt? (Er untersucht sie.) 5. Wozu macht die Frau das Fenster auf? (Die Luft im Zimmer wird frisch.) 6. Wozu erklärt der Vater dem Sohn den Weg? (Er kann die Post schnell finden.) 7. Wozu legt man auf den Tisch eine Tischdecke? (Das Zimmer sieht festlicher aus.) 8. Wozu geben ihm die Eltern Geld? (Er kann Eis kaufen.) 9. Wozu wäscht das Mädchen die Taschentücher? (Sie werden sauber.) 10. Wozu nehmen die Touristen Taschenlampen mit? (Sie können bei der Dunkelheit sehen.)

2. Утворіть складнопідрядне речення з підрядним мети.

1. Der Junge klettert auf den Baum. Seine Kameraden können ihn nicht finden. 2. Der Lehrer spricht sehr laut. Alle Schüler hören ihn gut. 3. Sie trägt kurze Röcke. Alle können ihre schlanken Beine sehen. 4. Der Vater gibt der Tochter einen Wecker. Sie steht morgen rechtzeitig auf. 5. Wir schließen die Tür zu. Niemand tritt ein. 6. Sie macht mit den Schülern viele grammatische Übungen. Sie beherrschen die Grammatik gut. 7. Das Mädchen beschriftet das Heft. Der Lehrer weiß, wem das Heft gehört. 8. Nach der Arbeit bringt der Vater einen Baukasten mit. Die Kinder können Häuser für ihre Puppen bauen. 9. Wir waschen das Geschirr gemeinsam ab.

Es geht schneller. 10. Die Mutter hängt an das Fenster schöne Gardinen. Im Zimmer ist es gemütlich. 11. Der Lehrer wiederholt den Satz. Die Schüler können ihn aufschreiben. 12. Christel liest ihrer Freundin den Brief vor. Sie weiß, wovon im Brief die Rede ist. 13. Heute stehe ich früh auf. Ich will mich zum Frühzug nicht verspäten. 14. Ich bereite meine Aufgaben heute Abend vor. Ich will morgen frei sein. 15. Die Eltern tun alles. Ihr Kind ist gesund und lustig. 16. Der Mann macht jeden Morgen Gymnastik. Er will sich gut fühlen. 17. Ich nehme meine Schwester ins Kino mit. Sie kann sich diesen Film ansehen. 18. Er zieht sich warm an. Er will sich nicht erkälten. 19. Das Mädchen bringt Wasser. Es will die Blumen gießen. 20. Mein Freund zeigt mir, wo er arbeitet. Ich weiß das. 21. Der Schriftsteller arbeitet an einem Buch. Die Leser können es lesen. 22. Unsere Tante kommt morgen. Sie will uns besuchen. 23. Wir gehen am Sonntag ins Theater. Wir hören uns eine neue Oper an. 24. Wir fahren zum Bahnhof. Wir müssen unsere Eltern abholen.

3. Дайте відповідь на запитання.

1. Wozu putzt man Schuhe? (sauber sein) 2. Wozu schreibt die Lehrerin neue Wörter an die Tafel? (lesen können) 3. Wozu pflanzt der alte Mann junge Apfelbäume? (Äpfel essen können) 4. Wozu arbeitet der Professor immer nur in seinem Kabinett? (stören) 5. Wozu kommt die Mutter heute früher nach Hause? (zusammen zu Besuch fahren) 6. Wozu pflückt das Mädchen Pflaumen? (einen Pflaumenkuchen backen) 7. Wozu dient die Luftpost? (Post schneller bekommen) 8. Wozu gibt die Frau ihren Mantel in die Reinigung? (reinigen) 9. Wozu legt man die Lebensmittel in den Kühlschrank? (frisch bleiben) 10. Wozu gibt sie ihm ihre Adresse? (schreiben können)

4. З'єднайте частини складнопідрядного речення за допомогою сполучників *damit, dass*.

1. Der Sohn hat den Eltern von seiner Krankheit nicht geschrieben, ... sie sich nicht aufregen. 2. Die Mutter möchte, ... der Sohn sein Studium an der Universität fortsetzt. 3. Die Bekannten machen mir einen Plan,... ich ihr Haus finden kann. 4. Der Großvater bittet mich, ... ich ihm im Garten helfe. 5. Die Kinder wünschen dem Vater, ... er immer gesund bleibt. 6. Ich muss diesen Brief noch heute schreiben, ... mein Freund ihn morgen bekommt. 7. Er will, ... wir alles über unsere Pläne erzählen. 8. Sie schickt ihm ein Telegramm, ... er bald kommt. 9. Das Mädchen will nicht, ... alle davon wissen. 10. Ihr Sohn baut ein Haus nicht weit von ihnen, ... sie einander oft

besuchen können. 11. Der Lehrer empfiehlt den Schülern nach jedem Diktat eine Fehlerkorrektur zu machen, ... sie die Fehler nicht mehr wiederholen. 12. Die Tochter zeigt den Eltern ihr Zeugnis nicht, ... sie von ihren schlechten Noten nicht erfahren. 13. Sie kochte für mich starken Kaffee,... ich munter werde.

5. Дopiшіть підрядні речення мети.

1. Er macht das,
2. Sie zieht das an,
3. Die Mutter singt dem Kind ein Lied,
4. Die Sekretärin nennt mir die Telefonnummer ihres Chefs,
5. Der Mann öffnet leise die Tür des Schlafzimmers,
6. Die Mutter gibt mir das Rezept,
7. Wir sprechen mit dem Ausländer sehr langsam,
8. Die Frau wäscht die Jacke ihres Mannes,
9. Das Kind liegt sehr still,
10. Der Lehrer erklärt den Schülern die Regel,
11. Er übersetzt diesen interessanten Artikel ins Russische,
12. Er bereitet heute alles vor,

6. Перекладіть німецькою мовою.

a) 1. Батьки роблять все, щоб син добре вчився. 2. Батько підвозить мене на машині, щоб я не запізнився в школу. 3. Щоб добре виглядати, потрібно спати вісім годин. 4. Щоб він приїхав до нас, йому потрібно зателефонувати. 5. Він вчить це, щоб учитель був ним задоволений. 6. Ми купуємо синові футбольний м'яч, щоб він міг грати з іншими дітьми. 7. Ми йдемо гуляти, щоб батьки могли побути наодинці. 8. Щоб у квартирі було чисто, її потрібно прибирати. 9. Вона прийшла, щоб поговорити з нами. 10. Ми говоримо це, щоб пояснити тобі все. 11. Вона купує сукню, щоб вдягти її на день народження. 12. Щоб доїхати до міста, нам потрібно двадцять хвилин. 13. Що мені зробити, щоб мене зрозуміли? 14. Вона хотіла б, щоб ми завжди були поруч із нею. 15. Хворий просить, щоб йому принесли газету. 16. Ми не можемо нічого зробити, щоб допомогти йому. 17. Я дам тобі ліки, щоб у тебе не боліла голова. 18. Щоб дочка більше читала, мати приносить у дім багато нових книг. 19. Щоб вечеря сподобалася гостям, господиня провела цілий день на кухні. 20. Що потрібно додати, щоб пиріг був смачний?

б) 21. Щоб переконати вас, я наведу ще кілька прикладів. 22. Щоб присвятити себе цілком своїй темі, письменник залишив місто і переїхав у село. 23. Щоб місто стало ще кращим, жителі столиці беруть участь в обговоренні планів будівництва. 24. Щоб ви одержали уявлення про красу цього міста, я покажу кілька слайдів. 25. Щоб наші гості могли орієнтуватися в місті, ми повинні дати їм план міста. 26. Щоб ви самі могли переконатися в красі нашого метро, ми зробимо з вами невелику поїздку. 27. Бюро подорожей пропонує багато пішохідних маршрутів, щоб туристи могли відпочивати активно. 28. Щоб група туристів вважала гідом цікавим партнером у подорожі, гід має не тільки володіти своїм матеріалом, але й добре розуміти людей. 29. Щоб туристи довідалися під час подорожі багато нового, гід повинен багато читати і вміти відповісти на численні запитання. 30. Щоб коротке перебування в будь-якому місті здавалося (вважалося) повним, потрібна точна і докладна інформація про основні визначні пам'ятки. 31. Треба старанно вчитися, щоб батьки пишалися вашими успіхами.

Komparativsätze

1. Переконайтесь, що перед Вами саме Komparativsatz (підрядне порівняльне). Порівняльні підрядні речення представляють собою обставину порівняння і порівнюють дію головного речення з дією підрядного речення. Порівняльне підрядне речення відповідає на питання **wie?** (як?).

2. Реальні підрядні порівняльні речення, які виражають порівняння однакових дій або станів, уводяться сполучниками **wie** і **sowie** (**so wie**). Такі речення часто мають у головному реченні у функції корелятивів прислівники **so**, **ebenso**, **genauso**.

*Im Februar war es **genauso** kalt, **wie** es im Januar war.*

*Er schreibt nicht **so** schnell, **wie** er kann.*

3. Реальні підрядні порівняльні речення, які виражають порівняння неоднакових дій або станів, уводяться сполучником **als**. Такі речення часто мають у головному реченні у функції корелята прислівник **anders** або прикметник чи прислівник **вищого** ступеня.

*Die Party war anders, als sie erwartet hatte.
Er schreibt langsamer, als er kann.*

4. Перевірте, чи знаходиться присудок у підрядному реченні з **wie** або **als** на **останньому** місці, чи узгоджені підмет і присудок.

5. Підрядні речення пропорційного порівняння вводяться парними сполучниками **je ... desto, je ... umso**.

Зверніть увагу на те, що із сполучниками **je ... desto, je ... um so** прикметник або прислівник у головному і підрядному реченнях вживається у **вищому** ступені.

Запам'ятайте порядок слів!

Такі речення починаються з підрядної частини зі сполучником **je** + прикметник або прислівник у вищому ступені, змінюване **дієслово** на **останньому** місці. Після нього стоїть головна частина речення з **desto** + прикметник або прислівник у вищому ступені на **першій** позиції, змінюване **дієслово** - на **другій** позиції, підмет, як правило, на третій позиції.

*Je länger ich das Bild betrachtete, desto besser gefiel es mir.
Je mehr ich lese, um so reicher wird mein Wortschatz.*

1. Вставте als або wie.

1. Mein Bruder studiert im 1. Studienjahr ebenso gut, _____ ich vor zwei Jahren studiert habe. 2. Ich muss meinem Kollegen helfen, weil er mich viel seltener um etwas bittet, _____ ich ihn gebeten habe. 3. Du musst das Perfekt ebenso tüchtig durcharbeiten, _____ wir das Präsens durchgenommen haben. 4. Man baut in Berlin viel mehr Häuser, _____ man kurz nach dem Krieg gebaut hat. 5. In drei letzten Jahren hat der Schriftsteller öfter mit seinen Lesern gesprochen, _____ er das in früherer Zeit gemacht hat. 6. In der Erzählung stellt der Autor die Natur ebenso plastisch dar, _____ er sie in seinen Romanen geschildert hat. 7. Bei der Diskussion mit den Lesern hat der Autor seine Idee besser formuliert, _____ es ihm in dem Artikel gelungen war. 8. In diesen Wochen ereignete sich mehr, _____ wir in dem ganzen Jahr erlebt haben.

2. Додайте je...,desto/umso або immer+Komparativ, je за зразком.

(Mit zunehmendem Erfolg wird er immer stolzer.)

a) *Je mehr Erfolg er hat, desto stolzer wird er.*

б) *Er wird immer stolzer, je mehr Erfolg er hat.*

1. (Wenn ein Auto älter wird, hat es auch mehr Reparaturen.) Je ____ 2. (Die Bevölkerung der Erde nimmt immer stärker zu und die Ernährung der Menschen wird immer schwieriger.) a. Die Ernährung der Menschen ____ b. Je ____
3. (Wir konnten uns immer schlechter orientieren, weil es immer dunkler wurde.) a. Wir konnten ____ b. Je ____
4. (Weiter entfernte Gegenstände sind auch schlechter zu erkennen.) Je ____ 5. (Mit zunehmendem Alter wird er immer ruhiger.) a. Er wird ____ b. Je ____
6. (Als ich mir das Fußballspiel länger anschaute, wurde die Lust, auch mitzuspielen, immer größer.) Die Lust, auch mitzuspielen, wurde ____ 7. (Als das Gespräch länger dauerte, wurde Paul immer schweigsamer.) a. Paul wurde ____ b. Je ____
8. (Wenn die Firma mehr verkauft, macht sie natürlich ein besseres Geschäft.) Je ____
9. (Ich höre die Sinfonie oft und sie gefällt mir jedesmal besser.) Je ____
10. (Bei zunehmender Geschwindigkeit wurde das Geräusch des Motors immer lauter.) Je ____ er fuhr, ____
11. (Als der Schnee tiefer wurde, kamen wir immer langsamer voran.) a. Je ____ b. Wir kamen ____
12. (Wenn ich mit der Operation länger warten würde, werde es immer schlimmer, meinte der Arzt.) Der Arzt meinte, dass es ____
13. (Als die Fahrt immer länger dauerte, wurde ich auch immer müder.) a. Immer ____ b. Je ____
14. (Wenn eine gute Ware billiger wird, dann hat sie auch einen höheren Absatz.) Je ____
15. (Wenn ein Kind größer wird, wird es auch selbstständiger.) Je ____
16. (Die spannendsten Kriminalfilme haben den größten Erfolg.) Je ____

3. Додайте підрядні речення.

1. Das Ergebnis der Verhandlung war besser, als

.....

2. Am Oktoberfest wurde so viel getrunken, wie

.....

3. Dieser Computer ist nicht so gut, wie

.....

4. Er kocht besser, als

.....

5. Wir mussten für die Reise weniger zahlen, als

.....

6. Je länger ich in England lebe, desto
7. Je berühmter der Künstler wurde, desto
8. Je netter der Chef wird, desto
9. Je älter ich werde, desto
10. Je starker Kaffee ist, desto
11. als ich gedacht habe.
12. wie wir erwartet haben.
13. als sie vermutet hatte.
14. wie er befürchtet hatte.
15. als ihr geglaubt habt.
16. wie Sie gehofft haben.
17. als du angenommen hast.

4. Перекладіть німецькою мовою.

1. Наша поїздка була більш тривалою, ніж ми планували. 2. Навчання давалося їй значно важче, ніж вона думала. 3. Цього вечора вона співала так добре, як вона ще ніколи не співала. 4. Ти сьогодні маєш такий втомлений вигляд, яким я тебе ще ніколи не бачила. 5. Чим довше вона слухала музику, тим більш глибоке враження справляла на неї ця музика. 6. Чим раніше ти прийдеш до мене, тим більше ми встигнемо зробити. 7. Чим більше я спілкуюся з цією людиною, тим більше я поважаю її. 8. Чим вище ми піднімалися, тим прекраснішим ставав краєвид, що відкривався перед нашими очима. 9. Він ще більш завзятий спортсмен, ніж був колись його батько. 10. Чим малодушніша людина, тим менш рішуче вона діє. 11. Чим старішою стає людина, тим багатший її життєвий досвід. 12. Чим краща у людини пам'ять, тим більше фактів вона може запам'ятати і тим вона освіченіша. 13. Він виконав це доручення так добре, як його не виконав би ніхто інший. 14. Ти міг би написати твір краще, ніж ти його написав. 15. Чим далі він читав цю книжку, тим більше вона йому подобалася. 16. Чим вище ми піднімалися в гори, тим прохолоднішим ставало повітря. 17. Чим частіше ти будеш повторювати пройдений матеріал, тим краще ти його запам'ятаєш. 18. Все відбулося саме так, як він і передбачав. 19. Фільм виявився набагато цікавішим, ніж я думав. 20. Чим краще ви підготуєтеся до семінару, тим цікавіше він пройде.

Konditionalsätze (Bedingungssätze)

1. Поставте питання від головного речення до підрядного. Якщо підрядне відповідає на питання **unter welcher Bedienung? in welchem Fall?**, перед Вами Konditionalsatz (підрядне умовне речення).

2. Konditionalsätze бувають сполучниковими і безсполучниковими. Сполучникові умовні підрядні речення вводяться сполучниками-синонімами **wenn** і **falls**. У головному реченні вживаються кореляти **so** і **dann**.

3. За місцеположенням Konditionalsätze бувають початковими і кінцевими.

Пам'ятайте, що місце змінюваного дієслова у головному реченні залежить від позиції підрядного. Якщо підрядне речення стоїть на початку, головне починається зі змінюваного дієслова.

Wenn es keinen Stau gibt, dauert die Fahrt zwei Stunden.

Якщо підрядне речення є кінцевим, змінюване дієслово у головному реченні стоїть на другому місці.

Die Fahrt dauert zwei Stunden, wenn es keinen Stau gibt.

4. Перевірте, чи знаходиться присудок у підрядному реченні на **останньому** місці, чи узгоджені підмет і присудок.

5. Безсполучникові умовні підрядні речення стоять, як правило, перед головним і починаються зі змінюваної частини присудка, за нею стоїть підмет і інші члени речення. Незмінювана частина присудка стоїть наприкінці підрядного. Головне речення також починається зі змінюваної частини присудка, перед нею можуть стояти слова **so** „так, у такому разі“ чи **dann** „тоді“:

Liest du diese Regel aufmerksam, so (dann) verstehst du sie.

1. Дайте відповідь на запитання.

1. Wohin fahren Sie, wenn Sie Ferien oder Urlaub haben? 2. Fühlen Sie sich gut, wenn Sie sich im Süden erholen? 3. Wie verbringen Sie die Zeit,

wenn das Wetter schön ist? 4. Was machen Sie, wenn das Wetter regnerisch ist? 5. Wo kaufen Sie Bücher, wenn Sie welche brauchen? 6. Was nehmen Sie mit, wenn Sie eine längere Reise unternehmen? 7. Brauchen Sie einen Gepäckträger, wenn Sie einen schweren Koffer haben? 8. Machen Sie oft Ausflüge, wenn Sie im Süden (auf der Krim, im Kaukasus) sind? 9. Wie sehen Sie aus, wenn Sie nach Ihrem Urlaub nach Hause zurückkehren? 10. Was machen Sie, falls es am Schalter keine Fahrkarten mehr gibt? 11. Wohin fährt man, falls man eine Kur braucht?

2. Дopiшіть підрядне речення.

1. Unterwegs kannst du zahlreiche kleine und große Städte kennen lernen, wenn... (sich dafür interessieren). 2. Sie können zum Bahnhof auch zu Fuß gehen, wenn... (viel Zeit haben). 3. Ihr könnt in den Speisewagen gehen und dort frühstücken, wenn ... (Hunger haben). 4. Sieh dir selbst alles mit deinen eigenen Augen an, wenn... (an etwas nicht glauben). 5. Du darfst keine Zeit verlieren, wenn... (den Zug erreichen wollen). 6. Wir müssen uns beeilen, wenn ... (sich nicht verspäten wollen). 7. Sie müssen hier länger bleiben, wenn... (die bedeutendsten Theater der Hauptstadt besuchen wollen). 8. Ich gehe nur in große Kaufhäuser, wenn ... (sich die Kleidung kaufen wollen). 9. Er soll auf uns warten, wenn... (sich verlaufen). 10. Sie können diesen Anzug anprobieren, wenn... (gefallen). 11. Schreib mit dem Bleistift, wenn... (den Kugelschreiber verlieren). 12. Wiederhole ihm diese Regel, wenn... (nicht verstehen).

3. Утворіть підрядні речення умови.

1. Bist du schon wach? Stehe schnell auf! 2. Wollen Sie einen Ausflug machen? Sagen Sie es mir! 3. Bleiben nur 2 Minuten bis zur Abfahrt? Warte nicht auf mich! 4. Wird der Zug in N. 2 Stunden Aufenthalt haben? Besuche mich unbedingt! 5. Ist es höchste Zeit für dich? Nimm ein Auto und fahre schnell zum Bahnhof! 6. Sind deine Schuhe schon ziemlich alt? Kaufe dir ein anderes Paar! 7. Wird deine Schwester wieder ganz gesund? Dann schicke mir ein Telegramm!

4. Дайте відповіді на запитання за зразком.

Was wirst du machen, wenn du viel Geld gewinnst? (um die Welt reisen und in den besten Hotels absteigen)

Wenn ich viel Geld gewinne, werde ich um die Welt reisen und in den besten Hotels absteigen.

1. Was werden Sie machen, wenn Sie viel Geld gewinnen? (ein großes Haus auf dem Lande kaufen; eine Autoreise unternehmen; einen teuren Wagen kaufen; den Urlaub auf den Kanarischen Inseln verbringen).
2. Was werden Sie machen, wenn das Wetter während des Urlaubs schlecht ist? (die Umgebung der Stadt kennen lernen; Museen und Ausstellungen besuchen; sich mit Sitten und Bräuchen des Landes bekannt machen; ins Kino oder ins Theater gehen; viel lesen und fernsehen).
3. Was wirst du machen, wenn es morgen regnet? (zu Hause bleiben; an dem Artikel für die Zeitschrift arbeiten; sich auf die Prüfungen vorbereiten).
4. Was werdet ihr machen, wenn ihr den Zug verpasst habt? (auf den nächsten Zug warten; nach Hause zurückkehren; mit dem Bus hinfahren).
5. Was wirst du machen, wenn es im Hotel keine freien Zimmer gibt? (ein Zimmer in der Vorstadt mieten, zelten, im Wohnwagen übernachten).
6. Was werden Sie machen, wenn Sie sich schlecht fühlen werden? (zum Arzt gehen; am Schiläufen nicht teilnehmen; aufs Land fahren und mehr Zeit im Freien verbringen).
7. Was wirst du machen, wenn du mit deiner Arbeit nicht fertig bist? (die Einladung der Freunde nicht annehmen; am Ausflug nicht teilnehmen).
8. Was muss man tun, wenn man eine Fremdsprache erlernen will? (fleißig arbeiten; alle Regeln kennen; Bücher in der Originalsprache lesen; Radio hören, sich Filme in der Fremdsprache ansehen; alle Wörter lernen; viel üben).

5. Допишіть підрядні речення.

1. Gib mir einen Rat, wenn
2. Grüße deine Frau von mir, wenn
3. Übe die Aussprache täglich, wenn
4. Besorge zwei Eintrittskarten ins Theater, wenn
5. Rufe ihn spät am Abend an, wenn

6. Дайте відповіді на запитання за зразком.

a) Kommst du heute Abend zu mir?

–*Ja, wenn ich mich gut fühlen werde.*

1. Begleiten Sie mich morgen zum Bahnhof? 2. Kaufst du dir dieses gestreifte Kleid? 3. Bleibst du lange im Süden? 4. Freust du dich über diese Nachricht? 5. Gehen Sie oft zur Arbeit zu Fuß? 6. Reisen Sie viel im Sommer?

6) Kommst du immer so spät nach Hause?

–*Nein, nur wenn ich im Institut viel zu tun habe.*

1. Schläfst du immer so fest? 2. Fährst du täglich mit dem Bus? 3. Macht deine Frau jedes Jahr eine Kur? 4. Liegst du viel in der Sonne? 5. Unternehmt ihr oft Spaziergänge im Wald? 6. Brauchst du immer einen Gepäckträger?

7. Перетворіть прості речення з виділеними словосполученнями на складнопідрядні.

Bei regnerischem Wetter müssen wir in der Stadt bleiben. 2. *Bei sehr schwierigen Fragen* sollen Sie sich an den Professor wenden. 3. *Bei einem interessanten Gespräch* vergeht die Zeit wie im Fluge. 4. *Bei so einem starken Verkehr* ist es gefährlich, bei rotem Licht die Straße zu überqueren. 5. *Bei schönem Wetter im Sommer* ist es sehr angenehm, die Zeit im Freien zu verbringen.

8. Перетворіть підрядні речення на безсполучникові за зразком.

Wenn das Wetter ungünstig ist, fahre ich nicht in den Park.

Ist das Wetter ungünstig, so fahre ich nicht in den Park.

1. Wenn man Hunger hat, geht man in eine Gaststätte. 2. Wenn es sehr kalt ist, zieht man sich warm an. 3. Wenn du den Zug nicht verpassen willst, nimm ein Taxi. 4. Wenn Sie ein Telegramm aufgeben wollen, müssen Sie zuerst das Formular ausfüllen. 5. Wenn ihr mit dem Zug fahrt, kauft die Fahrkarten im Voraus. 6. Wenn du sorglos reisen willst, dann fahre lieber mit deinem eigenen Wagen. 7. Wenn deine Frau eine Kur machen muss, dann ist dieser Kurort richtig.

9. Допишіть підрядні речення.

1., so löse ich die Eintrittskarten im Voraus.
2., dann warte bitte bis 8 Uhr auf mich.
3., so können wir gemeinsam auf Urlaub fahren.
4., so wird sie sich sehr darauf freuen.
5., dann beeile dich!
6....., dann sollst du um 7 Uhr aufstehen.
7., dann wiederhole täglich die Wörter und Regeln.

8. Wenn Sie Interesse haben,
9. Wenn Sie wollen,
10. Wenn Sie wünschen,
11. Wenn es Ihnen Freude macht,
12. Wenn, koche ich dir etwas Gutes.
13. Falls, komm doch noch zu uns.
14. Ich leihe Ihnen gern mein Auto, wenn
15. Wenn, bin ich immer am glücklichsten.
16. Wir würden uns sehr freuen, wenn
17., falls ihr keine anderen Pläne habt.
18. Falls Sie nächstes Jahr wieder nach Europa kommen,
-
19., falls du heute noch einkaufen gehst?
20. Gehen Sie morgen Abend mit mir ins Theater? – Ja gern, falls
-
21. Möchten Sie etwas essen? - Ja gern, falls
22. Fahren wir am Wochenende in die Berge? – Ja gern, wenn
-
23. Möchtest du gern Chinesisch lernen? – Ja, sehr gern, wenn
-
24. Könntet ihr mir am Samstag beim Umzug helfen? – Ja gern, falls
-
25. Darf ich Sie zu einem Glas Wein einladen? – Ja, sehr gern, wenn
-

10. Was machst du, wenn ...? Dann... !

1. Du stehst unter der Dusche und das Telefon klingelt.
2. Du machst gerade Hausaufgaben und eine Freundin ruft an. Sie fragt, ob du mit ins Kino gehst.
3. Du hast eine wichtige Verabredung und entdeckst eine halbe Stunde vorher einen dicken Pickel auf deiner Nase.
4. Du hast Freunde eingeladen und richtig toll gekocht. Die Freunde kommen einfach nicht.
5. Du sitzt in der Klasse und merkst plötzlich, dass du deine

Hausaufgabe vergessen hast.

6. Du hast dir die Lieblings-CD deines Freundes ausgeliehen und ein Glas Bier darüber geschüttet.
7. Du bist eingeladen und kommst in Anzug und Krawatte/im Abendkleid zur Party. Alle anderen Gäste tragen Jeans und T-Shirt.
8. Du gehst mit deinem neuen Schwärm zum ersten Mal aus. Im Restaurant bekleckerst du dich von oben bis unten mit Tomatensuppe.
9. Du stehst an der Ampel und bist auf dem Weg zu einem wichtigen Termin. Ein Auto fährt durch eine Pfütze. Deine ganze Kleidung ist nass und schmutzig.
10. Du hast vergessen, die Weihnachtspost in den Briefkasten zu werfen.
11. Du hast den Geburtstag deines Partners vergessen.
12. Du gehst morgens zur Schule und entdeckst erst im Klassenzimmer, dass du 2 verschiedene Schuhe trägst.
13. Du bist krank und siehst einfach unmöglich aus. An diesem Tag kommt überraschend der Fotograf und macht Klassenfotos.
14. Du kommst mittags nach Haus und dein ganzes Zimmer ist voll mit Rosen und Geschenken. Du hast keine Ahnung warum.
15. Jemand hat bei dir angerufen und auf dem Anrufbeantworter keine Nachricht hinterlassen, sondern nur einen alten Beatles-Song.

11. Перекладіть німецькою мовою.

- a)** 1. Якщо ти маєш можливість, обов'язково подивися цю виставку. 2. Якщо ви візьмете забагато речей (багажу), вам буде нелегко. 3. Якщо ти виїдеш раніше, то напиши мені про це. 4. Якщо у вас є яка-небудь пропозиція, зробіть її зараз. 5. Якщо нічого не хочеш забути (з речей), то необхідно скласти список. 6. Якщо він надійна людина, він зможе виконати це важке завдання. 7. Якщо ви хочете виграти змагання, ви повинні багато тренуватися. 8. Грай уважно, якщо не хочеш програти. 9. Якщо ти хочеш мені допомогти, приходь до мене завтра ввечері. 10. Якщо тобі у нас сподобається, ти можеш провести у нас літні канікули. 11. Якщо цей фільм буде йти в нашому кінотеатрі, я куплю квитки на вечірній сеанс. 12. Якщо ти хочеш бути здоровим, займайся спортом. 13. Якщо ти хочеш ввести мене в оману, то тобі це не вдасться. 14. Якщо ця тема вас теж цікавить, ми можемо

обмінятися думками. 15. Якщо ми візьмемо таксі, то приїдемо набагато швидше.

б) 16. Якби мій друг мав час, він обов'язково відвідав би столицю Німеччини. 17. Якби ти не забув квитки вдома, ми б не спізнались на цей концерт. 18. Якби раптово всі авто зникли, люди б зпочатку здивувались, але б дуже швидко до цього могли звикнути. 19. Можеш скористатися моєю машиною, якщо тобі потрібно зустріти маму на вокзалі. 20. Якби він не робив борги, ми б ставились до нього краще. 21. Якщо я вийду з дому раніше, я не запізнюсь. 22. Ти не знаєш добре Україну, якщо не бував на Запоріжжі. 23. Будь-яка справа не буде успішною, якщо людина сумнівається. 24. Якщо альпіністи візьмуть забагато речей, їм доведеться нелегко в горах. 25. Якщо уважно приглядатися, на березі моря можна знайти багато цікавих речей. 26. Якщо ти отримуєш не достатньо інформації, ти не можеш правильно оцінити факти. 27. Якщо в мене багато грошей, я витрачаю їх, не думаючи про майбутнє. 28. Якщо ми хочемо діяти, ми маємо скласти план. 29. Побачивши аварію, зупинись, щоб викликати швидку допомогу.

в) 30. Якщо відбудеться ця важлива зустріч, то я сам подбаю про страви і напої для гостей. 31. Якщо Ви зголодніли, то я раджу Вам відвідати ресторан біля ратуші. 32. Я завжди замовляю в незнайомому ресторані фірмове блюдо та алкогольні напої, якщо буваю при грошах. 33. Якщо Ви постійний відвідувач ресторану, то Ви користуєтеся деякими пільгами, наприклад, каву Ви отримуєте безкоштовно. 34. Якщо молоді люди вступають в шлюб, то вони повинні добре уявляти собі, як заробляються гроші і ведеться домашнє господарство. 35. Якщо це так необхідно, я проведу цей вечір у колі твоїх друзів. 36. Скажи мені, куди ти підеш вечеряти, якщо у тебе буде достатньо грошей? – Я віддаю перевагу вечері вдома. 37. Що приємніше, провести вечір вдома одному або в колі друзів? – Якщо у мене вільний суботній вечір, то краще я проведу його в колі друзів.

г) 38. Якщо я вживаю алкогольні напої, то я не п'ю міцну каву. 39. Якщо ти не замовляєш м'ясну страву, візьми морозиво з збитими вершками. 40. У випадку якщо Ви хочете розірвати шлюб, Вам слід подбати про дітей. 41. Якщо Ви при грошах, я раджу Вам відвідати ресторан в ратуші. Страви і напої тут найдорожчі, але і самі чудові у місті. 42. Якщо Ви заздалегідь бронюєте місця, то Ви отримуєте

знижку 15%. 43. Якщо у Вас відпустка з 25 грудня по 15 січня, то ми радимо Вам відпочити в Єгипті. У цей час там найтепліша погода. 44. Якщо Ви хочете подбати про відпочинок і розваги своїх дітей, то відвідайте з ними дитячу кав'ярню. Тут Ви зможете замовити найулюбленіші напої дітей, морозиво, вершки, шоколад. 45. Ти вже знаєш, де відбудеться цього року конференція германістів? Якщо не в нашому місті, то я не зможу взяти в ній участь. 46. Якщо буде час і бажання, напиши мені пару рядків із Берліна. 47. Твоє бажання обов'язково здійсниться, якщо ти поговориш з ним віч-на-віч. 48. Якщо довго мучитися, що-небудь вийде.

Konzessivsätze

1. Поставте питання від головного речення до підрядного. Якщо підрядне відповідає на питання **trotz welchen Umstandes?**, перед Вами Konzessivsatz (підрядне допустове речення).

2. Konzessivsätze бувають сполучниковими і безсполучниковими. Сполучникові допустові підрядні речення вводяться сполучниками **obwohl, obgleich**, рідше **obschon**.

3. За місцеположенням Konditionalsätze бувають початковими і кінцевими.

Obwohl es regnete, ging er spazieren.

Er ging spazieren, obwohl es regnete.

4. Перевірте місце змінюваного дієслова у головному реченні, оскільки воно залежить від позиції підрядного по відношенню до головного.

5. Перевірте, чи знаходиться присудок у підрядному реченні на **останньому** місці, та чи узгоджені підмет і присудок у головному і підрядному реченнях.

1. Перекладіть на українську мову.

1. Obwohl das Wetter ungünstig war, fanden die internationalen Wettspiele statt. 2. Obwohl ich lange Zeit mit ihm zusammen war und

beobachtete, wie er arbeitete, fällt es mir schwer, etwas Näheres über ihn zu sagen. 3. Obwohl diese Krankenschwester noch sehr jung ist, versteht sie es doch ausgezeichnet, die Kranken zu betreuen. 4. Obwohl der Kranke starke Schmerzen hatte, klagte er nicht. 5. Obwohl die Touristen Lust hatten, die Staatsoper in Berlin zu besuchen, konnten sie das nicht machen. 6. Er wurde plötzlich am Telefon verlangt, obwohl er keinem seine Telefonnummer mitgeteilt hatte. 7. Obwohl an den letzten Stationen viele Menschen zugestiegen waren, betrat keiner ihr Abteil. 8. Obwohl ich Englisch nicht schlecht beherrsche, kann ich Bücher in der Originalsprache nur mit einem Wörterbuch lesen. 9. Der Passagier des Flugzeugs blickte zum Fenster hinaus, obschon nichts mehr zu sehen war. 10. Es gelang dem Piloten die Maschine zu landen, obwohl zwei Motoren nicht in Ordnung waren. 11. Als der zweite Motor plötzlich aussetzte, bekamen die Fluggäste Angst, obwohl der Capitain versicherte, dass die Maschine im Stande ist, mit zwei Motoren zu fliegen. 12. Obwohl alle Reiseformalitäten rechtzeitig erledigt worden waren, bekamen wir bis jetzt noch kein Einreisevisum.

2. Утворіть з двох самостійних речень складнопідрядне із сполучником *obwohl*.

1. Dieser Mann hat vor kurzem eine schwere Operation durchgemacht. Er sieht gut aus. 2. Ich habe sein Telegramm rechtzeitig bekommen. Leider konnte ich ihn nicht vom Bahnhof abholen. 3. Das Wetter ist gut. Der Ausflug ins Freie kann jetzt nicht stattfinden. 4. Der Weg war schwer. Wir haben diese Reise unternommen. 5. Ich fühlte mich nicht wohl. Ich nahm an der Wanderung teil. 6. Das Gespräch schien ihn nicht zu interessieren. Er hörte aufmerksam zu. 7. Er ist nicht gekommen. Er wusste, dass ich auf ihn warte. 8. Ich konnte nicht schlafen. Ich hatte ein Schlafmittel eingenommen. 9. Wir verpassten den Zug. Wir nahmen ein Taxi. 10. Sie hat immer viel zu tun. Sie besucht ihre Eltern regelmäßig. 11. Er hat mich nicht einmal angerufen. Er hatte das versprochen. 12. Er verließ das Haus. Er hatte noch über eine Stunde Zeit bis zum Treffen. 13. Unser Aufenthalt in Sankt-Petersburg war sehr kurz. Wir hatten viele schöne Eindrücke von der Stadt bekommen. 14. Die Berge sind nicht hoch. Von dort oben kann man weit sehen. 15. Ich bekomme meinen Urlaub erst im Sommer. Ich mache mich schon im Januar mit Reisetouren vertraut. 16. Voriges Jahr haben wir den Sommerurlaub in Binz verlebt. Wir fahren im Juli wieder hin, der Kurort hat uns gut gefallen. 17. Der Urlaub ist schnell vergangen. Wir werden uns daran noch lange erinnern. 18. Wir ziehen das Wandern

vor. Es lohnt sich auch, eine Reise in den Harz zu unternehmen. 19. Du musst dich diesmal mit einem Herbsturlaub zufrieden geben. Der Urlaub im Thüringer Wald wird dich doch nicht enttäuschen. 20. Ihr wollt euch nur einen Tag in Eisenach aufhalten. Ihr müsst doch einen halben Tag der alten Wartburg widmen. 21. Die Zahl der Jugendherbergen ist groß. Doch ist es schwer, einen Ferienplatz in der Saison zu bekommen. 22. Es regnete den ganzen Monat. Bei einer Städtereise verlor man keine Minute. 23. Berlin ist eine Großstadt. Die Wälder erstrecken sich bis ins Zentrum der Stadt.

3. Допишіть речення.

1. Obwohl ich müde war,

.....

2. Obwohl sich das Wetter verschlechtert hatte,

.....

3. Obwohl sie versprochen hatte, rechtzeitig zu kommen,

.....

4. Obwohl der zweite Motor aussetzte,

.....

5. Obschon er alle Aufnahmeprüfungen gut bestanden hatte,

.....

6. Obwohl er einige Jahre im Ausland war,

.....

7. Obwohl ich ihn lange nicht gesehen hatte,

.....

4. Перекладіть німецькою мовою.

a) 1. Хоча ми не знаємо, чому виникли деякі традиційні свята, вони, як і колись, належать до наших звичаїв. 2. Хоча погода була непривітною, гуляти містом вийшли тисячі жителів міста. 3. Хоча цей студент багато працював протягом семестру, його відповіді на іспитах були незадовільними. 4. Хоча концерт почнеться о 10-й годині ранку, вже о 8-й годині на площі було повно людей. 5. Хоча була дощова погода, фестиваль все-таки відбувся. 6. Хоча в нього й була цікава думка, він не зміг її чітко висловити. 7. Хоча Катрін була наймолодшою учасницею змагань, вона перемогла. 8. Хоча невідомо, звідки походять деякі стародавні національні традиції, люди їх плакають. 9. Хоча він досвідчений водій, він завжди їздить дуже

повільно. 10. Хоча я не уявляю свого життя без інтернету, я іноді люблю посидіти з книгою в руках. 11. Хоча в місті було багато туристів, нам вдалося зняти хорошу кімнату на березі моря. 12. Хоча ми рано вирушили в дорогу, тільки пізно ввечері ми дісталися до села, де ми збиралися переночувати.

б) 13. Хоча вікна готелю виходять на центральну вулицю, вуличний шум не заважав нам. 14. Ми продовжували свій шлях, незважаючи на те, що всі дуже втомилися. 15. Ми рідко бачимося, хоча живемо недалеко один від одного. 16. На жаль, ми програли останню гру, хоча команда противника була набагато слабкіше; нам просто не пощастило. 17. Хоча хвору мучив сильний кашель, вона не хотіла приймати ніякі таблетки. 18. Я не зрозуміла, про що йдеться в цій статті, хоча я уважно прочитала її. 19. У цьому парку приємно гуляти, хоча тут завжди багато людей. 20. Хоча поїздка на пасажирському поїзді триває довше, я вирішила поїхати на ньому, так як в цьому випадку мені не потрібно робити пересадку. 21. Хоча їй не хотілося їсти, вона вийшла під час тривалої зупинки поїзда, пішла на вокзальну площу і купила собі пару сосисок і чашку чорної кави. 22. Хоча вона вчасно послала телеграму про своє прибуття, ніхто її не зустрів на вокзалі. 23. Хоча подруги не бачилися багато років, вони відразу ж впізнали одна одну. 24. Хоча літак запізнився на 30 хвилин, у мене не виникло проблем з пересадкою на інший літак. 25. Хоча навчання в університеті триває 5 років, час плине швидко і непомітно.

Kausalsätze

1. Поставте питання від головного речення до підрядного. Якщо підрядне відповідає на питання **warum? weshalb? aus welchem Grunde?**, перед Вами Kausalsatz (підрядне речення причини).

2. Підрядні речення причини виражають причину дії головного речення і вводяться сполучниками **weil** і **da**.

3. Визначте місцеположення підрядного речення.

Якщо підрядне речення стоїть після головного, як правило, вживається сполучник **weil**. Такі речення містять звичайно важливе нове повідомлення.

Der Vater kommt heute früher nach Hause, weil er nur zwei Vorlesungen hat.

Речення з **weil** вживаються також у відповіді на пряме питання.

Warum gehst du schon? – Weil ich noch einkaufen muss.

Якщо підрядне стоїть перед головним, вживається сполучник **da**. Такі речення частіше вживані у писемному мовленні.

Da der Text leicht ist, können wir ihn ohne Wörterbuch übersetzen.

4. Перевірте, чи знаходиться присудок у підрядному реченні на **останньому** місці, та чи узгоджені підмет і присудок у головному і підрядному реченнях.

5. Зверніть увагу на те, що крім сполучників **weil** і **da** значення причини має також сполучник **denn**. Але **denn** вживається у складносурядних реченнях і не впливає на послідовність слів у другому реченні. (Див. тему Satzreihe)

*Wir bleiben zu Hause, **denn** wir haben heute Besuch.*

*Wir bleiben zu Hause, **denn** heute ist es kalt.*

1. Перетворіть речення на Kausalsätze із сполучником **weil**.

1. Elke kann besser als ich lesen, denn sie ist älter. 2. Das Fest bei Müllers fällt heute aus, denn ihre Kinder sind krank. 3. Das Kind dankt dem Onkel, denn er hat ihm einen Fußball geschenkt. 4. Mein Großvater kann keinen Kaffee trinken, denn er hat ein krankes Herz. 5. Wir haben für Frau Borger Blumen gekauft, denn sie hat Geburtstag. 6. Es ist langweilig, mit ihm zu sprechen, denn er spricht nur von seiner Arbeit. 7. Ich habe sie zu Hause nicht erreicht, denn sie ist mit ihrem Bruder spazieren gegangen. 8. Er freut sich auf die Ferien, denn er will nach Spanien reisen. 9. Wir waren heute auf der Post, denn wir mussten ein Paket absenden. 10. Die Mutter bäckt einen Kuchen, denn wir erwarten heute Abend Besuch. 11. Ich

bleibe zu Hause, denn ich möchte im Garten noch etwas arbeiten. 12. Das Kind schlief sofort ein, denn es war müde.

2. Перетворіть складносурядні речення на складнопідрядні Кausalsätze із сполучником *weil*.

1. Es ist kalt, deshalb muss man eine warme Jacke anziehen. 2. Das Kind ist größer geworden, darum kauft ihm die Mutter neue Sachen. 3. Dieser Mann ist Ausländer, deshalb spricht er so komisch Deutsch. 4. Die Eltern arbeiten bis zum späten Abend, darum bleibt der Junge oft allein zu Hause. 5. Er hat kein Auto, deshalb fährt er nach Köln mit dem Zug. 6. Der Mann hat jeden Tag Kopfschmerzen, darum geht er zum Arzt. 7. Frau Borger will nach Deutschland fahren, darum geht sie ins Reisebüro. 8. Sie will einige Verwandte in München besuchen, darum nimmt sie einen kurzen Urlaub. 9. Herr Borger bleibt in dieser Stadt einige Tage, deshalb bestellt er ein Zimmer im Hotel. 10. Michael kennt hier noch niemand, darum guckt er beim Spielen den anderen Kindern zu. 11. Der Großvater liebt die Gartenarbeit, deshalb ist unser Garten so gepflegt.

3. Дайте відповідь, використовуючи сполучники *weil, da*.

1. Warum will der Herr nichts mehr essen? (Er hat schon im Restaurant gegessen.) 2. Warum stellt er seinen Freunden diese Frau vor? (Sie sind mit ihr nicht bekannt.) 3. Warum baut die Familie ein neues Haus? (Das alte Haus ist für ihre große Familie zu klein geworden.) 4. Warum haben die Touristen dieses Hotel gewählt? (Es liegt sehr günstig.) 5. Warum geht die Frau zur Post? (Sie will ein Telegramm aufgeben.) 6. Warum kann man die Stadt auf der Landkarte nicht finden? (Die Stadt ist sehr klein.) 7. Warum kann sie so fließend Französisch sprechen? (Sie verbringt einige Monate im Jahr in Frankreich.) 8. Warum kauft er eine Tischlampe? (Er muss abends am Schreibtisch arbeiten.) 9. Warum kommt dieser Mann so oft zu Besuch? (Er ist ein alter Freund meines Vaters.) 10. Warum gehen die Jungen heute Abend ins Kino? (Sie wollen sich einen neuen Film ansehen.)

4. З'єднайте два речення у складнопідрядне з підрядним причини.

1. Die Familie hat das Haus billig gekauft. Es ist schon ziemlich alt. 2. Mein Vater hatte eine neue Arbeit in Hamburg bekommen. Wir sind nach Hamburg weggezogen. 3. Unsere Schwester hat kranke Beine. Wir müssen für sie sorgen. 4. Der Junge war größer als die anderen Kinder. Alle hatten vor ihm Angst. 5. Wir trinken kalte Limonade. Wir haben Durst. 6. Die Katze

klettert auf das Dach. Sie hat dort einen Vogel bemerkt. 7. Die Kinder essen gern Bananen. Die Mutter kauft sie oft. 8. Wir sitzen am Abend auf der Terrasse. Das Wetter ist sehr gut. 9. Der Arzt ist noch nicht bekannt. Er hat fast keine Patienten. 10. Ralf ist heute 10 Jahre alt. Auf der Geburtstagstorte brennen zehn Kerzen. 11. Der Vater will zwei Fahrkarten nach Salzburg kaufen. Er geht zum Bahnhof. 12. Ich komme am Donnerstag früher nach Hause. Der Unterricht endet um 13 Uhr. 13. Der Fahrer ist mit der Straßenbahn zusammengestoßen. Er hatte das Verkehrszeichen nicht beachtet. 14. Herr Müller hat keine Zeit. Er muss um 8 Uhr im Büro sein. 15. Ich möchte ein Käsebrot essen. Ich habe Hunger. 16. Der Kaufmann konnte die Uhr nicht in seiner Tasche finden. Sie lag im Hotel auf dem Nachttisch. 17. Richard schlief sofort ein. Er war müde. 18. Inge hat von ihren Freundinnen viele Blumen bekommen. Sie hatte Geburtstag. 19. Peter kann dieses Zimmer leider nicht mieten. Es ist zu teuer. 20. Der junge Mann ist verdächtig. Er hat sich in der Nähe des Wagens aufgehalten. 21. Er erkältet sich nicht. Er zieht sich immer warm an. 22. Ich muss jetzt gehen. Ich will pünktlich zum Essen kommen. 23. Herr Andres muss zum Arzt. Er hat heftige Schmerzen. 24. Der Arzt muss ihn operieren. Sein Blinddarm ist entzündet. 25. Fred freut sich schon auf das Essen. Er isst gern Wiener Schnitzel. 26. Annette hat sich erkältet. Sie isst nicht genügend Obst.

5. Дайте відповідь, використовуючи сполучники *weil, da*.

1. Warum willst du diesen schönen Stoff nicht kaufen? (gefallen) 2. Warum muss sie so oft ins Geschäft gehen? (eine große Familie haben) 3. Warum sieht der Mann so schlecht aus? (überarbeitet sein) 4. Warum haben wir sie so lange nicht gesehen? (sich im Sanatorium erholen) 5. Warum hat die Mutter das Essen nicht gekocht? (sich schlecht fühlen) 6. Warum hast du das Buch nicht gebracht? (vergessen) 7. Warum antwortet der Schüler falsch? (sich schlecht vorbereiten) 8. Warum hat er uns nicht begrüßt? (nicht sehen) 9. Warum ist er gestern spät nach Hause gekommen? (einen wichtigen Auftrag erfüllen) 10. Warum ist die Mutter glücklich? (gesund werden) 11. Warum habt ihr euch ins Theater verspätet? (im Stau stehen) 12. Warum stellen die Kinder immer so viele Fragen? (alles wissen wollen)

6. Вставте *denn, weil, da*.

1. _____ sie kein Fruchteis haben, müssen wir eben Schokoladeneis bestellen. 2. Wir müssten bei den Freunden übernachten, _____ wir kein Zimmer im Hotel bekommen konnten. 3. _____ unser Zug eine Verspätung hatte, verpassten wir. 4. Ich bewarb mich um einen Studienplatz an der Charkower pädagogischen Universität, _____ meine Mutter absolvierte sie auch. 5. Unsere Fahrt war sehr angenehm, _____ das Wetter schön war. 6. _____ ich krank war, konnte ich nicht mit den Freunden tanzen gehen. 7. Ich blieb bei den Freunden, _____ es schon spät war. 8. Manche Leute wechseln immer wieder die Arbeitsstellen, _____ die Arbeit gefällt ihnen nicht. 9. Margot fährt gern in fremde Länder, _____ sie möchte andere Kulturen kennen lernen. 10. Heinz hat oft Fernweh, _____ er langweilt sich zu Hause. 11. Renate fährt dieses Jahr nach Mexiko, _____ die Landschaft dort sie fasziniert. 12. _____ zu viele Touristen die Landschaft kaputt machen, ist Marianna gegen Tourismus.

7. Допишіть речення.

1. Die Mutter kocht heute ihre Spezialität, weil
2. Man geht in die Bierstube, weil
3. Da ich keine starken Getränke einnehme,
4. Die Mutter bäckt heute Osternbrot, weil
5. Wollen wir das große Aufräumen machen, weil
6. Ich gehe jetzt in die Imbißstube, weil
7. Da wir eine große Auswahl an Vorspeisen haben,
8. Mir schmecken die gebratenen Enten und Gänse besser als Wild, weil
9. Niemand kann den Ausländer verstehen,
10. , nimmt der Sohn Medizin ein.
11., kaufe ich mir ein neues Kleid.
12. Nach der Schule gehe ich sofort nach Hause,
13., will mir der Junge sein Fahrrad nicht geben.
14. Er ruft seine Eltern an,
15. , gehe ich heute früher ins Bett.
16. , hat mein Vater gestern nicht gearbeitet.
17. Ich muss ihr unbedingt einen Brief schreiben,
18. , besuchen wir unsere Tante.
19. Er hat nicht gefrühstückt,
20., kann er die Frage nicht beantworten.

21. Ich liebe den Frühling, weil
 22. Ich liebe den Sommer, weil
 23. Ich liebe den Herbst, weil
 24. Ich liebe den Winter, weil

8. Перекладіть німецькою мовою.

а) 1. Я не купила цю валізу, тому що вона дуже дорога. 2. Так як наш дідусь вже не працює, він може багато подорожувати. 3. Я сьогодні запізнився на роботу, бо пізно встав. 4. Так як у нас немає гаража, ми паркуємо машину перед будинком. 5. Хлопчик біжить додому, так як він хоче взяти м'яч. 6. Я люблю це місто, тому що прожив в ньому багато років. 7. Наш син живе зараз не з нами, тому що він навчається в університеті в Мюнстері. 8. Так як ми старі друзі, я можу розповісти йому все. 9. Він останнім часом погано виглядає, тому що багато працює вечорами. 10. Так як погода зіпсувалася, ми дивимося телевизор. 11. У неї немає родичів в цьому місті, тому вона живе в готелі. 12. Він їздить на роботу на метро, оскільки станція метро знаходиться поряд з його будинком. 13. Так як у дядька сьогодні день народження, ми всі їдемо до нього. 14. Я недавно живу тут, тому не можу пояснити Вам дорогу. 15. Наших друзів зараз немає вдома, тому що вони поїхали у відпустку. 16. Сюди не можна ставити цю велику шафу, тому що кімната дуже маленька. 17. Вона не розмовляє з сестрою вже кілька днів, тому що сестра втратила її улюблене кільце. 18. Я не піду сьогодні до бібліотеки, тому що вже взяла цю книгу у подруги. 19. Оскільки я забула про його прохання, він дуже образився. 20. Оскільки ця місцевість мені не знайома, я можу тут заблукати. 21. Моя подруга доглядає за своєю мамою, тому що та тяжко хвора.

б) 22. Я часто відвідую консерваторію, тому що я дуже люблю музику. 23. Дай мені свій підручник, бо я свій забув удома. 24. Оскільки погода сьогодні холодна, я залишаюся вдома. 25. У Києві будуються нові лінії метро, тому що місто росте. 26. Я проїхав повз свою зупинку, тому що погано знав місто. 27. Я не можу пригадати його ім'я, тому що я його бачив тільки двічі. 28. Тобі не можна пити холодну воду, тому що ти ще не зовсім здоровий. 29. Через те, що переклад був дуже складним, я зробив багато помилок. 30. Сьогодні нам необхідно ще раз повторити граматичні правила, тому що ми завтра пишемо контрольну роботу. 31. Оскільки ти живеш близько від кінотеатру, я зайду за тобою. 32. Я маю сьогодні купити квитки,

тому що 8 березня я їду до Львова. 33. Оскільки 1 квітня у нас екзамен, ми вже тепер готуємося до нього. 34. Студенти активно приймають участь у семінарі, тому що цікавляться літературою.

в) 35. В минулому році це підприємство мало великі втрати, тому що кількість проданих комп'ютерів знизилась. 36. Ми дали об'яву в газету, тому що ми хочемо продати наш автомобіль. 37. Вибачте, але я не можу сконцентруватися на своїй роботі, тому що ви весь час голосно слухаєте музику. 38. Я хочу переставити шафу у своїй кімнаті, тому що я придбав новий письмовий стіл та кілька нових стільців. 39. Мій знайомий дуже любить Різдвяний ярмарок у Нюрнберзі, тому що там можна придбати різноманітні іграшки. 40. Ваша квартира зручніша ніж наша, тому що у Вас є ще один великий балкон та просторий коридор. 41. Під час припливів та відпливів не можна заходити далеко від берега, тому що так наражаєш себе на небезпеку. 42. Я намагаюсь уникати непорозумінь, тому що через них часто виникають конфлікти. 43. Два тижні він мусив піклуватися про своїх молодших братів, тому що батьки поїхали до хворої бабусі в село. 44. Моя старша сестра добре навчається, тому що вона хоче отримати престижну професію, про яку мріє.

г) 45. Чому ви часто ходите саме в цю кав'ярню? – Тому що тільки тут готують найсмачніші відбивні з грибами і сиром. 46. Моя подруга працює тричі на тиждень офіціанткою в ресторані, оскільки вона студентка і не може працювати в інші дні. 47. Давай замовимо дичину, тому що вона в цьому ресторані соковита і дуже смачна. 48. Сьогодні ми не зможемо, на жаль, замовити шоколадне морозиво, бо воно викреслено з меню. 49. Оскільки у нас є помідори і огірки, ми можемо зробити салат. 50. Оскільки мій гість не їсть м'ясо, я готую для нього овочеві страви, салати і фрукти. 51. Ми сьогодні йдемо в ресторан пити коньяк і їсти ікру, тому що я отримав вигідне довгострокове замовлення. 52. Я віддаю перевагу яловичині, а не свинині, тому що яловичина корисніша. 53. Що б Ви хотіли замовити в якості десерту? – Тільки ананасовий сік, оскільки я дотримуюся дієти. 54. Ви повинні більше звертати уваги на своє здоров'я, тому що друге здоров'я не купиш ні за які гроші.

Додаток

Основні форми сильних і неправильних дієслів.

Infinitiv	Präsens	Präteritum	Partizip II	Переклад
<u>backen</u>	bäckt	buk	hat gebacken	пекти, запікати
<u>befehlen</u>	befiehlt	befahl	hat befohlen	наказувати, веліти
<u>beginnen</u>	beginnt	begann	hat begonnen	починати
<u>beißen</u>	beißt	biss	hat gebissen	кусати, вкусити
<u>bergen</u>	birgt	barg	hat geborgen	ховати
<u>bersten</u>	birst	barst	ist geborsten	лопатися, тріскатися
<u>bewegen</u>	bewegt	bewog	hat bewogen	рухати, двигати, совати, спонукати
<u>biegen</u>	biegt	bog	hat gebogen	згинати, зігнути
<u>bieten</u>	bietet	bot	hat geboten	пропонувати, давати можливість
<u>binden</u>	bindet	band	hat gebunden	зв'язувати, зав'язувати
<u>bitten</u>	bittet	bat	hat gebeten	просити
<u>blasen</u>	bläst	blies	hat geblasen	дути, видувати
<u>bleiben</u>	bleibt	blieb	ist geblieben	залишатися
<u>braten</u>	brät	briet	hat gebraten	смажити, смажитися
<u>brechen</u>	bricht	brach	hat gebrochen	ламати(ся), розбивати(ся), порушувати, долати
<u>brennen</u>	brennt	brannte	hat gebrannt	палити, горіти, палати
<u>bringen</u>	bringt	brachte	hat gebracht	приносити, приводити
<u>denken</u>	denkt	dachte	hat gedacht	думати, розмірковувати, вважати
<u>dingen</u>	dingt	dingte	hat gedungen	наймати
<u>dreschen</u>	drischt	drosch	hat gedroschen	молотити
<u>dringen</u>	dringt	drang	ist gedrungen	проникати, вимагати, просити
<u>dünken</u>	dünkt (deucht)	dünkte (deuchte)	hat gedünkt (gedeucht)	уявляти
<u>dürfen</u>	darf	durfte	hat gedurft	могти, мати дозвіл
<u>empfehlen</u>	empfiehlt	empfohl	hat empfohlen	рекомендувати, радити
<u>erbleichen</u>	erbleicht	erbleichte (erblich)	ist erbleicht (erblichen)	бліднути
<u>erkiesen</u>	erkiest	erkor	hat erkoren	обирати, вибирати
<u>erlöschen</u>	erlischt	erlosch	ist erloschen	погасати, згаснути, слабіти
<u>erschrecken</u>	erschrickt	erschrak	ist erschrocken	лякати(ся), злякати(ся)

<u>essen</u>	isst	aß	hat gegessen	їсти
<u>fahren</u>	fährt	fuhr	hat/ist gefahren	їхати, їздити, везти
<u>fallen</u>	fällt	fiel	ist gefallen	падати
<u>fangen</u>	fängt	fang	hat gefangen	ловити, спіймати
<u>fechten</u>	ficht	focht	hat gefochten	фехтувати
<u>finden</u>	findet	fand	hat gefunden	знайти, відшукати
<u>flechten</u>	flicht	flocht	hat geflochten	плести, заплітати
<u>fliegen</u>	fliegt	flog	hat/ist geflogen	літати, летіти
<u>fliehen</u>	flieht	floh	ist geflohen	бігти, тікати
<u>fließen</u>	fließt	floss	ist geflossen	текти, литися
<u>fressen</u>	frisst	fraß	hat gefressen	їсти (про тварин)
<u>frieren</u>	friert	fror	hat gefroren	мерзнути, замерзати
<u>gären</u>	gärt	gor	hat gegoren	бродити (про вино)
<u>gebären</u>	gebärt	gebar	hat geboren	народжувати
<u>geben</u>	gibt	gab	hat gegeben	давати, подавати
<u>gedeihen</u>	gedeiht	gedieh	ist gediehen	розвиватися, досягати успіхів, процвітати
<u>gehen</u>	geht	ging	ist gegangen	іти, ходити
<u>gelingen</u>	gelingt	gelang	ist gelungen	удаватися
<u>gelten</u>	gilt	galt	hat gegolten	годитися, цінуватися, бути дійсним
<u>genesen</u>	genest	genas	ist genesen	видужувати
<u>genießen</u>	genießt	genoss	hat genossen	насолоджуватися
<u>geraten</u>	gerät	geriet	ist geraten	потрапити
<u>geschehen</u>	geschieht	geschah	ist geschehen	відбуватися, траплятися
<u>gewinnen</u>	gewinnt	gewann	hat gewonnen	вигравати, здобувати, одержувати
<u>gießen</u>	gießt	goss	hat gegossen	лити, наливати, обливати
<u>gleichen</u>	gleicht	glich	hat geglichen	бути схожим
<u>gleiten</u>	gleitet	glitt	ist geglitten	ковзати, зісковзнути
<u>glimmen</u>	glimmt	glomm	hat geglommen	тліти
<u>graben</u>	gräbt	grub	hat gegraben	рити, копати
<u>greifen</u>	greift	griff	hat gegriffen	хапати, схопити, взяти
<u>haben</u>	hat	hatte	hat gehabt	мати, володіти
<u>halten</u>	hält	hielt	hat gehalten	держати, тримати, дотримуватися
<u>hängen</u>	hängt	hing	hat gehangen	висіти
<u>hauen</u>	haut	hieb	hat gehauen	рубати, бити

		(haute)	(gehaut)	
<u>heben</u>	hebt	hob	hat gehoben	піднімати, підвищувати
<u>heißen</u>	heißt	hieß	hat geheißen	звати, називатися, означати
<u>helfen</u>	hilft	half	hat geholfen	допомагати
<u>kennen</u>	kennt	kannte	hat gekannt	знати, бути знайомим
<u>klingen</u>	klingt	klang	hat geklungen	звеніти, звучати
<u>kneifen</u>	kneift	kniff	hat gekniffen	щипати
<u>kommen</u>	kommt	kam	ist gekommen	приходити, приїздити, прибувати
<u>können</u>	kann	konnte	hat gekonnt	могти, уміти, бути в змозі
<u>kriechen</u>	kriecht	kroch	ist gekrochen	повзти, лізти
<u>laden</u>	ladet	lud	hat geladen	грузити, навантажувати
<u>lassen</u>	lässt	ließ	hat gelassen	веліти, допускати
<u>laufen</u>	läuft	lief	ist gelaufen	бігти
<u>leiden</u>	leidet	litt	hat gelitten	страждати, терпіти
<u>leihen</u>	leiht	lieh	hat geliehen	позичати
<u>lesen</u>	liest	las	hat gelesen	читати
<u>liegen</u>	liegt	lag	hat gelegen	лежати, знаходитись, бути розташованим
<u>löschen</u>	löscht	losch	hat geloschen	гасити, тушити, видаляти
<u>lügen</u>	lügt	log	hat gelogen	брехати
<u>mahlen</u>	mahlt (mählt)	mahlte (muhl)	hat gemahlen	молоти
<u>meiden</u>	meidet	mied	hat gemieden	сторонитися, ухилятися
<u>melken</u>	milkt	melkte (molk)	hat gemelkt (gemolken)	доїти
<u>messen</u>	misst	maß	hat gemessen	міряти, виміряти
<u>misslingen</u>	misslingt	misslang	ist misslungen	не вдаватися
<u>mögen</u>	mag	mochte	hat gemocht	хотіти, бажати
<u>müssen</u>	muss	musste	hat gemusst	мусити, бути необхідним
<u>nehmen</u>	nimmt	nahm	hat genommen	брати, взяти
<u>nennen</u>	nennt	nannte	hat genannt	називати
<u>pfeifen</u>	pfeift	pfiff	hat gepfiffen	свистіти, насвистувати
<u>pflegen</u>	pflegt	pflegte (pflog)	hat gepflegt (gepflogen)	доглядати, піклуватися
<u>preisen</u>	preist	pries	hat gepriesen	хвалити, вихваляти
<u>quellen</u>	quillt	quoll	ist gequollen	бурлити
<u>raten</u>	rät	riet	hat geraten	радити, відгадувати

<u>reiben</u>	reibt	rieb	hat gerieben	терти, натирати
<u>reißen</u>	reißt	riss	hat/ist gerissen	рвати(ся), розривати
<u>reiten</u>	reitet	ritt	hat/ist geritten	їздити верхи
<u>rennen</u>	rennt	rannte	ist gerannt	мчати
<u>riechen</u>	riecht	roch	hat gerochen	пахнути, нюхати
<u>ringen</u>	ringt	rang	hat gerungen	боротися
<u>rinnen</u>	rinnt	rann	hat geronnen	текти, струїтися
<u>rufen</u>	ruft	rief	hat gerufen	кричати, звати, викликати
<u>salzen</u>	salzt	salzte	hat gesalzt (gesalzen)	солити
<u>saufen</u>	säuft	soff	hat gesoffen	пити, пиячити
<u>saugen</u>	saugt	sog (saugte)	hat gesogen (gesaugt)	смоктати, пилюсосити
<u>schaffen</u>	schafft	schuf	hat geschaffen	створювати, робити
<u>schallen</u>	schallt	schallte (scholl)	hat geschallt (geschollen)	звучати
<u>scheiden</u>	scheidet	schied	hat/ist geschieden	розділяти, розірвати шлюб
<u>scheinen</u>	scheint	schien	hat geschienen	світити, здаватися
<u>schelten</u>	schilt	schalt	hat gescholten	сварити
<u>scheren</u>	schiert	schor	hat geschoren	стригти, підстригати
<u>schieben</u>	schiebt	schob	hat geschoben	посувати, штовхати
<u>schießen</u>	schießt	schoss	hat/ist geschossen	стріляти, бити
<u>schinden</u>	schindet	schindete	hat geschunden	сдирати шкуру, обдирати
<u>schlafen</u>	schläft	schief	hat geschlafen	спати, ночувати
<u>schlagen</u>	schlägt	schlug	hat geschlagen	бити, стукати
<u>schleichen</u>	schleicht	schlich	ist geschlichen	підкрадатися
<u>schleifen</u>	schleift	schliff	hat geschliffen	точити, шліфувати
<u>schließen</u>	schließt	schloss	hat geschlossen	запирати, закривати, завершувати
<u>schlingen</u>	schlingt	schlang	hat geschlungen	обвивати, охоплювати
<u>schmeißen</u>	scmeißt	schmiss	hat geschmissen	кидати, жбурляти
<u>schmelzen</u>	schmilzt	schmolz	ist geschmolzen	(роз)танути, (роз)топити, (роз)плавити(ся)
<u>schnauben</u>	schnaubt	schnaubte (schnob)	hat geschnaubt (geschnoben)	сопіти
<u>schneiden</u>	schneidet	schnitt	hat geschnitten	різати, розрізати, стригти
<u>schrecken</u>	schrickt	schrack	ist geschrocken	лякати
<u>schreiben</u>	schreibt	schrieb	hat geschrieben	писати, записувати

<u>schreien</u>	schreit	schrie	hat geschrien	кричати
<u>schreiten</u>	schreitet	schrift	ist geschritten	іти, крокувати
<u>schweigen</u>	schweigt	schwieг	hat geschwiegen	мовчати
<u>schwellen</u>	schwillt	schwoll	ist geschwollen	пухнути
<u>schwimmen</u>	schwimmt	schwamm	ist geschwommen	пливти, плавати
<u>schwinden</u>	schwindet	schwand	ist geschwunden	зникати
<u>schwingen</u>	schwingt	schwang	hat geschwungen	коливатися, махати
<u>schwören</u>	schwört	schwor (schwur)	hat geschworen	обіцяти, клястися
<u>sehen</u>	sieht	sah	hat gesehen	бачити, дивитися
<u>sein</u>	ist	war	ist gewesen	бути
<u>senden</u>	sendet	sendete (sandte)	hat gesendet (gesandt)	посилати, відправляти
<u>sieden</u>	siedet	sott (siedete)	hat gesotten (gesiedet)	кипіти, кип'ятити
<u>singen</u>	singt	sang	hat gesungen	співати
<u>sinken</u>	sinkt	sank	ist gesunken	опускатися, падати, тонути, занурюватися
<u>sinnen</u>	sinnt	sann	hat gesonnen	думати, родумувати
<u>sitzen</u>	sitzt	saß	hat gesessen	сидіти
<u>sollen</u>	soll	sollte	hat gesollt	мусити
<u>spalten</u>	spaltet	spaltete	hat gespaltet (gespalten)	рубати, розколювати
<u>speien</u>	speit	spie	hat gespien	плювати
<u>spinnen</u>	spinnt	spann	hat gesponnen	прясти
<u>sprechen</u>	spricht	sprach	hat gesprochen	говорити, розмовляти
<u>sprießen</u>	sprießt	sproß	ist gesprossen	рости, проростати
<u>springen</u>	springt	sprang	ist gesprungen	стрибати
<u>stechen</u>	sticht	stach	hat gestochen	колоти
<u>stecken</u>	steckt	stack (steckte)	hat gesteckt	стирчати, сунути
<u>stehen</u>	steht	stand	hat gestanden	стояти
<u>stehlen</u>	stiehlt	stahl	hat gestohlen	красти
<u>steigen</u>	steigt	stieg	ist gestiegen	підніматися
<u>sterben</u>	stirbt	starb	ist gestorben	вмирати
<u>stieben</u>	stiebt	stob (stiebte)	hat/ist gestoben (gestiebt)	розсіюватися
<u>stinken</u>	stinkt	stank	hat gestunken	воняти

<u>stoßen</u>	stößt	stieß	hat/ist gestoßen	штовхати
<u>streichen</u>	streicht	strich	hat gestrichen	фарбувати, викреслювати, гладити
<u>streiten</u>	streitet	stritt	hat gestritten	сперечатися, сваритися
<u>tragen</u>	trägt	trug	hat getragen	носити, нести
<u>treffen</u>	trifft	traf	hat getroffen	зустріти, влучити
<u>treiben</u>	treibt	trieb	hat getrieben	гнати, приводити в рух
<u>treten</u>	tritt	trat	hat/ist getreten	ступати
<u>triefen</u>	trief	triefte (troff)	hat getrieff (getroffen)	капати
<u>trinken</u>	trinkt	trank	hat getrunken	пити
<u>trügen</u>	trügt	trog	hat getrogen	обманювати
<u>tun</u>	tut	tat	hat getan	робити, зробити
<u>verderben</u>	verdirbt	verdarb	hat/ist verdorben	зіпсувати(ся)
<u>verdrießen</u>	verdrießt	verdross	hat verdrossen	досаждати, дратувати
<u>vergessen</u>	vergisst	vergaß	hat vergessen	забувати
<u>verlieren</u>	verliert	verlor	hat verloren	губити, програвати
<u>verzeihen</u>	verzeiht	verzieh	hat verziehen	прощати
<u>wachsen</u>	wächst	wuchs	hat gewachsen	рости
<u>wägen</u>	wägt	wog	hat gewogen	зважувати
<u>waschen</u>	wäscht	wusch	hat gewaschen	мити
<u>weichen</u>	weicht	wich	ist gewichen	поступатися, ухилятися
<u>weisen</u>	weist	wies	hat gewiesen	показувати
<u>wenden</u>	wendet	wandte (wendete)	hat gewandt (gewendet)	повертати(ся)
<u>werben</u>	wirbt	warb	hat geworben	наймати, вербувати рекламувати
<u>werden</u>	wird	wurde	ist geworden	ставати
<u>werfen</u>	wirft	warf	hat geworfen	жбурляти, кидати
<u>wiegen</u>	wiegt	wog	hat gewogen	зважувати
<u>winden</u>	windet	wand	hat gewunden	мотати, намотати
<u>wissen</u>	weiß	wusste	hat gewusst	знати
<u>wollen</u>	will	wollte	hat gewollt	хотіти
<u>ziehen</u>	zieht	zieh	hat geziehen	викривати
<u>ziehen</u>	zieht	zog	hat/ist gezogen	тягти
<u>zwingen</u>	zwingt	zwang	hat gezwungen	примушувати